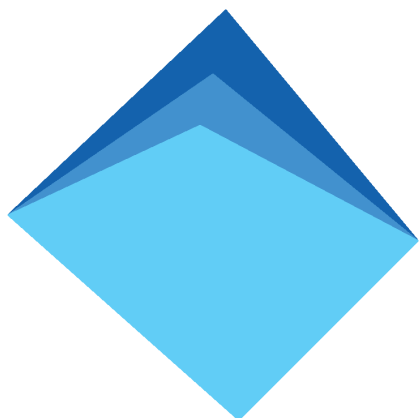

Vantaa

TALOUSSUUNNITELMA 2024–2027

TALOUSARVIO 2024

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 13.11.2023

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
Talouden kehitys	21
Vantaan henkilöstömäärän kehitys	26
Kaupungin toimitilamäärän kehitys	27
Väestön kehitys ikäryhmittäin	29
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2024	29
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa	54
KÄYTTÖTALOUSOSA	56
Talousarvion 2024 täytäntöönpano	56
Toimialoittain vertailu 2022–2027 ja kehys	60
YLEISHALLINTO	67
Keskusvaalilautakunta	69
Kaupunginvaltuusto	71
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	73
Kaupunginhallitus	75
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	79
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	81
Yleisjohto	83
Talous ja strategia	84
Henkilöstö ja konsernipalvelut	87
Elinvoimapalvelut	91
Työllisyys ja kotoutumispalvelut	94
Kuntademokratia	98
Viestintä	101
Sisäinen tarkastus	103
KASVATUS JA OPPIMINEN	105
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	109
Yhteiset palvelut	110
Perusopetus	113
Varhaiskasvatus	116
Svenskspråkiga servicen	119
Toisen asteen koulutus	122
KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI	125
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta	128
Yhteiset palvelut	129
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	133
Liikunta	137
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut	140
Elinikäinen oppiminen	144
Musiikkiopisto	147
Kuvataidekoulu	149

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ.....	151
KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	155
Kaupunkiympäristölautakunta	156
Yhteiset palvelut.....	157
Kaupunkirakenne ja ympäristö	159
KAUPUNKITILALAUTAKUNTA.....	165
Kaupunkitilalautakunta	166
Kadut ja puistot	167
Joukkoliikenne	172
Varikko.....	175
Kiinteistöt ja tilat	177
Kiinteistöt ja tilat netto	180
RAHASTOT	182
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto	182
Vahinkorahasto	183
TULOSLASKELMAOSA	186
INVESTOINTIOSA.....	192
Rakentaminen.....	193
Uudisrakentaminen	193
Korjausrakentaminen	195
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt.....	197
Aineeton omaisuus.....	197
Julkinen käyttöomaisuus	198
Irtain omaisuus.....	199
Kiinteä omaisuus.....	200
Osakkeet ja osuudet	201
RAHOITUSOSA	202
Täydentäviä tietoja.....	205
KUNTAKONSERNI	207
LIITTEET	226
LIITE 1; Uudisrakentaminen 2024–2033	227
LIITE 2; Korjausrakentaminen 2024–2033	231
LIITE 3; Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2024–2033.....	234
LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2024–2028	235
LIITE 5; Julkinen käyttöomaisuus 2024–2027	236

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vantaa on eteenpäin katsova kaupunki. Kaupungin kasvu jatkuu ja lähivuosina Vantaa toteuttaa isoja elinvoimaa lisääviä investointeja. Vantaa on pitkäjänteisesti vähentänyt velkamääräänsä ja luonut pohjaa merkittäviä investointeja varten. Suomen talouden näkymien heikkeneminen heijastuu kuitenkin myös Vantaalle. Erityisesti asuntorakentamisen voimakas vähentyminen saattaa lähivuosina hidastaa kaupungin kasvua ja heikentää tulopohjaa.

Toimintaympäristössä suuria muutoksia

Kiihtynyt inflaatio ja sen myötä keskuspankkien päättämät korkotason nostot ovat leikanneet kotitalouksien ostovoimaa ja yritysten investointihalukkuutta. Yleinen taloustilanne Suomessa on kääntynyt taantumaksi. Talouskasvun ennakkoidaan käynnistyvän hitaasti ja vaisuna.

Vantaan väestökasvun arvioidaan edelleen jatkuvan. Vuonna 2022 Vantaan väestö kasvoi noin 3 600 asukkaalla (1,5 %), joka oli 1 600 enemmän kuin vuonna 2021. Vuonna 2023 väestönkasvun ennustetaan kasvavan ja olevan yli 4 000 henkeä. Väestöennuste ennustaa kasvun olevan lähivuosina myös samaa tasoa.

Asuntorakentamisen voimakas romahdus voi pitkittyessään kuitenkin hidastaa merkittävästi myös Vantaan väestön kasvua. Valmistuneiden asuntojen kuukausimäärien ennakkoidaan vähitellen laskevan vuoden 2023 lopusta alkaen. Uusien rakennuskohtien aloitukset ovat laskeneet dramaattisesti vuoden 2023 aikana, joka heijastuu laskevasti vähintäänkin seuraavana kahtena vuotena valmistuvien asuntojen määriin.

Talouden laskusuhdanne on pysäyttänyt työttömyyden laskun myös Vantaalla. Heinäkuussa 2023 työttömyysaste oli Vantaalla 11,6 prosenttia, jossa laskua edellisvuoteen oli vain 0,2 prosenttiyksikköä. Vantaan työttömyysaste ennen koronaa oli noin 8,5 prosenttia, joten toipuminen on vielä kesken. Erityisen huolestuttavaa on ollut pitkäaikaistyöttömyyden taso, jonka lasku on myös pysähtynyt. Vieraskielisten työttömyys on kääntynyt nousuun koko pääkaupunkiseudulla. Asuntorakentamisen seisahtumisen ennakkoidaan heikentävän rakennusalan työllisyystilannetta.

Hallinnollisesti merkittävä hyvinvointialueuudistus astui voimaan vuoden 2023 alusta, jolloin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille. Seuraava iso uudistus astuu voimaan jo vuoden 2025 alusta. TE-uudistuksen myötä valtion työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulevat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Tämä mahdollistaa Vantaan kaupungille uuden toimivan palvelukokonaisuuden rakentamisen.

Vantaa investoi tulevaisuuteen

Vuoden 2024 talousarviossa on kohdistettu lisäyksiä erityisesti koulutuksen ja varhaiskasvatuksen sekä kaupunkikulttuurin palvelutarpeita vastaavasti. Yleisen hintakehityksen kustannuksia lisäävät vaikutukset palvelujen ostoihin on myös huomioitu. Vuosi 2024 on Vantaan kaupungin 50-vuotisjuhlavuosi ja se näkyy talousarviossa. Kaupungin kärkihankkeiden suunnitteluun on lisätty resursseja ja määrärahoja.

Vuoden 2024 tilikauden tuloksen ennakkoidaan olevan lievästi negatiivinen. Rakentamisen voimakas lasku vaikuttaa lyhyellä aikavälillä negatiivisesti kaupungin saamiin maanmyyntituloihin ja yleinen talouden laskusuhdanne hillitsee verotulojen kasvua.

Talouden tasapainotus etenee kuitenkin tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti ja tavoitteena on nostaa vuosikatetta vuosittain siten, että vuonna 2025 se olisi vähintään 130 milj. euroa. Uuden Vantaan ratikka -investoinnin lisäksi myös kaupungin perusinvestoinnit ovat kasvussa, joten vuosikatteen nostaminen on välttämätöntä myös tulevina vuosina.

Vuonna 2024 kertaluontoiset ns. verohännät vähenevät selvästi ja tämä näkyy myös kaupungin taloudessa. Samalla hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen kaupungin talouden kokonaistilanne selkeytyy. TE-uudistus tuo jälleen muutoksia vuodesta 2025 eteenpäin niin sekä kuntien menoihin kuin myös valtionosuuksiin. Hallitus on myös suunnittelemassa valtionosuusuudistusta, joka astuisi voimaan vuoden 2026 alusta, joten kuntatalous elää murroksessa vielä pitkään.

Elinvoimaa seuraavaksi 50 vuodeksi

Kaupungin pitkäaikainen talouden tasapainottaminen on tuottanut tuloksia. Vantaan talous on nyt terveellä pohjalla ja kaupungin tase on vahvistunut. Vantaa on kyennyt seitsemän vuoden aikana vähentämään velkojaan 300 milj. euroa ja on nykyisin yksi vähiten velkaisista suurista kaupungeista. Kaupungilla on näin mahdollisuus toteuttaa tulevaisuuden kasvun ja kehityksen turvaavia investointeja.

Vuonna 2024 valmistuvien ja rakenteilla olevien päiväkotij- ja kouluhankkeiden lisäksi kaupungin ja konserniyhtiön investointiohjelmassa käynnistyvät muun muassa Elmon uimahallin ja Koillis-Vantaan liikuntahallin rakentaminen. Myös Varian Vehkalan kampuksen rakentaminen käynnistyy ja Tikkurilan osaamiskampuksen suunnittelu etenee. Kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus valmistuu ja Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus käynnistyy.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päätös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista rakentamiskustannuksiin MAL-sopimuksessa. Tavoitteena on rakennustöiden käynnistyminen vuonna 2024. Ratikan on suunniteltu olevan valmis vuonna 2028.

Ensi vuosi on Vantaan kaupungin 50-vuotisjuhlavuosi. Kaupungin kehittäminen on pitkäjänteistä työtä. Lähivuosien isot julkiset investointihankkeet ovat Vantaalta vahva panostus koko seudun ja Suomen talouden vahvistamiseksi. Samalla ne vahvistavat Vantaan tulevaisuuden elinvoimaa seuraavien 50 vuoden matkalle.

Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja

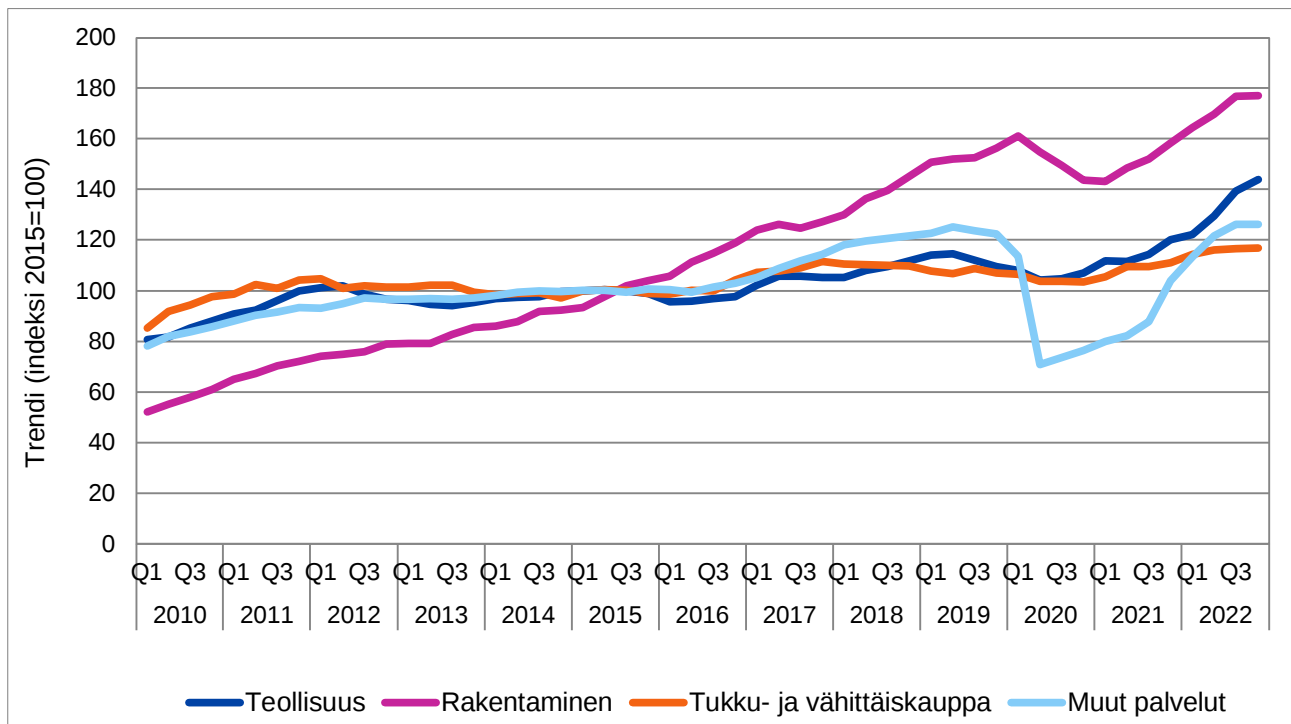
TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Taloukasvu on pysähtynyt

Vantaan toimintaympäristö on ollut viime vuosina nopeassa muutoksessa ja näin ollen vaikeasti ennustettavissa. Esimerkiksi talous ja työllisyys ovat vaihdelleet nopeasti viime vuosina. Aluksi koronapandemia nosti työttömyyden korkealle 2020 kun taas vuosia 2021 ja 2022 kuvaa nopea toipuminen kriisistä ja talouden vahvistuminen. Taloudellinen tilanne muuttui taas oleellisesti vuonna 2022 Venäjän hyökkäyssodan alettua Ukrainassa. Aluksi talous näytti kestävän tilanteen, vaikka mm. energian ja raaka-aineiden hinnat lähtivät nopeaan nousuun sotaa seuranneiden pakotteiden aiheuttamien saatavuushaasteiden takia. Tämä osaltaan nopeutti inflaatiota. Nopeutunut inflaatio työnsi kuitenkin korot nousuun, mikä vuoden 2023 aikana on näkynyt mm. rakentamisen nopeana hidastumisena. Suomen talouden kasvu näyttäisi olevan hyytymässä vuonna 2023 ja hyvä työllisyyskehitys on pysähtynyt.

Muutaman viime vuoden aikana talous on kohdellut eri tavalla Vantaan toimialoja. Rakentaminen laski selvästi koronavuonna, mutta toipui nopeaan kasvuun. Toimialan kasvu tasaantui kuitenkin jo vuoden 2022 aikana. Eniten koronavuosina kärsi palveluala. Myös se toipui nopeasti, mutta myös palvelualan kasvu on pysähtynyt vuoden 2022 aikana. Tukku- ja vähittäiskaupan kehitys on ollut suhteellisen tasaista. Toimialoista teollisuus on edelleen selvästi kasvussa.

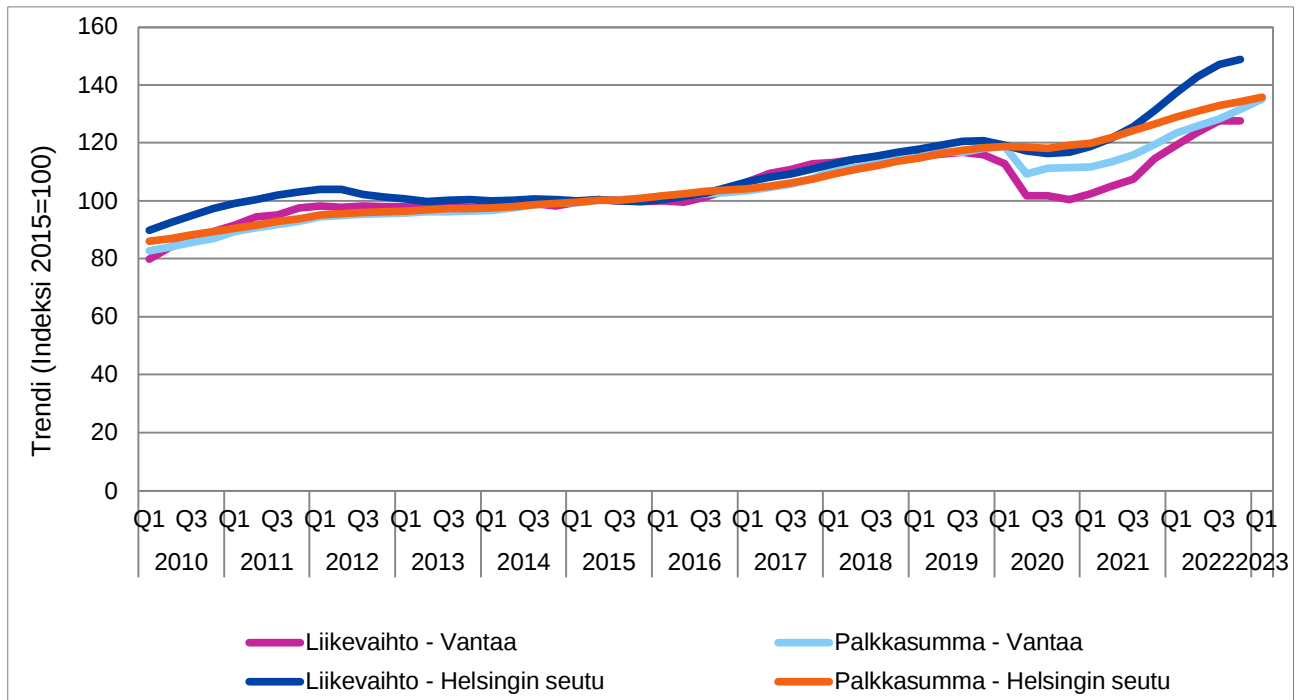
Kuvio 1: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuodesta 2010 (2015=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 1.6.2023

Yritysten liikevaihdon kehitys on Vantaalla jäänyt muusta Helsingin seudusta. Vantaan elinkeinorakenteesta ja lentokentän merkityksellisyydestä johtuen vantaalaisten yritysten liikevaihto laski koronavuosina muuta Helsingin seutua enemmän ja elpyminen on ollut hitaampaa. Liikevaihdon kasvu on kuitenkin pysähtynyt vuoden 2023 alkuun mennessä. Vantaalaisten yritysten liikevaihto on ylittänyt koronaa edeltävän tason, mutta muu seutukunta on kasvanut nopeammin. Palkkasummassa Vantaa on kuitenkin saavuttanut muun seutukunnan.

Kuvio 2: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuodesta 2010 (2015=100)

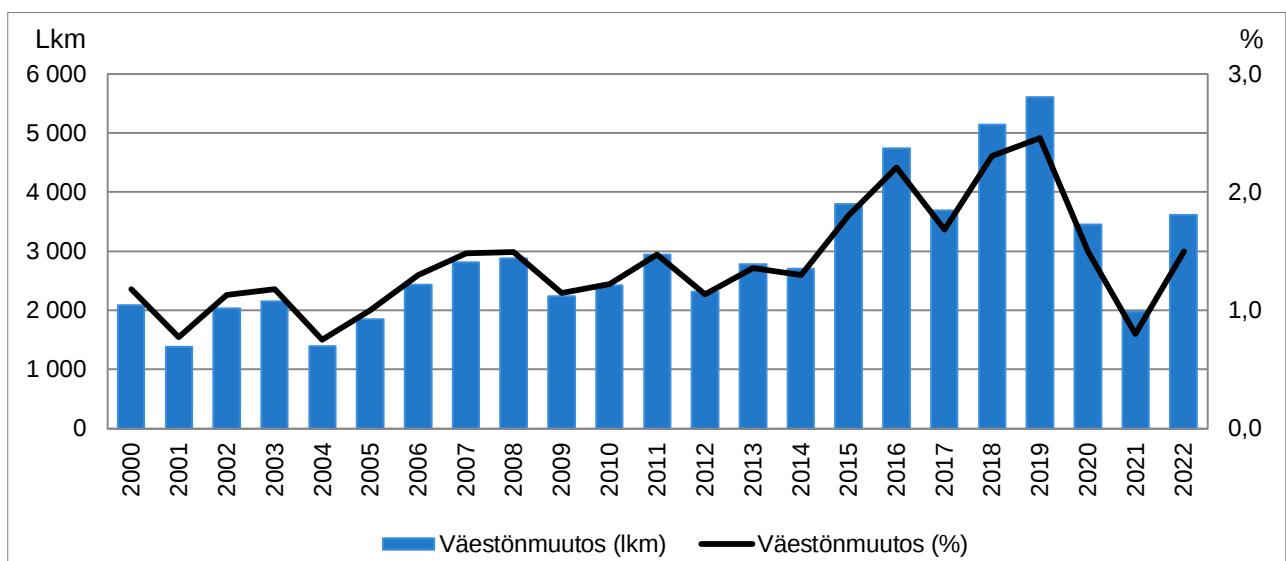
Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 1.6.2023

Maahanmuutto nousi ennätyskorkealle tasolle

Vantaalla oli 242 819 asukasta vuoden 2022 lopussa. Väestö kasvoi vuoden 2022 aikana 3 600 asukkaalla (1,5 %), joka oli 1 600 enemmän kuin vuonna 2021. Vantaan väestönkasvu jäi poikkeuksellisen alhaiseksi vuonna 2021, mutta nyt palattiin vuoden 2020 tasolle. Viimeisen viiden vuoden aikana Vantaan väestö on kasvanut keskimäärin 4 000 asukkaan vuosivauhtia (1,7 %).

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Espoossa (8 100). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Helsingissä (5 600), Tampereella (4 800) ja Vantaalla (3 600). Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Ero kolmantena olevaan Tampereeseen on viime vuosina kasvanut ollen 6 200 henkeä vuonna 2022.

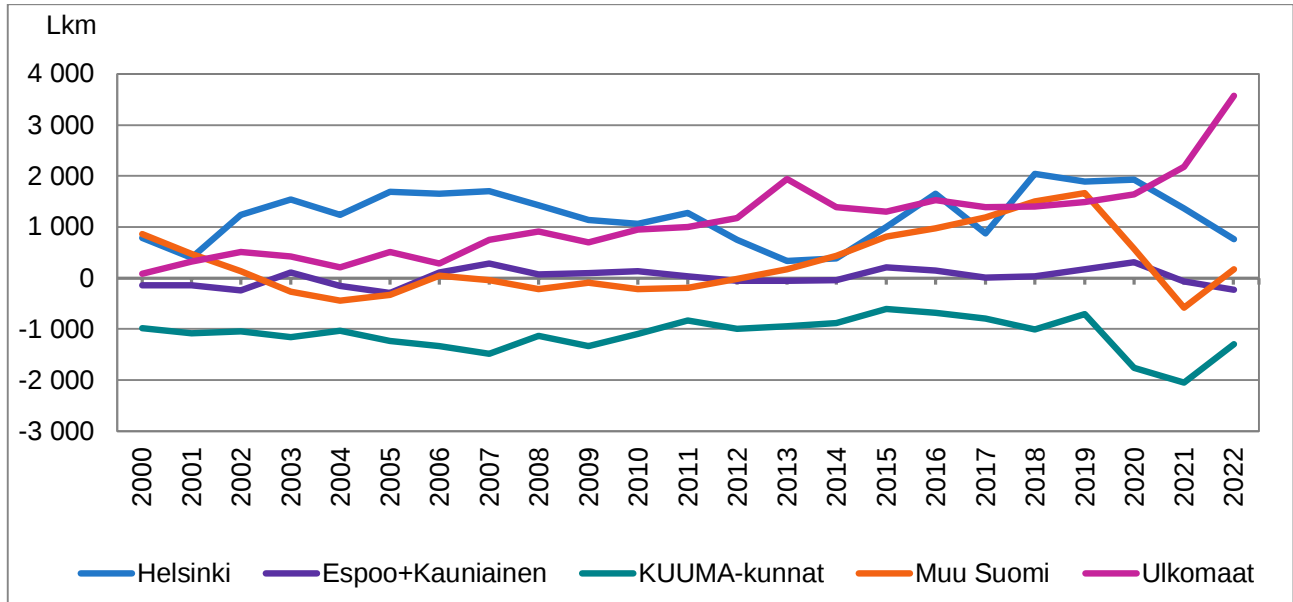
Kuvio 3: Vantaan väestönkehitys vuosina 2000–2022

Lähde: Tilastokeskus

Vantaa sai vuonna 2022 ulkomailta historiallisen paljon muuttovoittoa, lähes 3 600 henkeä. Tämä oli 1 400 enemmän kuin vuonna 2021. Maahanmuuton lisäksi muuttoliike pysyi positiivisena Helsingistä muuttavien ansiosta, vaikkakin muuttovoitto lähes puolittui 800 henkeen. Myös muuttoliike Helsingin seudun ulkopuolisen Suomen kanssa kääntyi positiiviseksi yhden tappiollisen vuoden jälkeen. Vantaa menetti jälleen eniten väestöään, 1 300 henkeä, Helsingin seudun kehysalueelle eli KUUMA-kuntiin, mutta huomattavasti vähemmän kuin kahtena edellisenä vuotena.

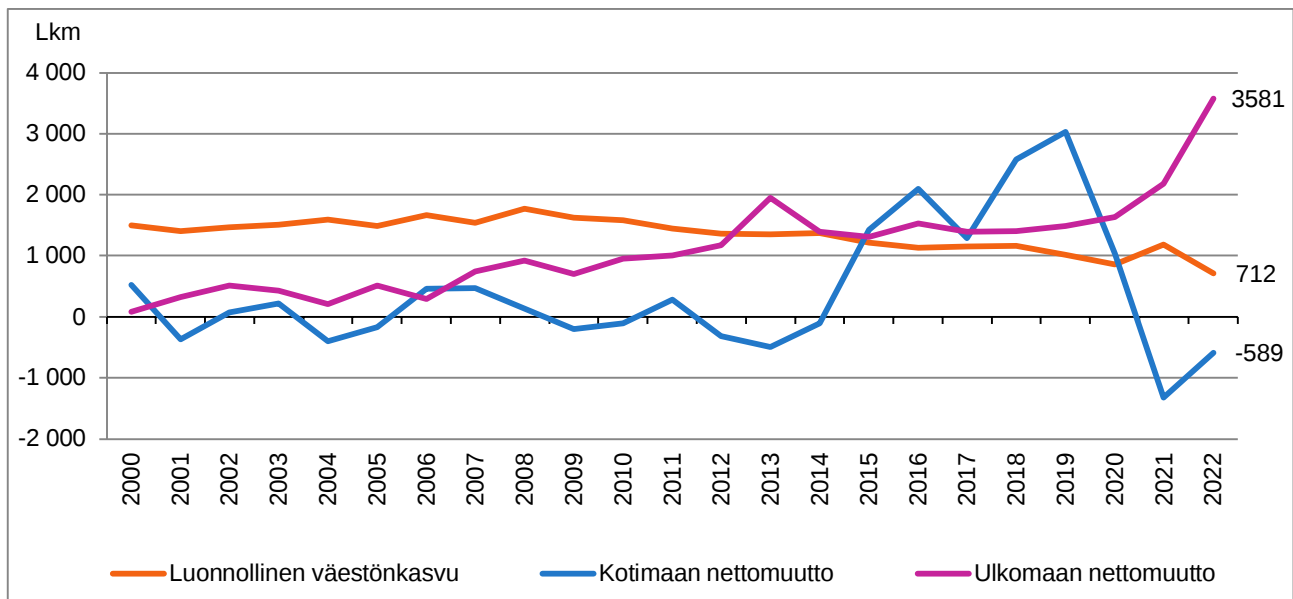
Kuvio 4: Vantaan nettomuuttoliike tulo-/lähtöalueittain 2000–2022

Lähde: Tilastokeskus

Luonnollinen väestönkasvu jäi vuonna 2022 matalammaksi kuin koskaan aiemmin. Kuolleiden historiallisen korkea määrä (1 781) yhdistettynä matalaan syntyvyyteen (2 493) sai luonnollisen väestönkasvun jäämään ennätysalhaiseksi, 712 henkeen. Voimakkaan maahanmuuton ansiosta kokonaismuuttoliike jäi 3 000 henkeä plussalle, vaikka kotimaan nettomuutto jäi negatiiviseksi 600 hengen verran. Vuoden 2022 väestönkasvusta noin 80 prosenttia tuli muuttoliikkeestä ja ainoastaan 20 prosenttia luonnollisesta väestönkasvusta.

Kuvio 5: Vantaan väestönkehityksen osatekijät 2000–2022

Lähde: Tilastokeskus (kuvio ei sisällä väkiluvun rekisterikorjauksia)

Tikkurilan ja Kivistön suuralueet kasvoivat eniten, kaupunginosista Veromies

Asukasmäärällä mitattuna ylivoimaisesti väkirikkain suuralue vuonna 2022 oli Myyrmäki, jossa asui 59 000 asukasta. Seuraavaksi suurimmalla, Tikkurilan suuralueella, asui 47 900 henkeä. Pienin suuralueista oli Kivistö 17 600 asukkaallaan. Vuoden 2022 aikana eniten uusia asukkaita sai Tikkurilan suuralue, jonka väestö kasvoi vajaalla 900 asukkaalla (1,9 %). Suhteellisesti kasvu oli suurinta Aviapoliksessa ja Koivukylässä (2,5 %).

Viimeisten viiden vuoden ajan Kivistön suuralueen suhteellinen kasvu on ollut omaa luokkaansa. Kivistön väestö on lisääntynyt 40 prosentilla vuosina 2018–2022, kun seuraavaksi suurinta kasvu on ollut Tikkurilan suuralueella, 11 prosenttia. Kivistö on kasvanut myös määrällisesti eniten, 5 100 henkeä, mutta Tikkurila ei jäänyt kauaksi tästä 4 900 hengen kasvullaan.

Kaupunginosista selvästi suurin on Myyrmäki 17 600 asukkaallaan, mutta myös Martinlaaksossa, Hakunilassa, Kivistössä ja Pakkalassa on yli 10 000 asukasta. Alle sadan asukkaan kaupunginosia oli neljä: Lentokenttä, Länsisalmi, Viinikkala ja Ojanko. Vuoden 2022 aikana väestö kasvoi kaupunginosista suhteellisesti eniten Veromieheessä, 39 prosenttia, ja seuraavaksi eniten Koivuhaassa ja Koivukylässä (vajaa 8 %). Määrällinen kasvu oli suurinta Veromiehen kaupunginosassa (+560) ja toiseksi eniten uusia asukkaita saivat Tikkurila ja Myyrmäki (+450).

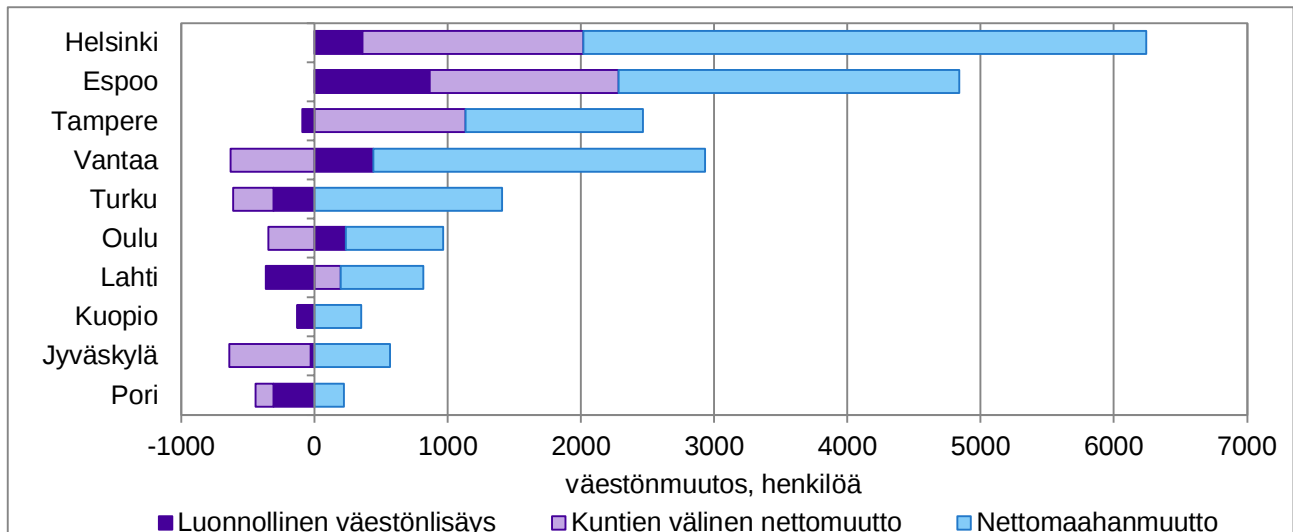
Väestönkasvu jatkuu myös tulevaisuudessa

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väestö on kasvanut myös alkuvuonna 2023. Tammi-heinäkuun aikana maahanmuutto kasvatti väestöä 2 500 hengellä ja luonnollinen väestönkasvu 450 hengellä, mutta kotimaan muuttoliike jäi yli 600 henkeä miinukselle. Yhteensä väestö on siis kasvanut 2 300 asukkaalla, joka oli saman verran kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna. Väestönmuutos kuitenkin jakaantui eri tavalla, sillä Vantaa on saanut alkuvuoden aikana ulkomailta selvästi enemmän muuttovoittoa ja kotimaasta muuttotappiota kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2022.

Nopeimmin kasvaneet kaupungit alkuvuodesta 2023 ovat olleet Helsinki ja Espoo. Tammi-heinäkuun aikana Helsinki on saanut 6 200 ja Espoo 4 800 uutta asukasta, kun Vantaalla ja Tampereella väestönkasvu on ollut selvästi alhaisempaa, noin 2 300 asukasta. Näistä kaupungeista Vantaa on ainoa, joka on menettänyt väestöään muualle Suomeen.

Suurten kaupunkien osalta nettomaahanmuuton merkitys väestöä kasvattavana tekijänä korostuu. Se nostaa väestöä kaikissa suurissa kaupungeissa, mutta Turussa, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Porissa se oli ainoa väkilukua kasvattava tekijä. Huomattavaa kuitenkin on, että maahanmuutosta huolimatta Jyväskylän ja Porin väkiluvut ovat pienentyneet alkuvuoden aikana.

Kuvio 6: Väestönmuutosten ennakkotiedot 10 suurimmassa kaupungissa tammi-heinäkuussa 2023

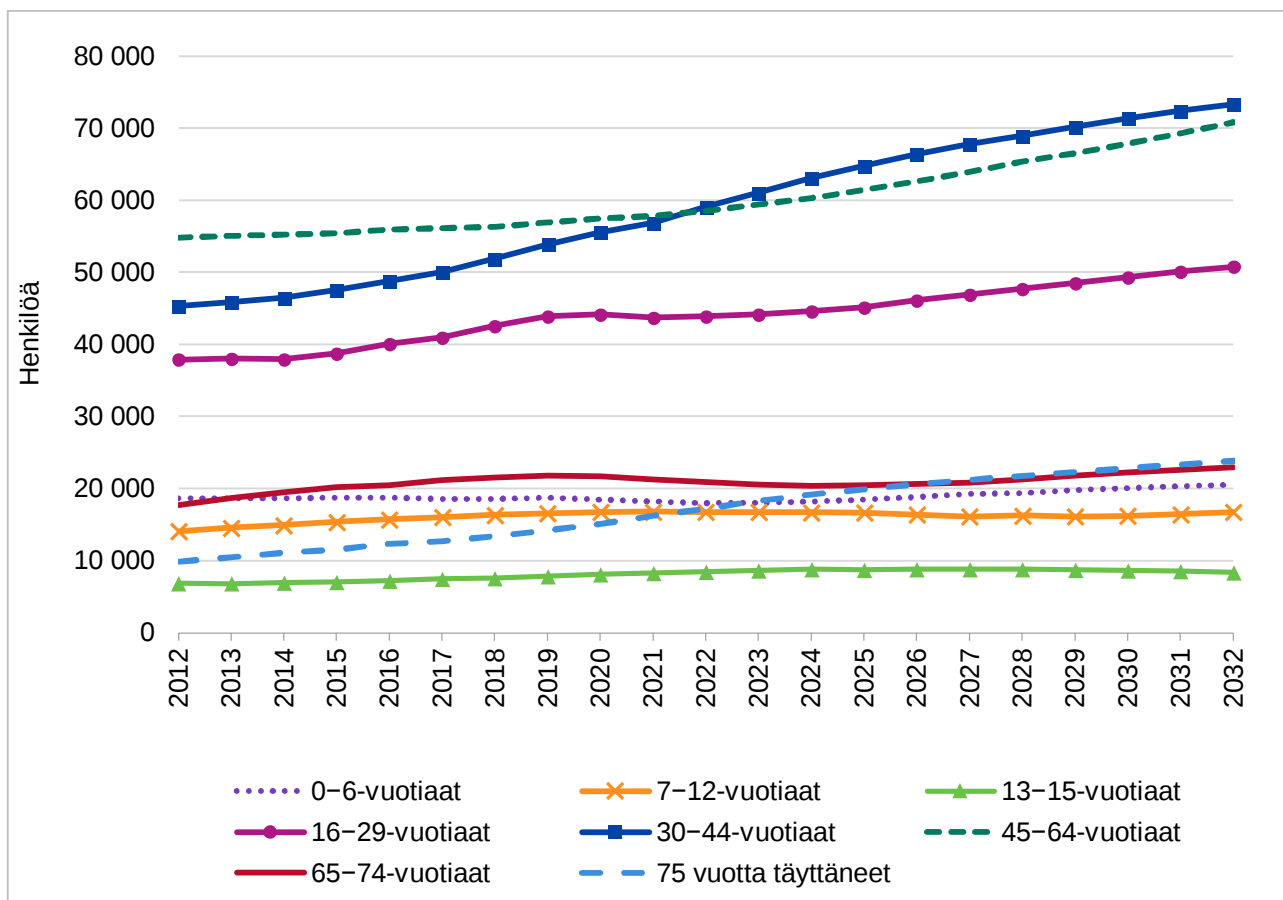
Uusimman väestöennusteen mukaan Vantaan väestönkasvu jatkuu myös tulevaisuudessa. Vuositaisen väestönkasvun ennustetaan olevan keskimäärin 1,7 prosenttia seuraavan vuosikymmenen aikana, mikä vastaa yli 4 000 uutta vantaalaista vuosittain. Uudisrakentamisen myötä kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuosina 2026–2027. Kasvaneen maahanmuuton ennakoidaan kuitenkin pitävän myös lähivuosien väestönkasvun korkealla tasolla. Asuntorakentamisen hiipuminen voi hetkellisesti vaikuttaa myös lähivuosien väestönkasvuun alentavasti.

Ennustettu väestönkasvu pääosin työikäisistä ja 75 vuotta täyttäneistä

Ikärakenteen mukaan tarkasteltuna Vantaan väestöstä 0–6-vuotiaita oli 7,4 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,4 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 15,7 prosenttia. Alle kouluikäisten osuus on laskenut melko nopealla tahdilla viimeiset kymmenen vuotta, kun taas kouluikäisten osuus on pysynyt lähes ennallaan. 65 vuotta täyttäneiden osuuden kasvu pysähtyi ensimmäistä kertaa vuonna 2022. Kasvun pysähtymisen taustalla ovat 65–74-vuotiaat, joiden osuus on pienentynyt usean vuoden ajan ja viimeiset kolme vuotta ikäluokka on myös määrällisesti pienentynyt. Vanhimmassa ikäryhmässä kasvu jatkuu edelleen: 75 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyi 940 henkilöllä ja osuus kasvoi 6,8 prosentista 7,1 prosenttiin vuonna 2022.

Alle kouluikäisten määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2032 mennessä noin 2 500 hengellä ja peruskouluikäisten määrän vähentyvän noin 100 lapsella. Ennustettu väestönkasvu on voimakkainta 30–64-vuotiaiden ikäryhmissä, joiden määrän arvioidaan kasvavan yhteensä noin 27 000 henkilöllä. Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla erityisesti yli 75-vuotiaiden ikäryhmässä, jonka ennustetaan kasvavan yli 6 500 hengellä vuoteen 2032 mennessä.

Kuvio 7: Väestön määrän kehitys Vantaalla ikäryhmittäin vuosina 2012–2022 ja ennuste vuosille 2023–2032

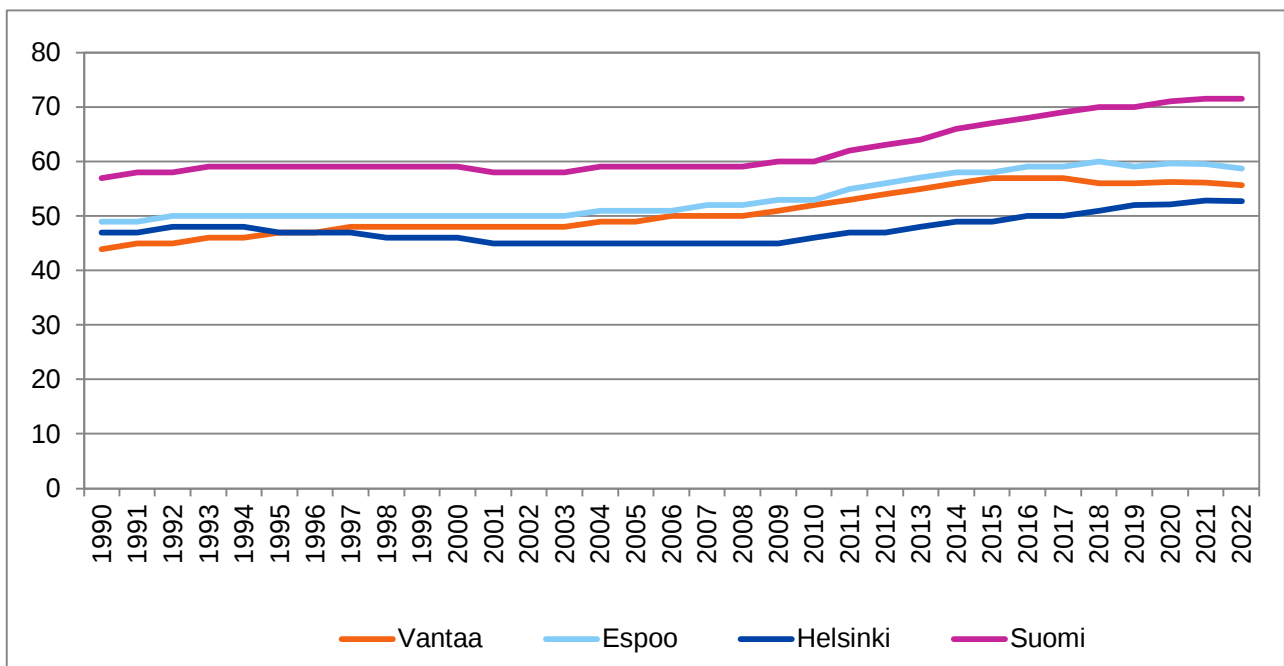
Lähde: Tilastokeskus (vuodet 2012–2022) ja Vantaan väestöennuste 2023

Vantaan väestöllinen huoltosuhde parempi kuin koko maassa

Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 18-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä suhteessa 18–64-vuotiaiden määrään, on koko Suomessa huomattavasti heikompi kuin pääkaupunkiseudulla. Nuoremman väestönosan muuttoliike kasvukeskuksiin hidastaa väestöllisen huoltosuhteen nousua, samalla kun se vauhdittaa huoltosuhteen heikentymistä väestöään menettävillä alueilla.

Vantaan väestöllinen huoltosuhde on heikentynyt 1990-luvulta lähtien, mutta nopean, nuoriin aikuisiin painottuvan muuttoliikkeen myötä, huoltosuhteen heikentyminen on pysähtynyt. Väestöennusteen perusteella Vantaan huoltosuhteen oletetaan jopa paranevan 2020-luvun aikana, koska väestönkasvu painottuu työikäiseen väestöön. Väestöllinen huoltosuhde on koko 2000-luvun ajan ollut Espoossa heikompi ja Helsingissä parempi kuin Vantaalla. Viimeisten vuosien aikana ainoastaan Helsingissä huoltosuhde on jatkanut heikentymistään, mikä on pienentänyt eroa naapurikaupunkien välillä.

Kuvio 8: Väestöllinen huoltosuhde pääkaupunkiseudulla ja koko maassa vuosina 1990–2022

Lähde: Tilastokeskus

Miehiä on nykyisin naisia enemmän

Vuonna 2021 Vantaan väestössä tapahtui historiallinen käänne: miesten määrä ohitti naisten määrän lähes tuhannella hengellä. Vuonna 2022 ero kasvoi entisestään ja miehiä (50,4 %) oli jo 2 200 enemmän kuin naisia (49,6 %). Kotimaankielisessä väestössä naisia on edelleen hieman enemmän kuin miehiä, mutta vieraskielinen väestö on jo vuosien ajan ollut miesvoittoinen.

Joka neljäs vantaalainen on vieraskielinen

Vantaalaisista 72,9 prosenttia oli suomenkielisiä, 2,2 prosenttia ruotsinkielisiä ja 24,8 prosenttia vieraskielisiä vuonna 2022. Vieraskielisten osuus kasvoi edellisvuodesta 1,9 prosenttiyksikköä, joka oli enemmän kuin kertaakaan aiemmin. Seuraavaksi eniten vieraskielisiä asui Espoossa (21,9 %), Närpiössä (19,5 %) ja Helsingissä (18,3 %).

Vantaan, kuin myös Helsingin, väestö kasvoi jo kolmatta vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vantaalla vieraskielisten määrä lisääntyi 5 300 hengellä vuonna 2022, kun kotimaankielisten määrä väheni 1 700 hengellä.

Vieraskielisten osuus koko väestöstä vaihtelee ikäryhmän mukaan. Vuonna 2022 eniten vieraskielisiä oli 30–44-vuotiaissa sekä 0–6-vuotiaissa, joihin kuuluvista vantaalaisista 33–35 prosenttia oli vieraskielisiä. Väliin jäävissä ikäryhmissä, 7–15- ja 16–29-vuotiaissa, vieraskielisiä oli 28 prosenttia. Vanhemmissa ikäryhmissä osuudet olivat selvästi alhaisempia ja esimerkiksi 60 vuotta täyttäneistä ainoastaan seitsemän prosenttia oli vieraskielisiä.

Vantaalla puhutaan äidinkielenä yli 120 eri kieltä. Vuonna 2022 Vantaan yleisin vieras kieli oli venäjä, jota äidinkielenään puhui 4,1 prosenttia väestöstä. Sen jälkeen tulivat viro (3,6 %), arabia (2,1 %), albania (1,6 %) ja somali (1,4 %). Vironkielisten kasvu alkoi hidastua 2010-luvun loppupuolella ja nykyisin Vantaalla asuukin selvästi enemmän venäjänkielisiä (10 100) kuin vironkielisiä (8 700).

Viime vuosina arabiankielisten osuus on noussut suhteellisesti eniten, vaikka kieliryhmän osuus koko väestöstä on edelleen melko alhainen (2,1 %). Jos kehitys jatkuu samanlaisena, arabia ohittaa pian ruotsin, sillä arabiankielisiä on enää vajaa 300 vähemmän kuin ruotsinkielisiä. Albaniankielisten määrä on myös kasvanut ja vuonna 2021 albania tuli yleisempi kieli kuin somalista.

Syksyllä 2023 julkaistun Uudenmaan maakunnan vieraskielisen väestön ennusteen mukaan vieraskielisen väestön määrän kasvaa alueella nopeasti. Vantaalla vieraskielisiä asukkaita ennustetaan vuonna 2030 olevan noin 91 000 henkilöä, kun vuoden 2022 alussa määrä oli 55 000. Vastaavana aikana vieraskielisen väestön osuuden koko kaupungin väestöstä arvioidaan kasvavan noin 30 prosenttiin. Suurimpien kieliryhmien ennustetaan koostuvan Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan, Venäjän ja muun entisen Neuvostoliiton alueen (pois lukien Baltian alueen) sekä Aasian kieliä (pois lukien Lähi-itä) puhuvista asukkaista.

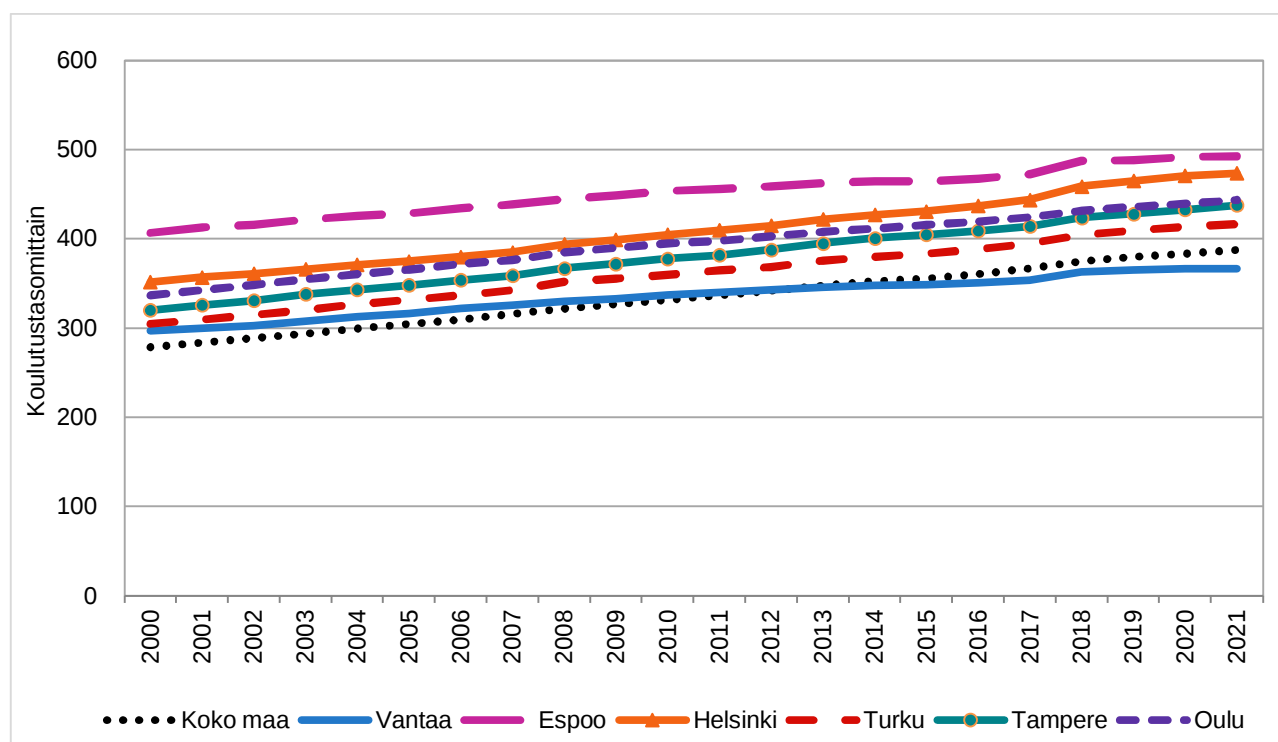
Suurista kaupungeista koulutustaso oli korkein Espoossa ja matalin Vantaalla

Koulutustaso on noussut suurissa kaupungeissa ja koko maassa, mutta koulutasoissa on kuitenkin selkeitä eroja. Kuuden suurimman kaupungin välisessä vertailussa Espoon koulutaso on selkeästi korkein ja sen jälkeen tulee Helsinki. Vantaa jää selvästi jälkeen muista suurista kaupungeista. Lisäksi Vantaan koulutustaso painui koko maan keskiarvon alapuolelle vuonna 2013 ja siitä lähtien ero Vantaan ja muun maan välillä on hitaasti kasvanut.

Vuoden 2021 lopun tietojen mukaan Vantaan 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 26 prosenttia oli suorittanut enintään perusasteen, 38 prosenttia toisen asteen (sis. erikoisammattikoulutuksen) ja 36 prosenttia korkea-asteen tutkinnon. Korkea-aste voidaan jakaa kolmeen osaan, joista alimman korkea-asteen suorittaneita oli 9 prosenttia, alemman korkeakouluasteen 15 prosenttia ja ylemmän korkeakouluasteen 12 prosenttia.

Yhä useammalla vantaalaisella on aiempaa korkeampi koulutus. Vuodesta 2000 vuoteen 2021 toisen asteen suorittaneiden osuus on kasvanut 34 prosentista 38 prosenttiin ja korkea-asteen suorittaneiden osuus 31 prosentista 36 prosenttiin. Samana ajanjaksona enintään perusasteen käyneiden osuus on laskenut 36 prosentista 26 prosenttiin. Vantaalaiset naiset ovat korkeammin koulutettuja kuin miehet. Vuonna 2021 naisissa oli enemmän korkea-asteen suorittaneita (41 %) kuin toisen asteen suorittaneita (35 %), kun miehissä oli selvästi enemmän toisen asteen (40 %) kuin korkea-asteen (32 %) suorittaneita.

Kuvio 9: Koulutustasomittain Suomessa ja kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2000–2021

Lähde: Tilastokeskus

Asuntotuotanto hiipuu vuonna 2023

Vuonna 2020 valmistui Vantaalla 2 920 asuntoa. Vuonna 2021 valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi 3 113 asuntoon ja vuonna 2022 kipusi luku vielä 3 262 kappaleeseen. Vuoden 2023 heinäkuun loppuun mennessä Vantaalle oli valmistunut 1 674 asuntoa.

Vuonna 2022 valmistui eniten asuntoja Myyrmäkeen 831. Tikkurilaan valmistui puolestaan 746 asuntoa. Vähiten asuntoja suuralueista valmistui Korsoon, vain 83.

Valmistuneiden asuntojen profiili asuntotyypeittäin on muuttunut viime vuosina. Vuosina 2020–2021 valmistui suhteellisesti eniten yksiöitä, kun taas vuosina 2022–2023 kaksioita. Asuntotyypeittäin tarkasteltuna asuntojen keskikoot ovat pysyneet koko 2020-luvulla kutakuinkin samalla tasolla, mutta kaksioiden kasvanut osuus valmistuneista asunnoista on nostanut keskimääräisen asunnon kokoa neliöissä mitattuna viime vuosina.

Vuonna 2021 Vantaalla myönnettiin rakennuslupia 2 509 asunnolle. Seuraavana vuonna asuntorakennuslupien määrä väheni vajaalla 200 asunnolla lukuun 2 331.

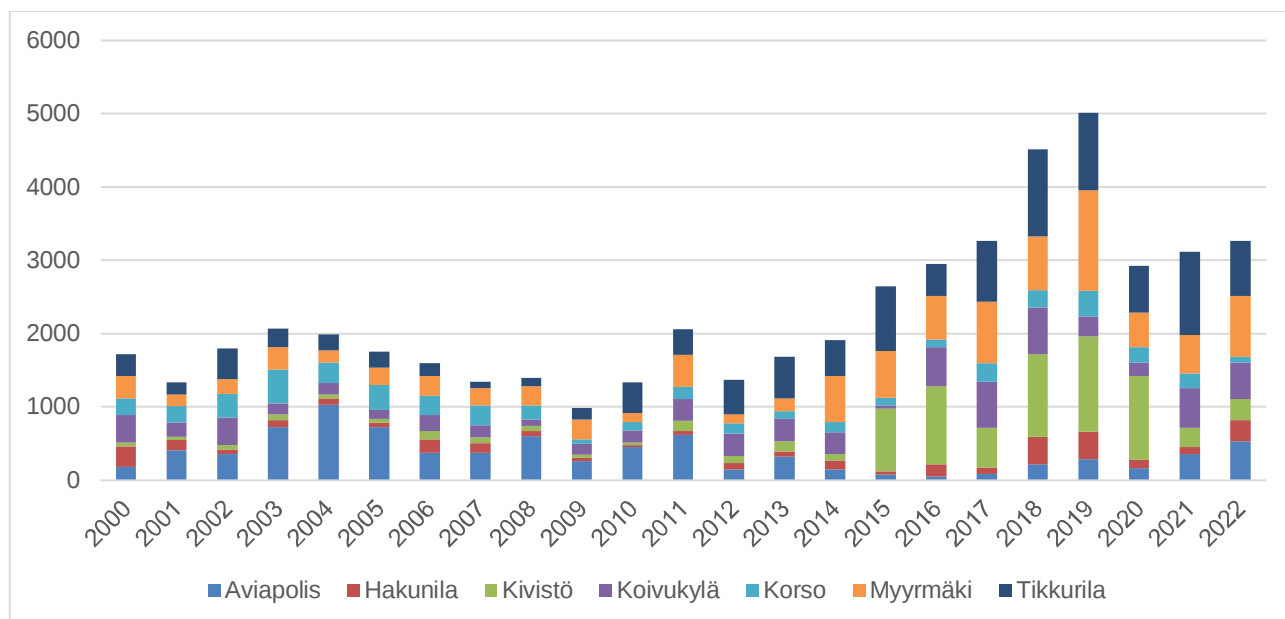
Asuntojen rakentamisen aloituksia oli vuonna 2020 hieman alle 3 000. Seuraavana vuonna aloitusten määrät nousivat lähes 3 400 asuntoon. Vuonna 2022 puolestaan asuntorakentamisen aloitukset tippuivat reiluun 2 000 asuntoon.

Tätä kirjoitettaessa syyskuun alussa on käytössä vuodelta 2023 seitsemän ensimmäisen kuukauden tiedot. Asuntorakentamisen aloitukset ovat romahtaneet tänä aikana. Aloituksia oli 428 kpl kun niitä oli vuosina 2020–2022 samana ajankohtana 1 300–1 500 asuntoa.

Ennakkotietojen mukaan vuoden 2023 elokuunkaan tiedot eivät tuo aloituksiin piristystä ja myös valmistuneiden asuntojen määrät näyttävät vähitellen hiipuvan loppuvuotta kohden. Valmistuneiden asuntojen määrät pysyivät vielä ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana suhteellisen korkealla tasolla,

kun ennen vuotta 2023 aloitettuja työmaita saatettiin nopealla tahdilla valmiiksi, kun uusia asuntorakennustyömaita ei montakaan aloitettu.

Kuvio 10: Valmistuneet asunnot suuralueittain Vantaalla vuosina 2000–2022

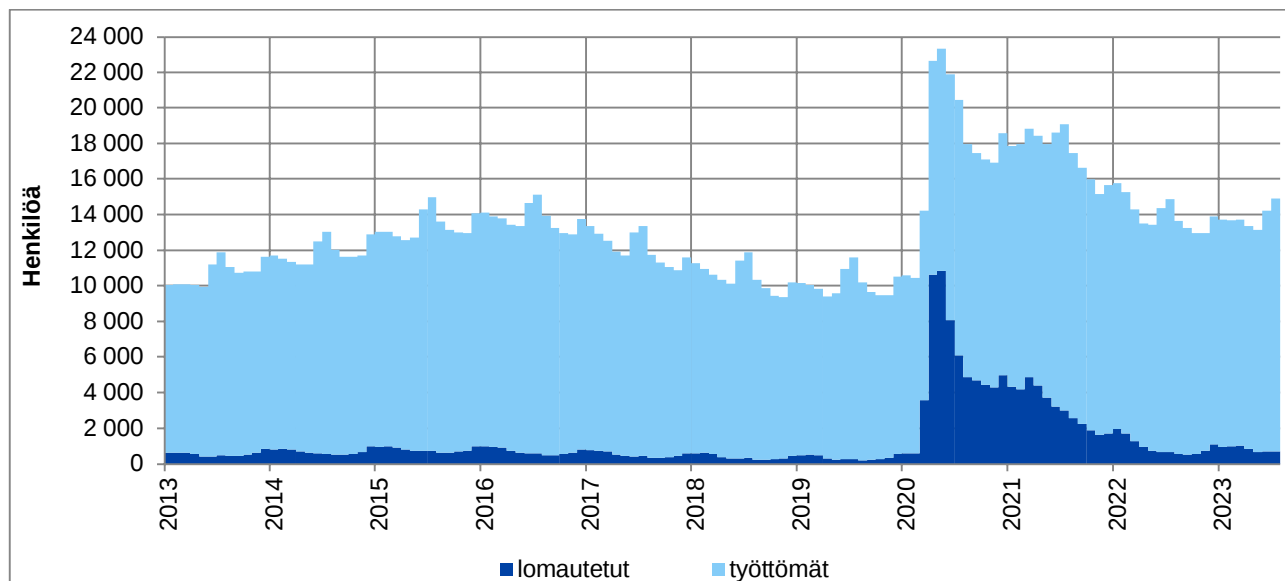
Lähde: Vantaan Matti-järjestelmä

Työttömyys on edelleen korkeammalla tasolla kuin ennen koronaa

Koronakriisi aiheutti keväällä 2020 erittäin nopean työttömyyden nousun, jonka vaikeimpina aikoina 23 300 vantaalaista oli työttömänä. Huipun saavuttamisen jälkeen työttömyys lähti myös nopeasti laskuun. Huomattavaa kuitenkin on, että työttömyyden lasku kohdistui etenkin lomautettuihin, joita kutsuttiin takaisin töihin. Lomautettujen määrä onkin jo melkein saavuttanut koronaa edeltävän tason, mutta yleisesti työttömyys on edelleen korkeammalla tasolla.

Toukokuussa 2023 Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia, joka oli pienin lukema sitten koronapandemian alkamisen jälkeen. Kesäisin työttömyys kuitenkin kohoaa, ja niin tapahtui myös tänä vuonna: heinäkuussa Vantaalla oli 14 900 työtöntä ja työttömyysaste oli 11,6 prosenttia.

Kuvio 11: Työttömät ja lomautetut kuukausittain Vantaalla vuoden 2013 tammikuusta lähtien

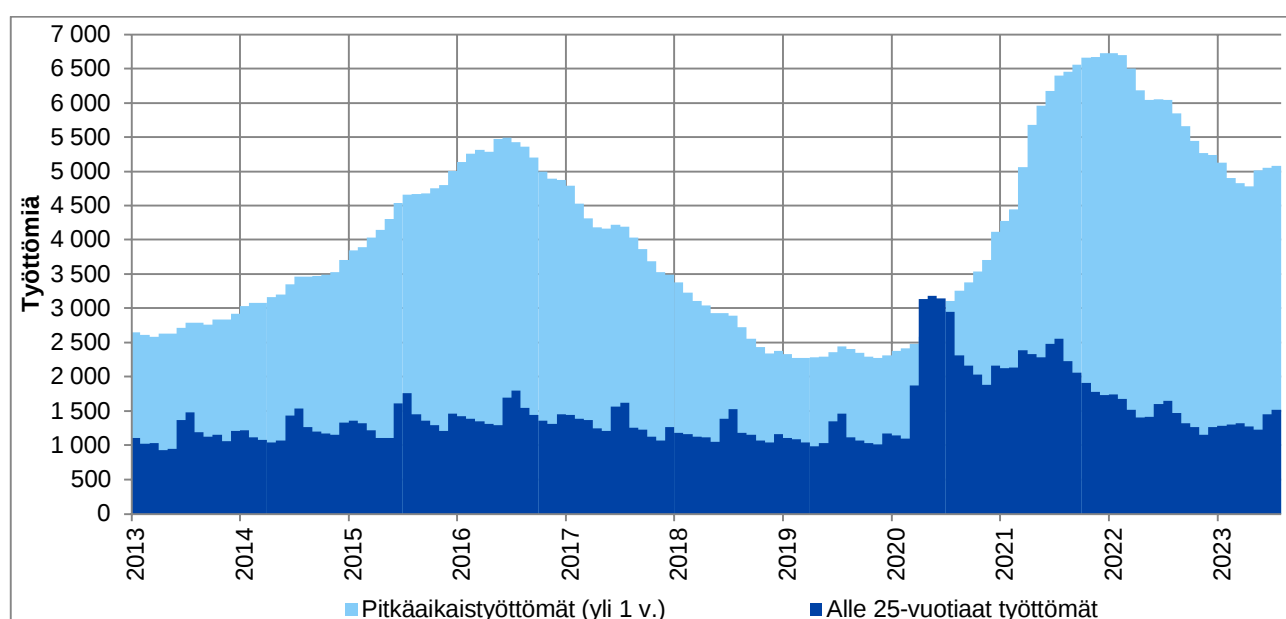

Lähde: TEM (päivitetty 22.8.2023)

Huolestuttavaa työttömyyden rakenteesta tekee se, että pitkäaikaistyöttömyys näyttäisi jäävän korkealle tasolle. Juuri ennen koronakriisin puhkeamista helmikuussa 2020 Vantaalla oli 2 400 pitkäaikaistyötöntä eli yli vuoden työttömänä olleita. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi käytännössä koko kriisin yli saavuttaen huippunsa tammikuussa 2022, jolloin pitkäaikaistyöttömiä oli 6 700. Tämän jälkeen pitkäaikaistyöttömyys laski aina huhtikuuhun 2023, mutta tällä hetkellä lasku näyttäisi lähes pysähtyneen. Vuoden 2023 heinäkuussa Vantaalla oli lähes 5 100 pitkäaikaistyötöntä, joka oli yli kaksi kertaa enemmän kuin ennen koronakriisiä.

Kaupunki joutuu maksamaan osan työnhakijan työmarkkinatuesta, kun työttömyys pitkittyy. Rajana on 300 päivää työmarkkinatuella, jolloin kaupunki maksaa 50 prosenttia työmarkkinatuesta. Tämä tarkoittaa yleensä huomattavasti pidempää työttömyysjaksoa kuin pitkäaikaistyöttömyyden määritelmä. Mikäli työttömyys on kestänyt 1 000 päivää, on maksuosuus 70 prosenttia. Työttömyyden pitkittyminen aiheuttaa merkittävää kustannuserää kaupungille, ollen 27,4 miljoonaa euroa vuonna 2022.

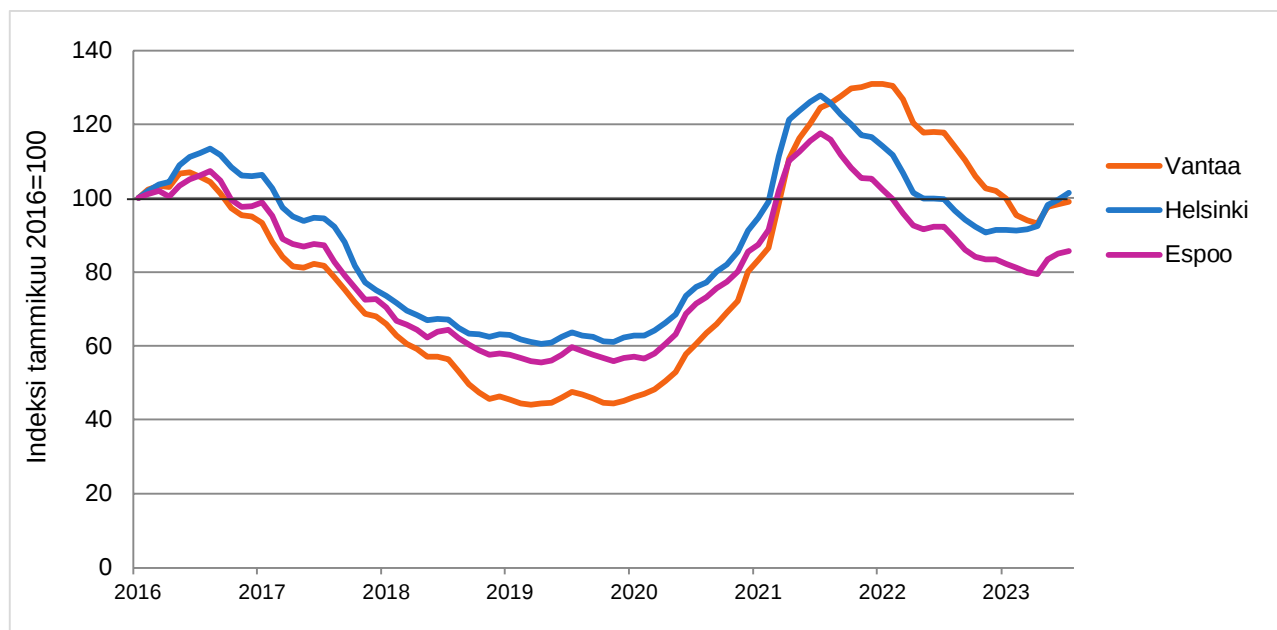
Kuvio 12: Alle 25-vuotiaiden ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2013 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM (päivitetty 22.8.2023)

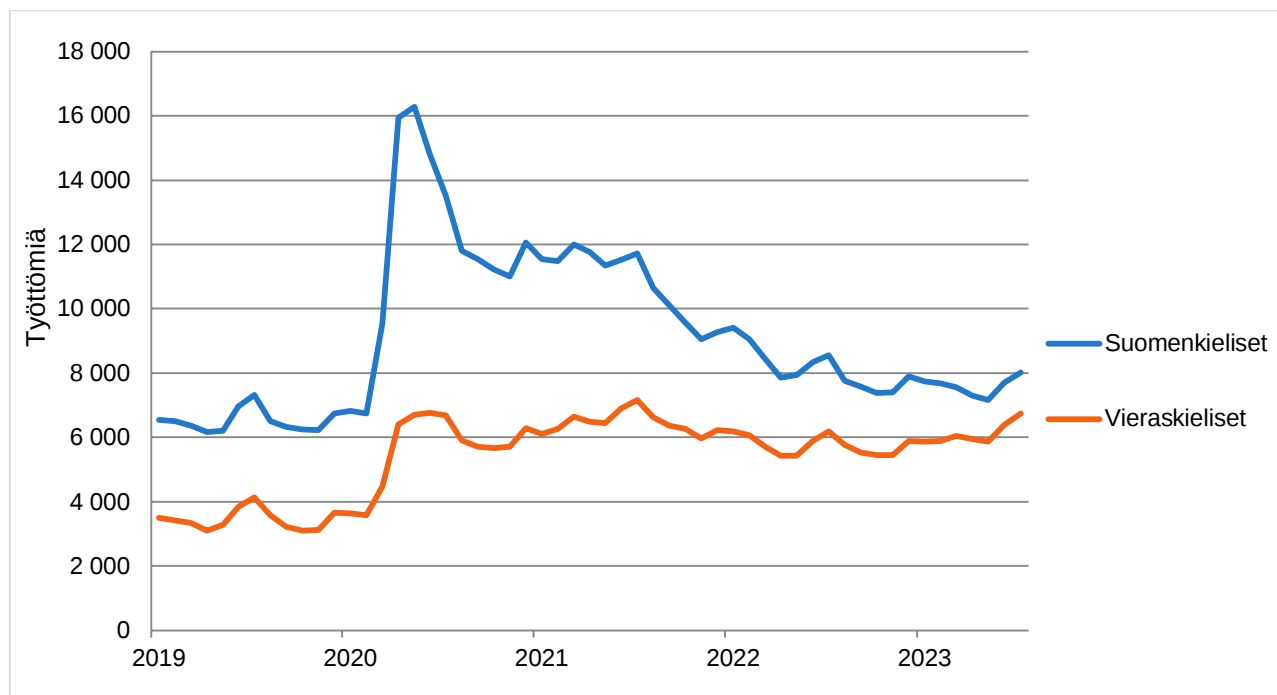
Nuorisotyöttömyys kasvoi myös voimakkaasti koronapandemian aikana. Vaikka nuorisotyöttömyyden taso on laskenut pitkäaikaistyöttömyyttä nopeammin, ei vielä olla päästy koronaa edeltävälle tasolle. Ennen koronaa helmikuussa 2020 nuoria, alle 25-vuotiaita, työttömiä oli 1 100. Alkuvuoden 2023 aikana nuorisotyöttömiä oli Vantaalla noin 1 300, mutta kesä-heinäkuussa heitä oli 1 500. Nuorisotyöttömyydelle onkin ominaista selkeä kausivaihtelu: se kasvaa kesäksi ja laskee taas syksyllä. Tähän vaikuttaa muun muassa se, että keväällä oppilaitoksista valmistuvat nuoret tulevat työmarkkinoille. Syksyllä moni työtön nuori siirtyy taas opiskelijaksi.

Vantaan pitkäaikaistyöttömyys nousi korkeimmalle tasolleen hieman hitaammin kuin Espoossa ja Helsingissä, mutta se myös kääntyi laskuun hitaammin kuin naapurikaupungeissa. Vuoden 2023 heinäkuussa Vantaan ja Helsingin pitkäaikaistyöttömyys oli samalla tasolla kuin vuoden 2016 tammikuussa, mutta Espoossa se oli selvästi alhaisempi.

Kuvio 13: Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys pääkaupunkiseudulla (tammikuu 2016=100)

Lähde: TEM (päivitetty 22.8.2023)

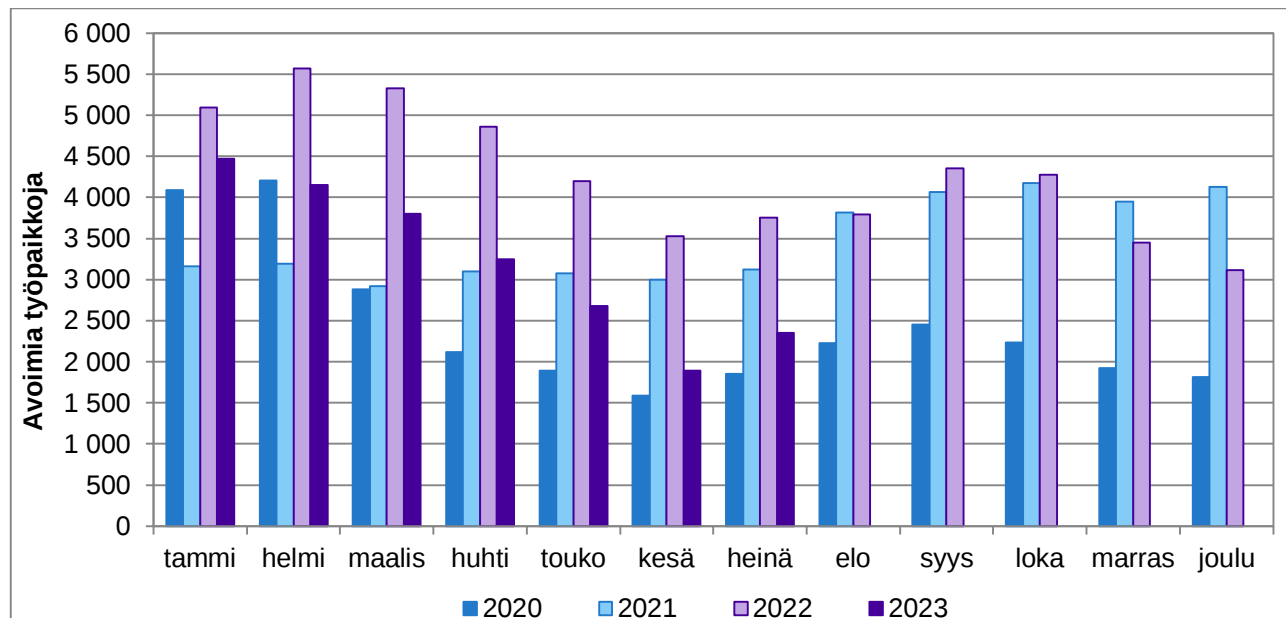
Koronapandemia kohteli eri kielisiä työttömiä eri tavalla. Suomenkielisten työttömyys sekä nousi että laski nopeammin kuin vieraskielisten. Lisäksi vieraskielisten työttömyys on jäänyt selvästi korkeammalle tasolle kuin ennen korona-aikaa. Vuodesta 2019 lähtien ero suomen- ja vieraskielisten työttömien määrässä ei ole koskaan ollut näin pieni. Heinäkuussa 2023 kaikista työttömistä suomenkielisiä oli 8 000 (54 %), vieraskielisiä 6 750 (45 %) ja ruotsinkielisiä 130 (1 %).

Kuvio 14: Työttömät kielen mukaan vuoden 2019 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM (päivitetty 22.8.2023)

Vuonna 2022 Vantaalla oli runsaasti avoimia työpaikkoja läpi vuoden ja huippuaikoina niitä oli ennätysellisen paljon, yli 5 000. Vuoden 2023 alusta avointen työpaikkojen määrä alkoi radikaalisti laskea ja aallonpohja saavutettiin kesäkuussa, jolloin Vantaalla oli auki ainoastaan 1 900 työpaikkaa. Suunta kääntyi kuitenkin ylöspäin heinäkuussa ja avointen työpaikkojen määrä kohosi 2 350 työpaikkaan.

Kuvio 15: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2020–2023

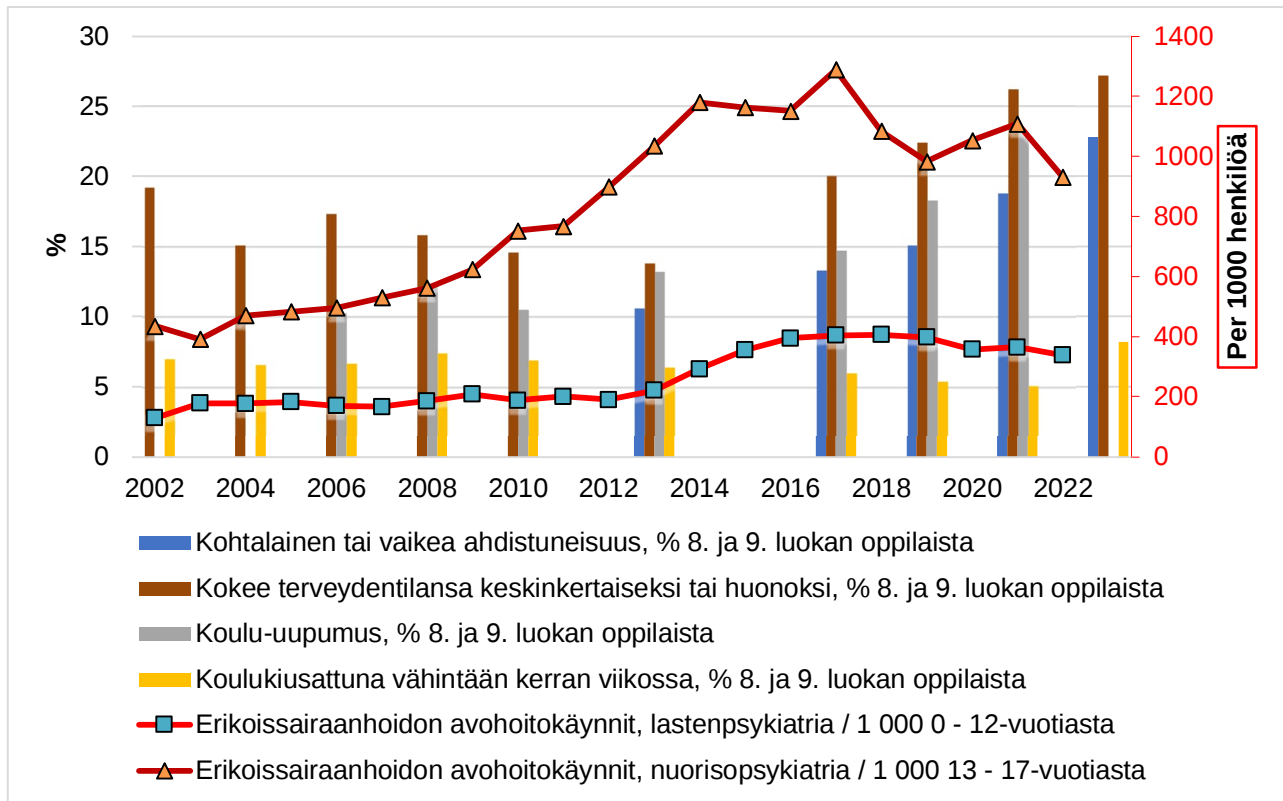
Lähde: TEM (päivitetty 22.8.2023)

Asukkaiden mielenterveys, hyvinvointi ja palveluihin hakeutuminen heikentynyt viimeisen vuosikymmenen aikana

Vantaalaisten mielenterveyden ongelmat ovat olleet kasvussa viimeisen vuosikymmenen ajan. THL:n kouluterveyskyselyn mukaan käänne koululaisten mielenterveydessä tapahtui 2010-luvun alussa. Vuonna 2023 suoritettun kouluterveyskyselyn mukaan, 8. ja 9. luokan oppilaista noin 27 prosenttia kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi. Vuoden 2013 kyselyssä vastaava osuus oli noin 14 prosenttia. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta koki 23 prosenttia vastanneista vuonna 2023 (10 % vuonna 2013), ja koulu-uupumusta vuonna 2020 noin 23 prosenttia (13 % vuonna 2013). Samaan aikaan myös lapsi- ja nuorisopsykiatrian avohoitokäynnit ovat pysyneet noin vuoden 2013 tasolla, mutta kaksinkertaistuneet 2000-luvun alun tasosta. Vuoden 2017 jälkeen avohoitokäyntien määrä on ollut laskusuunnassa. Koronapandemialla on mahdollisesti ollut vaikutusta hoitoon hakeutumisen määrään.

Koulukiusaamista kokeneiden määrä on sitä vastoin ollut laskusuhdanteessa koko 2010-luvun ajan. Viimeisimmässä vuoden 2023 koulukyselyssä koulukiusattujen osuus nousi 5 prosentista noin 8 prosenttiin, joka on koko 2000-luvun korkein osuus. Yli 30 prosenttia vuoden 2023 koulukyselyyn vastanneista koululaisista ei ollut tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä. Väestön heikentynyt hyvinvointi heijastuu myös sekä lastensuojeluilmoitusten että toistuvasti kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0–17-vuotiaiden määrään, jotka molemmat ovat olleet hitaassa kasvussa viime vuosina.

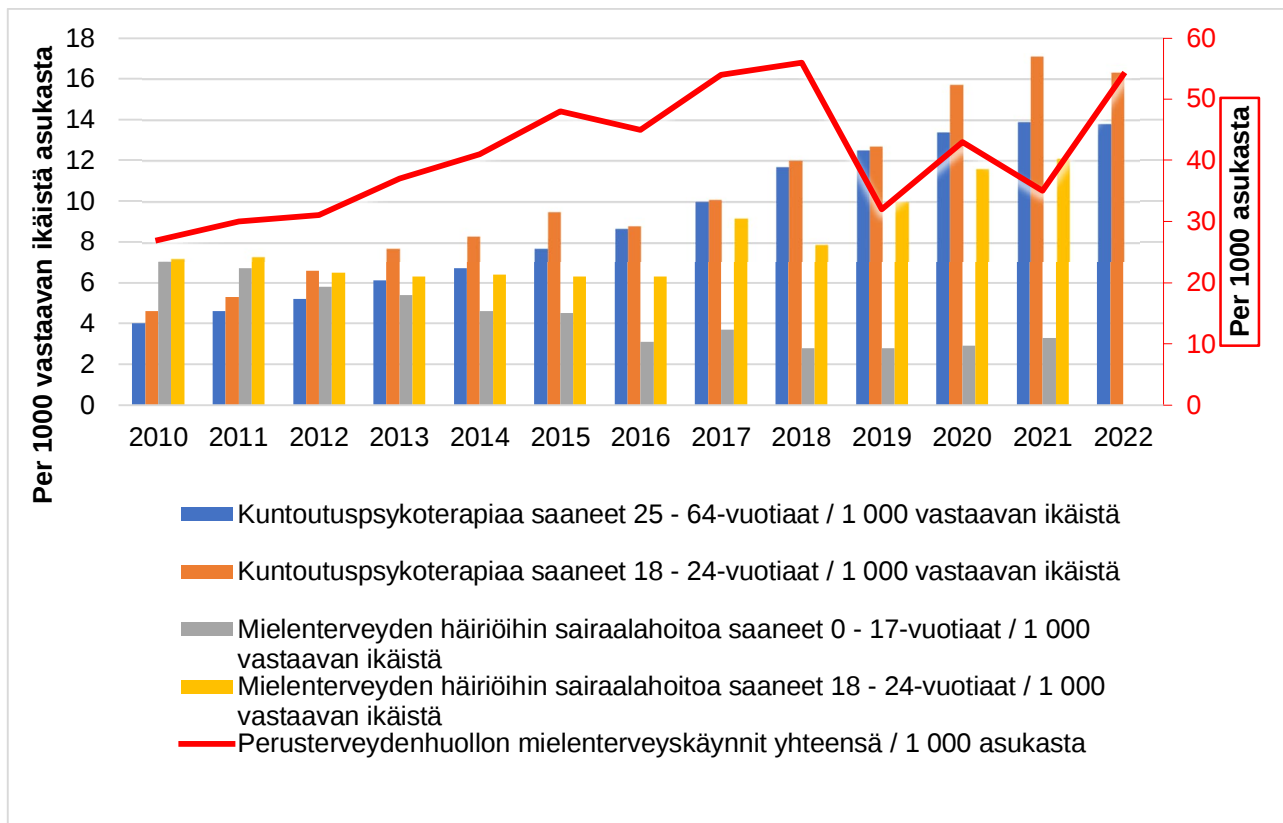
Kuvio 16: Alle 18-vuotiaiden mielenterveyden mittareita Vantaalla vuosilta 2002–2023. Vasemmalla y-akselilla Kouluterveyskyselyihin vastanneiden oppilaiden osuus, jotka ovat kokeneet koulukiusausta ja -uupumusta, ahdistuneisuutta sekä kokeneet terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Oikealla y-akselilla kuvattuna alle 18-vuotiaiden psykiatrian avohoitokäynnit per 1000 kohde-ryhmän henkilöä.

Lähde: THL

Myös aikuisväestön mielenterveysongelmien hoitomäärät ovat olleet kasvusuunnassa 2010-luvulta lähtien. Kuntoutuspsykoterapiaa saaneiden määrä 18–64-vuotiaista on kasvanut 2010-luvun alun noin 4 henkilöstä per 1 000 vastaavan ikäistä asukasta, vajaaseen 14 henkilöön 18–24-vuotiaiden ryhmissä ja noin 16:sta 25–64-vuotiaiden ryhmissä. On huomattavaa, että kasvun syyhyn saattaa osittain vaikuttaa myös hoitoon hakeutumisen parempi yhteiskunnallinen hyväksyttävyys eikä vain lisääntyneet mielenterveysongelmat. Pitkäaikaisen Terve Suomi -kyselyn tulosten kehitys viittaa kuitenkin heikentyneeseen terveydelliseen tilaan aikuisväestössä. Yli 65-vuotiaiden väestöosassa kokemus omasta terveydestä on jatkuvasti parantunut viimeisen 10 vuoden ajan, mutta työikäisissä kehitys on ollut päinvastaista, ja vuodesta 2015 lähtien terveytensä huonoksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus on ollut nopeassa kasvussa. Vuonna 2020 terveytensä huonoksi kokevien osuus oli 36 prosenttia kyselyyn vastanneista, kun se vielä vuonna 2015 oli 28 prosenttia ja vuonna 2018 31 prosenttia.

Kuvio 17: Mielenterveyspalveluita käyttäneiden Vantaalaisten osuudet ja perusterveydenhuollon käynnit vuosilta 2010–2022

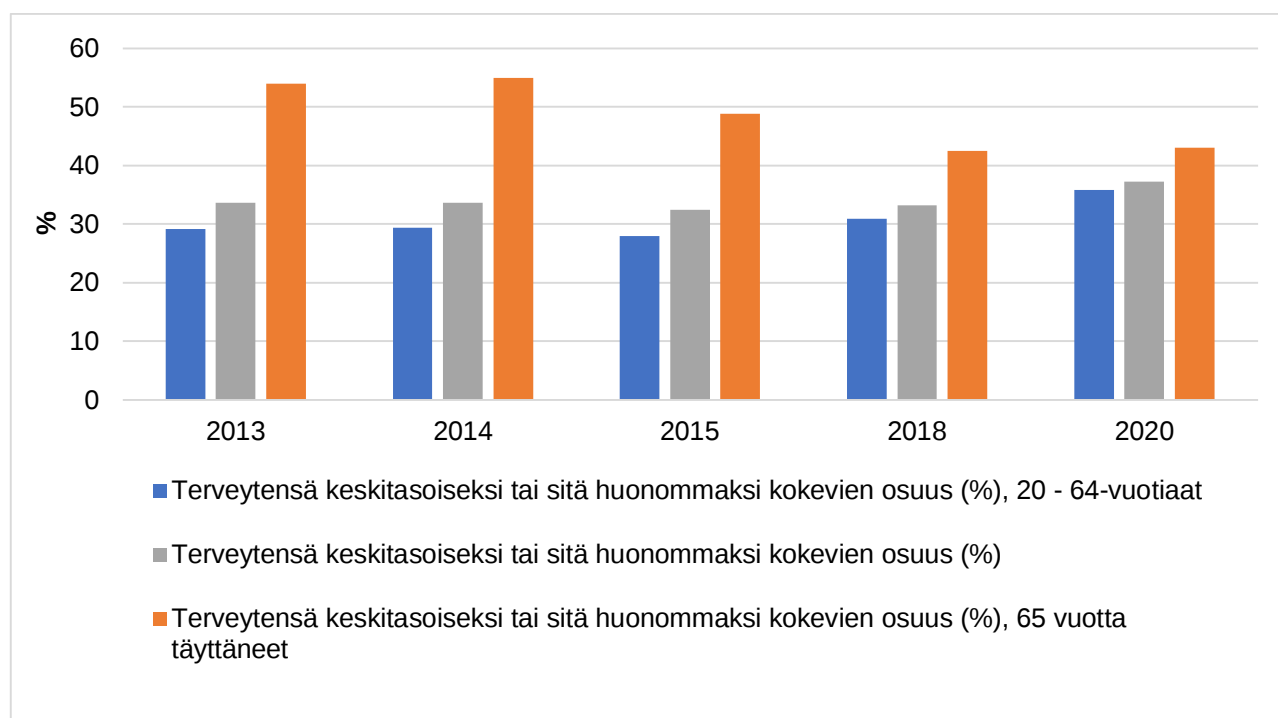

Lähde: THL

Koronapandemian myötä velkajärjestelyhakemusten lukumäärä on kääntynyt kasvuun useavuotisen laskun jälkeen. Vuonna 2022 velkajärjestelyjä jätettiin 168 kappaletta, joka on 2010-luvun 148 kappaletta keskiarvon yläpuolella. Taloudellisesti herkimmissä asemassa olevia ovat yleensä yksinhuoltajaperheet, joiden osuus lapsiperheistä kasvoi 27 prosenttiin vuonna 2022. Myös yksinasuvien osuus asuntokunnista on jatkanut kasvuaan ja yksinäiseksi itsensä kokevien osuus Vantaan väestössä kasvoi 14 prosenttiin vuonna 2020.

Vantaalaisten heikentyneestä hyvinvoinnin kokemuksesta huolimatta, mielenterveydestä johtuva työkyvyttömyys ei ole lisääntynyt viime vuosina, vaan jatkanut hitaasti laskevaa trendiä vuodesta 2006 lähtien.

Kuvio 18: Yli 20-vuotiaiden Vantaalla asuvien Terve Suomi -kyselyyn vastanneiden terveyskokemus vuosilta 2013–2020

Lähde: THL

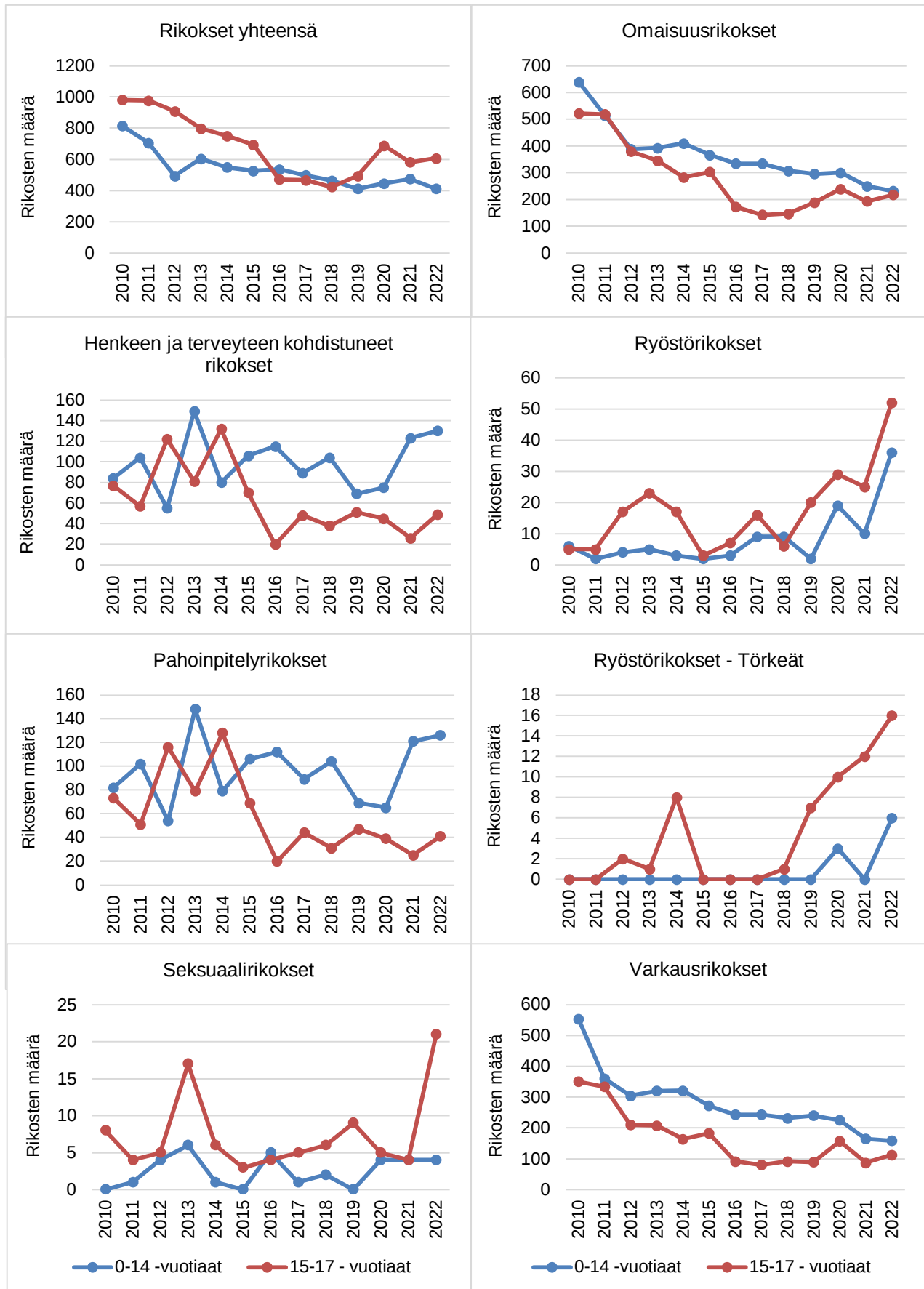
15–17-vuotiaiden tekemien rikosten määrät kääntyneet kasvuun. Määrät 2010-luvun keskiarvoa alemmalla tasolla. Rikosten raaistuminen kasvussa

Nuorison tekemien rikosten määrä on laskenut 2010-luvun huippuvuosista. Rikosten määrien lasku kuitenkin pysähtyi vuonna 2018, jonka jälkeen erityisesti 15–17-vuotiaiden nuorten tekemien rikosten kokonaismäärä on ollut kasvussa, ollen vuonna 2022 noin 50 prosenttia enemmän vuoden 2018 lukuihin verrattuna. Suhteutettuna ikäluokan kokoon, kasvua on ollut noin 25 prosenttia vuodesta 2018. Rikosten absoluuttiset määrät sekä saman ikäisen väestön määrään suhteutetut luvut ovat kuitenkin edelleen huomattavasti vuoden 2010 lukuja pienempiä, ollen noin 40 prosenttia alhaisemmalla tasolla kuin vuonna 2010. Tämä selittyy pääosin varkauksien vähentyneellä määrällä. Toisaalta saman aikaisesti ryöstörikokset ovat yleistyneet merkittävästi viime vuosina. Alle 18-vuotiaiden parissa ryöstöjen määrät ovat kasvaneet noin 50 tapaukseen vuodessa vuoden 2018 alle 10 tapauksen tasosta. Erityisesti törkeiden ryöstöjen määrät ovat kasvaneet huolestuttavalla tavalla.

Muissa rikostyypeissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrässä ei ole havaittavissa selkeää trendiä 2015 vuoden jälkeen. Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset olivat nuorten keskuudessa lähes aina pahoinpitelyrikoksia, eikä tässä ole ollut havaittavissa muutosta 2010–2022 vuosien aikana. Myös alle 15-vuotiaiden seksuaalirikokset ovat pysyneet 0–6 tapauksen välillä 2010–2022. Sitä vastoin, 15–17-vuotiaiden tekemien seksuaalirikosten määrät ovat vaihdelleet enemmän, kuitenkin pysytellen alle 25 tapauksessa vuodessa. Vuonna 2022 tapauksia oli eniten sitten vuoden 2013. Seksuaalirikosten kohtuullisen pienestä määrästä johtuen yksittäistapauksilla on suuri vaikutus tilastoihin, eikä mahdollisesta trendin muutoksesta voi vielä tehdä johtopäätöksiä.

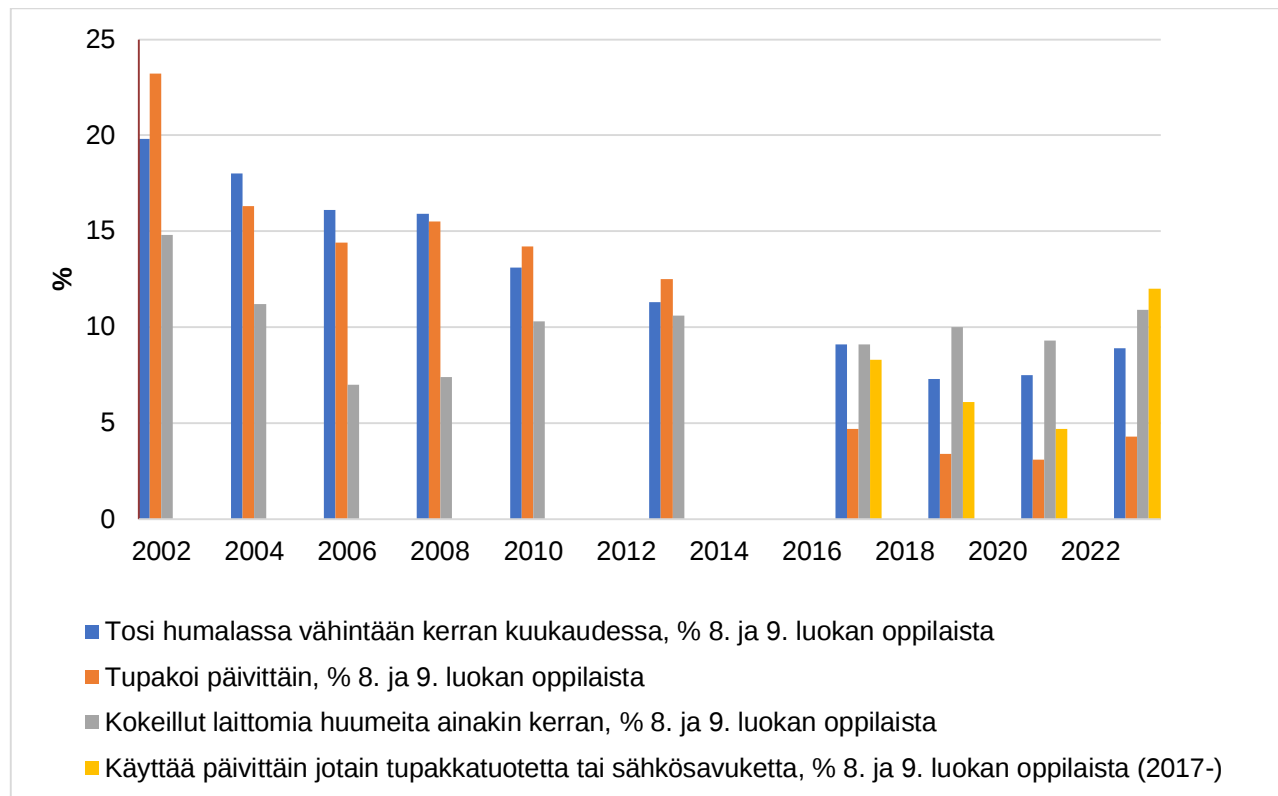
Omaisuusrikosten muuttuessa enenevässä määrin varkauksista ryöstöihin sekä rikosten tekotapojen tullessa törkeämmäksi, yksilöiden kokema turvallisuuden tunne heikentyy rikosten kokonaismäärän vähentymisestä huolimatta. Tällä on myös vaikutusta Vantaan houkuttelevuuteen asuinpaikkana sekä yritysten investointien määrään ja investointien jakautumiseen kaupunginosien välillä, rikoksista aiheutuneesta mainehaitasta johtuen.

Kuvio 19: Nuorisorikollisuus (alle 18-vuotiaat) Vantaalla vuosina 2010–2022. Kuvattuina rikosten kokonaismäärä Vantaalla eri rikostyypeissä.

Päihteiden terveyshaittoja ehkäisevien palvelujen käyttö vähentynyt. Hyvinvoinnin heikkene- misellä suora vaikutus talouteen

Kuvio 20: Nuorten päihteiden käyttö Vantaalla vuosina 2002–2023. Kouluterveyskyselyyn vastanneiden oppilaiden osuudet, jotka tupakoivat tai käyttivät muita tupakka-/sähkötupakkatuotteita päivittäin, ovat kokeilleet laittomia huumeita tai ovat olleet humalassa vähintään kerran kuukaudessa viimeisen vuoden aikana.

Lähde: THL

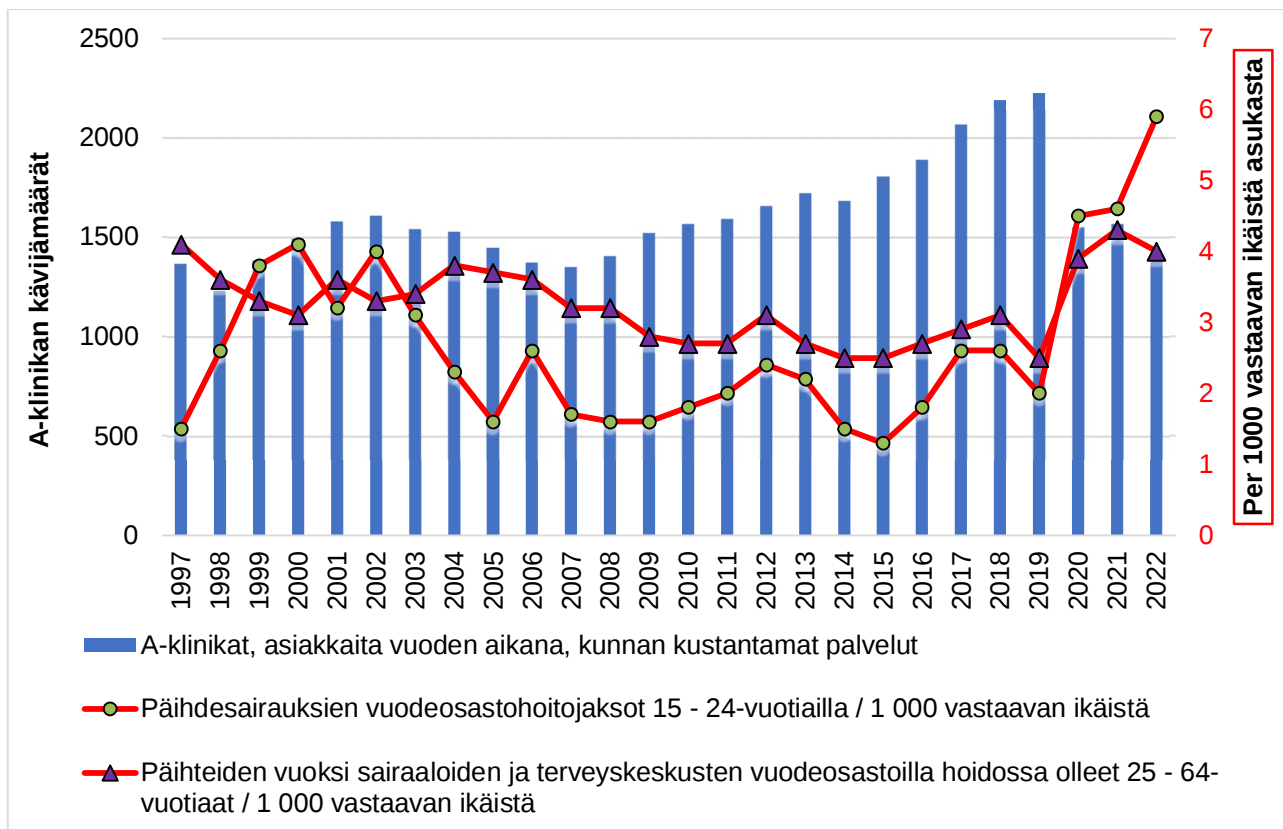
Nuorison humalahakuinen juominen on puolittunut 9 prosenttiin 2000-luvun alusta, jolloin liki 20 prosenttia 8. ja 9. luokan oppilaista kertoi olevansa humalassa vähintään kerran kuukaudessa. Alkoholin myyntitilastoista päätellen alkoholin kulutus on vähentynyt myös koko väestön osalta laskien vuoden 2007 9,6 litrasta 100 prosenttista alkoholia vuodessa 6 litraan. Tilastoissa ei ole huomioitu Vantaan ulkopuolelta ostettuja alkoholijuomia. Myös tupakointi on vähentynyt nuorten keskuudessa noin viidesosaan 2000-luvun alkuvuosista, ollen vuonna 2023 4 prosenttia vastanneista. Sähkösavukkeiden käyttö sitä vastoin on yleistynyt nopeasti viimeisen vuoden aikana. Päivittäin tupakkatuotteita tai sähkösavukkeita käyttävien osuus nousi vuoden 2021 kyselyn 4 prosentista 12 prosenttiin vuonna 2023. Laittomia huumeita kokeilleiden osuus on pysynyt noin 10 prosentissa viimeisen vuosikymmenen ajan.

Nuorten ilmoittamasta päihteiden käytön vähenemisestä tai vähintään samalla tasolla pysymisestä huolimatta päihdesairauksien hoitotarpeen määrä on kasvanut 15–24-vuotiailla vuodesta 2020 alkaen huolestuttavasti. Sama kuvio toistuu myös aikuisväestön parissa. Koronapandemian myötä ehkäiseviin palveluihin hakeutuminen on vähentynyt. Esimerkiksi A-klinikoiden asiakasmäärät ovat vähentyneet noin neljäsosalla koronapandemiaa edeltävien vuosien tasosta. Ehkäiseviin hoitoihin hakeutumisen heikkeneminen ja omasta terveydestä huolehtiminen vaikuttaa heikentyneen koronapandemian myötä yleisestikin. Esimerkiksi suunterveydenhuollon käynnit vähentyivät koronan myötä yli kolmasosalla, eivätkä ole palautuneet aikaisemmalle tasolle. Hoitoon hakeutumisen väheneminen saattaakin selittää suuren osan nopeasta kasvusta päihdesairauksien vuodeosastohoitojen kasvussa, mutta todennäköisesti myös huumeiden helpottuneella saannilla ja uusilla huumeilla on ollut oma vaikutuksensa. Päihdesairauksien hoitomäärien tavoin myös työikäisten sairauspäivärahojen saaneiden määrä on kasvanut huolestuttavaa vauhtia vuodesta 2019 alkaen, ollen vuonna

2023 170 henkilöä per 1 000 vastaavan ikäistä asukasta 16–64-vuotiaista, kun vastaava henkilöluku vielä vuonna 2019 oli 80. Vantaalaisten heikentyneellä hyvinvoinnilla vaikuttaa olevan jo nyt reaali-taloudellisia vaikutuksia.

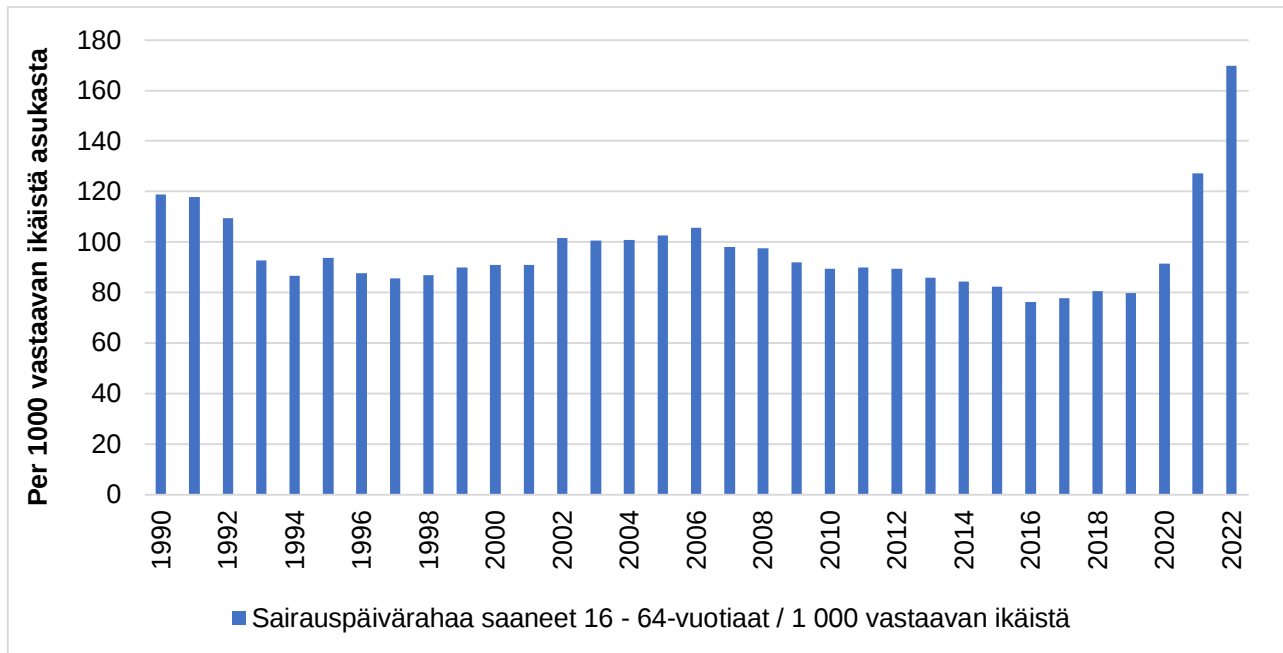
Terveyden kokemuksen nopea muutos on näkyvissä kaikissa ikäluokissa vuoden 2019 jälkeen. Uu-simman vuoden 2023 kouluterveyskyselyn perusteella kehitys on jatkumassa saman suuntaisena. On siten odotettavissa, että mielenterveyteen sekä päihteiden käyttöön liittyvien palveluiden kysyntä kasvaa ja mahdollisesti ruuhkautuu hoidon tarpeen kasvaessa.

Kuvio 21: Päihteiden haittoja torjuvien ja hoitavien palveluiden käyttö Vantaalla vuosina 1997–2022. Vasemmalla y-akselilla kuvattuna A-klinikan asiakasmäärät vuosien aikana Vantaalla. Oikealla y-akselilla kuvattuna päihdesairauksia vuodeosastolla hoidettujen Vantaalaisten osuus 1000:ta vas-taavan ikäistä kohden vuosilta 1997–2022.

Lähde: THL

Kuvio 22: Sairauspäivärahaa saaneiden 16–64-vuotiaiden osuudet 1 000:ta vastaavan ikäistä asukasta kohden vuosilta 1990–2022

Talouden kehitys

Talousokehitys epävarmaa

Suomen tulevaa talousokehitystä kuvaa epävarmuus. Lyhyellä aikavälillä on selvää, että Suomen talousokehitys on hidastumassa. Inflaatio on leikannut kotitalousojen ostovoimaa ja johtanut koronostoihin. Tämä taas on leikannut mm. rakentamista, muita investointeja ja kulutuskysyntää.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talous ei kasva vuonna 2023. Vuonna 2024 talouden ennustetaan kääntävän 1,4 prosentin kasvuun. Valtiovarainministeriön ennuste olettaa inflaation hidastuvan nopeasti ja kuluttajahintaindeksin muutoksen laskevan alle 2 prosenttiin vuonna 2025. Palkankorotukset nostavat ostovoimaa ja ostovoiman parantumisen pitäisi kääntää yksityinen kulutus kasvuun vuonna 2024. Vuonna 2025 talous kasvaisi jo 1,9 prosenttia. Tätä nopeuttaisi viherään siirtymään tähtäävät investoinnit. Näihin luonnollisesti liittyy epävarmuuksia. Viitteitä on olemassa mm. siitä, että suurimmat investointipäätökset tuulivoimaan ovat tällä erää jo takana.

Talousokasvun hidastuminen vaikuttaa työllisyyteen ainakin hidastamalla työllisyyden parantumista tai kasvattamalla hieman työttömyyttä. Kuitenkin työllisyyden parantumisen ennustetaan jatkuvan jo ensi vuonna ja työllisyysasteen (20–64-vuotiaat) nousevan lähelle 80 prosenttia vuonna 2025. Työllisyysaste olisi nousemassa historiallisen korkeaksi. Ennusteen haaste liittyy mm. asuntorakentamiseen. Rakentamisen ennustetaan laskevan voimakkaasti, mutta lasku voi olla ennustettuakin syvempi, jolloin se hidastaisi elpymistä. Taloudellisen pysähtymisen jääminen lyhyeksi edellyttää myös sitä, että inflaatio laskee nopeasti. Tämäkään ei ole varmaa. Rakenteellinen haaste on myös se, ettei euroalueen inflaatio välttämättä laske yhtä nopeasti kuin Suomen, jolloin korkojen laskuja ei ole odotettavissa Suomen talouden kannalta optimaaliseen tahtiin.

Suomen talous kehittyy tällä hetkellä muuta maailmaa hitaammin. Euroopan komission ennusteen mukaan EU-alue yltäisi 1,0 prosentin kasvuun vuonna 2023 ja 1,7 prosentin kasvuun vuonna 2024. Yhdysvaltojen keskuspankki ennusti kesällä USA:lle 1 prosentin kasvua. Kiinan kasvun ennustetaan olevan noin 5 prosenttia. Kiinan taloudessa on kasvavia riskejä johtuen mm. ylivelkaantumisesta ja työvoiman saatavuuden riittämisestä.

Yhdysvalloissa inflaatio oli 3,7 prosenttia elokuussa 2023. Yhdysvaltojen inflaatio oli lievässä nousussa edellisestä kuukaudesta polttoaineen hinnan nostamana. Kiinan inflaatio oli elokuussa painunut lähellä nollaa. Euroalueen inflaatio oli 5,3 prosenttia. Tämä on edelleen yli EKP:n tavoitteleman 2 prosentin inflaation. Kokonaisuudessaan näyttää siltä, että korkean inflaation jakso maailmassa on jäämässä lyhyeksi, mutta euroalueen inflaatio on muuta maailmaa korkeampi. Tämän takia korot säilynevät korkeina euroalueella vielä jonkin aikaa.

Maailmantalouden kehittymiseen tulee lähivuosina vaikuttamaan tekijät, joiden ennustaminen on haastavaa. Geopolitiikan rooli on korostunut uudelleen Venäjän hyökkäyssodasta lähtien. Tämän lisäksi tilanne Taiwanissa on jännittynyt. Vaikka suoralta sotilaalliselta konfliktilta välttyttäisiin, niin tällä on vaikutusta myös taloudellisiin suhteisiin. Geopolitiikan muutoksen ja koronakriisin opetusten takia eri talousalueet ovat alkaneet korostaa taloudellista omavaraisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että nopeimman globalisaation vaihe on ohi. Tämä luo luonnollisesti myös taloudellisia mahdollisuuksia. Myös EU:ssa joudutaan pohtimaan investointeja strategisesti merkittävillä aloilla, kuten raaka-aineisiin, energiaan, mikrosiruihin ja esimerkiksi lääketeollisuuteen.

Julkisen talouden alijäämä alkaa taas kasvaa

Suomen julkinen talous kehittyi myönteisesti vuonna 2022. Tähän vaikutti mm. BKT:n nopea kasvu ja verotulojen nousu. Julkisen talouden velkasuhde pieneni tämän seurauksena. Julkisen velan suhde BKT:hen vuonna 2022 oli 71,7 prosenttia ja valtion velkasuhde 51,6 prosenttia.

Vuonna 2023 valtionvarainministeriö olettaa julkisen talouden alijäämän olevan 2,4 prosenttia ja valtiontalouden alijäämän 3,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Hitaan talouskasvun oloissa tämä kääntänee velkasuhteen verrattuna BKT:hen taas kasvuun. Vuoden 2024 valtion talousarvioesitys on 11,5 miljardia alijäämäinen, joten velkaantuminen tulee jatkumaan myös ensi vuonna.

Julkisen talouden alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, mutta myös hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa alijäämäisinä, eikä alijäämä ole pienenemässä ennustejaksolla. Kuntahallinto pysyy koko ennustejakson lähellä tasapainoa, kun taas sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä. Julkinen velkasuhde on alkanut jälleen kasvaa. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä edelleen kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

Hallituksen tavoitteena on, että julkisen talouden rahoitusasema kohenee siten, että julkisen talouden alijäämä on korkeintaan 1 prosentin suhteessa bruttokansantuotteeseen vaalikauden aikana eli vuoteen 2027 mennessä. Julkisen talouden tilanne on heikentynyt kesän ja alkusyksyn aikana. Päivittyneen talousennusteen perusteella 6 miljardin euron sopeutuskokonaisuuden toimeenpanon jälkeen hallitusohjelmaan kirjatusta 1 prosentista / BKT:n alijäämätavoitteesta jäätäisiin arviolta 0,4 prosenttiyksikköä.

Viimeisen vuoden aikana yleinen korkotaso on noussut voimakkaasti keskuspankkien kiristettyä rahapolitiikkaa inflaation hidastamiseksi. Kehyskauden aikana lyhyiden korkojen ennakoitaan kääntyvän laskuun ja pitkien korkojen pysyvän lähes ennallaan. Yleisen korkotason muutokset heijastuvat viiveellä valtion velanhoitomeneihin.

Tapahtunut korkotason nousun vaikutus ei ole vielä täysimääräisesti välittynyt valtion velanhoitomenoihin. Valtion korkomenojen ennustetaankin nousevan vuodelle 2023 ennakoidusta 2,3 miljardista eurosta kehyskauden lopulla noin 3,7 miljardiin euroon. Alijäämän supistuminen vähentää osaltaan korkomenoihin kohdistuvaa nousupainetta.

Kuntasektorin talouskehitys

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,3 miljardia euroa positiivinen vuonna 2022. Omaisuuden myyntivoitot paransivat tilikauden tulosta lähes 900 milj. euroa. Yhteenlaskettu toimintakatteen muutos oli 7,3 prosenttia negatiivinen ja vuosikate heikkeni 10,7 prosenttia.

Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 5,8 miljardilla eurolla. Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta jatkoi kasvuaan ja oli vuoden 2022 lopussa noin 24,7 miljardia euroa, kasvua edelliseen vuoteen 560 milj. euroa.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntahallinnon tehtävät painottuvat nykyisin lapsi- ja nuorisoiäloukkien tarvitsemien koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden järjestämiseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Useissa kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat kuitenkin rajalliset.

Kulutusmenoja vähentää vuonna 2023 monien hallituksen määräaikaisten toimien lakkaaminen hallituskauden päättyessä. Pääasiassa kuntahallinnon kulutusmenoja kasvattaa taloussuunnitelmavuosina kuitenkin hintojen kasvu, jota nostaa etenkin kunta-alalle sovitut ns. yleisen linjan ylittävät palkankorotukset. Palkkaratkaisusta huolimatta työikäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat haastavat myös kunta-alaa, jossa eläköityminen on voimakasta. Osaajapulaa on mm. sivistystoimessa sekä teknisessä toimessa, mikä vaikeuttaa jo nyt palvelujen järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien vastuulle ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansio-päivärahaa. Muutos lisää kuntatalouden menoja vajaalla miljardilla eurolla vuoden 2025 tasolla, mutta kuntien valtionosuuksia lisätään siirtyviä kustannuksia vastaavasti. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella. Yleisellä työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen.

Kuntahallinnon investointipaineiden arvioidaan pysyvän mittavina jatkossakin muun muassa korjausvelan ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Lisäksi Venäjän hyökkäyssota on osaltaan vauhdittanut merkittävästi kuntien vihreää siirtymää ja tiukentanut siihen liittyviä tavoitteita. Investointien oletetaan palaavan kasvu-uralle vuoden 2023 jälkeen. Rahoituskustannusten nousu ja työvoimapula voivat kuitenkin lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Kuntahallinnon paheneva työvoimapula voi myös tuoda yllätyksiä joko palvelujen saatavuuden tai niiden ennakoitua nopeamman kustannusten nousun muodossa.

Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan likimain tasapainossa vuonna 2023, mutta alijäämä alkaa kasvaa jo vuonna 2024 menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Ennusteen mukaan kuntahallinnon alijäämä tasaantuu 0,2 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuosina 2025–2027.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Valtiovarainministeriön 28.8.2023 antaman ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi mukaan ansiotuloveroperusteisiin tehdään indeksitarkistus kaikilla tulotasoilla. Lisäksi työn verotusta kevennetään painottaen pieni- ja keskituloisia. Verotuloja kasvattavat valtion tuloveroasteikon ylimmän portaan 2 prosenttiyksikön määräaikaisen korotuksen jatko ja matkakuluvähennyksen omavastuun korotus. Verotuloja lisää myös ikään perustuvan korotetun työtulovähennyksen uudelleenkohdennus. Verotuloja vähentää kotitalousvähennyksen tilapäisen korotuksen jatkaminen, osakesäästötilin enimmäistalletusmäärän nostaminen sekä maatalouden tasausvarauksen korottaminen. Veroperustemuutosten nettovaikutuksen arvioidaan vähentävän kuntien verotuloja 12 milj. eurolla vuonna 2024, jotka tullaan kompensoimaan kunnille osana valtionosuuksia.

Eduskunta on 8.11.2023 hyväksynyt hallituksen esityksen laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta. Lain mukaan yleisen kiinteistöveroprosentin alarajaa korotetaan maapohjien osalta 1,30 prosenttiin vuonna 2024. Korotus vaikuttaa niiden 245 kunnan verotukseen, joilla yleinen kiinteistöveroprosentti on tällä hetkellä tätä alempi, lisäten maapohjasta kerättyjä kiinteistöverotuloja näillä kunnilla.

Hallituksen syyskuisen budjettiriihen linjausten mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2024 noin 2,5 mrd. euroa. Valtionosuus laskee vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon

verrattuna noin 290 milj. eurolla. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 voimaan tulleesta hyvinvointialueuudistuksesta. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu on siirtynyt kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset ja rahoitus tarkistetaan vuoden 2024 talousarviossa vastaamaan kuntien vuoden 2022 tilinpäätösten mukaisia hyvinvointialueille siirtyneitä kustannuksia ja tuloja. Siirtolaskelman tarkistamisen perusteella kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siirretään vuodesta 2024 alkaen hyvinvointialueiden rahoitukseen noin 97 milj. euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan lisäksi 64 milj. euron pysyvä vähennys liittyen kuntien verotuskustannusten alenemiseen soteuudistuksen yhteydessä. Lisäksi siirtyvien kustannusten ja rahoituksen vuoden 2023 erotus korjataan jälkikäteen tekemällä kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen noin 81 milj. euron määräaikainen vähennys vuosina 2024 ja 2025.

Valtionosuuden tasossa on vuonna 2024 huomioitu uusina ja laajenevina tehtävinä 4,1 milj. euroa liittyen B1-kielen opetuksen lisäämiseen yhdellä vuosiviikkotunnilla, 4,7 milj. euroa liittyen sitouttavaan kouluyhteisötyöhön sekä 0,5 milj. euroa liittyen oppivelvollisuuden laajentamiseen. Lisäksi valtionosuuden tasossa on otettu huomioon vähennyksenä 0,3 milj. euroa varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmiin liittyen.

Vuonna 2024 peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus lisää valtionosuutta 53 milj. euroa. Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024—2027. Vuonna 2024 vähennys pienentää valtionosuutta noin 24 milj. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 22,09 prosentista 21,92 prosenttiin vuonna 2024. Muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 0,07 prosenttiyksikköä liittyen uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamiseen siten, että valtionosuus on kattaa ne 100 prosenttisesti. Indeksissäätö puolestaan alentaa valtionosuusprosenttia 0,24 prosenttiyksikköä.

Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2024, sillä hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannustenjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä on vuonna 2024 yhteensä noin 863 milj. euroa. Valtion vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna korvausten määrä nousee noin 12 milj. eurolla.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Valtiovarainministeriön ehdotuksessa vuoden 2024 talousarvioksi varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin varataan valtionavustusta noin 65 milj. euroa, jossa on 50 milj. euron lisäys.

Hallituksen syyskuisen budjettiriihen linjausten mukaan vuonna 2024 peruskoulutuksen rahoitusta nostetaan 50 milj. eurolla. Lisäksi panostetaan ruotsin- ja saamenkielisten oppimateriaalien saatavuuteen.

Oppimisen tuen järjestelmän kehittämiseen kohdennetaan 10 milj. euron lisämääräraha toisen asteen koulutukseen.

Voimavaroja suunnataan sisäiseen turvallisuuteen ja erityisesti nuoriso- ja jengirikollisuuden ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan. Poliisin ja muiden valtion organisaatioiden määrärahojen noston lisäksi nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisyyn suunnataan hankerahoitusta, myös huumevalistuksen osalta resursseja lisätään. Hallitus kohdistaa rahoitusta myös kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävään nuorisotyöhön, jolla on tärkeä ennaltaehkäisevä rooli.

Suomi Liikkeelle -ohjelman toteuttamiseen osoitetaan vuosittain 20 milj. euroa.

Korkeakoulujen aloituspaikkojen lisäämiseen kohdennetaan 11,7 milj. euroa vuonna 2024.

Vantaan talouskehitys

Vantaalla laadittiin ja hyväksyttiin vuoden 2021 alussa tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2025, jonka tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että vuonna 2023 käyttötalous olisi tasapainossa ja tilikausi ylijäämäinen. Tavoitteena on nostaa vuosikatetta vuosittain siten, että vuonna 2025 se olisi vähintään 130 milj. euroa.

Yleisen talousympäristön suhdanteiden heikkeneminen näkyy myös kaupungin taloudessa. Toisen osavuositarkastuksen mukaan kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2023 alittavan talousarvion noin 14,7 milj. eurolla. Maanmyyntivoittotavoite alittunee noin 24,5 milj. euroa johtuen erityisesti asuntotonttien vähentyneestä kysynnästä. Ukrainan sodasta, rakennuskustannusten ja korkojen noususta, inflaatiosta sekä kuluttajien luottamuksen heikentymisestä aiheutuva epävarma markkinatilanne on johtanut siihen, että asuntokysyntä on vähentynyt merkittävästi. Toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 20,5 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan työvoiman vuokrausmenot sekä palvelusetelimenot varhaiskasvatuksessa ovat kasvaneet talousarviota voimakkaammin. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 5 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyys on edelleen korkealla tasolla. Kaupunkiympäristön toimialalla suurimmat ylitykset ovat katujen ja puistojen rakentamisessa ja kunnossapidossa, mutta myös kiinteistönhoidossa sekä lämmitys- ja sähkökustannuksissa arvioidaan ylitystä. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 35,2 milj. euroa talousarviossa oletettua negatiivisemmin.

Kuntatalouden historian suurin muutos astui voimaan 1.1.2023, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Tämä vaikutti suuresti niin kaupungin menoihin kuin tuloihinkin. Tuloihin vaikutus kohdistui lähinnä kunnallisveroprosenttileikkauksen, yhteisöveron jako-osuuden leikkauksen sekä valtionosuusleikkauksen muodossa. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvien veroleikkausten vuoksi verotulot laskivat talousarviossa 49 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Vuonna 2023 laskua hieman lievittää se, että kunnat saavat vielä ns. verohäntiä, eli verotuloja kertyy osittain vanhan vuoden 2022 kunnallisveroprosentin mukaisesti ja yhteisöveroja vanhalla kuntien jako-osuudella. Vuonna 2023 verotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 28,4 milj. eurolla. Verotuloissa positiivinen kehitys talousarvioon nähden näkyy kaikissa verotulolajeissa. Kunnallisveron arvioidaan ylittävän talousarvion noin 4,1 prosentilla, kiinteistöveron noin 4,2 prosentilla ja yhteisöveron noin 7,6 prosentilla.

Hyvinvointialueuudistus vaikutti myös valtionosuuksiin. Vuoden 2023 toisen osavuositarkastuksen mukaan valtionosuustulojen arvioidaan tippuvan vuodesta 2022 lähes 110 milj. eurolla eli 38,2 prosentilla. Vuonna 2023 valtionosuuksien arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,3 milj. eurolla, eli 1,8 prosentilla.

Korkomenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 2,1 milj. eurolla. Korkotaso on lähtenyt voimakkaaseen nousuun, mutta lainasalkun korkean suojausasteen vuoksi korkomenot ovat vielä maltilliset. Korkotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 5,3 milj. eurolla. Vuosikatteen ennustetaan noin 151,5 milj. euroa, mikä on noin 6,9 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikompi. Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteen mukaan vuoden 2023 tilikauden tulokseksi olisi tulossa 40,7 milj. euroa, kun talousarvio 2023 päättyi 47,5 milj. euron tulokseen. Vuoden 2023 edelleen vahva tulos selittyy pääosin ns. verohännillä, jotka ovat kertaluonteista pääosin vuodelle 2023 kohdistuvaa tuloa.

Vuonna 2024 verotulokertymän arvioidaan olevan vuotta 2023 heikompi, kun verohännät pääosin poistuvat. Vuonna 2024 kaupungin kunnallisverotuoton arvioidaan laskevan 5,4 prosenttia vuoden 2023 ennusteeseen nähden. Suunnitelmakaudelle 2025–2027 arvioidaan noin 2,9–6,0 prosentin kunnallisveron kasvua. Yhteisöverotuoton arvioidaan vuonna 2024 laskevan 9,2 prosenttia vuoden 2023 ennusteeseen nähden, johtuen sekin ns. verohännistä. Tuleville vuosille arvioidaan 2,3–6,8 prosentin nousua. Kiinteistöverotuottoon hyvinvointialueuudistus ei vaikuta ja sen arvioidaankin kasvavan vuonna 2024 noin 4,8 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöveron tulevien vuo-

sien kasvun arvioidaan olevan noin 1,7–2,5 prosenttia. Eduskunta on 8.11.2023 hyväksynyt hallituksen esityksen laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta. Lain mukaan yleisen kiinteistöveroprosentin alarajaa korotetaan maapohjien osalta 1,30 prosenttiin vuoden 2024 alussa. Muutos huomioidaan kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa. Sen eurovaikutukset ovat kuitenkin rajalliset, koska Vantaan yleinen kiinteistöprosentti on 1,28, joka on hyvin lähellä lain vaatimaa uutta maapohjan kiinteistöveron alarajaa 1,30.

Valtionosuuksien arvioidaan kasvavan vuonna 2024 noin 2,4 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Valtio tarkastaa vielä syksyllä 2023 hyvinvointialueuudistukseen liittyviä siirtolaskelmia, jotka voivat vaikuttaa kaupungin vuoden 2024 lopulliseen valtionosuuskertymään. Vuoden 2025 alusta voimaan astuu seuraava suuri uudistus, TE-palvelut 2024. TE2024-uudistuksessa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy TE2024- ja Koto2024-lakien perusteella pysyvästi kuntien tehtäväksi 1.1.2025 alkaen. Valtio korvaa tästä muutoksesta kunnille aiheutuvat menot peruspalveluiden valtionosuuksina, joten vuoden 2025 arvioitu valtionosuuksien kasvu on 31,3 prosenttia. Valtio tarkastaa seuraavan kerran uudistukseen liittyviä laskelmia syksyllä 2023 ja muutosta valmistellaan vuoden 2024 aikana. Tulevien vuosien muun valtionosuuskertymän arvioidaan kasvavan vuosittain 2,0–2,9 prosentilla.

Vuosikate on vuoden 2024 talousarviossa 109,6 milj. euroa, tilikauden tulos -6,2 milj. euroa ja tilikauden alijäämä -4,9 milj. euroa. Rakentamisen voimakas lasku vaikuttaa lyhyellä aikavälillä negatiivisesti kaupungin saamiin maanmyyntituloihin ja yleinen talouden laskusuhdanne hillitsee verotulojen kasvua.

Vuonna 2024 kaupunki investoi noin 157 milj. euroa mm. päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin, kunnallistekniikan rakentamiseen sekä Vantaan ratikan suunnitteluun ja rakentamisen aloittamiseen. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2024 ovat noin 198,4 milj. euroa ja investointiosan netto -192,4 milj. euroa. Vuonna 2024 vuosikate ei riitä kattamaan kasvannutta investointimäärää ja kaupungin lainamäärää varaudutaan kasvattamaan 89,7 milj. euron nettolainanoton enimmäisvarauksella. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi sekä maanmyyntitulojen väliaikainen lasku. Vantaa on kyennyt seitsemän vuoden aikana vähentämään velkojaan 300 miljoonaa euroa ja on nykyisin yksi vähiten velkaisista suurista kaupungeista. Tämä antaa mahdollisuuden nostaa kaupungin investointitasoa taloussuunnitelmakauden aikana.

Tuottavuus- ja kasvuohjelman vuoden 2025 vuosikatteen tavoitetaso määriteltiin siten, että kaupungin perusinvestoinnit ilman ratikkaa voitaisiin toteuttaa ilman nettolainanoton kasvua. Kohonneet rakennuskustannukset ja perusinvestointien määrän ennakoitua suurempi nousu edellyttävät kuitenkin vuosittaista vuosikatteen kasvattamista, jotta tavoitetta kohti voidaan edetä taloussuunnitelmakaudella.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä on jatkanut kasvamistaan. Keskeisimmin kasvuun vaikuttaa lakisääteistä tehtävistä huolehtiminen sekä lainsäädännöstä tulevat uudet velvoitteet ja palveluiden tuotantotapa.

Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Kasvatus ja oppiminen	5 695	5 441	5 644
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	732	895	940
Kaupunkiympäristö	620	707	719
Kaupunkistrategia ja johto	555	485	489
Yhteensä	7 602	7 528	7 792

Taulukko 2. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%)
2024–2028	14 %
2024–2032	23 %
2024–2036	35 %

Vuonna 2022 Vantaan kaupungin henkilöstö eläköityi keskimäärin 63,6 vuoden iässä, joka on kaksi kuukautta myöhemmin kuin edellisenä vuonna.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

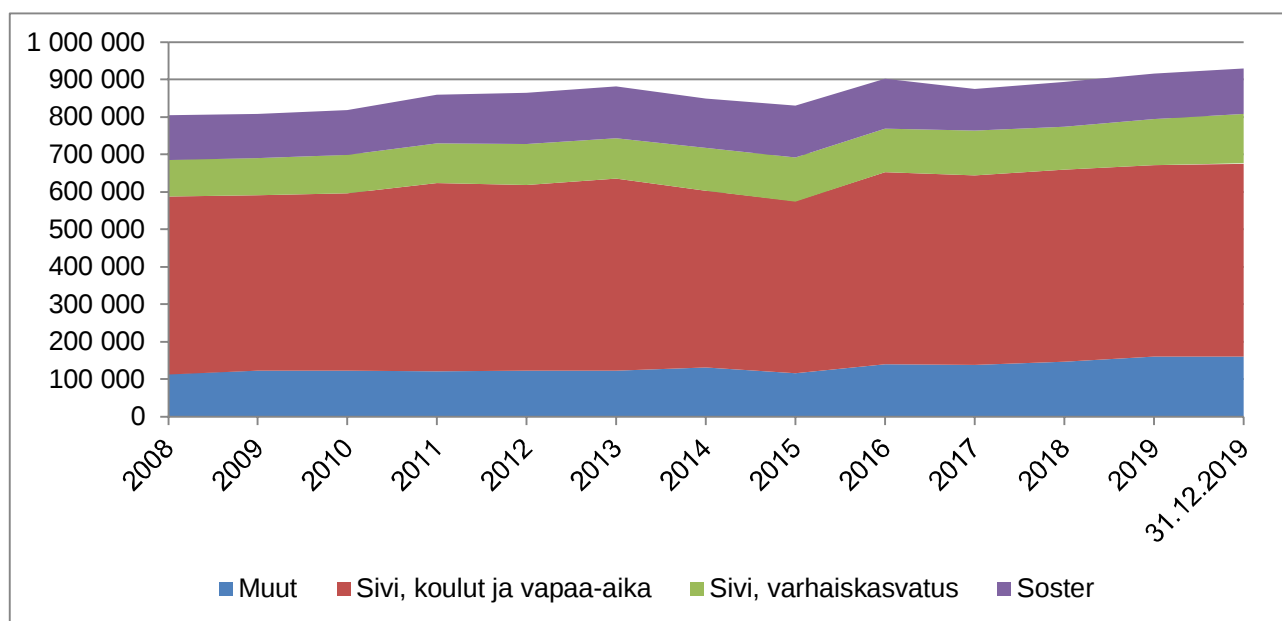
Alla olevista kuvista selviää:

- Kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti
- kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen

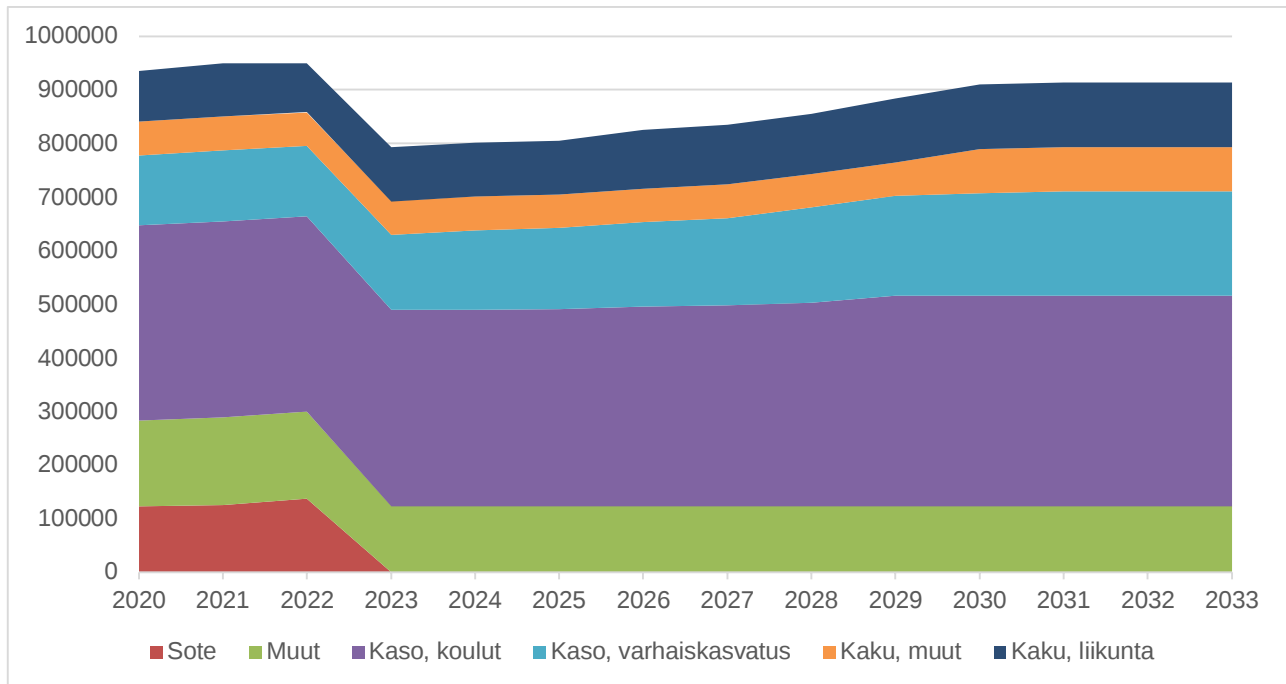
Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen huonokuntoisten rakennusten purkamisista, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista. VTK Kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen. Toimitilamäärän lasku vuosina 2016–2018 on johtunut muun muassa huonokuntoisten koulujen ja päiväkotien purkamisista.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys esitetään vuosille 2020–2033 Vantaan organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2020 voimaan tulleen toimialarakenteen mukaisesti. Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat suurimmalta osin edelleen päiväkotien ja koulujen rakentamiseen. Tilojen käytön tehokkuutta on kasvatettu edelleen. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa. Vuoden 2023 alusta uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon sekä pelastustoimen tilat poistuvat kaupungin toimitilamäärästä. Lisäksi poistuu yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhoito ja kuntouttava työtoiminta.

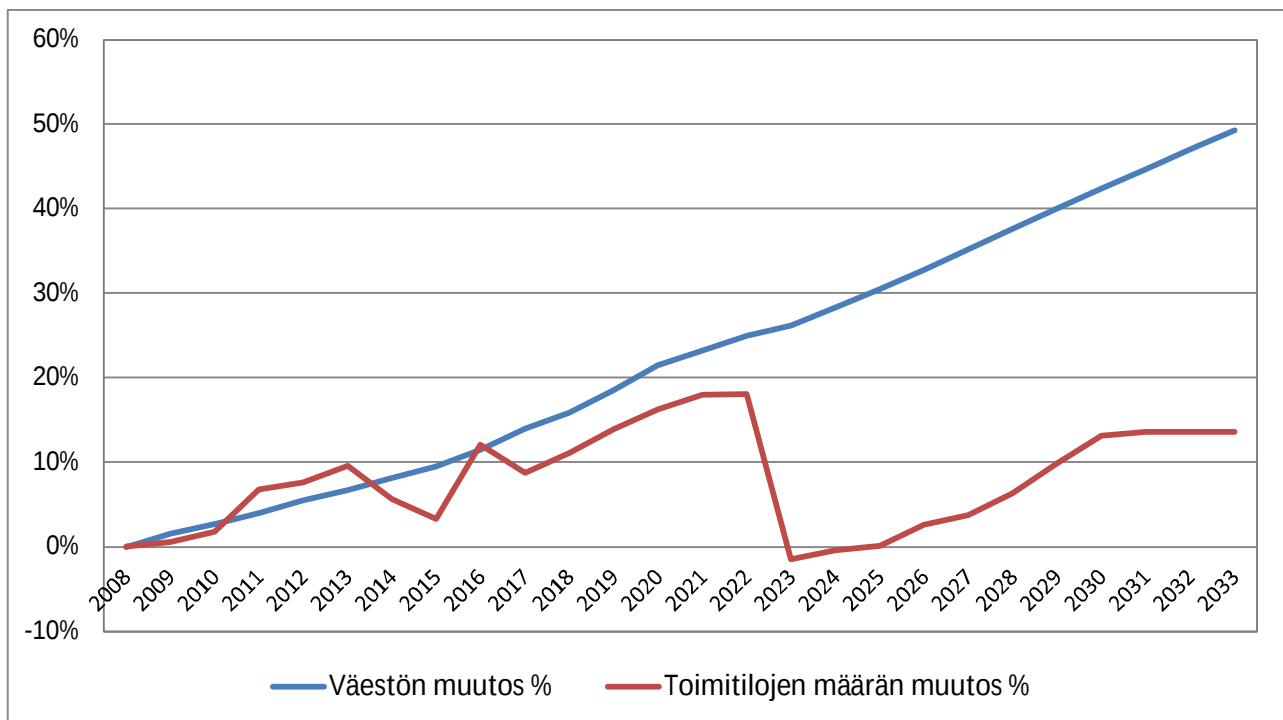
Kuvio 23: Toimitilojen brm² kehitys 2008–2019

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Lähde: Tilakeskus

Kuvio 24: Toimitilojen brm² kehitys 2020–2033

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhoollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat. Lähde: Tilakeskus

Kuvio 25: Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen 2008–2033

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhoollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat. Lähde: Tilakeskus

Väestön kehitys ikäryhmittäin

31.12.	2022	2023	2024	2025	2026	2032
Vantaa yhteensä	242 819	246 984	251 235	255 571	260 256	287 412
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät						
10kk- 6 v	15 921	15 850	15 972	16 183	16 516	18 055
10kk- 2 v	5 603	5 706	5 674	5 895	5 989	6 447
0	2 498	2 669	2 707	2 742	2 778	2 987
1–2	5 187	5 261	5 222	5 438	5 526	5 949
3–5	7 649	7 517	7 721	7 778	8 036	8 747
6	2 669	2 628	2 577	2 510	2 491	2 861
1–6	15 505	15 405	15 521	15 726	16 053	17 557
Perusopetuksen ikäryhmät						
7–12	16 734	16 737	16 700	16 644	16 388	16 712
13–15	8 425	8 650	8 764	8 722	8 776	8 339
7–15	25 159	25 386	25 464	25 365	25 164	25 051
Nuorisopalvelujen ikäryhmät						
8–12	14 078	14 044	14 050	14 047	13 857	13 869
13–17	13 894	14 296	14 464	14 605	14 784	14 246
18–28	34 410	34 464	34 795	35 286	35 946	40 554
8–28	62 382	62 805	63 309	63 937	64 588	68 669
16–18	8 201	8 329	8 599	8 743	8 963	9 018
16–24	25 383	25 722	26 087	26 740	27 632	30 124
16–28	39 879	40 111	40 495	41 169	41 955	46 461
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät						
64+	40 389	41 194	41 967	42 822	43 725	49 536
75+	17 243	18 283	19 216	19 932	20 580	23 851
85+	3 805	4 049	4 316	4 510	4 966	7 550
65–74	20 892	20 531	20 377	20 428	20 621	23 009
75–85	14 106	14 981	15 697	16 170	16 648	17 715

Lähde: Tilastokeskus (vuosi 2022) ja Vantaan väestöennuste 2023 (vuodet 2023–2032)

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2024

Kaupunkistrategiaa 2022–2025 toteutetaan valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sitovat tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaikista strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan toimialojen ja palvelualueiden tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoite-esitykset vuodelle 2024 ovat olleet käsiteltävinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 11.–12.5.2023. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki				
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni				
1.1 Käyttötalouden menokehitys toteutuu hallitusti	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate heikkeni 11,9 %	Talousarvion 2024 mukainen, -6,7 % vrt. TA 2023	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitellusti	Vuosikatteen toteutuminen kaupungin tuloslaskelmassa	Vuosikate 123,6 milj. euroa	Vuoden 2024 vuosikate kaupungin tuloslaskelmassa toteutuu vähintään talousarvion 111 milj. euron suuruisena. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on vähintään 130 milj. euroa.	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 44,7 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 milj. euroa vuonna 2024. Arvioidut maanmyyntivoitot vuodelle 2024 ovat noin 24,5 milj. euroa, maanvuokratulot noin 6,6 milj. euroa ja maankäyttösopimuskorvaukset noin n. 13,5 milj. euroa.	Rahoitusmarkkinoiden epävarmuudet, erityisesti korkojen nousu. Heikko kysyntä asunto-markkinoilla. Yritystonttien vähäinen varanto.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
1.4 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikohteiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähintään kaksi ulkopaikkakunnilla sijaitsevaa kiinteistöä on myyty.	Markkinatilanteen yleinen epävarmuus. Vantaa ja Keravan hyvinvointialueen kanssa tehtäviä vuokrasopimusneuvotteluja ei saada saatettua loppuun.
1.5 Konserniomistusten kokonaissuunnitelman edistäminen konsernirakenteen tiivistämisen osalta markkinatilanne huomioiden	Kaikki vuodelle 2024 ajoitetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konserniomistusten kokonaissuunnitelma hyväksytty konsernijaostossa ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutettu	Kaikki vuodelle 2024 aikataulutetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Vuokrasopimusneuvottelujen eteneminen hyvinvointialueen kanssa. Markkinatilanteen yleinen epävarmuus.
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi				
2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5 237 pitkäaikaistyötöntä (12/2022), 4,1 % (12/2021 työvoima)	4 500, 3,5 %	Ukrainan tilanne on vaikuttanut negatiivisesti taloustilanteeseen. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt 45 % edellisvuodesta. Rakentamisen ja teollisuuden talousnäkymät ovat heikentyneet entisestään, joten suhdannetilanteen ei odoteta parantuvan loppuvuoden aikana.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus alle 30-vuotiaasta työvoimasta	2 852 alle 30-vuotiaasta työtöntä (12/2022), 10,2 % (12/2021 työvoima)	2 300, 8,2 %	
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskielisestä työvoimasta	5 885 vieraskielistä työtöntä (12/2022), 19,6 % (12/2021 työvoima)	5 500, 18,4 %	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
2.2 Yritysten palkkasumma kasvaa	Yritysten palkkasummaindeksi	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Sodan ja Venäjän ilmatilan sulun pidentyminen, joka vaikuttaa suoraan lentoliikenteeseen ja investointeihin ja välillisesti taantumaan tai jopa lamaan. Elinkeino-palvelut voi auttaa yksittäisiä yrityksiä tilanteessa, muttei laajempiin taloustrendeihin.
2.3 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätösten määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätösten määrä (>50 työpaikkaa)	4	8	Sopivien tonttien puute, yleinen taloustilanne heikentää investointeja ja laajentumisia.
2.4 Uusi vahvistettu yritysmyyntin ja investointien hoidon palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumislidien määrä on kasvanut 50 %.	Lisähenkilöresurssien rekrytointi viivästyy.
2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset	Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.	Malli puuttuu.	Malli on luotu.	Ei saa riittävän laadukasta dataa, jonka avulla tunnistetaan potentiaaliset kasvuyritykset.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki				
3.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3 304 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotutantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.	2 720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelma-luonnos)	Asuntomarkkinoiden epävarmuus korkojen nousun ja vähentyneen asuntokysynnän takia. Asuntoaloitusten määrä on romahtanut vuonna 2023. Markkinatilanne saattaa vähentää tai hidastaa asuntokaavotusta yksityisellä maalla.
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	
3.2 Valmistuvien pientalo-asuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientalo-asuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientalo-asuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Yleinen epävarmuus asuntomarkkinoilla, korkojen nousu.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
3.3 Vantaan 50 v. juhluvuosi kirkastaa vantaalaista kaupunki-identiteettiä	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen kasvaa.	42,8 %	45 %	Viestinnän ja markkinoinnin resurssit eivät riitä suunnitelman toteuttamiseen. Viestintämarkkinoinnin budjetti ei riitä tavoittamaan haluttuja kohderyhmiä. Tapahtumatuotannon resurssit eivät riitä hyväksyttyjen toimenpiteiden toteuttamiseen henkilövaihdoksien takia. Toimialat eivät sitoudu juhluvuoteen eivätkä osoita tekijöitä toimenpiteisiin.
	Vantaan juhluvuosi näkyy koko kaupungin alueella. Suuralueilla (7) järjestetään juhluvuoden päätaphtumia ja asuinaluetasolla järjestöjen organisoimia juhluvuositaphtumia.	Suunnitelman vuoden 2024 alueelliseen näkyyteen valmis	Tapahtuma kaikille asuinalueille	
	Vantaa 50 -ohjelma	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti	
3.4 Vantaa tapahtumien kaupunkina vahvistuu	Laaditaan tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin työkalu.	Tapahtumien luokittelua ja vaikuttavuuden arviointia ei tehdä systemaattisesti.	Tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin on laadittu työkalu, jota hyödynnetään systemaattisesti kaupungin tapahtumatuotannossa.	Tapahtumakalenterin käyttäjämäärätavoitteen toteutumisen riskinä on budjetin riittävyys ja henkilöstömuutokset. Tapahtumien luokitteluun, vaikuttavuuden arviointiin ja tapahtumakorttien laadintaan liittyy henkilöriskejä: työsuunnittelussa ei varata riittävästi aikaa tai tarvittavat yhteistyötahot eivät sitoudu riittävästi näiden työstämiseen.
	Vantaan tapahtumakalenterin käyttäjämäärä kasvaa.	233 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla	250 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla	
	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta tapahtumien järjestäjille laadittu	Suunnitelma laadittu	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta julkaistu vantaa.fi -sivustolla	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
3.5 Vantaan maine ja veto-voima paranee sekä tunnetuus lisääntyy	Mainetutkimus	Mainetutkimus Alueen elinvoima: Veto-voima 3,09 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,48 (asukkaat) Organisaation maine: Maine 2,94 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,10 (asukkaat)	Mainetutkimus + 0,1 Alueen elinvoima: Veto-voima 3,19 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,58 (asukkaat) Organisaation maine: Maine 3,04 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,20 (asukkaat)	Maine- tai vastaava kriisi kaupungin toiminnassa. Vantaan viestit eivät mene läpi mediassa ja sidosryhmille. Negatiivisten palautteiden määrä kasvaa. Mieli-kuva ei muutu tai muuttuu negatiivisemmaksi. Vantaa esitetään mediassa negatiivisesti.
		Vantaa tunnetaan vain nimeltä tai ei ollenkaan 42 % (Erittäin hyvin, melko hyvin, kohtalaisesti 58 %)	Vantaan tunnettuus Mainetutkimuksen osa-alueilla erittäin hyvin, melko hyvin ja kohtalaisesti (kasvaa 10 %).	
	Mainetutkimus Maksetun mainonnan tulokset (esim. sitoutuminen)	Vantaa tunnetaan vain nimeltä. Markkinoinnin mittarit	Vantaa tunnetaan viihtyisänä asuinkaupunkina sekä mm. tapahtumistaan ja yrittäjäystävällisyydestään.	
	Media- ja someseuranta	Positiivisten mainintojen määrä ja potentiaalinen tavoitettavuus	+10 %	
Hyvät asukaslähtöiset palvelut				
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut				
4.1 Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön tavoitteiden mukaisesti	Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmää ei ole.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on määritetty.	Kaupungin toimialat eivät sitoudu yhteiseen valmisteluun.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
4.2 Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus Valmisteilla olevan soveltavan liikunnan strateginen suunnitelma ja sen mittarit	Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumukset kysely 2023. Terveysliikuntasuosituksen mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus (Finsote 2020): 20-54 v 36 %, 55-74 v 31 %, 75+v 18 % Suunnitelma seurannan toteuttamiseen luotu.	Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee. Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus vuonna 2024 tunnetaan. Aktiivisuutta voidaan jatkossa seurata vuositasolla.	Riittävän validin yleistettävissä olevan seuranta-tiedon saaminen/tuottaminen. Tiedontuottamisen kustannukset. Yhteistyö hyvinvointialueen palveluohjauksen kanssa ei toimi.
	Fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voidaan hyödyntää liikkumisohjelmassa käyttöön otettavia mittareita 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move! -mittaukset, työikäiset, ikääntyneet: TerveSuomi-hyvinvointialueen data	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5.lk tyt. 40,9 % poj. 37,2 % 8. lk tyt. 49,6 % poj. 41,4 % (Tulos ilmaisee prosentti-osuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla) Terveysliikuntasuosituksen mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus: 20-54 v: 36 % 55-74 v: 31 % 75+ v: 18 % (Finsote 2020)	Move! -mittauksen toimintakyvyn %-kokonaistulos paranee (laskee). Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee.	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
4.3 Harrastuspaikkojen kehittäminen	Harrastuspaikoilta kerätään käyttäjäpalautetta ja kehittämisideoita.	Vanha palautejärjestelmä käytössä ja Osallistuva Vantaa -alusta käytössä.	Uusi palautejärjestelmä käytössä, palautteen ja kehittämisideoiden jättäminen on mahdollista suoraan harrastuspaikoilta.	Tekninen toteutus todetaan liian kalliiksi tai ylläpitoon tarvittavaa henkilöresurssia ei ole. Esim. QR-koodien käyttöön voi sisältyä tietoturvariskejä.
Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle				
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikkien yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimuksien toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla.	Hyvinvointialue on vielä muutosvaiheessa ja uusi organisaatio vasta järjestäytyy, jolloin yhdyspintasopimusten työstö saattaa viivästyä. On myös riski tehdä päällekkäistä työtä, jos vuoropuhelu ei ole riittävää toimijoiden välillä Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen sisällä sekä niiden välillä.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan				
6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista - kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % oppilaista - kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuosittain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 %-yksikköä lähtötasosta.	Toimenpiteet ja lisäresursointi eivät ole riittäviä. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys.
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matematiikan arvioinnin yleistulos, että vantaalaisien oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
6.2 Peruskoulun TET-jakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuu	Kaupunki takaa jokaiselle peruskoululaiselle ja toisen asteen opiskelijalle tarvittavan harjoittelupaikan joko yrityksessä/yksityisellä sektorilla, kaupungin pääosin omistamassa yhtiössä tai kaupungin omassa yksikössä. Jokaisen toimialan palvelualueille sekä niiden yksikölle kiintiöidään vuosittainen harjoittelupaikkamäärä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoimapaalveluiden kanssa käydyn yhteissuunnittelun avulla.	Vantaalla vuosittain 2700 nuorta tarvitsee työelämäharjoittelupaikan. Tälle hetkellä virallista tilastointia ei ole. Epävirallisessa tilastoinnissa Vantaan kaupungin työelämään tutustumispaikkoja on noin 5 %. Jatkossa Vantaan kaupungin toimialat sitoutuvat tarjoamaan palvelualueillaan sekä yksiköissään peruskoulun oppilaille aiempaa enemmän työelämäntutustumispaikkoja TET- tai TEPPO-jaksoilla. Toimialojen tarjoamien TET- tai TEPPO-paikkojen toteutumista seurataan työelämäntutustumissopimusten perusteella yhteistyössä opilaanohjaajien kanssa.	100 % perusopetuksen oppilaista löytää itselleen TET- tai TEPPO-jaksole työelämäntutustumispaikan. Näistä työelämäntutustumispaikoista vähintään 10 % on kaupungin toimialoilta. Jotta oppilas saa tarvitsemansa tuen TET- tai TEPPO-paikan löytymistä varten, tulee hänen saada riittävää opilaanohjausta peruskoulussa.	Yritykset, kaupungin toimialat ja palvelualueet eivät sitoudu ja täytä harjoittelupaikkoja.
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan				
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty korona-avustuksella	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Opetushenkilöstön osaamisen ei saada vahvistettua riittävästi.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma	Monikielisten oppijoiden oppimista kehitetty palvelualueilla, mutta yhtenäinen toimialatasoinen jatkumo jäsentymätön	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa. Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi jokaisen opettajan työskentelyä. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit mallintavat ja opastavat henkilöstöä kielitietoihin menetelmiin ja välineisiin. Perusopetus järjestää kielitietoista opetusta ja S2-opetusta tukevaa lisäkoulutusta opettajille.	Tarvittavia tietoja ei saada koottua ja kokonaiskuva nykytilanteesta jää puutteelliseksi. Yhtenäisen koulupolun näkökulmaa ei saada toteutettua, koska valtakunnalliset ohjaavat säädökset ovat erilaisia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Aikataulu kehittämisohjelman laatimiselle ja kehittämistoimien aloittamiselle on liian tiukka suhteessa tavoitteisiin.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
7.3 Tikkurilan osaamiskampus-hankkeessa yhteiskehittää uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tikkurilan osaamiskampuksen koulutusyhteistyön liittyvän palveluoperointimallin yhteiskehittäminen etenee pilotointivaiheeseen.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimallia ei ole määritetty.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimalli on valmis pilotoitavaksi.	Kumppaniverkoston sitoutuminen yhteiskehittämiseen. Palveluoperointimallin ansaintalogiikka ei ole riittävän kilpailukykyinen tai rahoituksesta ei löydy yksimielisyyttä.
7.4 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Osaamisen vahvistamiseksi tehtävät toimenpiteet.	Mittareita koulutustason seuraamiseksi ei ole.	Vuoden 2023 aikana laadittujen mittareiden pohjalta ja niitä seuraten tehdään toimenpiteitä, jotka vahvistavat vantaalaisten osaamista.	Toimenpiteet koulutustason nostamisessa ovat pitkäjänteisiä, joten vuoden aikajaksolla muutokset eivät välttämättä näy. Kaupungin toimet aikuisväestön koulutustason nostamiseen ovat epäsuorempia ja väliin tulevia tekijöitä on paljon.
Valtuustokauden tavoite 8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä				
8.1 Oppimista ja opetusta tukevaa DigiOne-palvelualustaa on pilotoitu ja pilottikouluissa käyttöönottoa valmisteltu. Lukiossa on aloitettu DigiOnen pilotointi.	Koulujen ja lukioiden määrä, jossa pilotoitu. Koulujen määrä, jossa käyttöönottoon valmistauduttu.	Koulujen ja lukioiden henkilöstöä on osallistunut osakokonaisuuksien määrittelyihin, tutustunut tuleviin palveluihin ja valmistautunut pilotoimaan DigiOne-palvelualustaa.	Kahdeksan koulua ja yksi lukio on pilotoinut DigiOne-palvelua.	Hanke viivästyy tai alusta ei toimi suunnitellusti. Opetushenkilöstön kuormittuminen muutosvaiheessa.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoit- teiden toteutumista uhkaavat riskit
Eriarvoistumisen estäminen				
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan				
9.1 Lasten ja nuorten sosiaali- set ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opis- kelijoiden hyvinvointi paranee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaa- mista viikoittain) 2021 tu- lokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Ko- kenut häiritsevää seksu- aalista ehdottelua tai ah- distelua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammattillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaa- mista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiu- saamista kokeneiden määrä (kokee kiusaa- mista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tu- lokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua" paranevat väh. 2 % edel- lisestä mittauksesta lukio ja ammatillinen School day -mittauksen tulokset paranevat 2 %- yksikköä edellisestä mit- tauksesta Kaupunki vahvistaa hen- kilökunnan ammattitaitoa ja valmiuksia neurokirjon piirteitä omaavien (nepsy) lasten ja nuorten kohtaamiseen varhais- kasvatuksessa ja perus- opetuksessa.	Hyvinvointiuudistus ai- heuttaa opiskeluhuollon yhteistyöhön katkoksia. Kodin ja koulun välinen yhteistyö ei toimi. Sosi- aalisen median riskit.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
9.2 NEET-nuorien määrä vähenee	NEET-nuorien määrä	NEET-nuoria ei ole tunnistettu Toimenpideohjelmaa NEET-nuorten määrän vähentämiseksi ei ole laadittu Seurantamallia nuoren tilanteesta ei ole laadittu	NEET-nuoret on tunnistettu Toimenpideohjelma NEET-nuorten määrän vähentämiseksi on laadittu Seurantamalli NEET-nuorten tilanteen seuramiseksi laadittu	Tilastodataa ei ole saatavilla tai sitä ei voi käyttää. Seurantadataa ei ole tarjolla vuosittain tai riittävällä tarkkuudella. Oleelliset yhteistyötahot eivät sitoudu ohjelman laatimiseen.
9.3 Kaupunki luo ohjelmakokonaisuuden ja mittariston jengiytymiskehitykseen ja nuorisoväkivaltaan puuttumiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan.	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Mittaria ei ole	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Resurssien riittävyys ja toimenpiteiden vaikuttavuus
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta				
10.1 Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epäselvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet sekä niiden vaikuttavuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätökset ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tiekartan laadinta vaatii odotettua enemmän aikaa ja resursseja.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuu				
11.1 Uusi malli eriytymisseurannan kehitykseen (korvaa sosioekonomisen indeksin)	Segregaation seurantajärjestelmä	Segregaation seuranta perustuu indekseihin, jotka eivät ole kovin informatiivisia.	Uusi segregaation seurantajärjestelmä käytössä.	Toimivien mittarien valitsemisen onnistuminen
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa				
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu	MEK-ohjelman mukaiset toimenpiteet	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutettu	Henkilöstövaihdokset, rekrytoinnin haasteet, toimialojen sitoutumisen ohjelman toimenpiteisiin
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen				
13.1 Demokratia vahvistuu	Osallisuuskyselyyn vastanneet	Osallisuuskyselyyn vastanneiden määrä 350–400	Osallisuuskyselyyn vastanneiden lukumäärä kasvaa.	Viestintä epäonnistuu ja vastaajia ei saada. Yhteistyö muiden toimialojen kanssa epäonnistuu. Yhteistyötä pilottien käynnistämisessä ei saada käyntiin. Viestintää ja asukasvuorovaikutusta tekemään ei riitä resursseja tai löydy budjettia. Yhteistyö järjestöjen kanssa epäonnistuu.
	Toteutetaan pilottikokeiluja äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi.	Suunnitelma valmis	Kuntavaalien äänestysaktiivisuuden parantamiseen tähtäävät pilotit toteutettu.	
	Osallistuvan budjetoinnin toimenpiteisiin osallistuneet	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa	Osallistuvan budjetoinnin prosessiin osallistuneiden lukumäärä 5 % suuralueiden asukkaiden lukumäärästä	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutuksesta uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)				
14.1 Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumisohjelma hyväksytty	Toteutetaan vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet	Ohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Kotoutumisohjelman toimenpiteisiin ei sitouduta. Kotoutumisen yksilöllisyyttä ei kyetä riittävästi huomioimaan. Yksilölliseen kotoutumiseen ei ole riittävästi resursseja. Hallitusohjelman mukainen kunnan kotoutumisen edistämiseen saaman korvauksen keston lyhentäminen.
	Kotoutumisohjelman mittarit, lisäksi selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat	Maahanmuuttajien kotoutumista vahvistavaa toimenpidesuunnitelmaa ei ole. Maahanmuuttajien palveluiden käyttöönotosta ei ole tietoa.	Toimenpidesuunnitelma kotoutumisen tukeen laadittu. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneille maahanmuuttajille luotu tervetulo-malli. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneiden uusien asukkaiden kaupunkikulttuurin palveluiden käyttöönottoon luotu seurantamalli.	Tervetulomalli: oikea-aikaisuuden toteutuminen, saavutettavuuden varmistaminen, oikeiden yhteistyötahojen löytäminen, yhteistyön haasteet, viestinnän epäselvyys (esim. nettisivujen toimimattomuus), kokonaisresursien vähyys (suunnittelu, toteuttaminen, ylläpito, tiedottaminen, ym.)

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa				
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa				
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.	Kokonaispäästöt -15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästö olivat laskeutuneet vain 7,2 %. 939 kt CO2-ekv	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodessa verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella. Kokonaispäästötavoite 609 kt CO2-ekv	Ei ole resursseja toteuttaa. Päästövähennykset liikenteessä, sähkön ja kaukolämmön käytössä eivät ole kuin osin kaupungin tehtävissä.
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä				
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoisen luonto-kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (toteutus, valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä lumo-kaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahdissa toteutuksessa olevaksi, valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi. Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelma on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja toteutussuunnitelmia (Ympäristövahti).	Ei ole resursseja toteuttaa toimenpiteitä.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa				
22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotieinfran rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikkakatu- jen esirakentamistoimien aloitus.	Allianssikilpailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotieinfran rakentamiseen valittu. Ratikkakatu- jen esirakentamistoimet aloitettu.	Valtion rahoituksen varmistumisen viivästymien, kaupungin raitiotieorganisaation rekrytointien viivästytminen, valitukset urakoiden kilpailutuksesta.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Lippujen hinnan korotukset. Katujen rakennustöiden vaikutukset. Uusien asukkaiden määrän kasvun hidastuminen. Suunnittelun resurssit ->aikataulut. Sopimushankkeiden yhteydessä toteutumisen hidastuminen. Etätyö jatkuu. Sähköpotkulautojen suosio syö pyöräliikennettä.
	Pyöräilijöiden määrä mittauspis- teissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indek- siluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316	
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kri- teerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyörärei- teiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilomet- riä (2022).	16 km	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Kukoistavat kaupunkikeskukset				
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina				
24.1 Vantaalaisen tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuden tunne -mittari mukaan turvallisuuskyselyyn. Kaupunkitasoinen turvallisuuskysely toteutetaan vuonna 2024 yhteistyössä järjestöjen, kokemusasiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten, asukas- ja nuorisotilojen, aluetyöntekijöiden ja yritysten kanssa.	Turvallisuuskysely on toteutettu edellisen kerran 2017 ja 2021, joiden tuloksia hyödynnetään turvallisuuden tunteen lähtötason mittaamisessa. Alueiden välillä on aloitettu yhteistyö turvallisuuden tunteen parantamiseksi.	Turvallisuuskysely on toteutettu, turvallisuuden tunteen mittaaminen on kehittynyt ja turvallisuuden tunne paranee. Yhteistyö kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa vahvistuu.	Mittareiden valinta epäonnistuu, kyselyn toteuttaminen epäonnistuu, kysely ei saa tarpeeksi vastaajia, turvallisuuden tunne laskee, kumppaneiden sitouttaminen epäonnistuu, kumppanuusverkoston muodostaminen epäonnistuu, turvallisuus- ja hyvinvointisuunnitelman teot ja toimenpiteet eivät toteudu tai kohdistuvat väärin, juurisyitä ei tunnusteta.
	Turvallisuuskyselyn tulosten ja mittareiden analyysin perusteella tehdään toimintaympäristöarvio laadittavan uuden turvallisuussuunnitelman pohjaksi ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden arvioimiseksi.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman teemoilla ja toimenpiteillä tehdään konkreettisia turvallisuustekoja, joilla parannetaan myös turvallisuuden tunnetta.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu. Toimintaympäristöarvio on tehty ja turvallisuudentunnetta heikentävät juurisyitä on selvitetty.	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset palveluille ja yrityksille				
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Jokaisen suuralueen keskustan kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmia ja niiden toteutusta seurataan keskuskohtaisissa seurantaryhmissä.	Toimintaympäristön muutos, jossa investointien ja erityisesti asuntorakentamisen määrä on voimakkaasti vähentänyt. Kaupungin osuus hankkeiden rahoittajana korostuu samalla kun maankäytöstä ja tonttien luovutuksesta saatavien varojen määrä supistuu. Tapahtumaolosuhteille ei löydy sijoittumispaikkoja keskusta-alueiden tiiviiseen kaupunkirakenteeseen. Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelman toimintamahdollisuudet.
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakarttana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.	
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskustakohtaisessa seurannassa. EKK-tiedot esitetty osana keskustojen kehittämissuunnitelman tarinakarttaa.	
	Sopivia paikkoja tapahtumaolosuhteille ja -tiloille kaupunkikeskustoissa kartoitetaan.	Martinlaaksossa kiinteänä Martinus backstage. Muilla keskusta-alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.	
	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja on toteutettu investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
27.2 Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määritellyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Sidosryhmien kanssa ei päästä yhteisymmärrykseen alueen kehittämisen tavoitteista.
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella				
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen				
28.1 Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,7 % Kaso: 76,7 % Kaku: 77,9 % Kato: 72,6 %	Kajo: 76 % (strateginen) Kaso: 79,2 % (strateginen) Kaku: 80,5 % (merkittävä muutos) Kato: 76,0 % (merkittävä muutos)	Linjajohdossa ei tunnisteta osaamisen puutteita tai vahvistamistarvetta lähijohtamisessa, eikä ohjata esihenkilöitä kehittämään taitojaan valmentavassa johtamisessa. Uusia esihenkilöitä ei ohjata esihenkilövalmennuksiin. Esihenkilöt eivät sitoudu valmentavan johtamisen toimintatapaan. Ei tunnisteta johtajien omaa johtamistapaa.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen				
29.1 Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkäys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkitävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,2 % Kaso: 72,8 % Kaku: 72,3 % Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strateginen) Kaso: 77,5 % (strateginen) Kaku: 76,43 % (merkitävä muutos) Kato: 74,6 % (strateginen)	Työyhteisön toiminta ei ole työtä tukevaa ja kannustavaa. Työyhteisön toimintatavoista ei ole sovittu eikä tavoitteita ole yhdessä määritetty. Esihenkilö tai linja johto ei puutu rohkeasti poikkeamiin, tai tunnista omaa lakisääteistä tehtäväänsä.
	Työyhteisön sosiaalinen pääoma mittari (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti, on siis suhteessa henkilöstömäärään).)	Koko kaupunki: 72,5 % Kajo: 71,5 % Kaso: 73 % Kaku: 73,6 % Kato: 68,9 %	Koko kaupunki: 73,48 % Kajo: 75,42 % Kaso: 74,14 % Kaku: 76,41 % Kato: 72,48 %	
	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti merkitävä, on suhteessa henkilöstömäärään))	Koko kaupunki 36,1 % Kajo: 40,8 % Kaso: 32 % Kaku: 43,8 % Kato: 51,3 %	Koko kaupunki: 37,16 % Kajo: 45,07 % Kaso: 33,5 % Kaku: 46,97 % Kato: 55,17 %	

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
29.2 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Toimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Työtä on paljon eikä sen tekemiseen oteta aikaa kaiken muun tekemisen keskellä. Saatavuusohjelmaa ei si-dota johtamisen dokumentteihin ja -prosesseihin eikä seurata etenemistä ja toimenpiteitä. Pito- ja vetovoimaa ei ymmärretä laaja-alaisesti, joka vaatii laaja-alaisia toimenpiteitä.

Sitova tavoite 2024	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2022 loppu	Mittarin tavoitetaso 2024	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen				
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolojen määrä ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (sairauspoissaoloprosentti, sairauspoissaolopäivien määrä)	Sairauspoissaoloprosentti: 5,02 % Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen prosenttiosuus laskennallisista työpäivistä. Laskentakaava muuttunut, vuoden 2022 luku: 1,42 %	Sairauspoissaoloprosentti 4,3 % ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaoloprosentti 1,3 %	Aktiivista välittämistä tai tuunatun työn toimintatapaa ei toteuteta jokaisessa yksikössä/tiimissä. Työyhteisön ja yksilöiden tilanteita ei tunnisteta riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta tukea voitaisiin hakea. Esihenkilöllä ei ole aikaa tai riittävää halua työkyvyn lähijohtamiselle, vaikka lähijohtaminen on tärkein työtehtävä. Linjajohto ei riittävästi korosta työkykyjohtamisen merkitystä. Ei yhtenäistä toimintamallia yksiköissä/tiimeissä. Epäselvyydet toimintamallien soveltamisessa.

Sitovat tavoitteet on numeroitu kaupunkistrategian tavoitteiden mukaan. Kaikista valtuustokauden strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan esimerkiksi toimialojen ja palvelualueiden tulokorttien ja ohjelmatyön kautta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2015 Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa. Konsernia velvoittavat periaatteet astuivat voimaan 31.3.2015. Sisäisen valvonnan ohje on päivitetty ja lähetetty hyväksyttäväksi syksyn 2023 aikana.

Sisäinen valvonta on kiinteä osa normaalia johtamisprosessia ja eri toimintojen ohjauskäytäntöjä. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Riskienhallinta on yksi keskeinen sisäisen valvonnan osa-alue ja sillä tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita riskejä sekä toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla.

Riskienhallinta tukee Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista ja päätöksentekoa. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteuttamista. Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumisesta uhkaavien riskien arvioimiseen, hallintatoimenpiteiden määrittämiseen ja budjetointiin sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumisesta uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen valinnan pohjalta muodostuu pohja riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa riskienhallintapäällikkö ja kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin sisäisen tarkastusavustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Toimialan johdolta, palvelualueilta, liikelaitoksilta ja erikseen määritetyiltä tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallintasuunnitelma tarkastetaan ja toimitetaan riskienhallintapäällikölle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintaan liittyvät raportointiajankohdat esitetään vuosittain taloussuunnitelman laadintaohjeessa, ollen pääsääntöisesti toukokuussa ja joulukuussa. Toimialat, liikelaitokset sekä konserniin kuuluvat merkittävät yhtiöt laativat päivitetyn riskienhallintasuunnitelman lisäksi loppuvuodesta kirjallisen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Projektien riskienhallinnan osalta noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä Vantaan projektimallia, jonka mukaan vaativammille projekteille tulee laatia erilliset riskienhallintasuunnitelmat.

Vuoden 2023 aikana kaupunkikonserni koki merkittäviä muutoksia, kun sosiaali- ja terveystoimen toimiala, Suun terveydenhuollon liikelaitos sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos siirtyi-

vät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Toimijoiden mukana siirtyi samalla tiettyjä riskejä ja vastuita, mutta toimintaa tehdään yhä kaupungin palveluissa ja toimipisteissä. Yhteistyön merkitys on kasvanut niin turvallisuuden, varautumisen kuin riskienhallinnan osalta, jotta yhteistä toimintaa pystytään jatkamaan niin normaali- kuin häiriötilanteissa. Vuonna 2023 on myös julkaistu sekä kansallinen että Uudenmaan alueellinen riskiarvio, joiden huomiot riskeistä ja toimintaympäristön muutoksista on hyvä huomioida myös Vantaan osalta tulevaisuuden haasteissa ja riskiarvioinneissa.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2024 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetty määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määräraha-alueen tehtäväalueille, palvelualueille, vastuualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa yksiköittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettujen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuussa 2024 ja lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 20, 10 40, 10 50 sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahojen käyttösuunnitelmat.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä kaupunkistrategia, strategian tavoitteet sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta.

Kaupungin merkittävälle tytäryhteisöille asetetaan kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallitus siirtää keskitetysti varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti. Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaisia täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Talous- ja strategijohtajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä, kuten rahastojen muutoksia sekä käyttö-omaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuositarkastus talousarvion toteutumisesta talousohjauksen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualue koostaa osavuositarkastukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitason raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuositarkastusten tilanteen mukaisesti. Vuoden 2024 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa kesä- ja marraskuussa sekä vuoden 2025 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuositarkastuksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuositarkastuksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BW -raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain toimialatasolla SAP BW -raportoinnin tietojen perusteella talouspalvelujen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain talousohjauksen antaman aikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa	Talousarviokohta	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Kaupunkistrategia ja johto	tulot ja menot
13	Kasvatus ja oppiminen	tulot ja menot
13 7	Toisen asteen koulutus	toimintakate
16	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	tulot ja menot
16332	Musiikkiopisto	toimintakate
16333	Kuvataidekoulu	toimintakate
14 0	Kaupunkiympäristölautakunta	tulot ja menot
14 5	Kaupunkitalalautakunta	tulot ja menot
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 32	Kiinteistöt ja tilat netto	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate

Tuloslaskelmaosa

Verotulot	tulot
Valtionosuudet	tulot
Korkotulot	tulot
Muut rahoitustulot	tulot
Korkomenot	menot
Muut rahoitusmenot	menot

Investointiosa

91 1	Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / tulot ja menot
93 1–93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 8	Vantaan ratikka	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95	Kiinteä omaisuus	toimielin (kv/kh/kala) / tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	kohde / tulot ja menot

Rahoitusosa

Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
Nettolainanotto	nettolainanotto

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
10 Yleishallinto	B	21 182	1 050
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	115 005	7 516
13 Kasvatus ja oppiminen	B	484 513	32 117
13 7 Toisen asteen koulutus	N	76 236	1 157
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	79 301	9 752
16332 Musiikkiopisto	N	4 724	1 047
16333 Kuvataidekoulu	N	1 210	322
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	16 356	5 976
14 5 Kaupunkitalalautakunta	B	70 982	60 030
14 51 Joukkoliikenne	B	62 500	11 954
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	93 323	206 105
14 52 Varikko	N	5 098	5 547
Rahastot	N	1 977	421
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		612 000
Valtionosuudet	B		182 000
Korkotulot	B		16 600
Muut rahoitustulot	B		13 151
Korkomenot	B	24 600	
Muut rahoitusmenot	B	125	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	53 110	
91 2 Korjausrakentaminen	B	48 570	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	1 320	
92 Aineeton omaisuus	B	7 000	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	54 000	2 500
94 Irtain omaisuus	B	7 070	
95 Kiinteä omaisuus	B	24 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	3 300	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	15 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		2 500
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		195 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	105 300	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos			5 559
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		1 375 802	1 375 802

Toimialoittain vertailu 2022–2027 ja kehys

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2023 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä.

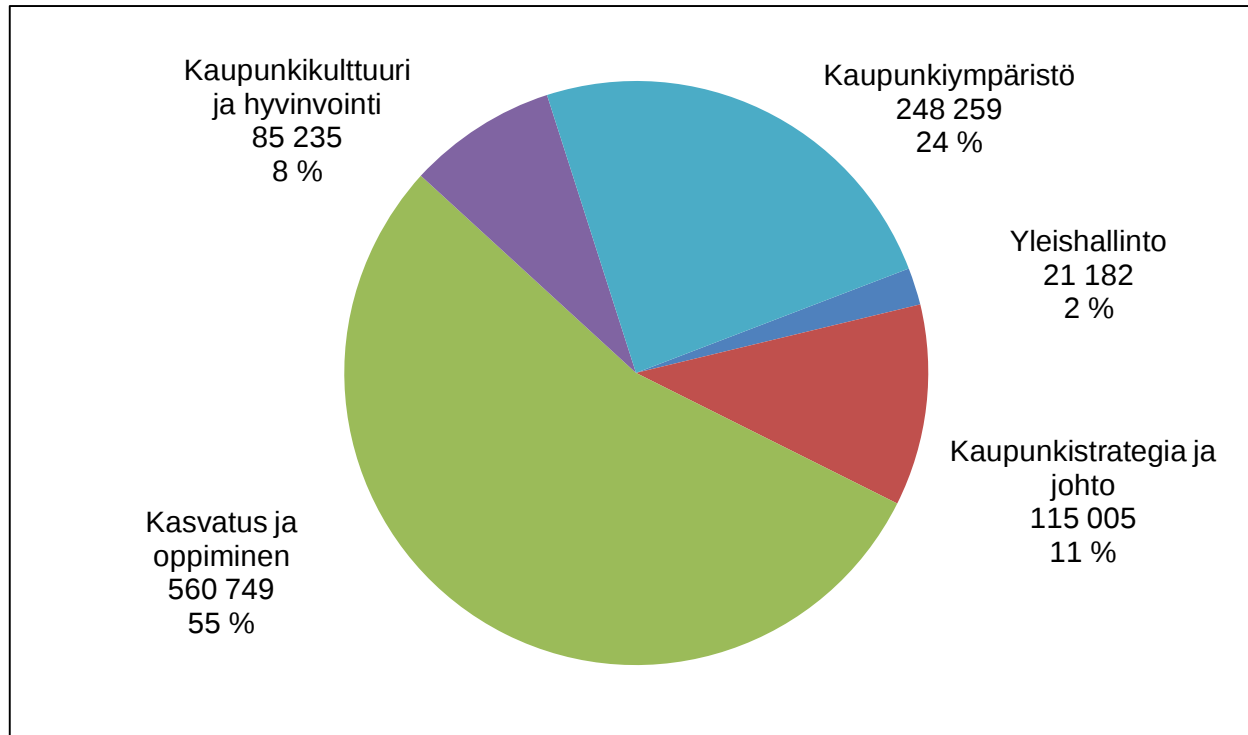
1000 euroa	TP 2022	KS 2023	KEHYS 2024	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Yleishallinto								
Tulot	18 730	407	1 107	1 050	1 050	350	0	350
Menot	-29 842	-22 345	-21 513	-21 182	-21 182	-20 813	-19 731	-20 936
Toimintakate	-11 113	-21 938	-20 405	-20 132	-20 132	-20 463	-19 731	-20 586
Kaupunkistrategia ja johto								
Tulot	13 780	8 275	7 348	7 516	7 516	7 629	7 743	7 859
Menot	-131 257	-121 185	-121 836	-124 060	-115 005	-163 691	-167 783	-171 747
Toimintakate	-117 476	-112 910	-114 488	-116 544	-107 489	-156 062	-160 040	-163 888
Kasvatus ja oppiminen								
Tulot	39 469	37 630	33 378	33 274	33 274	33 791	34 317	34 852
Menot	-507 760	-525 714	-548 122	-552 863	-560 749	-574 461	-588 822	-603 543
Toimintakate	-468 290	-488 084	-514 744	-519 589	-527 476	-540 669	-554 505	-568 691
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi								
Tulot	10 376	11 595	11 120	11 120	11 120	11 288	11 458	11 631
Menot	-71 775	-77 842	-82 480	-83 580	-85 235	-86 259	-88 416	-90 626
Toimintakate	-61 399	-66 247	-71 360	-72 461	-74 116	-74 972	-76 958	-78 995
Kaupunkiympäristö								
Tulot	288 885	286 088	299 760	294 612	289 612	317 792	327 878	346 077
Menot	-266 241	-240 034	-246 135	-247 655	-248 259	-254 465	-260 827	-267 348
Toimintakate	22 644	46 054	53 624	46 957	41 353	63 327	67 051	78 730

1000 euroa	TP 2022	KS 2023	KEHYS 2024	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Sosiaali- ja terveydenhuolto								
Tulot	71 424	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-831 051	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-759 627	0	0	0	0	0	0	0
Rahastot yhteensä								
Tulot	515	421	421	421	421	432	442	453
Menot	-891	-1 977	-1 977	-1 977	-1 977	-2 026	-2 077	-2 129
Toimintakate	-376	-1 556	-1 556	-1 556	-1 556	-1 595	-1 635	-1 676
Käyttötalous yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	443 179	344 417	353 133	347 993	342 993	371 282	381 839	401 223
Menot	-1 838 816	-989 098	-1 022 063	-1 031 317	-1 032 407	-1 101 716	-1 127 657	-1 156 329
Toimintakate	-1 395 638	-644 681	-668 929	-683 325	-689 415	-730 434	-745 818	-755 106
Rahoitus								
Tulot	1 520 496	815 596	814 536	825 233	823 233	895 833	936 633	969 133
Menot	-2 886	-12 562	-21 263	-24 725	-24 725	-28 525	-33 925	-40 625
Toimintakate	1 517 610	803 034	793 273	800 508	798 508	867 308	902 708	928 508
Investointiosa								
Tulot	24 449	6 013	3 500	6 000	6 000	32 500	56 500	56 500
Menot	-139 775	-163 745	-185 400	-198 300	-198 370	-285 580	-390 280	-379 510
Netto	-115 326	-157 733	-181 900	-192 300	-192 370	-253 080	-333 780	-323 010
Kaikki yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	1 988 124	1 166 025	1 171 169	1 179 226	1 172 226	1 299 615	1 374 972	1 426 856
Menot	-1 981 477	-1 165 405	-1 228 726	-1 254 342	-1 255 502	-1 415 821	-1 551 862	-1 576 464
Toimintakate	6 647	620	-57 556	-75 117	-83 277	-116 206	-176 890	-149 608

1000 euroa	TP 2022	KS 2023	KEHYS 2024	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos								
Tulot	42 196	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-41 059	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	1 136	0	0	0	0	0	0	0
Suun terveydenhuollon liikelaitos								
Tulot	25 904	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-25 432	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	472	0	0	0	0	0	0	0
Liikelaitokset yhteensä								
Tulot	68 100	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-66 491	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	1 608	0	0	0	0	0	0	0

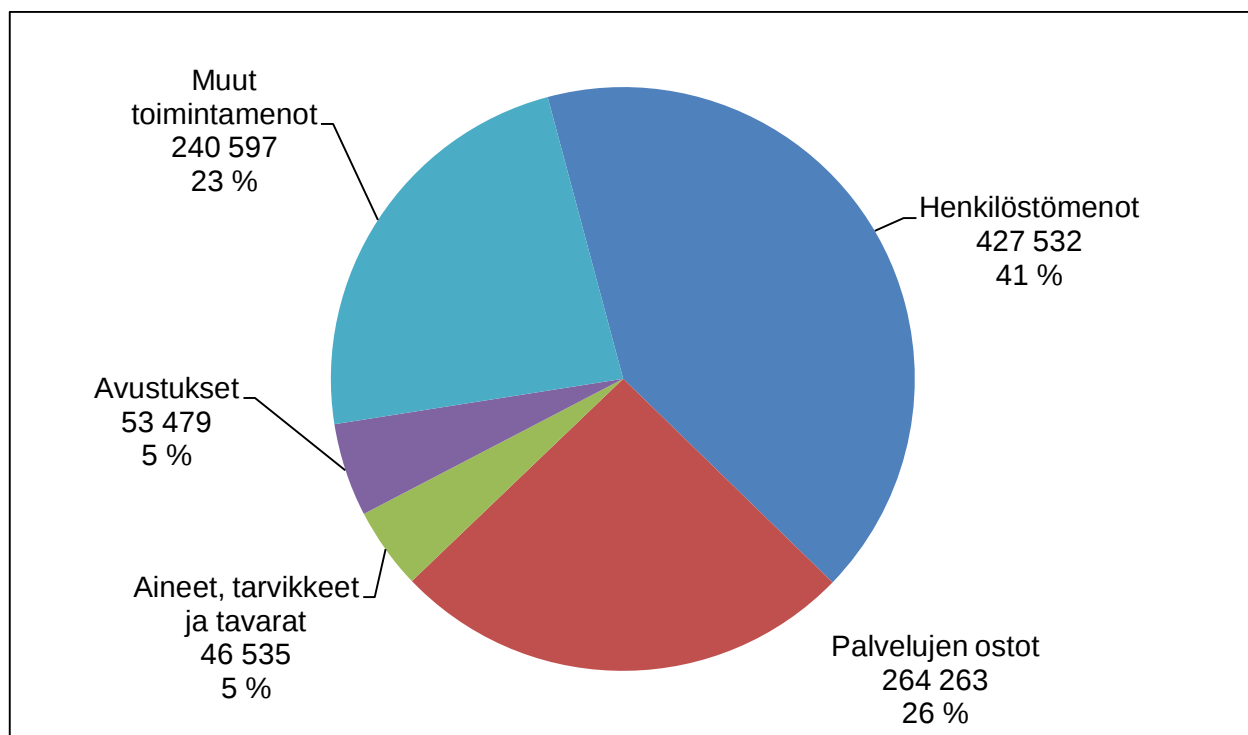
Toimintamenot toimialoittain (sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

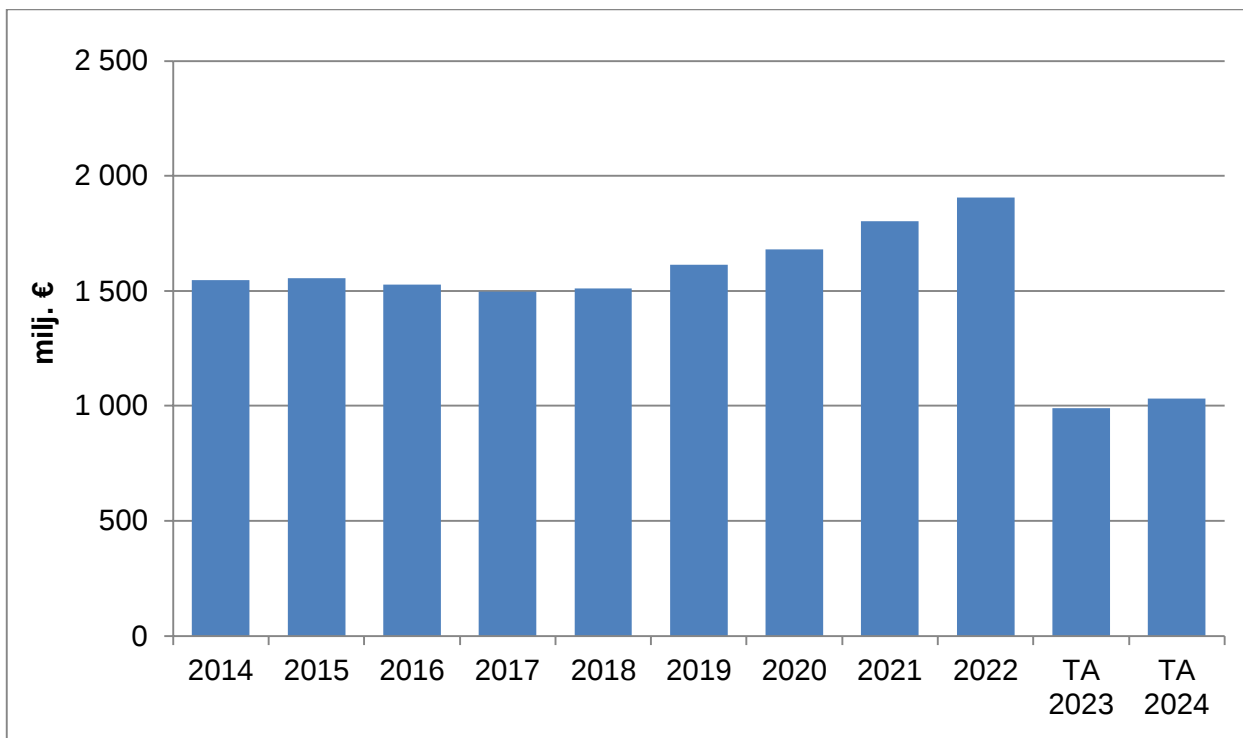

Toimintamenot menolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä (sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

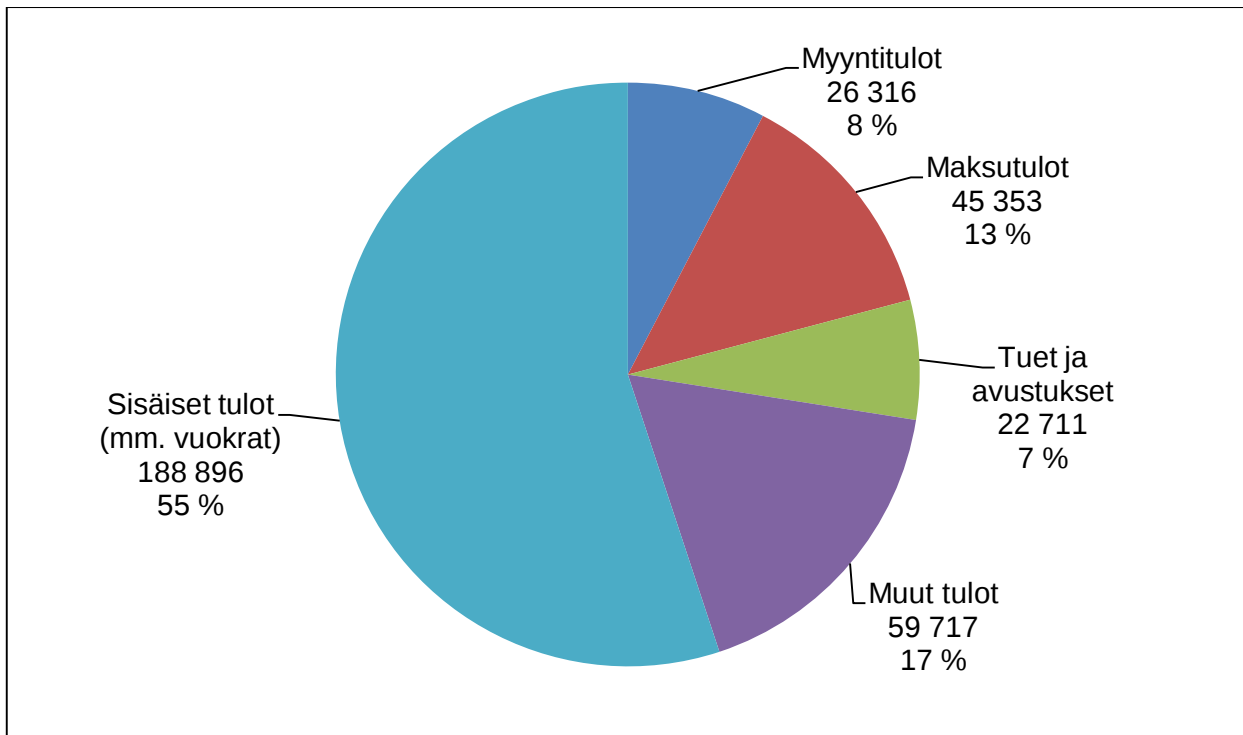

Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

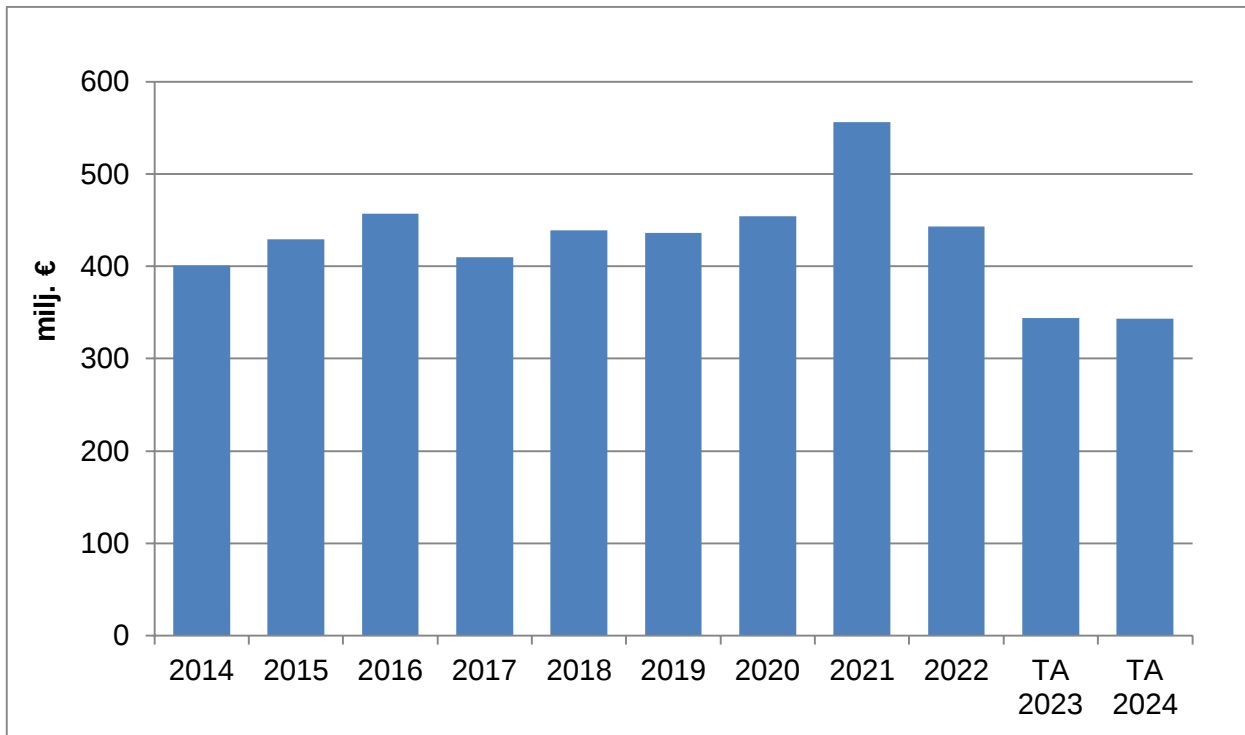

Toimintatulot tulolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

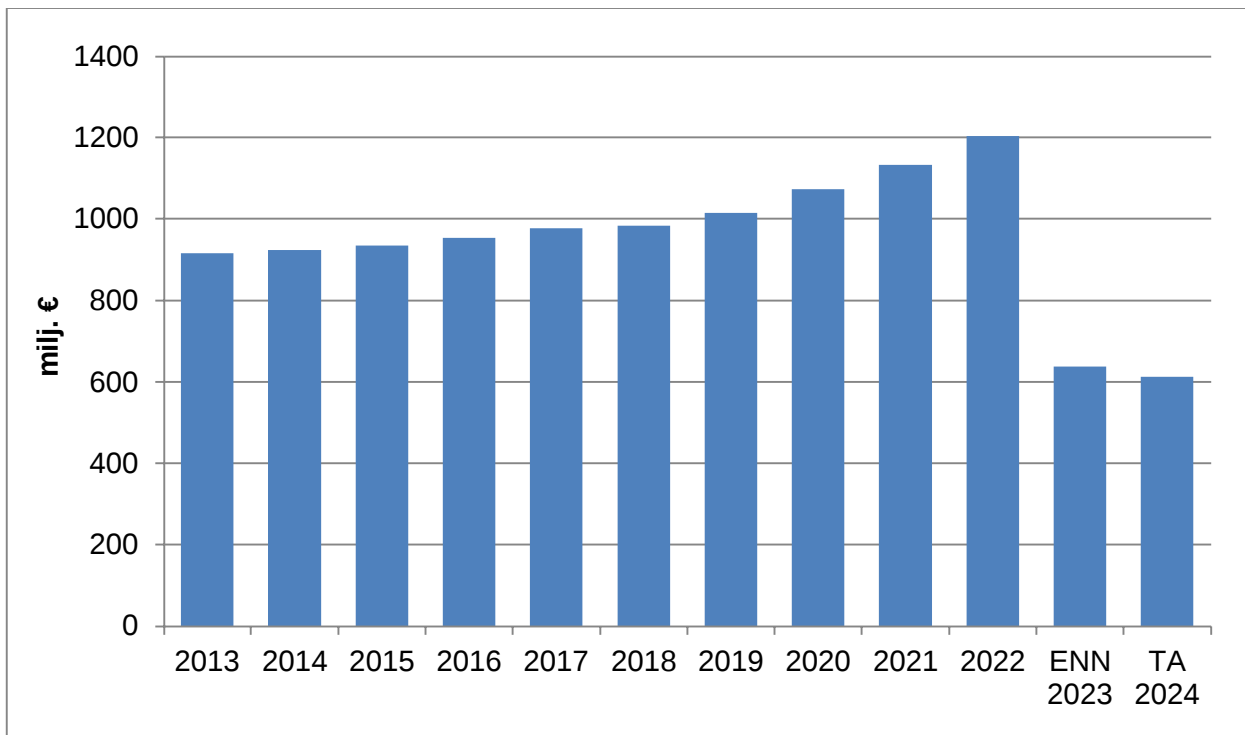
1 000 euroa

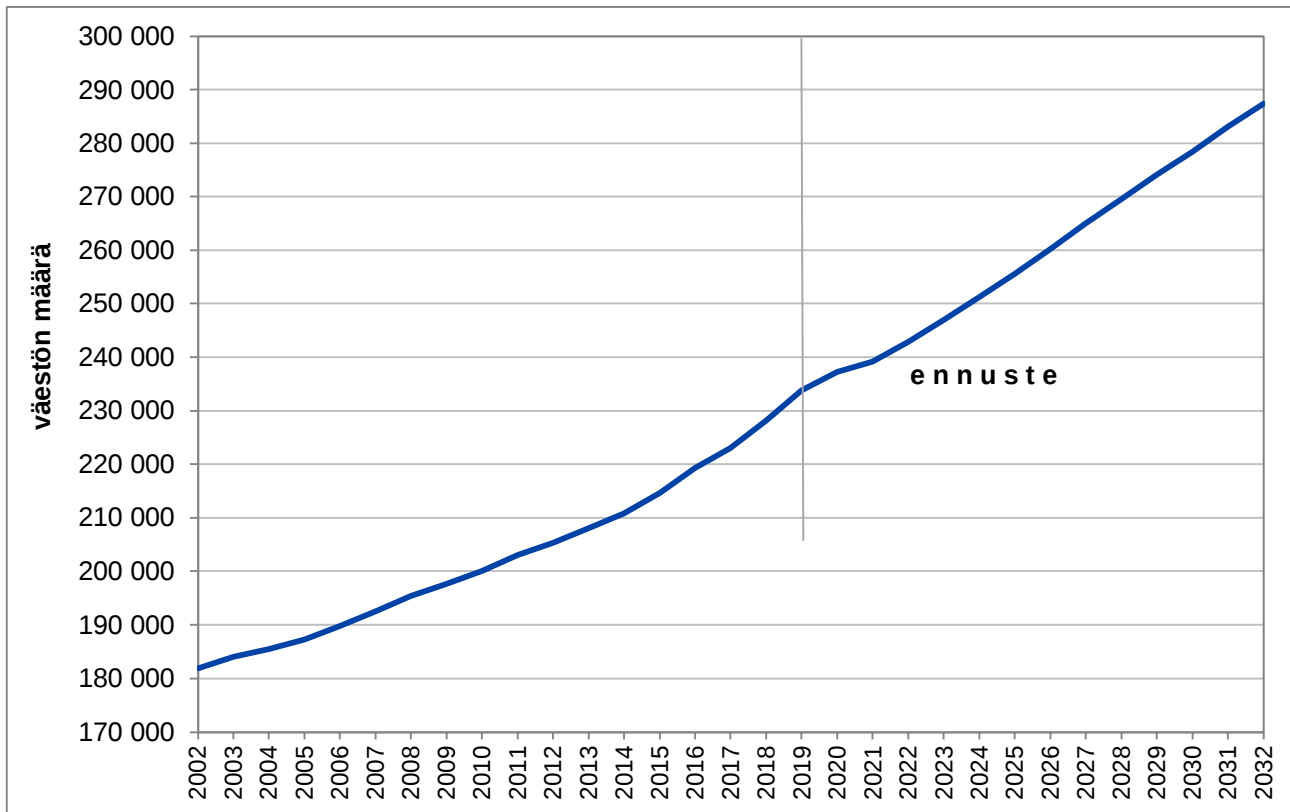
Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

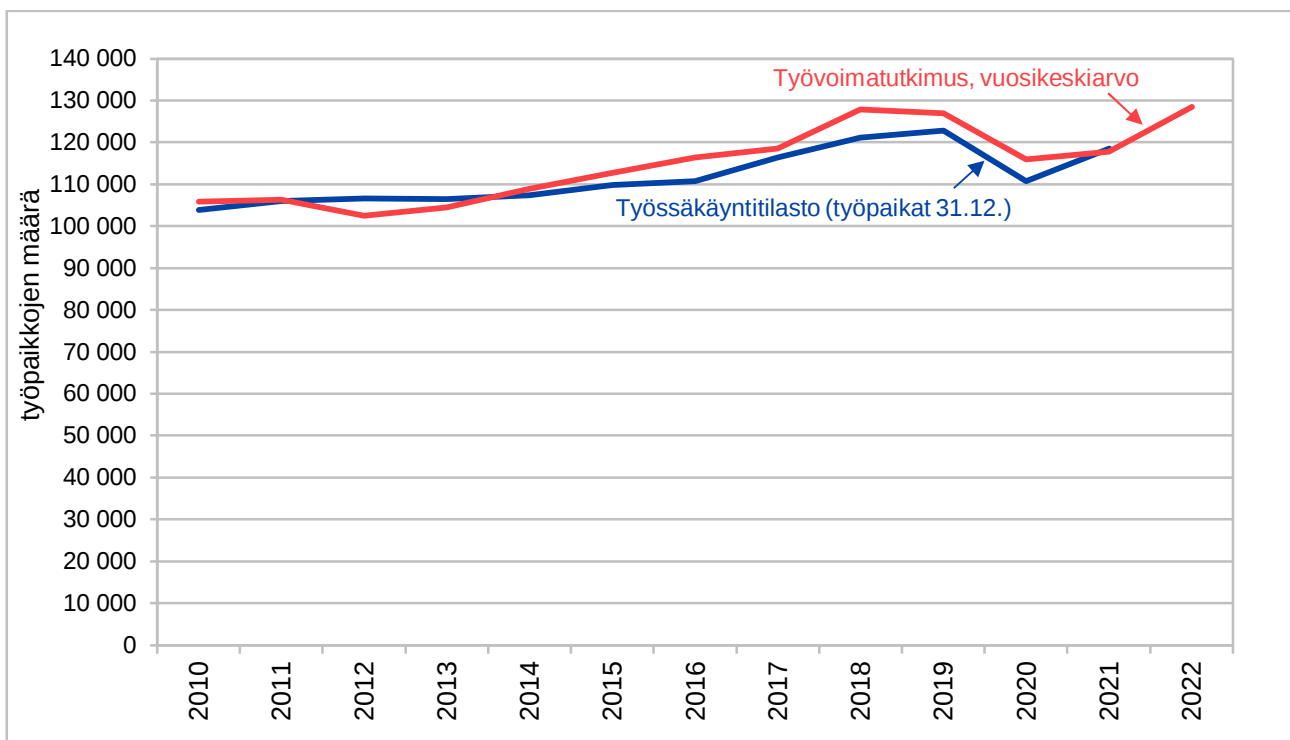

Väestökehitys

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan kaupunki

Työpaikkakehitys

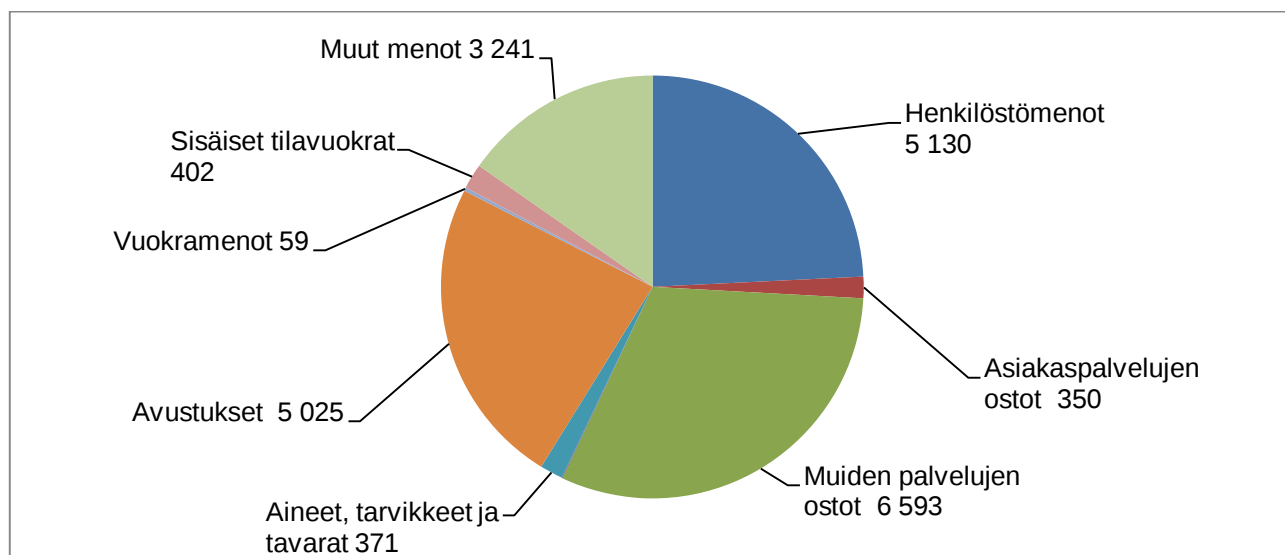
Lähde: Tilastokeskus

10

YLEISHALLINTO

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	18 730	407	1 050	1 050	350	0	350
Menot	-29 842	-22 345	-21 182	-21 182	-20 813	-19 731	-20 936
Toimintakate	-11 113	-21 938	-20 132	-20 132	-20 463	-19 731	-20 586

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	56	57	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	515	350	1 050	1 050
Muut tulot	16 409	0	0	0
Sisäiset tulot	1 749	0	0	0
Tulot yhteensä	18 730	407	1 050	1 050
Henkilöstömenot	-2 364	-3 984	-5 130	-5 130
Asiakaspalvelujen ostot	-299	-330	-350	-350
Muiden palvelujen ostot	-9 040	-9 472	-6 593	-6 593
Sisäisten palvelujen ostot	-11 463	0	-10	-10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-159	-348	-371	-371
Avustukset	-4 663	-4 604	-5 025	-5 025
Vuokramenot	-108	-34	-59	-59
Sisäiset tilavuokrat	-348	-373	-402	-402
Muut menot	-1 399	-3 200	-3 241	-3 241
Menot yhteensä	-29 842	-22 345	-21 182	-21 182
Toimintakate	-11 113	-21 938	-20 132	-20 132
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-11 113	-21 938	-20 132	-20 132

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja –avustukset.

Varmistetaan toimintavuoden 2024 aikana, että luottamushenkilöiden palkkionmaksujärjestelmä ja niihin liittyvät prosessit toimivat moitteettomasti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	4
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	4	4	4

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Niilo Kärki

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	513	350	1 050	1 050	350	0	350
Menot	-477	-731	-2 525	-2 525	-1 690	-130	-845
Toimintakate	36	-381	-1 475	-1 475	-1 340	-130	-495

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	513	350	1 050	1 050
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	513	350	1 050	1 050
Henkilöstömenot	-412	-599	-2 100	-2 100
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-33	-75	-230	-230
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	-10	-10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31	-47	-150	-150
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	-10	-35	-35
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-477	-731	-2 525	-2 525
Toimintakate	36	-381	-1 475	-1 475
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	36	-381	-1 475	-1 475

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena vastaa yleisten vaalien järjestämisestä siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle. Seuraava vaali ovat presidentinvaali 28.1.2024. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 17.-23.1.2024. Mahdollisen toisen kierroksen varsinainen äänestyspäivä on 11.2.2024 ja ennakkoäänestys toimitetaan 31.1.-3.2.2024. Presidentinvaali on äänestysaktiivisuudeltaan vilkkain vaali. Edellisessä presidentinvaalissa vuonna 2018 äänesti 68,2 prosenttia vantaalaisista äänioikeutetuista.

Vuonna 2024 järjestetään myös europarlamenttivaalit. Varsinainen äänestyspäivä on 9.6.2024. Ennakkoäänestys toimitetaan 29.5.-4.6.2024. Edellisissä europarlamenttivaaleissa vuonna 2019 äänesti 41,5 prosenttia vantaalaisista äänioikeutetuista.

Keskusvaalilautakunnan menot koostuvat sekä ennakkoäänestämisen että vaalipäivän äänestämisen aiheutuvista kustannuksista. Vuonna 2024 valmistellaan myös huhtikuussa 2025 pidettäviä kunta- ja aluevaaleja.

Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros. Korvaus on vähintään 2,20 euroa/äänioikeutettu kunnan asukas.

Vuonna 2024 valmistellaan huhtikuussa 2025 pidettäviä kunta- ja aluevaaleja. Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta huolehtii, että kuntavaalien järjestelyt ovat vaalilainsäädännön mukaiset ja kuntalaisille vaaleissa äänestäminen on mahdollisimman sujuvaa ja vaivatonta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toiminnassa ja vaalien järjestämisessä ei ole suuria muutoksia.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Säde Tahvanainen

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-1 255	-1 508	-1 532	-1 532	-1 571	-1 610	-1 650
Toimintakate	-1 255	-1 508	-1 532	-1 532	-1 571	-1 610	-1 650

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-765	-854	-911	-911
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-203	-270	-298	-298
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-107	-27	-27
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-3	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-258	-277	-296	-296
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-1 255	-1 508	-1 532	-1 532
Toimintakate	-1 255	-1 508	-1 532	-1 532
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 255	-1 508	-1 532	-1 532

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;

- 10) jäsenten valitsemisesta toimitelmiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston yhdentoista kokouksen, kahdeksan selostustilaisuuden, seitsemän iltakoulun ja neljän seminaaripäivän järjestämiseen vuonna 2024.

Vuonna 2024 pidetään valtuuston 50-vuotisjuhlakokous.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Luottamushenkilöiden palveluiden sähköistämistä jatketaan ja kaupungintalon kokoustekniikka uudistetaan vastaamaan käyttötarpeita.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tuire Kaimio

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-562	-651	-664	-664	-681	-698	-715
Toimintakate	-562	-651	-664	-664	-681	-698	-715

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-383	-381	-394	-394
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-147	-232	-227	-227
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-7	-7	-7
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-2	-2	-2
Sisäiset tilavuokrat	-29	-29	-34	-34
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-562	-651	-664	-664
Toimintakate	-562	-651	-664	-664
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-562	-651	-664	-664

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten, koulutusten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastuksen kustannukset.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on tärkeä osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kunta-laisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Mika Kasonen

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	18 160	0	0	0	0	0	0
Menot	-11 665	-14 703	-11 404	-11 404	-11 689	-11 981	-12 281
Toimintakate	6 495	-14 703	-11 404	-11 404	-11 689	-11 981	-12 281

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	2	0	0	0
Muut tulot	16 409	0	0	0
Sisäiset tulot	1 749	0	0	0
Tulot yhteensä	18 160	0	0	0
Henkilöstömenot	-754	-2 102	-1 725	-1 725
Asiakaspalvelujen ostot	-299	-330	-350	-350
Muiden palvelujen ostot	-8 502	-8 745	-5 613	-5 613
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-99	-188	-188	-188
Avustukset	-445	-60	-194	-194
Vuokramenot	-104	-22	-22	-22
Sisäiset tilavuokrat	-62	-67	-72	-72
Muut menot	-1 399	-3 191	-3 241	-3 241
Menot yhteensä	-11 665	-14 703	-11 404	-11 404
Toimintakate	6 495	-14 703	-11 404	-11 404
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	6 495	-14 703	-11 404	-11 404

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännössä on tarkemmin määritelty kaupunginhallituksen tehtäviä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, konsernijaoston, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 kokousta sekä konsernijaoston 11 kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja on suunniteltu pidettävän 9 kertaa vuoden 2024 aikana.

Toimikunnat

Myös kaupunginhallituksen asettamien toimikuntien ja neuvottelukuntien toimintaan sekä pääkaupunkiseudun yhteistyöhön liittyviä kokouksia varten on varattu määrärahaa.

Vuoden 2024 aikana perustetaan toimikunta selvittämään valtuuston toiminnan, päätöksenteon toimintaedellytysten sekä hallintosäännön muutostarpeita seuraavaan valtuustokauteen ja tulevaan TE2024 uudistukseen liittyen sekä kehittämään strategian laadinnan ja toimenpanon prosessia.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Lisäksi menokohdalta varataan raidehankkeiden viestintään ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 100 000 euroa.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 800 000 euroa. Määräraha on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen, koska nuorilla on mahdollisuuksia jo opiskeluvaiheessa tutustua kunta-alan työtehtäviin. Lisäksi se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 350 kesätyöntekijän palkkaamisen.

Työkokeiluihin varattu 62 000 euroa mahdollistaa terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen yhteensä noin 20 kuukauden ajan per vuosi.

Talousarvioon on varattu 350 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi. Vantaa jatkaa ja kehittää nuorille suunnattujen yrittäjyyskurssien- ja kokeilujen tarjoamista vaihtoehtona kesätyösetelille yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Vantaan 50-vuotisjuhlavuoden juhlavastaanottoon loppiaisena varataan 165 000 euroa.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 2 800 000 euroa.

Historiatoimikunta

Vantaa50-historiahankkeessa on tutkittu kaupungin nopeaa kehitystä 1970-luvun alusta 2020-luvulle, ja nyt juhlavuonna valmistuu tutkimuksen ensimmäinen osa. Historiatoimikunta on asettanut tutkimushankkeelle toimituskunnan: Ryhmän puheenjohtajana toimii Euroopan historian professori

Laura Kolbe Helsingin yliopistosta ja muita jäseniä ovat FM Jukka Hako, arkeologi Andreas Koivisto Vantaan kaupunginmuseosta, arkkitehti Tarja Laine ja museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen sekä tutkija FT Sari Aalto. Juhlavuoteen liittyy kirjan lisäksi tutkimustuloksia esitteleviä tapahtumia. Myös kaupunginmuseon näyttely hyödyntää ja esittelee uutta tutkimusaineistoa.

Vantaan kaupunki osti Håkansbölen kartanon vuonna 2005. Kaupan myötä esineistön lisäksi kartanon laaja arkistoaineisto siirtyi osaksi Vantaan kaupunginmuseon kokoelmaa. Kartanon arjen ja elinkeinon tutkimisen aloittaminen vuonna 2024 tukee erinomaisesti kartanomuseon valmistelua ja yleisölle avaamista.

Vantaa-Seuran ja Historiatoimikunnan yhteistyö Helsingin pitäjä – Vantaa -vuosikirjan julkaisemisessa jatkuu vuonna 2024. Vuosikirja tallentaa tutkimuksillaan ja kirjoituksillaan Vantaan kaupungin historiaa, tapahtumia ja perinteitä menneiltä ajoilta aina nykypäivään asti. Kirjan tavoitteena on tuottaa laadukasta ja tutkittua historiatietoa alueen menneisyydestä kiinnostuneille.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023–2025

Eriarvoistumiskehitys on ollut nähtävillä jo useamman vuosikymmenen ajan niin kansainvälisellä kuin paikallisellakin tasolla. Kuitenkin kohtaamamme viime aikojen kriisit haastavat lisäksi asukkaiden hyvinvointia, jaksamista ja yhteenkuuluvuutta aivan uudella tavalla. Nämä kehityskulut korostavat pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisytyön tärkeyttä. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) on rakentanut uudenlaista yhteistoiminnan kulttuuria, jolla tämänkaltaisia systeemisistä ja kompleksisista haasteista voitaisiin ratkaista. Ohjelmaa toteutetaan vuosina 2023–2025 ja sen toteutukseen varataan 2 milj. euroa vuosittain, yhteensä 6 milj. euroa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta. Ensimmäisessä kärkiteemassa, Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Tiedolla johtamisen mallia kehitetään data-analyytikon, korkeakouluharjoittelijan sekä opinnäytteiden tekijöiden avulla. Toimintaohjelman toimet yhteensovitetaan nuorisopalveluiden muiden hankkeiden kanssa.

Toisessa kärkiteemassa, Lapsikeskeinen investointistrategia, on kaksi alateemaa: 1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta sekä 2. koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen. Kärkiteeman ydinviesti on se, että erityisesti huono-osaisimpiin perheisiin ja lapsiin kohdistuvat panostukset voivat olla investointeja, jotka lisäävät heidän hyvinvointiaan sekä toisaalta vähentävät kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä. Tavoitteenamme on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa koulunuorisotyön, nuorisotyöraiteilla sekä Tempo-orkesteritoiminnan avulla. Pilotimme myös uudenlaista musiikkikasvatusta MEK-päiväkodeissa.

Kolmannessa kärkiteemassa, Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä, on myös kaksi alateemaa, jotka ovat koulutus ja työllisyys sekä terveys. Tutkimusten mukaan erityisesti maahanmuuttajaäitien työllistymisaste on Suomessa erittäin matala verrattuna muihin verrokkiryhmiin tai maihin. Tähän puututaan muun muassa maahanmuuttajavanhemmille tarkoitettulla ohjelmalla kouluissa (VAMU) sekä panostamalla suomen kielen opetukseen. Terveellisiä elintapoja sekä asukkaiden yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta vahvistetaan koululaisurheilujoukkueilla ja kaupunginosien vertaisohjaamiseen pohjautuvilla lähiliikuntaryhmillä.

Neljännessä kärkiteemassa, Kukoistavat kaupunkikeskukset, on myös kaksi alateemaa, joista ensimmäinen on tehdä lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja. Kasvava ja merkittävä osa vantaalaisista kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta, mikä on riski yhä syvenevään yhteisöllisyyden rapautumiseen ja syrjäytymiseen. Suunnan kääntäminen vaatii erityisesti alueille jalkautumista, vuorovaikutusta, alueiden toimijoiden tuomista yhteen, yhteistyötä sekä resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on raidekaupunkia rakentamassa. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa'ankieliasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmilla, suuralueiden viestintäbrändeillä sekä segregatiotyöryhmällä. Sosiaalisesti kestävää kaupunkia rakennetaan myös järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla sekä suuralueiden keskeisillä hankkeilla, kuten suunnitellulla Vantaan ratikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimisivat alustana taloyhtiöiden monenlaiselle yhteiskehittämiselle sekä paremmalle aluekehittämiselle.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	56	57	0	0	0	0	0
Menot	-15 883	-4 752	-5 056	-5 056	-5 183	-5 312	-5 445
Toimintakate	-15 826	-4 694	-5 056	-5 056	-5 183	-5 312	-5 445

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	56	57	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	56	57	0	0
Henkilöstömenot	-49	-48	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-154	-150	-225	-225
Sisäisten palvelujen ostot	-11 461	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	-4 218	-4 544	-4 831	-4 831
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	-10	0	0
Menot yhteensä	-15 883	-4 752	-5 056	-5 056
Toimintakate	-15 826	-4 694	-5 056	-5 056
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-15 826	-4 694	-5 056	-5 056

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 4 309 600 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuisen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön sekä esiintymiset Vantaalla.

Helsingin yliopiston osana toimivan Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa jatketaan yhteistyötä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa kaupungin kehittämisen tietopohjaa yhteistyöllä Kaupunkitutkimusinstituutin toimintaan osallistuvien Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston tutkijoiden kanssa. Keskeisiä tutkimuksen painopisteitä on epätasa-arvo kaupungeissa, kaupunkialueiden kilpailukyky, hiili-neutraalius ja digitalisaation vaikutukset kaupunkeihin. Vuoden 2024 kokonaismenot ovat 480 000 euroa, josta Vantaan osuus on 120 000 euroa. Toiminta jatkuu nyt lisääjällä. Koronapandemian aikana suunniteltuja post doc- rekrytointeja ei saatu tehtyä. Tämän takia yhteistyötä jatketaan vielä vuoteen 2025 asti.

Vantaan, Espoon ja Helsingin kaupungit suunnittelevat yliopistoyhteistyön kehittämiseen uutta mallia Kaupunkiakatemian toimintakauden loputtua vuonna 2023. Tavoitteena on kehittää kaupunkeja paremmin palveleva yhteistyömalli.

Max Planck -instituutti on Euroopan johtava ei-yliopistollinen tutkimuslaitos. Max Planck –keskus tekee alueellista väestötieteellistä tutkimusta, nuorten mielenterveyden sekä ikääntyvän väestön pitkäaikaisen hoivan tutkimusta. Helsingin yliopisto ja Max Planck- instituutti ovat sopineet tutkimusyksikön perustamisesta Helsingin yliopiston yhteyteen. Tutkimustietoa voidaan käyttää mm. nuorison hyvinvoinnin edistämiseen. Vantaan, Espoon ja Helsingin kaupunginjohtajat ja pormestari ovat linjanneet, että kaupungit osallistuvat instituutin rahoittamiseen viisivuotiskaudella. Vuodelle 2024 tätä tarkoitusta varten on varattu 50 000 euroa.

11

KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

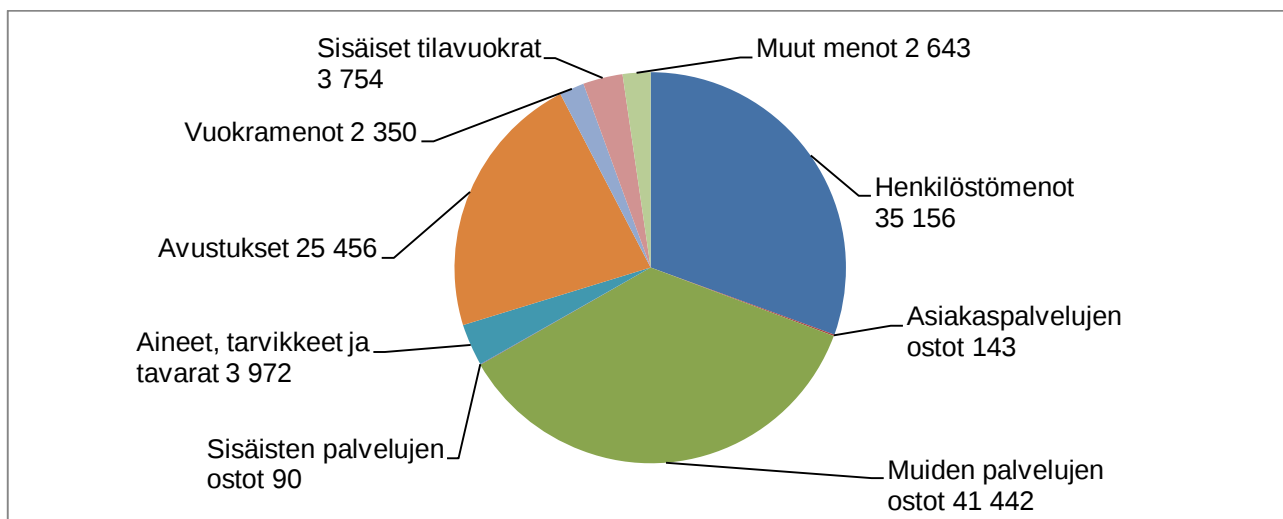
Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	13 780	8 275	7 516	7 516	7 629	7 743	7 859
Menot	-131 257	-121 274	-124 060	-115 005	-163 691	-167 783	-171 747
Toimintakate	-117 476	-112 999	-116 544	-107 489	-156 062	-160 040	-163 888

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2023 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 329 300 euroa. Samalla yleisjohtoon varattua keskitettyä varausta jaettiin yhteensä 9 564 700 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	4 475	2 009	1 987	1 987
Maksutulot	4	21	6	6
Tuet ja avustukset	7 721	5 034	5 321	5 321
Muut tulot	791	1 212	202	202
Sisäiset tulot	789	0	0	0
Tulot yhteensä	13 780	8 275	7 516	7 516
Henkilöstömenot	-31 962	-43 299	-44 211	-35 156
Asiakaspalvelujen ostot	-97	-143	-143	-143
Muiden palvelujen ostot	-57 759	-38 601	-41 442	-41 442
Sisäisten palvelujen ostot	-369	-80	-90	-90
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 446	-3 062	-3 972	-3 972
Avustukset	-28 896	-25 531	-25 456	-25 456
Vuokramenot	-3 288	-3 632	-2 350	-2 350
Sisäiset tilavuokrat	-4 858	-3 358	-3 754	-3 754
Muut menot	-1 581	-3 567	-2 643	-2 643
Menot yhteensä	-131 257	-121 274	-124 060	-115 005
Toimintakate	-117 476	-112 999	-116 544	-107 489
Poistot	-9 478	-10 581	-8 672	-8 672
Vyörytykset	76 197	58 801	0	59 493
Tilikauden tulos	-50 757	-64 778	-125 216	-56 668

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkistrategian ja johdon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskuksena ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstön ja konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotouttamispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköistä. Toimialaan kuului aiemmin myös Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, joka siirtyi 1.1.2023 alkaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	411	390	408
Määräaikaisen henkilöstön lkm	144	95	81
Henkilöstön kokonaismäärä	555	485	489

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

11 10

Yleisjohto

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	582	0	0	0	0	0	0
Menot	-1 667	-14 600	-15 753	-6 189	-6 343	-6 502	-6 665
Toimintakate	-1 084	-14 600	-15 753	-6 189	-6 343	-6 502	-6 665

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	540	0	0	0
Muut tulot	42	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	582	0	0	0
Henkilöstömenot	-643	-13 114	-14 236	-4 671
Asiakaspalvelujen ostot	-51	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-406	-514	-514	-514
Sisäisten palvelujen ostot	-7	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39	-322	-322	-322
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-37	-166	-166	-166
Sisäiset tilavuokrat	-458	-485	-516	-516
Muut menot	-26	0	0	0
Menot yhteensä	-1 667	-14 600	-15 753	-6 189
Toimintakate	-1 084	-14 600	-15 753	-6 189
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 084	-14 600	-15 753	-6 189

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, kaupunkistrategian ja johdon toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit.

Kunta-alan palkkaratkaisusta 2023–2024 päästiin sopimukseen maaliskuussa 2023 Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n sekä pääsopijajärjestöjen välisissä neuvotteluissa. Sopimus sisältää yleiskorotuksen, paikallisen järjestelyerän ja kehittämisohjelmaerän. Talousarvion kehysvaiheessa yleiskorotuksen osuus jaettiin toimialoille, mutta muut paikallisesti sovittavat erät jäivät keskitetyksi varaukseksi yleisjohtoon. Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä toimialoille jaetaan tiedossa olevat vuoden 2023 päätöksen mukaiset erät, mutta vuoden 2024 paikallisesti sovittavat erät jäävät vielä keskitetyksi varaukseksi. Paikallisen erän jaossa painotetaan henkilöstön pito- ja vetovoimatekijöiden vahvistamista.

11 40

Talous ja strategia

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	627	345	338	338	343	348	353
Menot	-6 251	-6 028	-6 401	-6 471	-6 633	-6 799	-6 969
Toimintakate	-5 624	-5 684	-6 063	-6 134	-6 291	-6 451	-6 616

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	422	345	313	313
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	61	0	0	0
Muut tulot	112	0	25	25
Sisäiset tulot	32	0	0	0
Tulot yhteensä	627	345	338	338
Henkilöstömenot	-4 986	-4 693	-4 886	-4 957
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-809	-812	-960	-960
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18	-36	-36	-36
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-13	-13	-13	-13
Sisäiset tilavuokrat	-401	-418	-449	-449
Muut menot	-24	-57	-57	-57
Menot yhteensä	-6 251	-6 028	-6 401	-6 471
Toimintakate	-5 624	-5 684	-6 063	-6 134
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	4 191	3 901	0	4 127
Tilikauden tulos	-1 434	-1 783	-6 063	-2 007

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus sekä strategia ja tutkimus.

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Talousohjaus vastaa myös talousraportoinnista mukaan lukien osavuosikatsauksista sekä palveluverkkosuunnitelman päivittämisestä ja kehittämisestä kaupunkitasolla.

Rahoitus vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Palveluyksikkö hallinnoi asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahastoa.

Talouspalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitasolla kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja ostoreskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen

laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukyvyistä ja tuloksellisuudesta.

Strategia ja tutkimus vastaa strategian laadinnasta ja toteutuksesta sekä kaupungin päätöksentekoa tukevan toimintaympäristötiedon tuottamisesta. Tämän lisäksi yksikkö vastaa kaupungin edunvalvonnasta. Strategian osalta keskeistä on koordinoida strategian laadintaa, arviointia sekä mm. sitovien tavoitteiden laadintaa ja seuranta. Tutkimuksessa keskeisinä ovat erilaiset väestö- ja rakennustilastot, mutta myös tutkimusyhteistyö yliopistojen ja muiden toimijoiden kanssa. Edunvalvonta vastaa mm. kansainvälisestä yhteistyöstä, Avia-verkostosta, johtoryhmätyön valmistelusta sekä vaikuttamisesta erilaisissa verkostoissa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2024 on kaupunkistrategian mukaisen taloussuunnitelman laatiminen. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma valmistui vuonna 2022 ja se luo pohjan tulevien vuosien toimitilainvestoinneille.

Rahoituksen keskeinen tavoite vuodelle 2024 on turvata kaupunkikonsernille mahdollisimman edullinen pitkäaikainen rahoitus vallitsevassa markkinatilanteessa. Likviditeetinhallinnassa haetaan mahdollisimman hyvää tuottoa konsernin likvideille kassavaroille.

Talouspalveluiden keskeisenä tavoitteena vuonna 2024 on jatkaa kaupungin ja tytäryhtiöiden asiakastytyvyyden parantamista säännöllisillä asiakastapaamisilla. Tapaamisissa nousseiden asioiden kehittämistä tehdään yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Strategian ja tutkimuksen keskeisenä tavoitteena vuonna 2024 on varmistaa strategian toimeenpanon varmistaminen. Tutkimus tuottaa toimintaympäristöanalyysia päätöksen teon tueksi. Aktiivista edunvalvontatyötä tehdään eri verkostoissa. Lisäksi yliopistoyhteistyötä syvennetään ja tiedolla johtamista edistetään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta siirrettiin vuonna 2023 Kuntademokratian palvelualueelle osaksi valmius- ja turvallisuustiimiä.

Talousohjaus jatkaa SAP BW -järjestelmän ja Kirstu Power BI -raportoinnin kehittämistä.

Tavoitteena on tehostaa kaupunkikonsernin tarvitseman talousraportoinnin sujuvuutta talouspalveluiden vastuulla olevien konserniyhtiöiden osalta. Taloushallinnon eri prosessien automaatioasteiden tehostamista ja tekoälyn tuomien hyötyjen kartoitusta jatketaan. Automaatioasteen lisääntyessä keskitytään vahvistamaan henkilöstön tarvitsemaa uutta asiantuntijaosaamista ja henkilöstön valmentavaa johtamista.

Talousohjauksessa ja -palveluissa TE2024-uudistuksen vaatimat kartoitustyöt ja muutokset talousjärjestelmiin toteutetaan vuoden 2024 aikana. Työllisyyden hoidon vastuun siirtyessä valtiolta kunnille, tulee se aiheuttamaan suuria muutoksia taloushallinnon maksatukseen ja kirjanpitoon, sekä näissä prosesseissa käytettäviin tietojärjestelmiin ja liittymiin. Raportointivaatimukset huomioidaan jo kartoitusvaiheessa.

Vantaalle / Vantaalta muuttaville tehdään säännöllisesti vetovoima/pitovoima kysely.

Kaupungin maataloustoiminnasta toteutetaan ulkopuolinen ja riippumaton selvitys. Selvityksessä huomioidaan oman maatalouden harjoittamisen kustannukset sekä hyödyt ja haitat. Lisäksi selvitetään kaupungin oman maatalouden harjoittamisen mahdollisesta luopumisesta seuraavat kustannusvaikutukset (sisältäen laskelman ostopalveluiden käytön kustannusvaikutuksista). Lisäksi arvioidaan vaikutukset varautumiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	100	91	91
Määräaikaisen henkilöstön lkm	8	2	0
Henkilöstön kokonaismäärä	108	93	91

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	44 888	47 528	45 600	36 553
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	8 441	9 383	8 600	7 865
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	37 415	52 727	37 700	38 615
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	25 673	28 832	25 900	20 362
Kirjanpitotehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	10,1	9,6	8,0	8,0

11 50

Henkilöstö ja konsernipalvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	6 158	3 872	2 801	2 801	2 843	2 886	2 929
Menot	-67 820	-49 433	-49 905	-50 049	-51 300	-52 583	-53 897
Toimintakate	-61 661	-45 561	-47 104	-47 248	-48 457	-49 697	-50 968

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	3 804	1 503	1 513	1 513
Maksutulot	1	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 919	1 393	1 272	1 272
Muut tulot	433	976	16	16
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	6 158	3 872	2 801	2 801
Henkilöstömenot	-8 163	-8 912	-8 315	-8 459
Asiakaspalvelujen ostot	-32	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-52 174	-30 982	-33 136	-33 136
Sisäisten palvelujen ostot	-184	-74	-84	-84
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 002	-2 326	-3 265	-3 265
Avustukset	0	-10	-10	-10
Vuokramenot	-3 017	-3 241	-1 959	-1 959
Sisäiset tilavuokrat	-730	-705	-849	-849
Muut menot	-1 519	-3 182	-2 288	-2 288
Menot yhteensä	-67 820	-49 433	-49 905	-50 049
Toimintakate	-61 661	-45 561	-47 104	-47 248
Poistot	-9 328	-10 457	-8 577	-8 577
Vyörytykset	69 057	52 250	0	52 209
Tilikauden tulos	-1 932	-3 767	-55 681	-3 616

Toiminnan kuvaus

Henkilöstö ja konsernipalvelut muodostuu kuudesta palveluyksiköstä: toimialojen hr-palvelut, kehittämispalvelut, työnantajapalvelut, hankinnat, tietohallinto sekä konserniohjaus ja -valvonta.

Toimialojen hr-palvelujen tehtävänä on tukea toimialojen esimiehiä erilaisissa palvelussuhdekysymyksissä, sekä huolehtia kaupungin henkilöstön palkanmaksupalveluista. Yksikössä myös huolehditaan keskeisten hr-järjestelmien kokonaiskehittämisestä hr-substanssin näkökulmasta. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoavat esimiehille keskitetyn hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua sekä asiantuntijapalvelua palvelussuhdeasioissa. Alkuvuoden keskimääräinen tikettien määrä vuonna 2022 oli 10 330 kuukaudessa ja vuonna 2023 se oli 4 427 kuukaudessa. Hr-järjestelmämuutos muutti hr-prosesseja ja hr-asioiden hoitamistapoja. Esimerkiksi opettajien lyhyiden sijaisuuksien prosessi siirtyi hr-palvelukanavalta Hertta-järjestelmään. Tämä laskee merkittävästi hr-palvelukanavan tikettimäärää, vaikka työ on siirtynyt toisessa järjestelmässä tehtäväksi. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan siirtyminen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lähtien vaikuttaa tikettimäärän vähentymiseen. Näin ollen vuosien 2022 ja 2023 tikettien tunnusluvut eivät ole suoraan verrannollisia keskenään. Vaikka tikettimäärien keskiarvo on laskenut, niin hr-palvelujen tarve on noussut merkittävästi.

Kehittämisyksikkö tukee eri tavoin esihenkilöitä ja työyhteisöjä johtamisen, työhyvinvoinnin ja työsuojelun kehittämisessä.

Työnantajapalvelut vastaa kaupungin työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoiminnasta ja palvelussuhdeasioihin liittyvästä valmistelusta, kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä sekä ohjeistaa virka- ja työehtosopimustulkintoja. Palveluyksikkö tukee ja ohjaa kaupungin linjaajoita ja esihenkilöitä työlainsäädäntöön ja palvelussuhdeasioihin liittyvissä kysymyksissä sekä tarjoaa laajan tuen rekrytointiprosessiin.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, keskitettyjen hankintojen vastuullisuudesta sekä kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta. Lisäksi palveluyksikkö vastaa kansallisen kynnysarvon ylittävistä materiaalihankinnoista, kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista sekä kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta ja palvelutuotannon ohjauksesta sekä valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle. Varmistetaan riittävä hankintaprosessin ohjaus, hankintaosaaminen ja hankintakoulutus kaikilla toimialoilla.

Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa kaupungin toiminnan ja palveluiden digitalisoinnin kokonaissuunnittelusta ja toteutuksesta, IT-toimittajien ohjauksesta ja IT palvelujen elinkaarenhallinnasta, tietohallinnon, tietotekniikan, tietoliikenteen, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä ja yhteensovittamisesta sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi yksikkö vastaa tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojan suunnittelusta, koordinoinnista, kehittämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta.

Konserniohjaus- ja valvonta huolehtii konsernijaoston valmistelusta liittyen kuntayhtymien ja yhtiöiden asioihin sekä ohjaa hyväksytyjen yhtiöiden omistajapolitiittisten linjausten toteutumista.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstö- ja konsernipalveluiden tavoitteena on parantaa hr-järjestelmä Hertan käytettävyyttä ja ohjaavuutta sekä osaamista yhteistyössä toimialojen kanssa. Tavoitteena on myös kaupunginhallituksen hyväksymän saatavuusohjelman vuoden 2024 toimenpiteiden toteuttaminen ja palvelualueiden tukeminen niiden toteuttamisessa.

Lisäksi tavoitteena on henkilöstön työhyvinvoinnin paraneminen, työkyvyn aktiivinen johtaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen sekä valmentavan johtamisen ja itsensä johtamisen jatkuva kehittäminen. Kaupungin tietoverkkoja kehitetään jatkuvasti vastaamaan toimialojen tarpeita. Tavoitteena on myös kaupunkikonsernin kokonaissuunnitelman eteenpäinvieminen vuoden 2024 toimenpitein.

Kaupungin työnantajamielikuvaa parannetaan ja kehitetään uusia aktiivisia henkilöstön rekrytointitapoja osaajien saamiseksi Vantaalle. Huomioidaan onnistuneen työkykyjohtamisen vaikutukset henkilöstön pitovoimaan ja kehitetään työkykyjohtamisen tapoja. Toimintavuoden aikana jatketaan yhteisten toimintatapojen ja mallien kehittämistä sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialojen hr-palveluissa jatketaan hr-järjestelmä Hertan kehittämistyötä yhteistyössä toimialojen sekä Helsingin ja Espoon kanssa arjen sujuvuuden varmistamiseksi. Mobiilileimauksen mahdollistavan liukuvan työajan järjestelmän käyttöönottoja jatketaan vielä 2024 vuonna 2023 alkaneen käyttöönottoprojektin jälkeen.

Kehittämispalvelujen kohdennettua tukea ohjataan edelleen kaupunginhallituksen hyväksymän saatavuusohjelmaan vuoden 2024 toimenpiteillä. Työkyvyn varmistamiseksi käyttöön otetaan varhaisen

vaiheen tuen palveluja. Johtamisen tueksi kehitetään sähköisiä työkaluja mm. työn johtamiseen ja Vaikuttavaa työtä -keskusteluun.

Monikulttuurisissa päiväkodeissa ja peruskouluissa työskenteleville maksettavaa rekrytointilisää jatketaan.

Vuodelle 2024 on varauduttu 200 euron kulttuuri- ja liikuntaedun tarjoamiseen – edun laajentaminen virkistystuotteeseen selvitetään syksyn 2023 aikana.

Hankinnoissa valmistaudutaan TE2024 -uudistukseen 1.1.2025 alkaen. Työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kuntapohjaisille työvoimaviranomaisille ja muutos tuo mukanaan huomattavan sopimuskokonaisuuden, jonka hallinnointiin ja kilpailuttamiseen valmistaudutaan. Osana valmistelua selvitetään yhteistyömahdollisuudet tulevien työvoimapalveluhankintojen osalta. Valmistelussa on myös huomioitava mahdollisesti siirtyvät resurssit ja tarvittavat lisäresurssit.

Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena IT-palveluita tullaan Tietohallinnossa arvioimaan pienentyneet toimintavolyymit huomioiden. Yhteisistä palveluista tietoliikenneverkkoa kehitetään vastaamaan paremmin toimialojen tarvetta, otetaan kaupunkitasoisesti käyttöön uusi työasemien käyttöjärjestelmä ja parannetaan edelleen tietoturva. Taloudellisesti keskeisimpiä hankkeita ovat mm. Digione, kaupungintalon kokoustekniikan uudistaminen ja asianhallinnan uudistaminen.

Konserniohjaus ja -valvonta jatkaa konserniomistusten kokonaissuunnitelman toteuttamista vuoden 2024 aikana. Valtaosan konserniyhtiöiden omistajapoliittiset linjaukset päivitetään ja tuodaan päätöksentekoon vuoden 2024 aikana. Lisäksi edistetään konserniyhtiöiden omistajatavoitteiden kautta suurten konserniyhtiöiden vastuullisuusohjelmien toimeenpanoa siten, että toimenpiteillä edistetään Agenda 2030 SDG-tavoitteiden toteutumista.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	138	130	133
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	6	3
Henkilöstön kokonaismäärä	141	136	136

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Henkilöstöhallinto				
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (pois lukien työllisyyspalvelut ja Kupela)	3,5 %	4,9 %	4,6 %	4,4 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	326	299	374	393
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat (KVTES)	11,7	13,4	15,7 **)	16,9 **)
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	17,4	14,7	-	-
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	5 913 *)	8 882	5 633	4 427

*) Sote tullut mukaan vuonna 2021. Vuoden 2021 toteuma ilman sotea 3 333 kpl.

**) Kaikki sopimusalat yhdessä. Järjestelmämuutoksen myötä ei enää mahdollista eritellä.

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Tietohallinto				
Työasemamäärä hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	7 189	7 339	5 900	4 400
Työasemamäärä opetus				
- kannettavat ja työasemat, kpl (Chromebookit laskettu mukaan)	27 009	33 263	38 400	39 800
Asiakastyytyväisyys				
- ServiceDesk (1–5)	7,9 *)	8,7	8,8	8,5
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	6 144 *)	6 226	5 800	4 200
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	64 % **)	86 %	100 %	100 %

*) Tiedonlähde ja määrittely vaihtuneet Vantaa ITSM järjestelmään.

**) Investointimenoja alensi DigiOne-hankkeen vuosien 2019–2021 kulujen (noin 2 milj. euroa) siirto kesken-eräisestä käyttöomaisuudesta vaihto-omaisuuteen.

11 60

Elinvoimapalvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	1 238	1 832	1 581	1 581	1 605	1 629	1 653
Menot	-2 549	-4 297	-4 710	-4 890	-4 828	-4 948	-4 841
Toimintakate	-1 311	-2 465	-3 129	-3 309	-3 223	-3 319	-3 188

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	1	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 229	1 832	1 581	1 581
Muut tulot	8	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	1 238	1 832	1 581	1 581
Henkilöstömenot	-1 322	-1 562	-1 973	-2 153
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-932	-2 019	-2 136	-2 136
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14	-92	-75	-75
Avustukset	-180	-296	-220	-220
Vuokramenot	-10	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-82	-84	-91	-91
Muut menot	-10	-244	-214	-214
Menot yhteensä	-2 549	-4 297	-4 710	-4 890
Toimintakate	-1 311	-2 465	-3 129	-3 309
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 311	-2 465	-3 129	-3 309

Toiminnan kuvaus

Elinvoimapalvelut vastaa kaupungin elinvoimaisuuden edistämisen ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä. Elinkeinopolitiikassa kiinnitetään huomiota erityisesti Vantaan kansainväliseen houkuttelevuuteen ja kilpailukykyyn. Yksikkö tukee vantaalaista ja Vantaalle sijoittuvaa yritystoimintaa tarjoten mm. tieto-, kehitys- ja neuvontapalveluita sekä kehittämällä yritysten toimintaympäristöä.

Lisäksi palvelualue vastaa kansainvälinen Vantaa sekä elinvoimainen ja osaava Vantaa -strategiateemojen poikkihallinnollisesta johtamisesta. Hanke- ja projektimuotoinen toiminta on vahva osa elinvoimapalveluiden kokonaisuutta, jolla haetaan uusia toimintatapoja, -kulttuuria, työllistymisen väyliä ja innovaatioita sekä edistetään laajempaa elinvoiman kasvattamista yhdessä ulkoisten kumppaneiden, kuten yritysten ja oppilaitosten kanssa. Projektien tueksi palvelualueelle perustettiin vuonna 2021 kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto tukemaan toimialoja mm. hankehauissa, hankkeiden hallinnoinnissa ja raportoinnissa.

Elinvoimapalvelut koordinoi kaupunkilaajuisista sijoittumispalvelukokonaisuutta sekä investointien houkuttelemiseen tähtääviä palveluita.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinvoimapalveluiden tavoitteena on kehittää kaupungin veto- ja pitovoimaa asukkaiden, yritysten ja investointien sijoittumiskohteena pidemmällä aikavälillä. Tätä silmällä pitäen elinvoimapalvelut koordinoi kaupunkitasoista elinvoimainen ja osaava Vantaa -strategiateemaa sekä siihen kytkeytyvää kasvu- ja elinvoimaohjelmaa. Lisäksi palvelualue tekee laajaa yhteistyötä pääkaupunkitasoisesti ja kansallisesti koko alueen kilpailukyvyn kasvattamiseksi.

Elinkeinopolitiikan osalta palvelualueen tavoitteena on kehittää Vantaata menestyksekkäänä yritys- ja työpaikka-alueena. Tätä silmällä pitäen elinvoimapalvelut edistää yritysten toimintaedellytyksiä yrityskehityspalveluiden ja kehittämisprojektien kautta. Kärkiklusterityön ohella elinvoimapalvelut koordinoi pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen Vantaan hankekokonaisuutta sekä toteuttaa investointien ja osaajien houkutteluun liittyviä palveluita kansainvälisen kilpailukyvyn kehittämiseksi. Nuorten yrittäjyyden ja yrittäjyyskasvatuksen edistämiseksi vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa.

Toimintaympäristön raju muutos koronakriisin myötä on haastanut palvelualueen toimintatavat, prosessit ja resurssit. Ukrainan sota vaikuttaa myös taloudelliseen toimintaympäristöön mahdollisesti vielä vuosia ja samaan aikaan vihreän siirtymä tuo sekä haasteita että mahdollisuuksia vantaalaiselle yritys-elämälle. Elinvoimapalveluiden tavoitteena on toimia keskeisessä roolissa yritysten kilpailukyvyn tukemisessa teknologisen murroksen ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksen tarjoamien haasteiden keskellä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapalveluista tuli oma palvelualueensa syyskuussa 2023. Tämän vuoksi sen rooli kaupunkilaajuisen elinvoiman edistämisen koordinoijana vahvistui. Suoremmin yritystoimintaan keskittyvän elinkeinopolitiikan lisäksi Vantaan veto- ja pitovoimaan liittyviin kysymyksiin panostetaan jatkossa vahvemmin. Elinvoimapalveluiden uudessa toimintamallissa huomioidaan oppisopimuskoulutuksesta tiedottaminen vantaalaisille yrityksille. Kaupunki vahvistaa aktiivista kontaktointia elinvoimaisten yritysten houkuttelemiseksi Vantaalle.

TE2024 –uudistus vaikuttaa työllisyyden hoidon lisäksi myös jossain määrin elinvoimapalveluiden tehtäväkenttään. Erityisesti muutokset tulevat heijastumaan aloittavien yritysten palveluihin, työnantajapalveluiden rajapintaan sekä elinvoiman kannalta tärkeisiin TE-palveluhankintoihin.

Keväällä 2023 valmistuneen yritysmarkkinointityöryhmän suositusten mukaisesti uusien yritysten ja sijoitusten houkutteluun tähtäävien sijoittumispalveluiden toimintaa ja resursointia vahvistetaan. Tavoitteena on, että Vantaa on muuttuvassa toimintaympäristössä kansallisesti ja kansainvälisesti ennistä houkuttelevampi elinkeinotoiminnan investointien kohdekaupunki.

Elinvoimapalvelut selvittää muiden kaupunkien kokemuksia AV-tuotannoista ja alan yritysten houkuttelusta, toiminnan organisoinnista ja resurssoinnista. On tärkeää arvioida vaikutuksia, jotta voidaan verrata tällaista toimintaa vaihtoehtoihin elinvoimapalvelujen kehittämisen kärkikohteisiin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	9	9	11
Määräaikaisen henkilöstön lkm	15	16	10
Henkilöstön kokonaismäärä	24	25	21

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	565	560	580	580
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 161	2 077	2 200	2 200
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun)	119	134	-	130

11 65

Työllisyys ja kotoutumispalvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	4 780	2 152	2 796	2 796	2 838	2 881	2 924
Menot	-46 929	-40 625	-40 466	-40 524	-87 532	-89 721	-91 964
Toimintakate	-42 149	-38 473	-37 670	-37 728	-84 694	-86 840	-89 040

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	250	161	161	161
Maksutulot	2	21	6	6
Tuet ja avustukset	3 589	1 809	2 468	2 468
Muut tulot	190	161	161	161
Sisäiset tulot	750	0	0	0
Tulot yhteensä	4 780	2 152	2 796	2 796
Henkilöstömenot	-12 779	-10 782	-10 306	-10 364
Asiakaspalvelujen ostot	-14	-143	-143	-143
Muiden palvelujen ostot	-2 171	-3 006	-3 202	-3 202
Sisäisten palvelujen ostot	-178	-6	-6	-6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-307	-215	-199	-199
Avustukset	-28 716	-25 226	-25 226	-25 226
Vuokramenot	-203	-208	-208	-208
Sisäiset tilavuokrat	-2 559	-994	-1 131	-1 131
Muut menot	-3	-46	-46	-46
Menot yhteensä	-46 929	-40 625	-40 466	-40 524
Toimintakate	-42 149	-38 473	-37 670	-37 728
Poistot	-145	-124	-95	-95
Vyörytykset	531	169	0	419
Tilikauden tulos	-41 763	-38 428	-37 766	-37 404

Toiminnan kuvaus

Työllisyyden- ja kotoutumisen palvelualue aloitti toimintansa syyskuussa 2023 omana palvelualueenaan. Palvelualueelle kuuluvat kuntalaispalveluiden ja työllisyyspalveluiden sekä vieraskielisten osaajien ja kotoutujien palveluiden palveluyksiköt.

Työllisyyspalveluiden palveluyksikkö tukee vantaalaisten työllistymistä ja varmistaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa kohtaannon toteutumista. Palveluyksikkö vastaa Vantaan ja Keravan työllisyyden kuntakokeilussa vantaalaisten työttömien työnhakijoiden asiakaspalvelusta ja kuntakokeilun työnjohdosta. Kokeilukunnat vastaavat kuntakokeilulaissa määriteltujen työvoimapalveluiden tuottamisesta kuntakokeilun asiakkaille. Vantaan ja Keravan kuntakokeilu jatkuu 31.12.2024 asti, jonka jälkeen työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy TE2024 ja Koto2024 -lakien perusteella pysyvästi kuntien tehtäväksi 1.1.2025 alkaen. Muutos tulee merkittävästi muuttamaan työllisyys ja kotoutumispalveluiden toimintaympäristöä. Ennakoidaan henkilöstörekrytoinneissa TE-palveluiden uudistus.

Kuntalaispalvelut vastaavat kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta sekä sähköisen asioinnin tuen kehittämisestä. Kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Keskitetyn asiakaspalvelun tärkein tehtävä on tuottaa kaupungin palvelualueiden ja -yksiköiden yleisneuvontaa ja samalla kehittää näitä palveluita asukaslähtöisemmiksi.

Digitalisaation edistäminen julkisissa palveluissa jatkuu Orpon hallituksen ohjelman mukaan uudella hallituskaudella. Tällä voi olla vaikutuksia myös kunnassa annettavaan asiakaspalveluun ja digitukeen.

Kotoutumisen palveluyksikkö vastaa kaupunkitasoisesta maahanmuuttopalvelujen koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa kansainvälinen Vantaa poikkihallinnollisesta johtamisesta. Kotoutumisen palvelut kohdennetaan niihin oikeutetuille ja niitä tarvitseville vantaalaisille ja Vantaalla asuville. Palvelualueen tehtäväkenttä luo mahdollisuuksia tehokkaalle poikkihallinnolliselle yhteistyölle ja kehittämiselle, joka on edellytys kuntalaisten palveluiden onnistumiselle.

Koronakriisi sekä Ukrainan sota ovat uudistaneet prosesseja palvelualueen palveluissa. Palveluita rakennetaan monikanavaisesti varmistaen samalla palvelut kaikille niitä tarvitseville tietosuoja ja vahvasti huomioiden.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa vuonna 2024 kuntakokeilun tavoitteiden toteuttamisesta. Kuntakokeilun asiakkaille taataan työnhaun vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat eteenpäin, työllistymiseen tai palvelutarpeen mukaisiin palveluihin, osaamisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä. Tavoitteena on kehittää kotoutumisen palveluissa olevien asiakkaiden palveluita Vantaa uuden kotouttamisen ohjelman mukaisesti.

Otetaan työvoimapolitiittisia toimenpiteitä suunniteltaessa huomioon, että kaikkia pitkäaikaistyöttömiä ei voida kuntouttaa ja kouluttaa työkykyisiksi. Vantaa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa kehittää asiakkaiden ohjausta oikeiden palveluiden piiriin (mm. työkyvyn arviointi ja kuntoutus). Panostetaan erityisesti toimiin, joilla pitkäaikaistyöttömyyttä voidaan vähentää sekä katkaista työttömyysjaksoja.

Kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinoitua ja kaupungin monikanavaista ja -paikkaista asiointipalvelua kehitetään vastaamaan tulevaisuuden kunnan tarpeita. Yleisneuvonnan keskittämistä tehostetaan lisäämällä sisäistä viestintää keskitetyn asiakaspalvelun hyödyntämisestä yksiköiden asiakaspalvelussa. Samalla kartoitetaan uusia asiakasryhmiä, jotka eivät vielä hyödynnä keskitetyn asiakaspalvelun palveluvalikoimaa.

Tavoitteena on ehkäistä kuntalaisten digisyrjäytymistä ja edistää digituen saavutettavuutta sekä edistää kaupungin tuottamien palvelujen asukaslähtöisyyttä. Digituen tarve kasvaa kaikissa asukasryhmissä. Palveluiden kehittämisessä ja käyttöönotossa on otettava huomioon palveluntuottajan velvollisuus neuvoa omien palvelujensa käytössä. Kuntalaispalvelut koordinoi digituen kaupunkitasoista kehittämistä osana Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyötä. Lisäksi palveluverkkoa tarkastellaan digituen saavutettavuuden parantamiseksi. Kaupungin keskeiset palvelut ovat saavutettavissa myös ei-digitaalisesti. Samalla varmistetaan, että palveluneuvontaa ja digitukea on saatavilla kaupungin järjestämänä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työ- ja elinkeinoministeriön laskelmien perusteella palvelualueelle siirtyy TE2024 uudistuksessa noin 215 uutta työntekijää nykyisten 88 kaupungilla työskentelevän asiantuntijan lisäksi. Palveluiden siirto koskee noin 100 TE- palveluissa aiemmin tuotettua palvelua. Lakisääteinen palveluvalikoima kattaa sekä henkilöasiakas- että työnantajapalvelut. Lakisääteisten työvoima-, elinkeino- ja kotoutumisen palveluiden kokonaisuus rahoitetaan valtionosuusrahoituksella. TE- palveluiden kokonaisuus muodostaa Vantaan kaupungin taloudesta tulevaisuudessa noin 12 prosenttia.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen projektiorganisaatio valmistelee vuosien 2023 ja 2024 aikana TE2024 ja Koto2024 muutosta koskevan järjestämissuunnitelman valtioneuvostolle. Valtioneuvosto päättää alueista helmikuun 2024 loppuun mennessä. Valtioneuvoston päätöksen perusteella Vantaa kaupunki toimii 2025 alusta alkaen työvoimaviranomaisena, joka järjestää itsenäisesti työvoima- ja kotoutumisen palvelut. Lisäksi työllisyyden ja kotoutumispalveluiden tehtävänä on vuoden 2024 aikana valmistella TE2024 -tiekartan mukainen organisaatorakenne ja suunnitella sekä käynnistää muutoksen toimeenpää. Osana tulevaa palveluiden kehittämistä vuoden 2024 keskeisenä tavoitteena on vakinaistaa maahanmuuttajille kohdennettu neuvova Vantaa sekä Osaamiskeskustoiminta.

Varmistetaan että ruotsinkielinen kotoutumispolku ja sen toteuttaminen on valmisteltu ja toimii.

Vantaan koko organisaatio pyrkii löytämään yhä parempia ja tehokkaampia toimialarajat ylittäviä keinoja kaikkien ikäryhmien kotoutumiseen ja yhteiskuntaan kiinnittymiseen.

Palveluiden sähköistyessä ja asiakaskunnan monimuotoistuessa kaupungin asiakaspalvelun painopiste siirtyy yhä enemmän kassa-asioinnista monikanavaisen palveluneuvontaan ja sähköisten palveluiden käytön tukeen. Kielikysymykseen vastaaminen on tulevaisuuden palveluiden kehittämisen keskiössä. Lähitulevaisuudessa tulevat ratkaistavaksi myös puolesta asioinnin yhtenäiset toimintamallit sekä asiaan liittyvät juridiset kysymykset. TE2024 -uudistuksen yhteydessä vahvistetaan suomen/ruotsin kielen opetusta työelämän tarpeisiin eri toimijoiden kanssa.

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyötä jatketaan. Tavoitteena on, että Vantaasta tulee monikanavaisen asiakaspalvelun edelläkävijä. Ohjelmatyön myötä kaupungin asiakaspalvelu on ajantasainen, dynaaminen, eteenpäin katsova, kaupunkitasoinen ja tulevaisuuden palvelutarpeet huomioiva. Tavoitteena on odotukset ylittävä asiakaskokemus, johon kaikki kaupungin toimijat ja päättäjät ovat sitoutuneita. Vuonna 2024 luodaan johtamisjärjestelmä asiakaspalvelulle. Tulevaisuuden asiakaspalvelun tiedolla johtaminen edellyttää pidemmälle tähtäävää digitalisointisuunnitelmaa.

ARA:lta haettavan hankerahoituksen turvin rakennetaan kaupunkitasoinen asumisneuvonnan kokonaisuus.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	86	77	87
Määräaikaisen henkilöstön lkm	115	70	66
Henkilöstön kokonaismäärä	201	147	153

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Työllisyyspalvelut				
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	653	724	1 700	1 500
Työttömien aktivointiaste (muutos työllisyysuunnitelmien voimassaolo)	24 %	28 %	45 %	60 %
Virta yli 3 kk työttömyyteen (kaikki työttömät)	48 %	56 %	25 %	-
Pitkäaikaistyöttömyys	6 724	5 236	5 052	4 500
Vieraskielisten työttömyys	6 230	5 885	6 382	5 600

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Kuntalaispalvelut				
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	12 %	5 %	7 %	10 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi *)	199 200	290 100	420 000	190 000

*) TP 2022 ja TA 2023 mukana myös yhteisöpalveluiden (asukastilat) asiakasmäärä. Yhteisöpalvelut oli osa kuntalaispalveluita vuoden 2022 loppuun asti.

11 80

Kuntademokratia

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	388	0	0	0	0	0	0
Menot	-3 527	-3 358	-3 626	-3 655	-3 746	-3 840	-3 936
Toimintakate	-3 139	-3 358	-3 626	-3 655	-3 746	-3 840	-3 936

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	376	0	0	0
Muut tulot	5	0	0	0
Sisäiset tulot	6	0	0	0
Tulot yhteensä	388	0	0	0
Henkilöstömenot	-2 529	-2 588	-2 784	-2 813
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-457	-183	-213	-213
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29	-45	-50	-50
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-510	-542	-578	-578
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-3 527	-3 358	-3 626	-3 655
Toimintakate	-3 139	-3 358	-3 626	-3 655
Poistot	-5	0	0	0
Vyörytykset	1 592	1 659	0	1 742
Tilikauden tulos	-1 551	-1 699	-3 626	-1 913

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kaksi palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu sekä hallintopalvelut. Hallintopalveluiden tiimit ovat tiedonhallinta, kaupunginarkisto, PR- ja assistenttipalvelut sekä virastomestaripalvelut. Lisäksi palvelualueella toimivat vaalitoimisto sekä kaupunkiturvallisuuden tiimi.

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti päätösvalmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, kaupungin asiakirjahallinnosta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toimielinten päätösvalmistelussa otetaan käyttöön uusi asiakirjahallintajärjestelmä osana kokoushallintaa. Toimielinten kokouskäytänteitä ja -tekniikkaa kehitetään mahdollistamaan hybridikokoukset. Lisäksi jatketaan luottamustehtävästä maksettavan palkkion syöttöön tarkoitetun HR-järjestelmän palkkiomodulin kehittämistä yhdessä tietojärjestelmätoimittaja Sarastian kanssa.

Vuonna 2024 Vantaa juhlii 50-vuotisjuhliaan. Päätösvalmistelu järjestää kaupunginvaltuuston kanssa yhdessä valtuuston juhlapöytäkokouksen. Lisäksi juhlavuosi huomioidaan Vantaa-päivänä touko-kuussa 2024.

Vuonna 2024 järjestetään kahden vaalit. Tammikuussa 2024 järjestetään presidentinvaali, joissa vaali järjestetään tarvittaessa kahdessa osassa. Kesäkuussa 2024 järjestetään europarlamenttivaalit. Palvelualueen tavoitteena on järjestää sujuvat ja virheettömät vaalit.

Sähköisen arkiston toiminta vakiinnutetaan ja analogisen aineiston digitointiin on varattu vuodelle 2024 erillinen digitointiprojekti. Kirjaamon toiminnan tehostamista digitalisaation ja robotiikan avulla selvitetään.

Turvallisuuden tilannekuvan kehittäminen jatkuu vuonna 2024 viranomaisyhteistyön ja tietojärjestelmän avulla. Turvallisuus- ja valmiussuunnittelun rakenteita ja prosesseja kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Toimijoille laaditaan valmiussuunnitelma poikkeustilanteita varten.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueen kanssa jatketaan yhteistyön kehittämistä ja tiivistämistä. Lisäksi selkeytetään yhteistyörakenteita, jolloin varmistetaan toimintojen sujuva jatkuminen yhdys- ja rajapinnoilla.

Kaupunkiturvallisuutta edistetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, sillä hyvinvointialue on jakanut turvallisuustyön kahteen eri organisaatioon. Myös kriisivarautuminen ja valmiussuunnittelu tehdään jatkossa verkostomaisesti, mikä edellyttää uusien toimintamallien ja käytänteiden sopimista.

Muuttunut turvallisuustilanne ja kansainvälinen epävarmuus vaikuttaa kaupunginturvallisuuden tiimin työhön. Häiriötilanteiden kehittymistä seuraava johtokeskus toimii kaupunkiturvallisuuden tiimin yhteydessä. Pitkittyneen Ukrainan kriisin vaikutukset Vantaan kaupunkiin ovat vaikeasti ennustettavissa.

Kuntademokratian palvelualue tukee kaikkia toimialoja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kehittämistoimenpiteiden edistämiseksi sekä sukupuolittaisen budjetoinnin toimintatavan vakiinnuttamisessa. Määrällistä ja laadullista tietoa hankitaan tietoa sukupuolittain ja kerrotaan sukupuolen merkityksestä kyseisessä asiassa sekä pyritään arvioimaan resurssien käytön oikeudenmukaista jakautumista sukupuolten välillä.

Tiedonhallintalain myötä hankittu sähköinen arkisto mahdollistaa pitkäaikaisesti tai pysyvästi säilytettävän aineiston sähköisen säilyttämisen. Sähköisen arkiston kehittämistä jatketaan osana kunta-laisten tietopalveluja. Kaupunginarkiston paperisen aineiston digitointia jatketaan vuoden 2024 aikana omana erillisenä digitointiprojektina.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	48	52	54
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	0	2
Henkilöstön kokonaismäärä	50	52	56

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	32	24	44	40
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	-	1 409	1 300	1 300
Käännöstyöt	3 490	4 005	3 200	3 500

Osa koulutuksista siirtyi sähköiseen Oppiva-portaaliin itseopiskeluna suoritettavaksi.

11 70

Viestintä

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	7	75	0	0	0	0	0
Menot	-2 193	-2 516	-2 777	-2 802	-2 872	-2 944	-3 017
Toimintakate	-2 187	-2 441	-2 777	-2 802	-2 872	-2 944	-3 017

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	6	0	0	0
Muut tulot	0	75	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	7	75	0	0
Henkilöstömenot	-1 249	-1 276	-1 335	-1 360
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-808	-1 071	-1 266	-1 266
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35	-23	-23	-23
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-7	-4	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-94	-104	-111	-111
Muut menot	0	-38	-38	-38
Menot yhteensä	-2 193	-2 516	-2 777	-2 802
Toimintakate	-2 187	-2 441	-2 777	-2 802
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	852	875	0	1 037
Tilikauden tulos	-1 335	-1 566	-2 777	-1 765

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoitaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää, brändiä sekä markkinointia ja matkailua. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kehitämme erityisesti monikielistä, monikanavaista, selkokielistä sekä digitaalista viestintää viestinnän saavutettavuuden ja kuntalaisten osallisuuden parantamiseksi. Viestintää tehdään kaikille kaupunkilaisille. Vuonna 2024 keskitymme erityisesti kaupungin maineen parantamiseen kokonaisvaltaisella ja pitkäaikaisella maineohjelmalla. Mainetyössä tärkeänä painopistealueena on kaupunkilaisten turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantaminen hyödyntämällä mm. sosiaalisen markkinoinnin menetelmiä. Vantaa 50 -juhlavuosi näkyy vahvasti sekä kaupungin viestinnässä että markkinoinnissa. Kaupunki kehittää viestinnän yhdenvertaista saavutettavuutta kokeilemalla viittomakielistä tulkkausta esim. keskeisissä valtuuston päätösasioissa ja muussa kaupungin keskeisessä tiedotuksessa.

Markkinoinnissa siirrymme kokonaisvaltaiseen kaupunkitasoiseen markkinointiin kaupungin maineen ja vetovoiman parantamiseksi. Jatkamme markkinoinnin kehittämistä mukaan lukien työnantajamielikuvan, elinkeinomarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumamarkkinoinnin. Aluemarkkinoinnissa keskitymme kaupunkistrategian mukaisesti kukoistaviin kaupunkikeskuksiin. Vantaan maineohjelmaan sisältyy markkinointikampanja Vantaan houkuttelevuuden lisäämiseksi korostaen pääkaupunkiseudun mittakaavassa edullisia perheasuntoja, viihtyisiä asuinalueita ja hyviä liikenneyhteyksiä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	22	22	23
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	0
Henkilöstön kokonaismäärä	23	23	23

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	7,5	9,0 ^{*)}	10,0 ^{*)}	11,0 ^{*)}

^{*)} Uusi tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun tulot ja menot.

11 30

Sisäinen tarkastus

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-322	-417	-421	-425	-436	-447	-458
Toimintakate	-322	-417	-421	-425	-436	-447	-458

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-292	-372	-375	-379
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-4	-15	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-4	-4	-4
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-24	-26	-28	-28
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-322	-417	-421	-425
Toimintakate	-322	-417	-421	-425
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	-26	-54	0	-42
Tilikauden tulos	-347	-471	-421	-467

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset. Lisäksi sisäisen tarkastuksen tulee käsitellä väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2024 olennaisia muutoksia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	4	5	5
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	4	5	5

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

13

KASVATUS JA OPPIMINEN

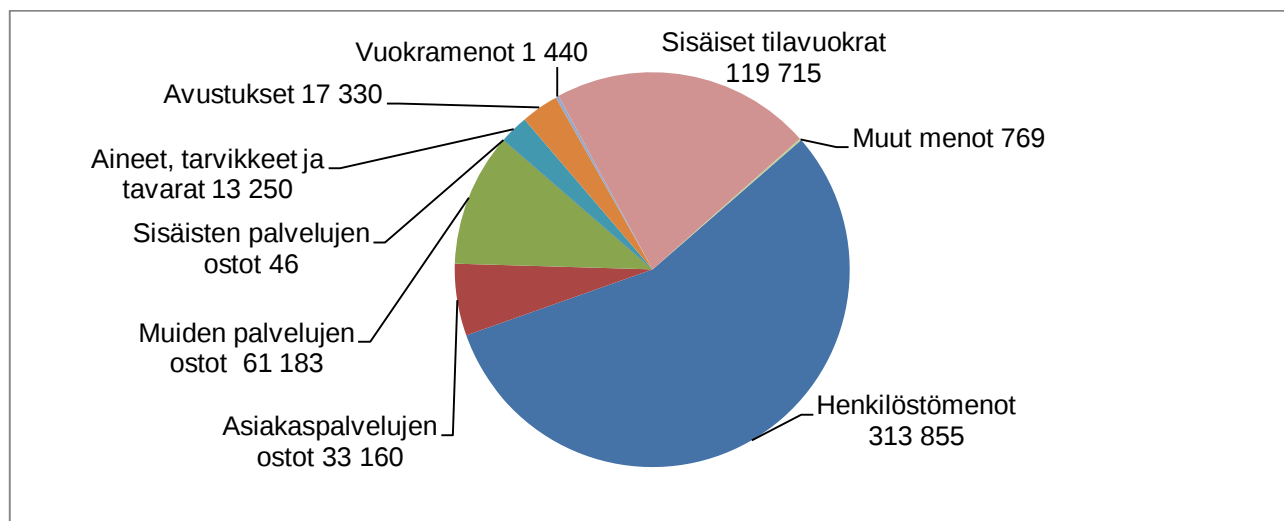
Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	39 469	37 630	33 274	33 274	33 791	34 317	34 852
Menot	-507 760	-525 714	-552 863	-560 749	-574 461	-588 822	-603 543
Toimintakate	-468 290	-488 084	-519 589	-527 476	-540 669	-554 505	-568 691
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	35 975	35 704	32 117	32 117	32 617	33 124	33 640
Menot	-438 566	-452 211	-477 301	-484 513	-496 380	-508 790	-521 509
Toimintakate	-402 591	-416 507	-445 184	-452 396	-463 764	-475 666	-487 870

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2023 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 8 056 600 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	4 960	5 357	5 392	5 392
Maksutulot	12 269	11 579	11 544	11 544
Tuet ja avustukset	16 612	16 805	13 218	13 218
Muut tulot	349	187	187	187
Sisäiset tulot	1 785	1 776	1 776	1 776
Tulot yhteensä	35 975	35 704	32 117	32 117
Henkilöstömenot	-229 638	-254 220	-261 104	-268 186
Asiakaspalvelujen ostot	-30 293	-29 336	-33 151	-33 151
Muiden palvelujen ostot	-65 531	-47 646	-54 184	-54 314
Sisäisten palvelujen ostot	-703	-496	-20	-20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 094	-7 402	-7 554	-7 554
Avustukset	-18 003	-17 104	-17 280	-17 280
Vuokramenot	-279	-220	-235	-235
Sisäiset tilavuokrat	-85 823	-94 639	-103 209	-103 209
Muut menot	-201	-1 149	-566	-566
Menot yhteensä	-438 566	-452 211	-477 301	-484 513
Toimintakate	-402 591	-416 507	-445 184	-452 396
Poistot	-2 039	-2 584	-2 899	-2 899
Vyörytykset	-21 270	-33 193	0	-34 179
Tilikauden tulos	-425 900	-452 284	-448 083	-489 475

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista. Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esiin nousivat perheiden taloudellisen tilanteen kiristyminen, henkilöstön hyvinvointi, saatavuus ja osaaminen, maailmanpoliittinen tilanne sekä kouluilla, oppilaitoksissa ja vapaa-ajalla lisääntyneet väkivaltatilanteet. Lisäksi esiin nousivat segregaatien lisääntyminen ja alueiden eriytyminen, maahanmuuttajataustaisten oppijoiden määrän kasvu, hyvinvointialueuudistus ja ekologiset näkökulmat.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2023–2033 mukaan varhaiskasvatukseen määrän kasvaa vuoteen 2033 mennessä 2 175 lapsella. Hoitopaikkatarve on 1 850 paikkaa 85 prosentin peittävyys mukaan laskettuna. Tämä vastaa noin 11:tä uuden suunnitteluohjeen mukaista päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (860), Tikkurilan (585), Myyrmäen (326) ja Aviapoliksen (242) suuralueilla.

Perusopetusikäisten lasten määrä vähenee Vantaan virallisen väestöennusteen 2023–2033 mukaan vuoteen 2033 mennessä 40 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä kasvaa 397 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä vähenee 437 oppilaalla. Kasvualueita ovat Kivistön (652) ja Tikkurilan (266) suuralueet. Muilla suuralueilla peruskouluikäisten lasten määrä vähenee, eniten Aviapoliksen suuralueella (-387).

Vuosina 2024 ja 2025 perusopetusikäisten lasten määrä kasvaa väestöennusteen mukaan yhteensä 119 oppilaalla. Alakouluikäisten määrä vähenee 90 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä kasvaa 209 oppilaalla. Eniten lasten määrä kasvaa Tikkurilan (120), Kivistön (113), ja Myyrmäen (96) suuralueilla ja vähenee Korson (-189), Hakunilan (-33) ja Aviapoliksen (-25) suuralueilla. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä 7–15-vuotiaista on vieraskielisiä 30 prosenttia. Vuoteen 2030 mennessä vieraskielisten 7–15-vuotiaiden osuuden ennustetaan olevan 37 prosenttia. Virallisesta väestöennusteesta puuttuu muun muassa alkuvuoden 2023 muuttovoiton vaikutus.

sekä valmistavan opetuksen oppilaat. Talousarvio on laadittu 321 perusopetuksen oppilaan kasvulla.

15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa Vantaan virallisen väestöennusteen 2023–2033 mukaan vuoteen 2033 mennessä 558 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Kivistön (237) ja Tikkurilan (173) suuralueet. Nuorten määrä vähenee eniten Korson (-25) suuralueella. Vuoteen 2024 mennessä 15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa 272 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Korson (55), Myyrmäen (53) sekä Hakunilan (51) suuralueet. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä vieraskielisiä on 16–18-vuotiaista 25 prosenttia ja vuoteen 2030 mennessä 33 prosenttia.

Vuodesta 2022 alkaen Vantaalla on otettu käyttöön uutta ennustemenetelmää ja viime vuodet ovat olleet Vantaan väestönkasvun kannalta hyvin poikkeavia. Tämä vaikuttaa ennusteeseen, koska siinä hyödynnetään aiempien vuosien tietoja. Vuoden 2023 ennuste pyrkii ottamaan nämä muutokset huomioon, joten ennuste saattaa joiltain osin poiketa aiempien vuosien ennusteista. Tämä koskee myös varhaiskasvatus- ja peruskouluikäisiä. Myös kaupunkiympäristön toimialalta vuoden 2023 väestöennusteen laskentaa varten saatu rakentamisennuste poikkesi jonkin verran aiempien vuosien rakentamisennusteesta, mikä vaikuttaa suoraan väestöennusteeseen. Lisäksi ratikkapäätös ei ollut rakentamisennusteen laskentaa tehtäessä tiedossa. Ratikan vaikutukset tulevat näkymään selvemmin ensi vuoden ennusteessa. Toimiala seuraa tiiviisti palveluverkkoon kohdistuvia muutospaineita yhteistyössä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden kanssa ja verkon kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen kanssa.

Kehitetään kesäajan maksutonta puistoruokailua siten, että puistoruokailun aikaa laajennetaan kesämäärän koulujen koko loma-aika (kesäkuusta elokuulle). Siirrytään hallitusti tarjottavassa ruoassa lämpimään ruokaan ja pyritään luomaan puistoruokailusta yhteisöllinen ruokailukokemus. Tarkastellaan puistoruokailua varten paikkoja ja tehdään tarvittavia muutoksia toiminnan uudelleenjärjestämiseksi.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Yhtenä tärkeänä tavoitteena on perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattisten taitojen paraneminen. Lisäksi tavoitellaan sitä, että lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat, kiusaaminen ja kouluväkivalta vähenee ja opiskelijoiden hyvinvointi kasvaa. Tavoitteena on myös toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelman laatiminen ja suunnitelman toteuttamisen aloittaminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi henkilökuntaa koulutetaan tunnistamaan syrjinnän ja kiusaamisen eri muotoja ja lisätään valmiutta toimia ongelmatilanteissa. Tavoitellaan sitä, että Vantaalla opitaan ja opiskellaan liikkuen. Lapsiystävällinen kunta -työ ja sen arviointi jatkuvat.

Toimialan keskeisiin tavoitteisiin kuuluu monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen. Sitä tukemaan laaditaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ulottuva monikielisten oppijoiden kehittämisohjelma, joka sisältää S2 -oppijoiden tarkastelun sekä toimenpiteitä osaamisen ja suomen- ja ruotsin kielen taidon lisäämiseksi. Tämän perusteella ohjataan perheitä oikean oppimäärän valitsemisessa sekä tehdään toimenpiteitä, jotta pysytään osoittamaan oikeanlaista tukea tarvitseville sekä vahvistamaan suomen tai ruotsin kielen osaamista ja oppimistuloksia kokonaisuutena.

Toimialalla on laadittu yksiköittäin turvallisemman tilan periaatteita ja niiden toteutumiseen edelleen panostetaan kuunnellen lapsia, nuoria ja henkilöstöä. Segregaatiota koskevaa tietopohjaa kehitetään ja tietoa hyödynnetään aiempaa enemmän ja systemaattisemmin resurssoinnin pohjatietona. Segregaatioon liittyviä kysymyksiä pohditaan yhteistyössä toimialarajat ylittäen ja yhteistyössä muiden sidosryhmien, kuten hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi selvitetään kuutoskaupunkien ja ystävyyskaupunki Huddingen kokemuksia.

Toimialan tavoitteena on hyödyntää digitaalisia ympäristöjä ja vahvistaa niihin liittyvää osaamista. Vahvistetaan lasten ja nuorten digihyvinvointia osallistamalla huoltajia toiminnan suunnitteluun. Opetusta ja oppimista monipuolisesti tukeva DigiOne-palvelualustaa pilotoidaan ja valmistaudutaan sen käyttöönottoon. Vahvistetaan lasten ja nuorten digihyvinvointia osallistamalla heitä toiminnan suunnitteluun. Tavoitteena on jatkaa sujuvan yhteistyön rakentamista hyvinvointialueen kanssa, jotta organisaatioilla on yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset opiskeluhuollon toteutuksessa ja laajemminkin työssä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Varmistetaan, että digioppimateriaalien ja oppikirjojen käytön suhteessa säilyy lasten ja nuorten edun mukainen tasapaino. Luodaan vantaalaisen lapsen ja nuoren hyvän koulupäivän palvelulupaus.

Toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin kehittämiskohteena jatkuu oppimisen ja opiskelun tuen sekä kasvun ja kehityksen tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Toimialan tuen kehittämisryhmässä lapsen tukeen liittyviä tilastoja on tarkasteltu sukupuolten näkökulmasta. Toimialalla on myös tunnistettu poikien ylliedustus uhka- ja väkivaltatilanteissa sekä kiinnipitotilanteissa. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on otettu käyttöön Pro-Vaka/Prokoulu -toimintamallit, joilla vahvistetaan varhaista ja vaikuttavaa tukea käyttäytymisen haasteisiin liittyen. Lisäksi toimialalla vahvistetaan henkilöstön osaamista sekä yhteistyötä hyvinvointialueen ja viranomaisten kanssa jengiväkivallan, päihteiden käyttöön liittyvän väkivallan sekä kunniaan liittyvän väkivallan vastaisessa työssä.

Ateriapalvelutoimittajien hintojen nousu on huomioitu talousarvioesityksessä. Lisäksi jatketaan valtuuston päättämää lisärahoitusta (1 milj. euroa vuonna 2024). Varhaiskasvatuksen ja opetuksen lounaiden kehittämisohjelmaa jatketaan ja ohjelma huomioidaan vuoden 2025 talousarviokehysesityksessä. Tyytyväisyyttä ateriapalveluihin seurataan jatkossa yksikkötasolla NPS-mittauksella kaikissa palveluyksiköissä, jota varten vastaukset kerätään palveluita käyttäviltä asiakkailta ja oppilailta. Palautteen perusteella ateriapalveluita kehitetään edelleen. Ruoan riittävyyteen ja kausivaihteluihin kiinnitetään huomiota siten, että esimerkiksi viikonloppujen ja loma-aikojen yhteyteen lisätään lasten ja nuorten toiveruokapäiviä.

Toimialalla vahvistetaan edelleen henkilöstön pito- ja vetovoimaa. Erityistä huomiota kiinnitetään hyvään johtamiseen, arjen työn sujuvuuteen, henkilöstön hyvinvointiin ja toimiviin työyhteisöihin sekä hyvistä suorituksista palkitsemiseen. Toimintaa suunnitellaan ja kehitetään yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	4 117	4 837	5 044
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1 578	604	600
Henkilöstön kokonaismäärä	5 695	5 441	5 644

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

13 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-101	-90	-100	-100	-103	-105	-108
Toimintakate	-101	-90	-100	-100	-103	-105	-108

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-83	-73	-81	-81
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-16	-15	-19	-19
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	0	-1	-1
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-101	-90	-100	-100
Toimintakate	-101	-90	-100	-100
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	101	90	0	100
Tilikauden tulos	0	0	-100	0

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Määrärahat sisältävät kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menot.

13 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	798	400	0	0	0	0	0
Menot	-9 592	-5 873	-5 840	-5 896	-6 012	-6 163	-6 317
Toimintakate	-8 795	-5 473	-5 840	-5 896	-6 012	-6 163	-6 317

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	26	0	0	0
Tuet ja avustukset	769	400	0	0
Muut tulot	1	0	0	0
Sisäiset tulot	1	0	0	0
Tulot yhteensä	798	400	0	0
Henkilöstömenot	-7 692	-3 704	-3 716	-3 772
Asiakaspalvelujen ostot	-169	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-961	-1 283	-1 216	-1 216
Sisäisten palvelujen ostot	-32	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	282	-103	-103	-103
Avustukset	-152	-160	-186	-186
Vuokramenot	-46	-75	-43	-43
Sisäiset tilavuokrat	-821	-357	-384	-384
Muut menot	-1	-191	-191	-191
Menot yhteensä	-9 592	-5 873	-5 840	-5 896
Toimintakate	-8 795	-5 473	-5 840	-5 896
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	325	4 346	0	5 457
Tilikauden tulos	-8 470	-1 127	-5 840	-439

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja yhteiset palvelut. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluu myös kaupunkitasoinen osaamiskampushanke.

Yhteiset palvelut huolehtii keskitetyistä viestintä-, talous-, laki- ja valmistelupalveluista sekä suunnittelusta ja kehittämisestä. Yhteisiin palveluihin kuuluvat myös hyvinvoinnin edistämisen, opiskelu- ja huollon koordinaatiotehtävät ja UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -työhön liittyvien toimenpiteiden edistäminen. Lisäksi yhteiset palvelut koordinoi koulukuljetuksiin ja kalustonkunnostukseen liittyvät asiat. Av-palvelu ja av-huolto järjestetään jatkossa yhteistyössä Vantaan ammattiopisto Varian kanssa opiskelijatyönä.

Yhteisten palvelujen vastuualueelle kuuluvat toimialan strategian valmistelu, tietojohdamisen keskeiset toimet (tilastointi, tietojen hallinta, tietojen visualisointi, tiedolla johtaminen) ja tieto- ja viestintätekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan toimialan erityispiirteet huomioivaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä tietohallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Yhteisten palveluiden tavoitteena on kehittää toimialan yhteisiä työprosesseja edelleen sujuvammiksi. Tiedolla johtamisen kehittämistä jatketaan datavision mukaisesti. Tieto- ja viestintäteknologiaa kehitetään digivision tavoitteiden mukaisesti. Datavisio ohjaa toimialan tietojohdamisen kehittämistä asetettujen tavoitteiden suuntaan. Digivisio puolestaan ohjaa toimialan tieto- ja viestintäteknologista kehittämistä. Digivisiota on konkretisoitu digiohjelmassa, jossa määritellään toimialan tvt-kehittäminen.

Yhteisten palveluiden tavoitteena on tukea DigiOnen käyttöönottoa ja varmistaa toiminnanmuutoksen toteutuminen suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa sekä hallinnossa yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Digione-palvelun käyttöönotto etenee rinnakkain hankkeen viimeisen vaiheen läpiviennin kanssa. Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän (Vasa) kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu, ja varhaiskasvatuksen prosessien sujuvoittaminen etenee.

Kaupunkitasoisessa Tikkurilan osaamiskampushankkeessa kehitetään yhdessä uusia toimintamalleja ja palveluja tukemaan osaamistason nousua sekä työpaikkojen ja työvoiman kohtaamista. Kampushankkeessa rakennetaan yritysten kannalta houkuttelevaa toimintaympäristöä sekä viihtyisää, urbaania kaupunkiympäristöä kestävyuden, osallisuuden ja yhteistyön periaatteiden mukaisesti.

Palveluverkkosuunnittelussa tavoitteena on turvalliset sekä oppimista ja hyvinvointia tukevat oppimisympäristöt. Edistetään päiväkotien kesäviilennystä aktiivisesti yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut tarjoaa asukkaille ja kaupungin muille sidosryhmille tietoa kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluista, päätöksistä ja niiden vaikutuksista sekä näihin liittyvistä osallistumismahdollisuuksista. Edistetään avointa vuorovaikutusta ja vuoropuhelua kodin ja koulun välillä. Tämä vahvistaa perheiden ja koulun välistä yhteyttä, parantaa oppilaiden kokonaisvaltaista oppimista ja lisää heidän hyvinvointiaan. Kiinnitetään erityistä huomiota maahanmuuttajaperheiden osallisuuden edistämiseen kouluyhteistyöhön. Lapsille ja nuorille tarjotaan tapoja osallistua ja vaikuttaa. Lasten ja nuorten osallisuuden eri ulottuvuuksia vahvistetaan, ja parannetaan näin lasten ja nuorten hyvinvointia, yhteisöllisyyden kokemuksia ja vaikuttamisen taitoja. Lisäksi lasten ja nuorten sekä päättäjien välistä dialogia ja aitoa vuoropuhelua lisätään. Osallisuuden työkaluina toimivat jokapäiväinen arjen osallisuus kouluissa ja oppilaitoksissa (muun muassa oppilasagentit, välkkärit, tukioppilaat, verso -sovittelijat, tuutorit sekä luokkaneuvostot ja -kokoukset), dialogisuuden ja vuoropuhelun mallien kehittäminen, yhteisöllisyyden vahvistaminen koulun sisällä ja alueellisesti sekä kaupunkitasoinen vaikuttamisen malli Vaikuttajapäivässä. Vaikuttajapäivää toteutetaan pitkäjänteisen suunnitelman mukaan ja sen sisällöt liitetään tiiviisti kaupunkitasoiseen osallistuvaan budjetointiin. Oppilas- ja opiskelijakuntatoimintaa kehitetään niin, että toiminta tavoittaa kaikki, myös tukea tarvitsevat. Kehitetään myös oppilas- ja opiskelijakuntien sekä nuorisovaltuuston väliseen yhteistyöhön uusia malleja niin, että lasten ja nuorten ääni kuuluu yhä vahvemmin heitä koskevissa asioissa. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut koordinoi, kehittää, suunnittelee ja toteuttaa toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhdessä johdon ja asiantuntijoiden kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opiskeluhuollon palveluissa kehitetään yhteistyötä ja opiskeluhuollon lakisääteisiä rakenteita hyvinvointialueen kanssa. Uudet koulutuksen ja opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2023 alkaen ja niiden toteutumista seurataan. Vuonna 2023 perustetun hyvinvoinnin ja opiskeluhuollon tiimin toimintaa kehitetään muun muassa laatimalla toimintasuunnitelma ja ottamalla se käyttöön.

Kiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäisyn ja puuttumisen tavoitteina ovat Aseman lasten kehittämisen K-0-toimintamallin käyttöönotto ja yhteistyön käynnistäminen ja kehittäminen. Kaupungin omia työntekijöitä, esimerkiksi opettajia ja nuorisotyöntekijöitä, koulutetaan K-0-sovittelijoiksi. Lisäksi muodostetaan kiusaamiseen puuttumisen moniammatillinen ryhmä, jossa on edustajia Vantaalta ja hyvinvointialueelta. Ryhmän tavoitteena on miettiä keinoja vaativien kiusaamistapauksien selvittelyyn.

Koulujen kiusaamiseen puuttumisen tiimien työtä tuetaan ja kehitetään yhdessä kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntijan kanssa.

Tikkurilan osaamiskampus Hankkeessa jatketaan sekä kampusympäristön suunnittelua että kampuksen palvelukokonaisuuden yhteiskehittämistä. Työ jatkuu mm. kampuksen koulutusyhteistyön toimintamallin ja kokonaisuuteen liittyvien palvelumallien ympärillä. Myös digitaalisen alustan esiselvitystyö jatkuu vuoden 2024 puolella. Kumppanuuksia koulutuksentarjoajien kanssa pyritään edelleen vahvistamaan. Kampuksen palvelukokonaisuutta yhteiskehitetään tiiviisti TE2024 uudistuksen rinnalla siten, että palveluista muodostuu toisiaan tukeva, elinvoimaa rakentava kokonaisuus. Tikkurilan osaamiskampuksen katujen ja puistoalueiden rakentaminen alkaa vuoden 2024 aikana ja rakennushankkeiden kilpailutukset lähtevät liikkeelle. Kilpailuissa ja tontinluovutuksessa varmistetaan, että rakennushankkeet toteuttavat kampuksen visiota esimerkiksi kestäväyyden ja yhteiskäyttöisyyden osalta.

Palvelualueelle lisätään yksi vakanssi toimialan hankkeiden ja projektien talousraportointia ja -suunnittelua varten.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	125	55	56
Määräaikaisen henkilöstön lkm	42	18	15
Henkilöstön kokonaismäärä	167	73	71

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	-	0,6 %	0,6 %

13 30

Perusopetus

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	18 297	18 143	18 390	18 390	18 683	18 982	19 285
Menot	-222 431	-232 403	-243 168	-244 913	-251 035	-257 311	-263 744
Toimintakate	-204 135	-214 260	-224 778	-226 523	-232 352	-238 330	-244 459

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	3 983	3 931	3 931	3 931
Maksutulot	1	0	0	0
Tuet ja avustukset	12 262	12 298	12 545	12 545
Muut tulot	298	138	138	138
Sisäiset tulot	1 753	1 776	1 776	1 776
Tulot yhteensä	18 297	18 143	18 390	18 390
Henkilöstömenot	-123 731	-135 246	-138 154	-139 898
Asiakaspalvelujen ostot	-13 339	-12 681	-12 881	-12 881
Muiden palvelujen ostot	-25 797	-21 925	-25 628	-25 628
Sisäisten palvelujen ostot	-47	-3	-3	-3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 031	-5 634	-5 708	-5 708
Avustukset	-2 212	-2 092	-2 092	-2 092
Vuokramenot	-206	-141	-169	-169
Sisäiset tilavuokrat	-50 005	-54 674	-58 527	-58 527
Muut menot	-63	-7	-7	-7
Menot yhteensä	-222 431	-232 403	-243 168	-244 913
Toimintakate	-204 135	-214 260	-224 778	-226 523
Poistot	-1 346	-2 146	-2 151	-2 151
Vyörytykset	-11 320	-19 682	0	-20 545
Tilikauden tulos	-216 801	-236 088	-226 930	-249 219

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen tehtävä on järjestää opetussuunnitelman mukaista laadukasta perusopetusta sekä tarjota oikea-aikainen kolmiportainen tuki jokaiselle oppilaalle. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Kolmiportaista tukea järjestetään jokaisessa 41 peruskoulussa. Vaativan tuen palveluista etappi- ja pajatoiminta järjestetään alueellisesti neljällä alueella, vammaisopetusta ja polikliinistä opetusta järjestetään keskitettynä palveluna. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin.

Peruskoulussa oppilailla on mahdollisuus painottaa työelämäpainotteista opiskelua vuosiluokilla 8–9 (TEPPO-toiminta). Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta (267 lasta kesäkuussa 2023) sekä vuosiluokkien 1.–2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta (noin 2 600 lasta elokuussa 2023), jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 29,4 prosenttia. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä (480 oppilasta korkeimmillaan vuonna 2023).

Selvitetään toimintavuoden aikana ruotsinkielisen TEPPO-koulutuksen tarvetta ja järjestämistapa-mahdollisuuksia.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen keskeisinä tavoitteina on laadukkaan ja alueellisesti yhdenvertaisen perusopetuksen toteuttaminen sekä perusopetuksen kaupunkistrategiaan pohjautuvien tavoitteiden edistäminen. Oppimisen kannalta keskeisimmät tavoitteet liittyvät lukutaidon ja matemaattisen osaamisen parantamiseen sekä riittävän ja oikea-aikaisen tuen saamiseen. Hyvinvoinnin kannalta keskeisimmät tavoitteet liittyvät tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisäämiseen ja kiusaamisen ja kouluväkivallan vähentämiseen sekä oppilaiden hyvinvoinnin lisäämiseen. Tässä merkittävässä roolissa on moniammatillisen yhteistyön lisääminen, lasten ja nuorten hoitopolkujen sujuvuus ja hyvä johtaminen. Yhteisten periaatteiden ja yhteisen johtamisen rakenteita vahvistetaan kaikilla esimiestasioilla. Tavoitteena on vapauttaa resursseja yhteisöllisen hyvinvoinnin toteuttamiseen. Henkilöstön osaamista vahvistetaan yhteisellä kouluttautumisella.

Iltapäiväkerhojen laatua ja toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarvio sisältää täysimääräisenä oppilasmäärän kasvun, 321 oppilasta, sekä vuoden 2023 lisätalousarviossa lisätyt vammaisopetuksen ryhmät. 1.8.2023 lisättiin resurssia alkuopetuksen äidinkielen ja matematiikan opetukseen sekä erityisopetukseen. Tästä tulee talousarviossa huomioida vuonna 2024 kevätlukukauden osuus: äidinkielen ja matematiikan opetus 0,44 milj. euroa (vuositaso 0,72 milj. euroa) ja erityisopetus 1,33 milj. euroa (vuositaso 2,2 milj. euroa). Tavoitteena on liikunnan lisääminen koulupäivän yhteydessä.

Erilaista tukea tarvitsevien sekä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden kasvu on suhteellisesti suurempaa kuin muu oppilasmäärän kasvu. Palveluverkon suunnittelussa tulee huomioida, että kaikki erityisryhmät tarvitsevat enemmän neliöitä kuin normaali yleisopetus. Tämä haastaa palveluverkon suunnittelua. Koulujen tilat ovat täynnä.

Viimeisen kolmen vuoden aikana valtio on rahoittanut lukuisia kehittämishankkeita. Näköpiirissä on, että kehittämistoimintaan ei tulla suuntaamaan rahaa samalla tavoin. Keskeisten hankkeiden tulomenetys on noin miljoona euroa. Valtion koulutuksellisen tasa-arvon eli ns. KOTA-raha (v. 2023 6,9 milj. euroa Vantaalla) tullaan vakinaistamaan. Taso Vantaalla tulee olemaan suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2023 kaupungin oma lisärahoitus huomioiden. Sitouttavan kouluyhteistyön hankeraha (0,5 milj. euroa) poistuu, mutta tästä arviolta 0,4 milj. euroa siirtyy valtionosuuksiin.

Turvallisuuden ja terveellisuuden (fyysinen, psyykinen ja henkinen) huomioiminen toimintakulttuurissa niin kaupunki- kuin yksikkötasolla on erityisen tärkeää. Perusopetuksessa kehitetään turvallisuuden ja terveellisuuden toimintakulttuuria sekä tuetaan toimenpiteitä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi. Koko henkilöstön turvallisuusosaamisesta huolehditaan lukuvuosittain johtamisrakenteen, perehdytyksen, koulutusten, uusien toimintatapojen sekä hyvien käytäntöjen kehittämisellä. OKM:n rahoittamassa Yhteinen turvaverkko-hankkeessa (1.8.23-31.12.24) kehitetään ennaltaehkäisevää toimintaa, yhteisiä ohjeistuksia, toimintatapoja sekä prosessikuvauksia arjen turvallisuuden poikkeamatilanteiden varalle yhteistyössä Vantaan kaupungin eri toimijoiden, hyvinvointialueen sekä poliisin kanssa.

Oppilashuollon siirryttyä hyvinvointialueelle on edelleen käynnissä yhteistyörakenteiden vakinaistaminen hyvälle ja toimivalle tasolle. Siksi kaupungin sisällä on tärkeää kehittää avustavan henkilöstön (koulunkäynninohjaajat sekä oppilashoitajat) sekä kouluvalmentajien (hanke lv 2023-2024) ja koulun nuorisotyöntekijöiden yhteistyötä.

Perusopetuksessa käytetään lukutaitoa ja matemaattista ajattelua kartoittavia seuloja 2./3. ja 7. luokalla. Erityisesti muun kuin suomenkielisten lasten lukutaito on heikkoa ja tähän halutaan panostaa

toimialan palvelualueiden yhteisellä lukutaidon kehittämiseen tähtäävällä toimintaohjelmalla. Esimerkiksi ProKoulu -mallia kehittämällä vahvistamme ennaltaehkäisevästi positiivista ja yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Perusopetuksessa käynnistetään läksyparkkitoiminta, joka tähtää luku- ja laskutaidon parantamiseen. Myös vanhemmat kutsutaan mukaan toimintaan ja tutustumaan opetustyössä käytettäviin digialustoihin sekä oppimiskäytänteisiin.

Osana perusopetuksen pito- ja vetovoimaohjelmaa valmistellaan vuoden 2024 aikana malli, jolla mahdollistetaan TET-harjoittelu jakoryhmissä vuodesta 2025 alkaen.

Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin.

Perusopetuksen palvelualue laatii aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaistarkastelun, joka sisältää laatukriteerit ja kehittämis ehdotukset hinta-arvioineen. Tarkastelun kehittämis ehdotuksilla on tarkoitus taata turvallinen ja laadukas aamu- ja iltapäivätoiminta. Tarkastelu esitetään lautakunnalle viimeistään huhtikuussa 2024 ja sen toimenpideohjeistuksia esitetään vuoden 2025 talousarvioon.

Seurataan kolmiportaisen tuen toteutumista etenkin erityisen tuen osalta. Varmistetaan pienryhmäopetus tarvittaessa erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille.

Tehdään selvitys 1. luokkalaisten valmistavan opetuksen toimivuudesta ja vaikuttavuudesta.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	1 627	1 943	2 046
Määräaikaisen henkilöstön lkm	624	352	350
Henkilöstön kokonaismäärä	2 251	2 295	2 396

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 400	23 782	23 771	24 092
Käyttömenot euroa/oppilas	9 172	9 353	9 775	10 089
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömestä	52 %	54 %	56 %	56 %
Huoneistoneulöt/oppilas *)	10,2	10,0	10,1	10,1
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	15,9	15,9	15,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 615	2 650	2 550	2 675
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloitaneiden määrä	39 %	37 %	37 %	26 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	200	190	210	200

*) Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja.

13 50

Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	16 341	16 573	13 131	13 131	13 328	13 528	13 731
Menot	-192 707	-199 220	-212 957	-218 141	-223 379	-228 964	-234 688
Toimintakate	-176 366	-182 646	-199 826	-205 010	-210 051	-215 436	-220 957

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	976	1 401	1 436	1 436
Maksutulot	11 867	11 083	11 083	11 083
Tuet ja avustukset	3 441	4 041	564	564
Muut tulot	25	48	48	48
Sisäiset tulot	31	0	0	0
Tulot yhteensä	16 341	16 573	13 131	13 131
Henkilöstömenot	-89 935	-106 632	-110 140	-115 195
Asiakaspalvelujen ostot	-16 633	-16 526	-20 094	-20 094
Muiden palvelujen ostot	-36 962	-22 595	-25 499	-25 629
Sisäisten palvelujen ostot	-619	-492	-16	-16
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 092	-1 253	-1 305	-1 305
Avustukset	-15 626	-14 852	-15 002	-15 002
Vuokramenot	-20	0	-14	-14
Sisäiset tilavuokrat	-31 689	-35 920	-40 519	-40 519
Muut menot	-131	-950	-367	-367
Menot yhteensä	-192 707	-199 220	-212 957	-218 141
Toimintakate	-176 366	-182 646	-199 826	-205 010
Poistot	-672	-417	-731	-731
Vyörytykset	-9 654	-16 704	0	-17 895
Tilikauden tulos	-186 691	-199 768	-200 557	-223 636

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita. Erityisesti opettajien ja erityisopettajien saatavuus on huomattavan vaikeaa. Myös johtajien saatavuus on heikentynyt. Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuutta nostetaan eläköityvien ja irtisanoutuvien lastenhoitajien myötä. Sosionomien osuutta lisätään myös uusien yksiköiden henkilöstörakenteen myötä.

Perhevapaaauudistuksen vuoksi varhaiskasvatuspalveluihin voidaan tulla jo aikaisemmin, jolloin varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa äkillisesti 152 lapsella. Aikaisemmin varhaiskasvatusikäisiä ovat olleet 10 kk–6 v. lapset, perhevapaaauudistuksen jälkeen 9 kk–6 v. lapset.

Väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisen väestön määrä kasvaa vuonna 2024 edellä mainitun lisäksi 125 lapsella, eli kasvua on yhteensä 277 lasta. Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 296. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2023 alussa 33,5 prosenttia. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa jatketaan. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmipor-taisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutos edellyttää tuen henkilöstön li-säystä ja koulutusta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista lakimuutoksessa. Vuonna 2024 talousarvioon lisäys toimintakuluihin on 1,2 milj. euroa.

Vantaa on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kestää 31.5.2024 asti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Henkilöstön saatavuusohjelman toimenpiteiden toteuttamista jatketaan palvelualueella.
- Varhaiskasvatuksen johtamisella vahvistetaan työhyvinvointia ja työn merkityksellisyyttä.
- Pedagogiikan johtamisessa hyödynnetään arviointitietoa ja arvioinnin työkaluja.
- Toteutetaan laadukasta kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea sekä tehdään yhteistyötä huoltajien sekä lapsi- ja perhepalvelujen kanssa.
- Vahvistetaan positiivista vuorovaikutusta sekä tunne- ja kaveritaitoja.
- Johdetaan digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista.
- Henkilöstön työolosuhteita ja työhyvinvointia kehitetään.
- Arvioidaan KOT-lastenhoitajien määrän lisäämisen mahdollisuutta. Vuonna 2024 lisätään KOT-lastenhoitajien määrää kahdella vakanssilla niin, että kokonaismäärä kasvaa 60 hoitajaan.
- Kehitetään lukuinnostusta ja tuetaan suomen kielen varhaista oppimista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2024 toiminta käynnistyy neljässä uudessa kunnallisessa päiväkodissa, jotka ovat Ruusu-puun päiväkotikoti Kivistössä, Kelokuusen päiväkotikoti Myyrmäessä, Korson päiväkotikoti Korsossa sekä La-tupuiston päiväkotikoti Hakunilassa. Näistä kolmen päiväkodin oli tarkoitus aloittaa jo vuonna 2023, mutta valmistuminen siirtyi. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotikoti- ja perhepäivä-kotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 619, joista uusia on 394. Palvelutuotannon kasvun vaikutus määrärahoihin on 3,1 milj. euroa. Uusien päiväkotien pihat suunnitellaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Pihaoppimisympäristöissä kiinnitetään erityistä huomioita palvelualueen tarpeisiin, kuten vi-rikkeellisyys, luontokosketus ja luonnon monimuotoisuus.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen tasa-arvoa (ns. KOTA-raha) edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2023–2024 (0,5 milj. euroa). Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen luke-misen kulttuuria ja lukutaitoa, laadun arviointia ja digipedagogiikan ohjelman jalkauttamista. Talous-arviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtaustalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	1 727	2 147	2 235
Määräaikaisen henkilöstön lkm	648	72	75
Henkilöstön kokonaismäärä	2 375	2 219	2 310

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022 ^{*)}	KS 2023	TA 2024
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 522	10 800	10 719	10 855
Yksityinen varhaiskasvatus	2 047	2 200	2 280	2 440
Kerhotoiminta	206	200	226	200
Kotihoidon tuki	3 021	3 000	3 082	2 800
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä ^{**)}	79,7 %	83,0 %	83,7 %	83,5 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,3 %	17,0 %	17,5 %	18,4 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	10,3 %	12,0 %	10,3 %	12,0 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	11 524	11 900	12 057	12 981

^{*)} Arvio vuoden 2022 keskiarvosta järjestelmävaihdoksesta johtuen.

^{**)} Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90

Svenskspråkiga servicen

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	540	589	597	597	606	615	624
Menot	-13 735	-14 626	-15 237	-15 464	-15 851	-16 247	-16 653
Toimintakate	-13 195	-14 038	-14 640	-14 867	-15 245	-15 632	-16 029

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	25	25	25
Maksutulot	375	496	461	461
Tuet ja avustukset	141	67	110	110
Muut tulot	24	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	540	589	597	597
Henkilöstömenot	-8 197	-8 564	-9 013	-9 240
Asiakaspalvelujen ostot	-152	-129	-176	-176
Muiden palvelujen ostot	-1 795	-1 829	-1 822	-1 822
Sisäisten palvelujen ostot	-5	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-254	-411	-437	-437
Avustukset	-14	0	0	0
Vuokramenot	-6	-4	-8	-8
Sisäiset tilavuokrat	-3 308	-3 687	-3 779	-3 779
Muut menot	-6	-1	-1	-1
Menot yhteensä	-13 735	-14 626	-15 237	-15 464
Toimintakate	-13 195	-14 038	-14 640	-14 867
Poistot	-21	-21	-17	-17
Vyörytykset	-722	-1 242	0	-1 296
Tilikauden tulos	-13 938	-15 301	-14 657	-16 180

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä. Selvitetään toimintavuoden aikana ruotsinkielisen TEPPO-koulutuksen tarvetta ja järjestämistapamahdollisuuksia.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (luokat 1–6): Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (luokat 7–9) on yksi, Helsing skola, ja lukioita yksi, Helsinge gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattioppilaitos Prakticum. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää Prakticumia, jossa myös Svenska produktionsskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä. Toimimalla aktiivisesti Prakticumin hallituksessa pyritään parantamaan opiston toimintaedellytyksiä ja koulutustarjontaa, jotta myös yhä useampi vantaalainen ruotsinkielinen nuori löytäisi opiskelupaikan sieltä.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta järjestää ammatillinen oppilaitos Prakticum yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Vantaan kaupunki kuuluu myös kuntayhtymään, joka ylläpitää Västra Nylands folkhögskola -nimistä kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä opistovuoden oppivelvollisille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita sukupuolesta ja asuinalueesta riippumatta. Kun palvelualueelle luotiin toiminnan strategiset toimenpiteet, asiakkaiden toiveet otettiin huomioon eri tavoin.

Palvelualueen strategiset painopisteet ovat seuraavat: toimimme yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi, mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa, edistämme oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta ja tuemme lasten ja nuorten kielellistä kehitystä.

Strateginen painopiste vaihtelee lukuvuosittain. Lukuvuoden 2023–2024 painopiste on lasten ja nuorten kielellinen kehitys, johon sisältyy mm. S2-opetus (ruotsi toisena kielenä) sekä nuorisotyön kehittäminen. Lukuvuonna 2024–2025 painopiste on oppimisen edistäminen vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta. Strategisten painopisteiden toteutumista ja toiminnan kehittämistä seurataan palvelualueella säännöllisesti henkilökuntakyselyllä. Oppimisen tukitoimia kehitetään kunnianhimoisesti ottaen huomioon mahdolliset valtakunnalliset linjaukset.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2024 aikana tehdään pedagoginen suunnitelma ja tarveselvitys Kaskela II -hankkeen suomen- ja ruotsinkielistä päiväkotia varten.

Kaikki Vantaan peruskoulut ottavat oppimisen ja koulutuksen digitaalisen palvelualueen DigiOnen käyttöön syksyllä 2024. Uuden järjestelmän käyttöönotto merkitsee sekä toiminnan muutoksia että uusien järjestelmien käytön oppimista niin kouluissa kuin hallinnossa.

Ruotsinkieliset peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa SKY-hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja sekä luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Tämän takia suunnitelmissa on lisätä tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppitunteja ruotsinkielisessä perusopetuksessa. Oppilaiden hyvinvoinnin seuraamiseen otetaan käyttöön School Day -ohjelma.

Valtuustostrategiassa tavoitteena on perusopetuksen oppilaiden oppimistulosten parantaminen erityisesti lukutaidossa ja matematiikassa. Lisäpanostus perusopetuksen oppimistulosten parantamiseen on yhden äidinkielen ja yhden matematiikan oppitunnin lisääminen tuntijakoon ensimmäiselle ja toiselle vuosiluokalle lukuvuodesta 2023–2024 lähtien. Uusia seuloja on otettu käyttöön mittamaan 2./3. ja 7. luokkien luku- ja matemaattisia taitoja.

Helsingin kaupungin kanssa on solmittu uusi sopimus koskien vammaisopetusta. Palvelualueella on aiempaa suurempi vastuu itse järjestää opetusta vaativan erityisen tuen lapsille. Tämä vaatii lisäresursseja ruotsinkieliseen perusopetukseen sekä varhaiskasvatukseen.

Kaksikielisyysohjelma uusittiin vuoden 2022 alussa niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain. Palvelualue koordinoi kaksikielisyysohjelman tavoitteiden toteutumista. Mittareita on kehitetty vuonna 2023, mikä edistää tavoitteiden seurantaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteiden toteutumisesta vastaavat toimialat ja raportoidaan lautakunnille ja kaupunginhallitukselle.

Mårtensdals bildningsrum -hankkeen päiväkotit valmistuu vuonna 2024. Koulun peruskorjaus jatkuu.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	120	150	152
Määräaikaisen henkilöstön lkm	69	21	20
Henkilöstön kokonaismäärä	189	171	172

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	301	300 *)	300	300
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	-	-	55	56
Lapsia esiopetuksessa	80	64	75	68
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	722	721	722	710
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 799	11 021	11 754	-
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	53 %	58 %	58 %	-
Huoneistoneiliöt/ oppilas	13,7	13,7	13,7	13,9
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat	15,7	15,7	15,7	15,4
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	125	128	145	125
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	155	158	160	162
Käyttömenot euroa/ opiskelija	8 410	8 337	8 858	-
Huoneistoneiliöt/ lukio-opiskelija	8,4	8,2	8,1	8,0

*) Arvio vuoden 2022 keskiarvosta järjestelmävaihdoksesta johtuen.

137

Toisen asteen koulutus

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	3 495	1 926	1 157	1 157	1 175	1 193	1 212
Menot	-69 194	-73 412	-75 562	-76 236	-78 080	-80 032	-82 033
Toimintakate	-65 699	-71 486	-74 405	-75 079	-76 906	-78 839	-80 821

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	728	450	449	449
Maksutulot	40	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 376	1 302	603	603
Muut tulot	218	94	25	25
Sisäiset tulot	133	80	80	80
Tulot yhteensä	3 495	1 926	1 157	1 157
Henkilöstömenot	-42 094	-42 931	-44 995	-45 670
Asiakaspalvelujen ostot	-48	-9	-9	-9
Muiden palvelujen ostot	-7 107	-7 127	-6 869	-6 869
Sisäisten palvelujen ostot	-233	-27	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 513	-6 079	-5 696	-5 696
Avustukset	-106	-33	-50	-50
Vuokramenot	-1 388	-1 288	-1 205	-1 205
Sisäiset tilavuokrat	-14 454	-15 701	-16 506	-16 506
Muut menot	-251	-218	-203	-203
Menot yhteensä	-69 194	-73 412	-75 562	-76 236
Toimintakate	-65 699	-71 486	-74 405	-75 079
Poistot	-419	-253	-339	-339
Vyörytykset	-4 514	-7 207	0	-8 057
Tilikauden tulos	-70 632	-78 946	-74 745	-83 475

Toiminnan kuvaus

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota, kaksi aikuislukiota sekä Vantaan ammattiopisto Varia. Toisen asteen koulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Variassa järjestetään ammatillista koulutusta nuorille, aikuisille ja organisaatioille useilla eri aloilla. Koulutustarjonta sisältää muun muassa perustutkintoja, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, oppisopimuskoulutusta, työvoimakoulutusta sekä korttikoulutuksia. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) järjestetään hallinnollisesti ammattiopisto Variassa.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa lisäksi toisen asteen palveluverkon kehittämisestä, oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä sekä oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue tekee yhteistyötä toimialarajat ylittäen työllistymisen edistämiseksi ottaen huomioon hyvinvointialueen osaamisen kehittämisen tarpeet.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2024 toisen asteen koulutuksen palvelualueen keskeisinä tavoitteina ovat joustavien oppimisen polkujen kehittäminen, oppimisen tuen kehittäminen huomioiden erityisesti monikielisten opiskelijoiden tuen tarpeet sekä opiskelijoiden ja henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistaminen ja hyvän johtamisen sekä riittävien johtamisresurssien vahvistaminen. Samalla edistetään moniammatillista yhteistyötä ja koulutusta koulupudokkaiden tukemiseksi, laajennetaan työnohjaajien osaamista oppilaiden elämänhallinnan taitojen tukemiseen.

Lukioiden ja Varian opiskelijoille kehitetään uusia joustavia opintopolkuja strategialähtöisen palvelumuotoilun eli opiskelijalähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena on, että opiskelijan on mahdollista hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämään sekä jatko-opintoihin.

Oppimisen tukitoimia kehitetään ottaen huomioon mahdolliset valtakunnalliset linjaukset sekä käytävissä olevat resurssit. Kieli- ja kulttuuritietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista. Oppimisen tuen kehittämistoimien tueksi kootaan segregaatiotietoja. Resurssien jakamisessa huomioidaan monikielisten opiskelijoiden määrä.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota yhteisölliseen hyvinvointityöhön, arjen kohtaamisiin sekä oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen. Opiskelijoiden osallisuutta vahvistetaan kehittämällä opiskelijakuntatoimintaa huomioiden oppilaitosten erityispiirteet.

Edistetään moniammatillista yhteistyötä ja koulutusta koulupudokkaiden tukemiseksi, laajennetaan työnohjaajien osaamista opiskelijoiden elämänhallinnan taitojen tukemiseen ja mahdollistetaan yhdessä sidosryhmien kanssa nopea hoitoon pääsy, kun oppilaan terveydelliset syyt muodostavat haasteen oppimiselle tai opiskelulle.

Yhdessä elinkeinopalveluiden kanssa tavoitteena on saada osaamispalveluita tarvitsevat asiakkaat pikaisesti koulutuksen pariin, jotta sitä kautta heille löytyy väylä työhön. Elinkeinopalveluiden, Varian ja työllisyyspalveluiden yhteistyönä tehdään ennakointityötä yritysten ja julkisen sektorin työnantajien tarpeista ja varmistetaan siten entistä sujuvamat polut työelämään. Variaan palkataan työelämäkoordinaattori tehostamaan valmistuneiden työllistymistä, edistämään oppisopimuskoulutusta, vahvistamaan ennakointityötä ja tukemaan työelämäyhteistyötä Varian ja työnantajien välillä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toisen asteen koulutuksen palveluverkon kehittämistä pyritään edistämään aikataulun mukaisesti. Vehkalan rakentaminen ajoittuu vuosille 2023–2025, Aviapoliksen lukion rakentaminen käynnistyy ja Tikkurilan osaamiskampuksen suunnittelu jatkuu. Lisäksi pyritään ottamaan käyttöön väliaikaisia toimitiloja, jotta lukioiden aloituspaikkoja voidaan lisätä tarveperusteisesti ennen Aviapoliksen lukion ja Tikkurilan osaamiskampuksen uudisrakennusten valmistumista.

Toisen asteen koulutuksen vision ja strategisten painopisteiden mukaan mahdollistetaan joustavat opintopolut toisella asteella yli oppilaitosrajojen.

TE-palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle 1.1.2025. Variassa valmistaudutaan muutokseen vuoden 2024 aikana yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Useiden alojen akuutti työvoimapula edellyttää uudenlaisia koulutusratkaisuja. Esimerkiksi työperäinen maahanmuutto vaatii uudenlaisia koulutusmalleja, yhteistyötä maahanmuuttajien osaamiskeskuksen kanssa sekä henkilöstöltä muun muassa kieli- ja kulttuuritietoista osaamista. Varian yhteistyötä yritysten kanssa vahvistetaan, jotta oppi- sekä koulutussopimuspaikkoja saadaan lisättyä. Vahvistetaan ammatillisen koulutuksen laatua. Selvitetään vuoden 2024 aikana, millaisen osaamistakuun Varia voi ottaa käyttöön ammatillisen koulutuksen perustutkinto-opiskelijoilleen. Selvitetään täysi-ikäisille tarjottavan TUVA-koulutuksen lisäämisen tarve ja rahoitus.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	518	542	555
Määräaikaisen henkilöstön lkm	195	141	140
Henkilöstön kokonaismäärä	713	683	695

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Lukiokoulutus				
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 658	3 712	3 691	3 792
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	732	742	738	758
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	242	237	250	250
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	2,2 %	6,8 %	4,5 %	4,5 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	83,1 %	88,0 %	88,0 %	90,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,34	1,36	1,36
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	7 086	7 615	8 293	8 560
Huoneistonestiöt/opiskelija (päivälukiot)	7,5	7,3	7,4	7,3
Ammatillinen koulutus				
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	37 %	35 %	41 %	40 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 425	11 540	11 584	11 706
Huoneistonestiöt/opiskelijavuosi	13,5	13,8	13,5	13,3
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	-	-	8 %	8 %

16

KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

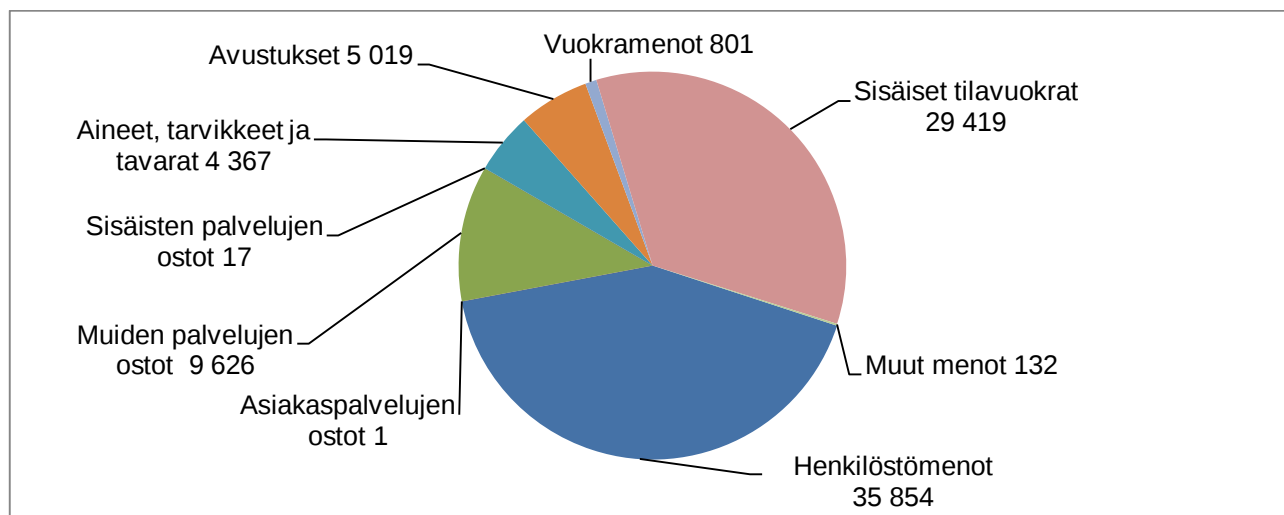
Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja
hyvinvoinnin lautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Kaupunkikulttuuri							
Tulot	10 376	11 595	11 120	11 120	11 288	11 458	11 631
Menot	-71 775	-77 753	-83 580	-85 235	-86 259	-88 416	-90 626
Toimintakate	-61 399	-66 158	-72 461	-74 116	-74 972	-76 958	-78 995
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt							
Tulot	9 045	10 227	9 752	9 752	9 899	10 049	10 200
Menot	-66 405	-72 209	-77 673	-79 301	-80 176	-82 181	-84 235
Toimintakate	-57 360	-61 982	-67 922	-69 549	-70 277	-72 132	-74 035

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2023 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 575 000 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	48	878	697	697
Maksutulot	5 202	6 234	6 022	6 022
Tuet ja avustukset	2 663	2 434	2 390	2 390
Muut tulot	673	559	529	529
Sisäiset tulot	459	121	113	113
Tulot yhteensä	9 045	10 227	9 752	9 752
Henkilöstömenot	-26 621	-28 831	-30 562	-31 609
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-7 206	-7 368	-9 358	-9 358
Sisäisten palvelujen ostot	-47	-17	-17	-17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 902	-3 700	-4 117	-4 217
Avustukset	-4 524	-4 537	-4 537	-5 017
Vuokramenot	-727	-739	-795	-795
Sisäiset tilavuokrat	-24 368	-26 913	-28 182	-28 182
Muut menot	-7	-104	-107	-107
Menot yhteensä	-66 405	-72 209	-77 673	-79 301
Toimintakate	-57 360	-61 982	-67 922	-69 549
Poistot	-4 572	-4 730	-5 200	-5 206
Vyörytykset	-3 122	-5 188	0	-4 982
Tilikauden tulos	-65 054	-71 900	-73 122	-79 737

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurin hyvinvoinnin lautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä.

Keväällä 2023 laadittiin toimialan toimintaympäristöanalyysi Sitran megatrendien, kasvavat hyvinvoinnin ja demokratian haasteet, digitalisaatio sekä taloustilanteen ja luonnon kantokyvyn heikkeneminen, pohjalta. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen tuovat lisähaasteita palvelutuotantoon, ne voivat hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija asuinalueiden elinvoiman kehittämisessä, segregaatiorjunnassa ja osallisuuden kokemuksen lisäämisessä.

Toimialan palveluiden merkitys kotoutumisessa, yhteiskunnallisten haasteiden purkamisessa ja kriisikestävyyden ylläpitäjänä voi kasvaa. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palveluilla on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin. Liikkumisohjelma pyrkii fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen mm. edistämällä houkuttelevien liikkumisympäristöjen syntyä. Kaupunkikulttuurilla on myös tärkeä rooli positiivisemmän kaupunki-identiteetin luomisessa erilaisten tapahtumien ja palveluiden keinoin. Kaupunkikulttuuri lisää elinvoimaa ja turvallisuutta: Vantaan kaupunkikeskustoista rakentuu viihtyisiä, vetovoimaisia, aktiivisia ja monimuotoisia asuinalueita. Vantaan 50-vuotisjuhlavuoden tapahtumia tuotetaan kaikille asuinalueille.

Kaupunkikulttuuri voi toiminnallaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja vastata ihmisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tarpeisiin. Uudenlaiset kumppanuudet ja yhdessä tekeminen korostuvat. Digitalisaatio (automaatisointi, tehokas tilankäyttö, sähköinen asiointi ym.) parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön ja väestön ikääntymisen myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resursien kohdentamisessa. Toimialan palvelut tukevat yhteisöllistä ja vuorovaikutteista toimintaa. Ne vahvistavat moninaisuutta ja antavat valmiuksia toimia aktiivisesti yhteiskunnassa. Palveluiden avulla torjutaan tehokkaasti yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Monipuolinen rahoitus pohja kannustaa ja rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumisessa. Valtuustokauden strategian tueksi on rakennettu toimialan oma strategia, johon valitut vaikuttavuustavoitteet tähtäävät vuoteen 2030. Toimiala vastaa kahdesta valtuustokauden strategiateemasta: Sosiaalisesti kestävä Vantaa sekä Hyvinvointia rakentava Vantaa.

Talouden tasapainoa turvataan kustannustehokkaiden tilaratkaisujen kautta. Kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman kasvattamiseksi tapahtumien määrää ja aluetaloudellista vaikuttavuutta lisätään ennen kaikkea asukkaiden ja kumppanitoimijoiden toimintamahdollisuuksia edistämällä kuten tapahtumafasiliteetteja rakentamalla. Tarkoitus on lisätä tapahtumien lukumäärän lisäksi tapahtumiin osallistuvien ihmisten määrää. Vantaan erityisenä tavoitteena on olla lapsiystävällinen kaupunki ja toimiala sitoutuu edistämään kansallisen lapsistrategian keskeisiä tavoitteita, kuten lasten ja nuorten osallisuutta ja päätösten lapsivaikutusten arviointia. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi lisätään etenkin haavoittuvassa asemassa oleville kuntalaisille tarkoitettuja matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ja parannetaan niiden saavutettavuutta sekä esteettömyyttä muun muassa Harrastusten Vantaa -hankkeen avulla sekä toteuttamalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa.

Haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset huomioidaan erityisesti yksinäisyyden vähentämisessä. Haavoittuvassa asemassa olevien ihmisryhmien terveyttä ja hyvinvointia edistetään kaupungissa muun muassa tukemalla järjestötoimintaa sekä kehittämällä matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia, asukastilatoimintaa ja elintapaneuvontaa. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman paraneminen.

Toimiala vastaa kaupungin järjestöyhteistyöstä. Avustusten sähköinen hakujärjestelmä on uudistettuna käytössä ja järjestöjen toimitilojen tukimallia uudistetaan. Järjestöt ja paikalliset toimijat kutsutaan mukaan toteuttamaan Vantaan juhluvuoden tapahtumia.

Keskeisimmät investointihankkeet ovat Kuusijärven kehittäminen, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo ja opistotalo, Elmon uimahalli, Koillis-Vantaan liikuntahalli, Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus sekä Vernissan peruskorjaus.

Toimiala valitsee vuosittain hyvinvointia tukevan teemapalvelualueen. Teemapalvelualueella tehdään vuoden aikana näkyväksi kuntalaisille painotetusti viestinnän ja markkinoinnin keinoin ja sen toimintoja kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa. Teemapalvelualue vuonna 2024 on liikuntapalvelut ja vuonna 2024 tuodaan liikkumisohjelman tavoitteet tutuksi kaupunkilaisille ja sitoutetaan kaikki toimialat osaltaan toimenpiteiden edistämiseen.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan sukupuolitietoisien budjetoinnin teemana on harrastaminen. Tarkastelun kohteena on kaupungin tarjoamien ja tukemien harrastusten määrä, laatu, harrastusmahdollisuuksien jakautuminen alueittain, kohderyhmät, todelliset osallistumismahdollisuudet ja toiminnan resursointi. Turvallisuusteeman alla tarkastellaan hyviä väestösuhteita.

Luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille huomioidaan edistämällä luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvien aiheiden käsittelyä jatketaan asukastoiminnassa, tapahtumissa, nuoriso- ja kerhotoiminnassa sekä aikuisopiston kurssitarjonnassa. Tämä näkyy esim. luontoliikunnan tarjonnan kehittämisessä osana Liikkuva päiväkotia, -koulu ja -opiskelutoimintaa sekä Harrastusten Vantaa kerhovalikoimassa. Asukastiloilla ja kirjastoilla voidaan järjestää luonto- ja lemmikkiaiheisia teemakeskusteluja.

Toimiala tiivistää yhteistyöstä kaupunkiympäristön kanssa, etenkin erilaisten liikuntapaikkojen ja tilojen suhteen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	552	586	634
Määräaikaisen henkilöstön lkm	180	309	306
Henkilöstön kokonaismäärä	732	895	940

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

16 10

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-64	-80	-110	-110	-113	-116	-118
Toimintakate	-64	-80	-110	-110	-113	-116	-118

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-54	-65	-65	-65
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8	-15	-45	-45
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	-1	0	0	0
Menot yhteensä	-64	-80	-110	-110
Toimintakate	-64	-80	-110	-110
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	64	80	0	110
Tilikauden tulos	0	0	-110	0

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta myös päättää kaupungin avustusten jakamisesta.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat lautakunnan menoihin. Lautakunta kokoontuu kuukausittain joko perinteisesti Vantaan kaupungintalolla, tai vaihtelevissa sijainneissa eri puolilla kaupunkia. Vuonna 2024 lautakunta toteuttaa tämän valtuustokauden opintomatkan Hollantiin.

Lautakunnan kokouksissa, tapahtumissa ja matkoilla oman agendansa lisäksi lautakunta tutustuu kaupungin sisäiseen toimintaan sekä sidosryhmien esittelyihin, ja mahdollisuuksien mukaan muiden kuntien hallintoon, toimintamalleihin ja lautakuntien toimintaan.

Sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnalle että kaupunkitalautakunnalle esitetään ensi vuoden aikana selvitys toimenpiteineen liikuntapaikkarakentamisessa havaittujen ongelmien korjaamiseksi.

16 21

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	693	745	745	745	756	767	779
Menot	-4 201	-3 948	-4 728	-4 804	-4 924	-5 047	-5 174
Toimintakate	-3 508	-3 204	-3 984	-4 060	-4 169	-4 280	-4 395

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	597	700	700	700
Muut tulot	96	45	45	45
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	693	745	745	745
Henkilöstömenot	-2 336	-2 066	-2 421	-2 497
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-834	-725	-1 039	-1 039
Sisäisten palvelujen ostot	-11	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39	-221	-249	-249
Avustukset	-58	0	0	0
Vuokramenot	-14	-18	-22	-22
Sisäiset tilavuokrat	-908	-919	-997	-997
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-4 201	-3 948	-4 728	-4 804
Toimintakate	-3 508	-3 204	-3 984	-4 060
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 467	1 931	0	2 866
Tilikauden tulos	-2 040	-1 272	-3 984	-1 194

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin sijoittuu mm. toimialan vastuulla olevien strategiateemojen ”Sosiaalisesti kestävä Vantaa” ja ”Hyvinvointia rakentava Vantaa” koordinaatio, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lakisääteiset tehtävät, Harrastusten Vantaa –hankkeen toteuttaminen sekä Kuusijärven alueen hallinnointi.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yhteiset palvelut tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yksikkö kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Vuoden 2024 aikana toteutetaan myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa ja edistetään sen tiedolla johtamisen mallia. Hyvinvointisuunnitelman 2023–2025 strategisina tavoitteina ovat vantaalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja hyvinvointierojen kaventaminen, turvallisuuden tunteen vahvistaminen sekä sujuvien palveluiden varmistaminen yhdessä hyvinvointialueen ja muiden yhteistyökumppanien kanssa. Tärkeänä tehtävänä on varmistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet sekä sujuva rajapintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Osallistetaan ruotsinkielistä palveluallueta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön, jotta siitä tulee yhtenäinen kokonaisuus. Kaupunki jatkaa ennaltaehkäisevää työtä asunnottomuuden poistamiseksi. Hyvinvointialueuudistuksen myötä painottuu entistä enemmän ajatus siitä, että kunnan hyvinvointityötä tehdään kaikilla toimialoilla – hyvinvointi ei ole pelkästään hyvinvointialueen asia. Tämän näkyväksi tekeminen on myös yksi hyvinvointityön tavoite. Yhteistyötä koulujen kanssa lisätään määrätietoisesti ennaltaehkäisevän päihdekasvatuksen osalta kutsumalla kokemusasiantuntijoita mukaan työhön ja vierailemaan erityisesti yläkouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Yksikkö koordinoi ja edistää toimialan kärkihankkeita Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo sekä Kuusijärvi.

Kaupungin uudistettu avustustenhakujärjestelmä on käytössä. Järjestöjen toimitilojen tukimalli viedään päätöksentekoon.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään ja koordinoidaan koko kaupungin tasolla ja Osallisuuspalvelut-tiimi toimii osallisuuden koordinaatioryhmän valmistelijana. Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä edistetään yhteistyössä kaikkien toimialojen kanssa ja toimialojen osallisuussuunnitelmat päivitetään. Yksikkö järjestää laadukkaita ja monipuolisia tilaisuuksia, joissa asukkaat pääsevät kohtaamaan viranhaltijoita ja vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen. Matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä, kaupungin työntekijöitä kouluttamalla ja kehittämällä uusia osallistumisen väyliä.

Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteillä tuetaan toimialan tavoitteiden saavuttamista. Huomioidaan myös ne asukkaat, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita. Kaupungin toteuttamassa viestinnässä, kyselyt mukaan lukien, huomioidaan saavutettavuus, selkokieliisyys, monikanavaisuus ja -kielisyys.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Harrastusten Vantaan toiminta jatkuu ja vahvistuu lukuvuonna 2023–2024. Lasten ja nuorten toiveisiin perustuvia, maksuttomia ja laadukkaita harrastustunteja järjestetään kaikkien vantaalaisten peruskoulujen toimipisteissä tai niiden välittömässä läheisyydessä heti koulupäivän jälkeen. Toimintamalli mahdollistaa kauden aikana harrastuksen noin 5 000 lapselle ja nuorelle toteuttamalla lähes 400 erilaista harrastusryhmää eri ikäluokille. Harrastusten Vantaa edistää lisäksi etsivää harrastekaveritoimintaa ja tulee alkavan kauden aikana tiivistämään yhteistyötä erityisesti oppilashuollon ja muiden kouluilla toimivien ammattiryhmien kanssa. Toiminta on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia ja tekee aktiivisesti yhteistyötä valtakunnallisissa verkostoissa muiden kuntien kanssa.

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät yksikön koordinaatiossa olevat hankkeet ovat Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kehittäminen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeessa käynnistetty opistotalon tarvesuunnittelu.

Kuusijärven kärkihankkeessa kehitetään alueen kävijämäärälaskentaa ja kestävyiden seuranta. Tavoitteena on siirtyä hallintomalliin, jossa Kuusijärven palvelujen hallinnointi ja johtaminen keskittetään kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle sekä kiinteistöjohtaminen kaupunkiympäristön toimialalle. Uudisrakentamisen hankkeista infokatoksen, yleisen vessan ja kahden uuden savusaunan sekä pukuhuonerakennuksen rakentaminen käynnistyy. Sen jälkeen ovat vuorossa vuokratilat ja vuokratila. Maisemarakentamisen osalta käynnistyy esteettömän uimapaikan rakentaminen ja järveä kiertävän rantareitin suunnittelu, jonka voi kulkea esteettömästi sulan maan aikana. Osana Vantaan 50-vuotisjuhlavuotta järjestetään Kuusijärvellä Nuku yö ulkona -metsähotelli.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeessa käynnistyy tarvesuunnittelu, joka sisältää kaupunkikulttuuritalon ja opistotalon kokonaisuuden. Myyrmäen keskustan kehittyessä huolehditaan alueen vapaa-ajan palvelujen järjestämisestä.

Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja tehostetaan viestintää. Uusi sähköinen avustustenhakujärjestelmä otetaan käyttöön. Edistetään järjestöjen toimitilojen tukimallin uudistamista tavoitteena yhtenäinen, läpinäkyvä ja saavutettava tukimuoto.

Osallistuva Vantaa -ohjelman pohjalta laajentuvan osallistuvan budjetoinnin ensimmäinen kaupunkitasoinen asukasvuorovaikutusprosessi saatetaan loppuun vuonna 2024 ja valikoituneiden hankkeiden toteuttaminen aloitetaan. Aukkaat tuodaan mukaan kaupungin toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun kehittämällä sähköistä osallisuusympäristöä, osallisuuspuhelinta ja asukasraatitoimintaa. Lisäksi panostetaan dialogisten menetelmien käyttöön.

Vaikuttamistoimielinten (vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto, svenska kommittén sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta) vaikuttavuutta kehitetään vahvistamalla niiden edustuksellisuutta siten, että toimielimet voivat ottaa entistä paremmin huomioon koko edustamansa kohderyhmän näkökulmat. Vaikuttavuutta lisätään myös kehittämällä koordinaatiroolia, hallinnollisia prosesseja sekä viestintää toimielinten näkökulman saamiseksi paremmin esiin. Parannetaan yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, ruotsinkielisten palvelujen kokonaisuuden huomioimiseen molemmilla toimialoilla.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan viestintä tukee toimialan strategiaa, vahvistaa Vantaan kaupungin brändiä ja auttaa vantaalaisia löytämään heitä kiinnostavat vapaa-ajan palvelut. Viestinnän tavoitteena on tavoittaa laajasti ja monikanavaisesti kuntalaisia, ja sitouttaa heitä seuraamaan viestinnän sisältöjä. Sekä viestinnässä että palvelumarkkinoinnissa vahvistetaan yhteistyötä palvelualueiden kanssa. Työn tueksi laaditaan yhdessä entistä kattavampi toimialan viestintä- ja markkinointisuunnitelma. Vuonna 2024 toimialan viestinnässä näkyy vahvasti Vantaa 50 v –juhlavuosi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	25	25	31
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	6	5
Henkilöstön kokonaismäärä	30	31	36

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,4	3,4	3,2	3,3
Koettu tyytyväisyys kunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin (ka väliltä 1–5) ^{*)}	3,2	-	-	-
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus ^{**)}	-	38	37	39

^{*)} Tunnusluku raportoidaan vuoden 2021 loppuun saakka.

^{**) Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava uusi tunnusluku 1.1.2022 (korvaa edellisen).}

16 33

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	511	472	472	472	479	487	494
Menot	-16 962	-18 297	-20 936	-21 317	-21 542	-22 081	-22 633
Toimintakate	-16 451	-17 824	-20 463	-20 844	-21 063	-21 594	-22 139

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	18	12	12	12
Maksutulot	82	184	184	184
Tuet ja avustukset	194	85	85	85
Muut tulot	189	191	191	191
Sisäiset tulot	28	0	0	0
Tulot yhteensä	511	472	472	472
Henkilöstömenot	-7 666	-8 145	-8 845	-8 926
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-2 452	-2 227	-3 070	-3 070
Sisäisten palvelujen ostot	-5	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 345	-1 832	-2 096	-2 196
Avustukset	-1 142	-1 267	-1 247	-1 447
Vuokramenot	-142	-139	-139	-139
Sisäiset tilavuokrat	-4 207	-4 682	-5 533	-5 533
Muut menot	-2	-4	-4	-4
Menot yhteensä	-16 962	-18 297	-20 936	-21 317
Toimintakate	-16 451	-17 824	-20 463	-20 844
Poistot	-625	-914	-1 163	-1 163
Vyörytykset	-1 194	-1 846	0	-1 814
Tilikauden tulos	-18 270	-20 584	-21 626	-23 821

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on taiteen, kulttuurin, historian ja lukutaidon asiantuntijaorganisaatio. Se vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa ja kulttuurin saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa oikein. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti myös kulttuurin keinoin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden vision mukaan Vantaa on rohkea ja elämänmakuinen kulttuurikaupunki, jossa yhdistyvät omaleimaisuus, ilo ja reilu yhdessä tekemisen meininki.

Vantaan kulttuuriohjelma linjaukset 2021–2030 ohjaa tavoitteellisesti yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri ja kukoistavat kaupunkikeskukset ovat osa kotikaupunkidentiteettiä. Taide, historia ja kaupunkitapahtumat näkyvät kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena. Kaupallisten ja isojen tapahtumien rinnalla järjestetään monipuolisesti matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia kaupunkilaiset osallistaen.

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin strategian ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa.

Vantaasta tuli kaupunki 1.1.1974. Vantaan juhluvuotta juhliitaan koko kaupunkiorganisaation voimin ja kaikilla suuralueilla teemalla Kotona Vantaalla. Juhlavuosi tehdään yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Juhlavuodesta rakennetaan asukaslähtöinen, yhteisöllinen, monikielinen ja osallistava kaikkien kaupunkilaisten juhla. Juhlavuoden keskeisiä tavoitteita toiminnalle ovat yhdessä tekemisen ja osallistamisen lisäksi mm. kiinnostava ja tapahtumarikas sekä moninaisuutta edistävä juhluvuosi.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden keskeisenä tavoitteena on kaikenikäisten ihmisten elämänilon, hyvän elämän ja hyvinvoinnin vahvistaminen kulttuurin ja taiteen keinoin, erityisenä kohderyhmänä kuitenkin lapset, nuoret ja senioriväestö. Palvelualueen toiminta toteuttaa suunnitelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti kaikkinaista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut jatkaa ja kehittää edelleen vuonna 2023 alkanutta Vantaan kulttuurilapset –toimintaa. Jokainen Vantaalle syntyvä lapsi vanhempineen pääsee maksuttomien kulttuuripalveluiden piiriin syntymästään alkaen. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin keinoin sekä lapsiperheiden/kaupunkilaisten kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen.

Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden alueellisesta saavutettavuudesta huolehditaan kolmessa lastenkulttuurikeskuksessa (Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkitupa Hakunilassa). Lastenkulttuuripalvelut tuottaa omien toimipisteittensä lisäksi ohjelmistoa myös varhaiskasvatuksen ja koulujen tarpeisiin sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. 4-luokkalaisten itsenäisyysjuhlan tuottamista koko sukupolven tavoittavana kokemuksena jatketaan yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Tempo-orkesteritoiminta on osa lasten ja nuorten kulttuuripalveluita. Sen avulla toteutetaan saavutettavan musiikin harrastustoiminnan kehittämistä koulupäivän yhteydessä kuudessa peruskoulussa. Tempo-orkesterien toimintaa kehitetään siten, että se saavuttaisi yhä enemmän sellaisia lapsia, nuoria ja perheitä, joille musiikin harrastaminen ei muuten olisi mahdollista. Tempo-orkesteritoiminnan koordinaattori huolehtii yhteistyöstä koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden kumppaneiden kanssa sekä toiminnan kehittämisestä. Kouluissa toimivien orkesterien rinnalle tuodaan muita Tempo-pedagogiikkaa hyödyntäviä toimintamuotoja, kuten Tempo-kuorot.

Håkansbölen historiallista kartanoaluetta kehitetään ainutlaatuiseksi ja eläväksi kulttuurimatkailukohteeksi yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Tavoitteena on avata päärakennus kartanomuseona kesällä 2026.

Kaupunginmuseon kokoelmatiloille on tavoitteena löytää uudet, turvallisemmat tilat, ja valmistella muuttoa vuoden 2024 aikana.

Vantaalla on parhaillaan menossa ja suunnitteilla merkittäviä julkiseen taiteen hankkeita, yhtenä suurimmista ratikan taiteen kokonaisuus. Tästä johtuen tavoitteena on kehittää julkisen taiteen prosesseja ja koordinaatiota uuden julkisen taiteen ohjausryhmän avulla. Ratikan taiteen kokonaisuutta varten kilpailutetaan koordinaattori, joka aloittaa hankkeessa alkuvuodesta.

Vantaan juhlavuosi näkyy myös Artsin ja kaupunginmuseon vuoden näyttelyissä. Yksi juhlavuoden päätapahtumista on Suomen kotiseutuliiton kanssa järjestettävät Kotiseutupäivät 30.8. - 1.9.2024.

Kirjastopalveluiden keskeisenä tehtävänä on Kirjasto 2030-ohjelman mukaisesti monilukutaidon edistäminen tarjoten aineistoja, välineitä sekä asiakaspalvelua. Kirjaston vuoden 2024 erityiseksi kohderyhmäksi on valittu monikieliset ja monikulttuuriset vantaalaiset. Palvelujen kehittäminen monikielisille ja -kulttuurisille kuntalaisille edistää tasa-arvoa ja ehkäisee segregatiota. Kirjasto jatkaa tiiviissä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa hyödyntäen erilaisia hankkeita. Kirjaston uutena tavoitteena on uusasiakashankinta kirjaston palveluita markkinoimalla ja uusia potentiaalisia asiakasryhmiä kartoittaen. Erityistä huomiota kiinnitetään myös lapsiperheiden houkuttelemiseksi kirjastopalveluiden äärelle lasten varhaisen lukuinnon vahvistamiseksi. Kivistön uuden kirjaston ja tapahtumatoimintojen avaaminen tarjoaa vantaalaisille uudenlaisia asiakaskokemuksia.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut huolehtii kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin, monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä sekä muiden kirjaston tehtävien järjestämisestä. Kirjastojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehitetään. Kirjastoihin hankitaan selkokielistä materiaalia sekä muulla kuin suomen kielellä kirjoitettuja materiaaleja.

Helmet-kirjastojen uuden Finna-portaalin käyttöönoton tavoitteena on edistää tehokasta aineisto- ja tiedonhakua. Samoin uuteen valtakunnalliseen e-kirjastoon liittymisellä tavoitellaan e-aineiston tarjonnan tehostamista ja asiakaskäytön selkeyttämistä. Helmet-kirjastojen omatoimikirjastojen käyttösääntömuutoksen tavoitteena on turvallinen asiakaskäyttö ja aineisto- ja tilaresurssien tehokas hyödyntäminen. Uuden kirjastoauton hankinta ja sen toiminnan muovaaminen yhteiseksi kulttuuri- ja kirjastoautoksi luo uusia mahdollisuuksia ja tavoitteena on kulttuuritarjonnan laajentaminen sekä liikuvien kirjasto ja kulttuuripalveluiden ulottaminen uusille asiakasryhmille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2023 alusta yhdistynyt kulttuuri- ja kirjastopalvelut ja sen henkilöstö jatkavat tulevaisuuden palveluiden kehittämistä vuonna 2023 luodun Ikkunoita uuteen -kehittäjäyhteisön avaamalla polulla. Palvelualue tarvitsee kykyä uudistaa ja hyödyntää toimintaympäristön tarjoamia muutoksen mahdollisuuksia. Vahvan substanssiosaamisen lisäksi ylläpidetään kehittäjäosaamista ja tuetaan uusia työnteon tapoja ja palveluiden uudistamista. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on mukana myös Erasmus+-hankkeessa, joka tarjoaa mahdollisuuden työntekijöille osallistua kansainvälisiin koulutuksiin ja tutustua eurooppalaisiin kulttuuripalveluihin tuottaviin tahoihin kuten esimerkiksi museopalveluihin, kirjastopalveluihin ja kulttuurikeskuksiin.

Uuden Kulttuurikeskus Mosaiikin avaaminen Kivistön kauppakeskuksessa luo mahdollisuuden kehittää asiakaskokemusta, tavoittaa uusia asiakasryhmiä ja jatkokehittää yhteistyötä paikallisen toimijoiden ja yhdistysten kanssa. Kirjaston tilaratkaisut mahdollistavat myös uudenlaisen työpajatoiminnan. Monitoimitiloihin tuotetaan kulttuurisisältöjä ja tapahtumia kaikenikäisille kaupunkilaisilla.

Kirjasto2030-ohjelman toimenpiteitä viedään käytäntöön. Kirjaston hanketoiminta tulee vuoden aikana laajentumaan kahdella uudella hankkeella, mikä mahdollistaa yhteistyön monikielisten ja monikulttuuristen asiakkaiden ja perheiden suuntaan yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Asiakkaille tarjottavat tiedonhankinnan portaalit uudistuvat Helmet-Finna portaaliksi ja uuden valtakunnallisen e-kirjaston portaaliksi. Helmet-kirjastojen omatoimikirjaston käyttö vaatii jatkossa asiakkaalta sopimuksen solmimisen, mutta tämä lisää tilojen turvallista käyttöä ja vähentää tilankäyttöön liittyviä riskitekijöitä. Uusi kirjastoauto tarjoaa myös kulttuuripalveluita eri puolilla Vantaata. Lasten ja nuorten kirjallisuuteen sekä sunnuntaiaukiolojen turvaamiseen lisätään määrärahaa.

Kulttuuritoiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja volyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Kulttuurin myöntämien avustusten tasoa nostetaan ja avustusperusteita ja avustustilajeja uudistetaan. Ammattimaisesti toimivien valtionosuutta saavien VOS –kulttuurilaitosten toimintaedellytysten vahvistamiseksi lisätään avustuksia 200 000 eurolla. Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Kulttuurisuunnittelu ja kaupungin elinvoiman edistäminen kulttuurin keinoin sekä hyväksytyjen linjausten mukaisena edellyttää monien toimialojen yhteistä työtä tavoitteemme saavuttamiseksi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	174	188	190
Määräaikaisen henkilöstön lkm	31	29	29
Henkilöstön kokonaismäärä	205	217	219

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Kulttuuripalvelut				
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	216 782	458 305	300 000	350 000
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,04	1,55	1,28	1,25
Avustukset, euroa/asukas *)	5,40	5,83	5,15	5,02
Kävijämäärä kaupunginmuseossa **)	15 686	30 379	15 000	25 000
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	6 033	8 532	20 000	20 000
Käyttömenot euroa/asukas ***)	53,62	55,68	34,71	38,73
Kirjastopalvelut				
kävijät	898 882	1 382 313	1 900 000	1 900 000
aineistolainojen määrä	2 101 997	2 394 690	2 400 000	2 900 000
aineistolainaus/asukas	9	10	10	12
aineistomääräraha euroa/asukas	5	5	5	5
toimintamenot/ asukas	37,6	38,2	40,5	45,5

*) KS 2023 uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia.

**) Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon pääraKENNUKSESSA opastettujen määrän.

***) Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä. KS 2023 ilman musiikki- ja kuvataidekoulua.

16 34

Liikunta

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	4 957	5 538	5 563	5 563	5 647	5 733	5 819
Menot	-26 554	-28 489	-30 174	-30 441	-31 058	-31 834	-32 630
Toimintakate	-21 596	-22 951	-24 611	-24 878	-25 411	-26 102	-26 811

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	9	0	0	0
Maksutulot	4 052	4 781	4 781	4 781
Tuet ja avustukset	394	400	425	425
Muut tulot	370	285	285	285
Sisäiset tulot	132	72	72	72
Tulot yhteensä	4 957	5 538	5 563	5 563
Henkilöstömenot	-6 691	-7 202	-7 605	-7 732
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-2 467	-2 564	-2 983	-2 983
Sisäisten palvelujen ostot	-6	-8	-8	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 067	-1 097	-1 202	-1 202
Avustukset	-1 378	-1 376	-1 376	-1 516
Vuokramenot	-478	-485	-535	-535
Sisäiset tilavuokrat	-14 466	-15 737	-16 445	-16 445
Muut menot	0	-20	-20	-20
Menot yhteensä	-26 554	-28 489	-30 174	-30 441
Toimintakate	-21 596	-22 951	-24 611	-24 878
Poistot	-3 679	-3 558	-3 617	-3 623
Vyörytykset	-1 958	-3 033	0	-3 372
Tilikauden tulos	-27 234	-29 541	-28 228	-31 872

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Palvelualueen perustehtäviin kuuluvat myös työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen liikunnan kehittäminen, koululaisten uimaopetus, kuntalaisten elintapaneuvontapalvelut sekä moninaiset hankekokonaisuudet.

Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin elämänkaarajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavaraussyksikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväko-

tien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä ja hoitaa toimialan keskitettyjä tilavarauspalveluita. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on luoda edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan painopisteenä on palvelutarjonnan lisääminen ikääntyneen väestönsosan kasvaessa. Keskeisenä painopisteenä on myös ennaltaehkäisevien elintapaneuvontapalveluiden lisääminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahotusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavaa Sporttikaveri -toimintaa ja yläkoulujen Urhea-toimintaa kehitetään aikaisempien vuosien pohjalta. Liikkuvan opiskelun avulla vaikutetaan toisen asteen opiskelijoiden fyysiseen aktiivisuuteen sekä ennaltaehkäisevien palveluiden tarjontaan. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuken kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia. Kaupunki tunnistaa vahvemmin matalan kynnyksen harrastustoiminnan erilaiset tarpeet ja kohderyhmät sekä mahdollistaa myös kilpatason ulkopuolisen eli niin sanotun ”höntsä-harrastamisen” tarpeet lapsilla ja nuorilla.

Matalan kynnyksen harrastusliikunnan järjestämistä tuetaan maksuttomilla tiloilla ja harrasteliikunnan kohdeavustuksin. Tuen hakuprosessia sujuvoitetaan kaupungin uuden avustusjärjestelmän käyttöönoton myötä.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämisessä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkostoa. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapaikkojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin, nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin sekä Tikkurilan urheilupuiston kehittämiseen sekä Elmon ja Kivistön urheilupuiston suunnitteluun. Ulkokuntosalien palveluverkkoa laajennetaan. Vuoden 2024 aikana toteutetaan yksi kokonaan varusteltu ulkokuntosali. Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Elmon uimahallin rakentaminen jatkuu ja Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteet saadaan käyttöön. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti edellyttää palveluiden saavutettavuuden parantamista. Liikuntapalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa, kuten ei myöskään henkilöstömäärä. Tästä syntynyt jatkuva tehostamisen tarve aiheuttaa kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkene- mistä.

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle. Liikunta- ja urheiluseurojen avustuksia korotetaan.

Liikkuva opiskelu –toiminnassa keskitytään erityisesti ennaltaehkäisevän elintapaneuvonnan – hyvinvointivalmennuksen - kehittämiseen. Sporttikaveri-toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimialatasoisen Harrastusten Vantaa -hankkeen, perusopetuksen ja hyvinvointialueen kanssa. Koululaisten oppilasurheilun ja pelipäivien kehittämistä sekä Vantaan Kortteliliigan toimintaa laajennetaan aikaisemmista vuosista. Henkilöstön liikunnan avulla työhyvinvoinnin parantamiseksi kehitettyä toimintamallia laajennetaan. Hyvinvointikertomus tutuksi ja terveellinen ravitsemus tavaksi -hanke kehittää ylipainoa ehkäiseviä toimintamalleja Vantaalla, ja vahvistaa tiedolla johtamista kaupungin hyvinvointityössä.

Ikääntyneiden palvelutarpeen kasvuun vastataan lisäämällä palvelutarjontaa ostopalveluilla sekä jatkamalla käyttöön otettujen virtuaalijumppien tarjoamista. Palvelutalojen välittömään läheisyyteen luodaan yhdessä asianosaisten toimialojen kanssa kävelyreitti, jonka varrelle on sijoitettu penkkejä lyhyin välimatkoin ylläpitämään ikäihmisten fyysistä aktiivisuutta ja ulkoilumahdollisuuksia. Ryhmäliikunnan ilmoittautumisjärjestelmän uudistettu versio otetaan käyttöön. Koululaisten uimaopetuksen tehokkuutta ja laatua parannetaan uimaopetuksen hallinnointijärjestelmän käyttöönotolla. Varmistetaan, että Vantaalla on terapia-allas käytettävissä ympäri vuoden.

Vantaan moottorirata-alueen hallintomallin selvitys on käynnissä.

Vuoden 2024 aikana käynnistetään Kuntoportaat Vantaalle -ohjelma, jota toteuttaa työryhmä, jonka tehtävänä on tavoitteellisesti selvittää uusien kuntoportaiden sijoittamis- ja toteuttamismahdollisuudet Vantaalle. Lähi- ja ulkoliikuntapaikkoja rakennetaan erityisesti koulujen, päiväkotien ja leikkikenttien pihalle tai niiden läheisyyteen. Uusien lähi- ja ulkoliikuntapaikkojen rakentamisessa ja vanhojen korjaamisessa huomioidaan alueellinen yhdenvertaisuus. On tärkeää, että tulevaisuudessa jokaisella asuinalueella olisi ainakin yksi lähiliikuntapaikka. Lähi- ja ulkoliikuntapaikkojen lisäksi rakennetaan uusia frisbeegolf-ratoja ja vanhoja ratoja korjataan.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää huomioiden myös avustusraportoinnin vaatimukset sekä kehittämällä kortteliliigan verkkopalvelua.

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikkumisohjelmassa määritettyjen kaupunkitasoisten toimenpiteiden tavoitteiden toimeenpanon seurannasta.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	130	134	145
Määräaikaisen henkilöstön lkm	17	11	11
Henkilöstön kokonaismäärä	147	145	156

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Kokonaiskulut, euroa/as.	111,38	109,59	117,06	121,46
Toimintatuotot, euroa/as.	15,41	20,46	22,76	22,39
Avustukset, euroa/as.	5,62	5,69	5,65	5,54
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21 %	23 %	23 %	23 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	16,10	11,87	8,00	8,00
– uimahallien verorahoitusosuus, %	90 %	82 %	81 %	81 %
Toimitilaneliöt, m ²	89 349	91 894	91 792	92 161
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	61 %	66 %	66 %

16 35

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	1 297	1 704	1 514	1 514	1 536	1 560	1 583
Menot	-13 171	-14 471	-14 572	-15 453	-15 184	-15 563	-15 953
Toimintakate	-11 875	-12 767	-13 058	-13 940	-13 647	-14 004	-14 369

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	14	602	577	577
Maksutulot	17	16	4	4
Tuet ja avustukset	1 248	1 040	912	912
Muut tulot	17	38	9	9
Sisäiset tulot	1	8	13	13
Tulot yhteensä	1 297	1 704	1 514	1 514
Henkilöstömenot	-6 140	-6 824	-7 172	-7 914
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 080	-1 116	-1 306	-1 306
Sisäisten palvelujen ostot	-24	-8	-8	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-352	-353	-359	-359
Avustukset	-1 658	-1 587	-1 587	-1 727
Vuokramenot	-87	-75	-77	-77
Sisäiset tilavuokrat	-3 830	-4 458	-4 044	-4 044
Muut menot	-1	-50	-17	-17
Menot yhteensä	-13 171	-14 471	-14 572	-15 453
Toimintakate	-11 875	-12 767	-13 058	-13 940
Poistot	-244	-192	-311	-311
Vyörytykset	-693	-1 070	0	-1 378
Tilikauden tulos	-12 812	-14 030	-13 369	-15 629

Toiminnan kuvaus

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden keskeisin työväline on kohtaamistyö, jota tehdään nuoriso- ja asukastiloilla, kaduilla ja ostoskeskuksissa sekä esimerkiksi nuorten työpajoilla ja etsivän nuorisotyön palveluissa, joissa keskitytään yksilön elämäntilanteen edistämiseen.

Palvelualue ylläpitää ja tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossa. Kivistön alueen yhteisötyö turvataan 40 000 euron lisärahoituksella.

Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden.

Toimintaympäristössä on nähtävissä elinolojen ja hyvinvoinnin polarisoitumisen jatkuminen. Erityisesti nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10–20 prosentin osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa. Myös viime vuosina paljon uutisointia saanut nuorten katurikollisuus ja jengiytyminen on muodostunut pysyvämmäksi huolenaiheeksi. Aikuisväestössä yksinäisyys on iso haaste, johon palvelualueen toiminnot pyrkivät myös vastaamaan.

Kaupungin nopea kasvuvauhti ja nuorten määrän lisääntyminen näkyy palvelutarpeen kasvuna kaikkien palvelualueen palveluiden osalta. Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvava osuus luo tarvetta pohtia uusia tapoja saavuttaa etenkin niitä nuoria aikuisia ja aikuisia, joilla on tuen tarvetta ja joita ei saavuteta perinteisin keinoin. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. kaupunginosissa tehtävän yhteistyön, etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpatjoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja palvelualueen on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää kaupungin muuttuvat tarpeet ja ihmisten toiveet.

Polarisaation aiheuttamat ilmiöt huono-osaisuuden keskittymisenä tietyille asuinalueille sekä voimistunut katurikollisuus haastavat palveluallueta entisestään. Erityisesti jalkautuva nuorisotyö menee paikkoihin ja tilanteisiin, jossa väkivallan uhka on todellista. Perinteiset palvelut eivät ole tarkoitettu näin vakavia tilanteita varten. Palvelualueella onkin pohdittu, missä menee nykyisten palveluiden mahdollisuuksien ja osaamisen rajat ja toisaalta, onko syytä ryhtyä miettimään uudenlaisen ammatikunnan sekä osaamisen vaatimuksia katutyössä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuoriso- ja yhteistyön menetelmiä eri ikäisten kaupunkilaisten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa palvelualue toimii. Palvelualueen keskeisimpiä toimintaympäristöjä ovat asukas- ja nuorisotilat, sekä mm. oppilaitokset, kadut ja kauppakeskukset. Vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa toimintaympäristö laajenee aina nuoren kotiin saakka.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden organisaatio käynnistyi vuoden 2023 alussa. Uuden organisaation visio- ja missiotyö käynnistyi vuoden 2023 aikana ja työ etenee vuoden 2024 aikana suunnitelman mukaisesti. Työn tarkoituksena on hahmottaa organisaatiolle kokonaisvaltaisempi näkökulma ja lähestymistapa kaupunkitasoiseen hyvinvointi- ja kohtaamistyöhön. Mallintamistyötä tehdään sekä asiakasryhmä että kaupunginosatasoisesti, jotta löydettäisiin mahdollisimman paljon näkökulmia työn kehittämiseen. Työn keskiössä on polarisaatio ja segregatiokehitys sekä sen torjunta.

Alueellisessa nuorisotyössä on ollut pitkään henkilöstön saatavuuteen ja pitovoimaan liittyviä haasteita. Näiden korjaamiseksi on tehty paljon töitä ja tilanteen muuttuessa parempaan on ensiarvoisen tärkeää tilanteen rauhoittaminen ja tasaannuttaminen. Samaan aikaan alueellinen nuorisotyö joutuu vastaamaan kaupunkikuvassa tapahtuneisiin vaikeisiin muutoksiin nuorisorikollisuuden kasvaessa ja jengiytymiskehityksen kiinnittäessä paljon huomiota ja resursseja.

Etsivässä nuorisotyössä painopisteenä on kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten elämäntilanteen parantaminen kehittämällä kotiin vietävää työtä yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Työpajatoiminnassa on jo jonkin aikaa kehitetty nuorten aikuisten maksutonta toimintaa sekä päiheteettömiä vapaa-ajanviettopaikkoja, jotta ilman työ- ja koulutuspaikkaa oleville nuorille olisi monipuolisesti mahdollisuuksia pysyä aktiivisena ja löytää ystäviä. Nuorisopalveluiden keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa. Nuorten aikuisten palveluissa on aloitettu kansainväliseen vaihtoon liittyvää toimintaa, jota on tarkoitus kehittää ja jatkaa myös tulevaisuudessa.

Yhteisöpalveluiden digitaalisia palveluita ja niiden tukea sekä ruoka-apua ja verkostoja kehittämällä vahvistetaan myös paikallisyhteisöjä, edistetään yhdenvertaisia kohtaamisia ja mahdollistetaan vapaaehtoistoimijoiden määrän kasvu. Digisyrjäytymistä ehkäistään digituen ohjauksen ja koordinaation kautta siten, että digituki tavoittaa sitä tarvitsevat ja on oikea-aikaista. Yhteisöpalveluiden tavoitteena on, että vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee. Yhteisöpalveluihin tulleet MEK-ohjelman yhteisökehittäjät tuovat myös uusia resursseja sekä lähestymistapoja kaupunginosien yhteistyön kehittämiseen.

Aikaisemmin aloitettua vaikuttavuuden mallintamiseen ja mittaamiseen liittyvää kehittämistyötä jatketaan suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti. Yhteisöpalveluiden tultua osaksi samaa palvelualueutta nuorisopalveluiden kanssa, täytyy pitää huolta koko palvelualueen ymmärryksen tuomisesta samalle tasolle vaikuttavuusnäkökulmasta. Työtä jatketaan jo aikaisemmin muodostuneiden yhteistyötahojen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palveluiden kehittämisen osalta suurimmat panokset laitetaan uuden palvelualueen vision ja mission muodostamiseen. Tämä työ on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2024 aikana. Kehittämistyöhön osallistetaan koko henkilöstöä, joista innokkaimmat ja motivoituneimmat osallistuvat siihen kaikista aktiivisimmin. Kehittämistyön tuloksena on tarkoitus syntyä askeleita, joilla voidaan tulevaisuudessa paremmin vastata kaupunginosatasoiseen kohtaamistyöhön ja hyvinvoinnin rakentamiseen, tiedostaen kaupunginosien erilaiset kysymykset ja tarpeet.

Sosiaalista eheyttä ja turvallisuutta ja palvelujen saatavuutta parantavaan ennaltaehkäisevään nuoriso- ja yhteistyöhön panostetaan toimintavuonna erityisen vahvasti. Eri toimialojen ennaltaehkäisevät ja korjaavat toimet yhteensovitetaan kaupunkitasoisella ohjelmakokonaisuudella. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan siihen luotavan sitovan mittariston avulla.

Alueellisessa nuorisotyössä kenttätöiden tukea ja organisoimista vahvistetaan koordinaattoritehtävillä. Tulevat koordinaattorit toimivat vuorotyössä ja heistä aina osa on töissä silloin, kun toimintaa on jossain päin kaupunkia. Tällä vahvistetaan organisaation kykyä reagoida vaihtuviin tilanteisiin ja erityisesti katutyössä kohdattaviin haasteisiin. Varhaisen puuttumisen ja interventiotyön vahvistamiseksi Vantaa lisää näkyvästi katutyötä niissä kaupunginosissa, joissa tarpeen on arvioitu olevan suurin. Talousarvioon varataan rahoitus kahteen Irlannin mallin mukaiseen katutyöpartioon. Työmallin vaikuttavuus perustuu jatkuvaan läsnäoloon alueella.

Katujengi-ilmiöstä on tärkeää saada kunnollista tutkimustietoa. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut on ollut käynnistämässä aiheesta tutkimusta yhdessä Nuorisotutkimusseuran ja Itlan kanssa. Mukaan ovat lähdössä myös Tampere ja Oulu. Neuvottelut tutkimuksesta on käynnistetty myös THL:n kanssa.

Alueellisessa nuorisotyössä otetaan käyttöön pulssitiedon keräämiseen tarkoitettu tiedonkeruun ja tiedon analysoinnin väline. Tiedonkeruun tapaa ja välinettä on kehitetty yhteistyössä SOS-Lapsikylän kanssa Aluehallintoviraston kehittämisrahan avulla ja vuoden 2024 aikana se on tarkoitus ottaa käyttöön. Välineellä kerätään aluekohtaista dataa, jonka avulla on tarkoitus havaita ja reagoida nopeasti alueella tapahtuviin muutoksiin nuorten hyvinvoinnissa, osallisuudessa ja turvallisuuden tunteessa. Välinettä kehitetään kentältä tulleiden kokemusten kautta myös jatkossa.

Pääkaupunkiseudun kaupungit tekevät aktiivista yhteistyötä nuorisorikollisuuden ja jengiytymiskehityksen ennaltaehkäisyn parissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on rahoittanut tähän paneutuvaa yhteisöhanketta vuoden 2022 lopusta alkaen. Hanke on saanut lisää rahoitusta ja nyt Vantaalle tulee myös oma kehittämistyöntekijän resurssi hankkeessa. Hankkeessa tehdään aktiivista yhteistyötä erityisesti Irlannin kanssa.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut on aloittanut yhteistyön Helsinki Missio ry:n ylläpitämän Aggredi-toimintamallin kanssa. Helsinki Missio ry on saanut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä hankerahaa mallin nuorisoversion kehittämisestä Vantaalla. Mallin avulla pyritään tavoittamaan sellaisia nuoria, jotka ovat jo joltain osain tai pidemmälläkin nuorisorikollisuuden ja/tai jengiytymisen kysymysten parissa.

Aggredi-toiminta pyrkii tavoittamaan nämä nuoret ja kiinnittämään heidät omaan toimintaansa, ennen kuin aletaan miettimään minkälaisia mahdollisia jatkopolkuja ja ulospääsyä sen hetkisestä tilanteesta on mahdollista saavuttaa. Toiminta kohdistuu nuoriin ja nuoriin aikuisiin ja sitä on tarkoitus aloittaa Länsi-Vantaalla. Nuorisotyötä laajennetaan kahdelle uudelle alueelle avaamalla nuorisotilat järjestöyhteistyöllä (ns. Kolohongan malli).

Kehittämishankkeet vuonna 2024:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)
- Nuoska (AVI)
- Pääkaupunkiseututasoinen nuorisorikollisuuden ja jengiytymisen varhaisen puuttumisen kehittämishanke yhdessä Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kanssa (OKM)
- Aggredi-toiminnan nuorisoversioon kehittäminen Länsi-Vantaalla (Helsinki Missio ry, rahoitus OKM:stä)

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	124	139	161
Määräaikaisen henkilöstön lkm	30	35	31
Henkilöstön kokonaismäärä	154	174	192

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	179 456	215 741	250 000	250 000
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	140 081	145 595	160 000	160 000
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)	4 009	5 618	7 500	7 500
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	260	258	380	380
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	797	834	750	800
Nuorisopalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	51	53	58	58
Käyttömenot/asukas *)	41	42	58	59
Avustukset/ asukas *)	2	2	7	6
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä **)	21	21	21	31
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m ² **)	15 642	15 571	15 571	19 172
Yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	90	120	140	140
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät viikossa	5 500	5 500	6 000	6 000

*) KS 2023 alkaen luku on uuden organisaation toimintamenojen mukainen, aikaisemmissa vuosissa vain Nuorisopalvelut.

**) TA 2024 lisätty yhteisöpalvelujen ja sovittelutoimiston tilat uuden organisaation mukaisesti.

16 37

Elinikäinen oppiminen

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	1 587	1 768	1 458	1 458	1 480	1 503	1 526
Menot	-5 454	-6 924	-7 154	-7 176	-7 355	-7 539	-7 728
Toimintakate	-3 867	-5 156	-5 696	-5 718	-5 875	-6 037	-6 202

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	7	265	109	109
Maksutulot	1 050	1 253	1 053	1 053
Tuet ja avustukset	230	209	268	268
Muut tulot	1	0	0	0
Sisäiset tulot	298	42	29	29
Tulot yhteensä	1 587	1 768	1 458	1 458
Henkilöstömenot	-3 734	-4 529	-4 454	-4 476
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-364	-722	-914	-914
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100	-197	-210	-210
Avustukset	-288	-308	-328	-328
Vuokramenot	-6	-21	-21	-21
Sisäiset tilavuokrat	-957	-1 118	-1 162	-1 162
Muut menot	-4	-30	-66	-66
Menot yhteensä	-5 454	-6 924	-7 154	-7 176
Toimintakate	-3 867	-5 156	-5 696	-5 718
Poistot	-23	-67	-109	-109
Vyörytykset	-808	-1 250	0	-1 393
Tilikauden tulos	-4 699	-6 473	-5 805	-7 220

Toiminnan kuvaus

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa taide- ja kulttuurikasvatuksen eri muotojen ja alojen tarjonnasta sekä mahdollisuudesta osallistua tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen. Elinikäisen oppimisen palvelualueen vastuulla on vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestäminen ja koordinointi. Se vastaa Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan opiskelijan ohjauksesta ja valvonnasta. Se vastaa myös Vantaan kuvataidekoulun sekä Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä. Lisäksi elinikäisen oppimisen palvelualueen vastuulla on sen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelu.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Aikuisopisto edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille monipuolisena palveluvalikoimana laaja tarjonta erilaisia itsensä kehittämisen mahdollisuuksia sekä laadukkaita asiointikokemuksia.

Vantaan aikuisopisto on yksi maamme suurimmista kansalaisopistoista, jonka tekee erityislaatuiseksi myös sen erittäin laaja maahanmuuttajien koulutus. Opisto tarjoaa kansalaisopistossa kursseja ja luentoja lukuisista eri aiheista. Maahanmuuttajakoulutuksen tavoitteena on tukea Suomeen muuttaneita oppimaan suomen kieltä sekä työllistymään. Opiston järjestämä aikuisten perusopetus avaa toisen asteen jatkokoulutusmahdollisuuden niille, joilla ei vielä ole suoritettuna suomalaista perusopetuksen oppimäärää.

Aikuisopisto järjestää vuosittain noin 2 100 kurssia lähes 40 eri paikassa ympäri Vantaata. Kurssi-osallistujia on vuositasona noin 35 000. Opistossa työskentelee noin 40 vakinaista työntekijää ja noin 400 tuntiopettajaa vuoden aikana. Aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärä on noin 150 opiskelijaa, ja oppilaspaikkojen lisäämiselle on suuri tarve.

Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien projektien avulla. Vapaan sivistystyön oppilaitosten on vuodesta 2021 alkaen ollut mahdollista tarjota kursseja, joiden kautta hankittu osaaminen voidaan kirjata kansalliseen todennetun osaamisen tietovarantoon (KOSKI). Vantaan aikuisopisto valmistautuu näiden ns. Koski-kelpoisten kurssien tarjoamisen aloittamiseen vuoden 2024 aikana.

Kaupunki huolehtii, että pääsy suomen kielen kielikoulutukseen on helppoa, nopeaa ja opetuksen laatu tukee opiskelijan sekä kaupungin tavoitteita. Lisäksi kaupunki tarjoaa nykyistä enemmän aikuisten alkeistason sekä B- ja C- tason suomen kielen opetusta.

Aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Aikuisten perusopetusta kehitetään määrällisesti ja sisällöllisesti vastaamaan kysyntää. Yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitetään maahanmuuttajien koulutuspolkuja.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat, ja tilakysymyksiin etsitään ratkaisuja. Laaditaan toimintavuoden aikana selvitys harrastusten Vantaa -palveluiden toimivuudesta ja palautteista sekä liikuntatilojen käytöstä ja kohdentumisesta maksuperusteudistuksen jälkeen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	99	100	107
Määräaikaisen henkilöstön lkm	97	228	230
Henkilöstön kokonaismäärä	196	328	337

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Aikuisopisto				
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	23 759	32 236	30 000	32 500
opetustuntien kokonaismäärä	41 768	46 435	40 000	47 000
kurssien määrä	1727	2035	1800	2050
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	649	1457	1000	1200
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	126	170	140	170

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	93	116	200	200
oman maksutulon osuus budjetista %	33 %	30 %	30 %	22 %
Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu				
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu) *)	2 465	2 465	2 465	-
Taiteen perusopetus euroa/oppilas *)	2 153	2 209	2 249	-
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas *)	5,86	5,50	5,65	-
Taiteen perusopetus euroa/asukas *)	22,00	22,47	22,88	-

*) Seurataan vuoteen 2023 asti.

16332

Musiikkiopisto

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	1 009	1 047	1 047	1 047	1 062	1 078	1 094
Menot	-4 296	-4 447	-4 700	-4 724	-4 843	-4 964	-5 088
Toimintakate	-3 287	-3 400	-3 653	-3 678	-3 780	-3 885	-3 993

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	1	1	1
Maksutulot	962	1 015	1 015	1 015
Tuet ja avustukset	25	23	23	23
Muut tulot	11	8	8	8
Sisäiset tulot	11	0	0	0
Tulot yhteensä	1 009	1 047	1 047	1 047
Henkilöstömenot	-3 284	-3 348	-3 517	-3 542
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-162	-167	-204	-204
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17	-45	-50	-50
Avustukset	-5	-2	-2	-2
Vuokramenot	-8	-7	-7	-7
Sisäiset tilavuokrat	-812	-859	-901	-901
Muut menot	-8	-19	-19	-19
Menot yhteensä	-4 296	-4 447	-4 700	-4 724
Toimintakate	-3 287	-3 400	-3 653	-3 678
Poistot	-88	-66	-79	-79
Vyörytykset	-305	-475	0	-529
Tilikauden tulos	-3 681	-3 940	-3 732	-4 286

Toiminnan kuvaus

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2024 opiskelupaikan noin kahdelle tuhannelle oppilaalle. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee opetuksen lisäksi näkymään lähes kahdessa sadassa konsertissa, esityksessä tai tapahtumassa, ja tavoittaa lähes 16 000 kävijää.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti pääsääntöisesti lapsille ja nuorille. Vuosituntimäärä on noin 50 000 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1 200 soiton- ja laulunopiskelijaa ja noin 700 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan hyväksymää, opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Opetus antaa valmiuksia oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1 600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Musiikkiopisto toimii 15 toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Keskeiset tavoitteet

Musiikkiopisto on kehittämässä uusia toimintamuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetuskentän kanssa. Pää tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille toimintaan hakeneille. Tähän tavoitteeseen pyritään valmennusopetuksen tarjontaa laajentamalla ja ottamalla käyttöön yleisen oppimäärän opetussuunnitelma. Musiikkiopiston tunnettuutta kaupunkilaisten keskuudessa lisätään opiston 60-vuotis juhluvuoden tapahtumilla. Henkilöstön sitouttamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelma valmistellaan käyttöön otettavaksi 1.8.2024 alkaen. Uudella opetussuunnitelmalla pyritään lisäämään saavutettavuutta ja laajentamaan tarjontaa.

Jatkamme yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa kehittämällä vantaalaista mallia varhaisiän musiikkikasvatukseen päiväkodeissa.

Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin.

Nämä muutokset ja toiminnan kehittäminen mahdollistavat jatkossa yhä taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto	1 639	1 656	1 656	1 850
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, musiikkiopisto	-	-	-	731
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto	-	-	-	4
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto	-	-	-	18,53
Opetustuntien määrä	50 120	49 120	49 120	50 000
Oman maksutulon osuus budjetista %	-	-	-	22
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	-	-	-	47
Tapahtumien määrä	89	216	-	220
Tapahtumien kävijämäärä	5 938	14 411	-	16 000

Tunnuslukuja seurataan vuodesta 2024 alkaen.

16333

Kuvataidekoulu

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	322	322	322	322	326	331	336
Menot	-1 074	-1 098	-1 207	-1 210	-1 240	-1 271	-1 303
Toimintakate	-752	-776	-886	-888	-914	-940	-967

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	322	321	321	321
Tuet ja avustukset	-1	0	0	0
Muut tulot	0	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	322	322	322	322
Henkilöstömenot	-689	-683	-701	-703
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-44	-44	-64	-64
Sisäisten palvelujen ostot	-4	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29	-43	-100	-100
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-2	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-303	-323	-336	-336
Muut menot	-3	-5	-6	-6
Menot yhteensä	-1 074	-1 098	-1 207	-1 210
Toimintakate	-752	-776	-886	-888
Poistot	-34	-41	-45	-45
Vyörytykset	-72	-111	0	-126
Tilikauden tulos	-858	-928	-931	-1 060

Toiminnan kuvaus

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja sekä tapahtumatoimintaa.

Opiskelu kuvataidekoulussa on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää ja se noudattaa Opetushallituksen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan, hyväksymää opetussuunnitelmaa. Opiskelu antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään sekä hakeutua alan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Kuvataidekoulun opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Vantaan kuvataidekoulun on oppilasmäärältään Suomen toiseksi suurin: vuosituntimäärä on noin 6 600 tuntia ja oppilaita on noin 850.

Viikonloppuisin järjestettävät lyhytkurssit ovat perhekursseja, joihin voi osallistua aikuisen kanssa ja ne ovat hyvä tapa tutustua kuvataidekoulun toimintaan; niitä järjestetään vuosittain nelisenkymmentä.

Oppilaaksi kuvataidekouluun pääse matalalla kynnyksellä ja tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille hakemuksen lähettäneille. Myös vapaaoppilaspaikkoja on mahdollista hakea.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulu on jo neljänkymmenen vuoden ajan ollut keskeinen osa vantaalaista taidekasvatusta. Meillä on oppilaita toisessa, jopa kolmannessa polvessa.

Pitkistä perinteistä huolimatta seuraamme myös aikaamme ja taidemaailman kehitystä ja muutoksia aktiivisesti ja reagoimme niihin opetustamme kehittämällä. Kuvataidekoulu kehittää uusia toimintamuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetuskentän kanssa.

Esimerkkinä voidaan mainita Värinää taidekasvatuksessa hanke, jossa Vantaan kuvataidekoulu ja Vantaan musiikkiopisto ideoivat pilottihankkeen, jota Opetushallitus rahoitti syyskauden 2021 ja vuoden 2022 ajan. Hankkeen perusajatuksena oli kehittää pedagogista toimintaa yhteistyössä taiteen perusopetuksen (TPO) opettajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa ammatillisen osaamisen ja yhteisopettajuuden pohjalta. Vastaavalle toiminnalle suunnitellaan jatkossa toteutusmahdollisuuksia.

Vuosittain järjestetään Kulttuurikeskus Orvokissa Taidekarnevaali-tapahtuma yhdessä vantaalaisten TPO-oppilaitosten kanssa.

Kuvataidekoulun toimintaa kuuluu luontevana osana myös taidenäyttelyiden järjestäminen. Meillä yli 800 nuorta taiteilijaa tuottaa taidetta. Vantaalla ongelmana on ollut sopivan näyttelytilan puuttuminen. Keväällä 2024 saamme ensimmäisen kerran järjestää vuosittaisen lopputyönäyttelyämme Galleria K:ssa. Tästä käytännöstä toivomme jatkuvaa. Myös odotukset Kivistöön valmistuvan kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin näyttelytilan suhteen ovat toiveikkaat.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu	750	809	-	850
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, kuvataidekoulu	-	-	-	1 421
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu	-	-	-	1,3
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu	-	-	-	4,86
Opetustuntien määrä	6 230	6 122	6 310	6 600
Oman maksutulon osuus budjetista %	33 %	30 %	29 %	30 %
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista %	30 %	30 %	30 %	30 %

Tunnuslukuja seurataan vuodesta 2024 alkaen.

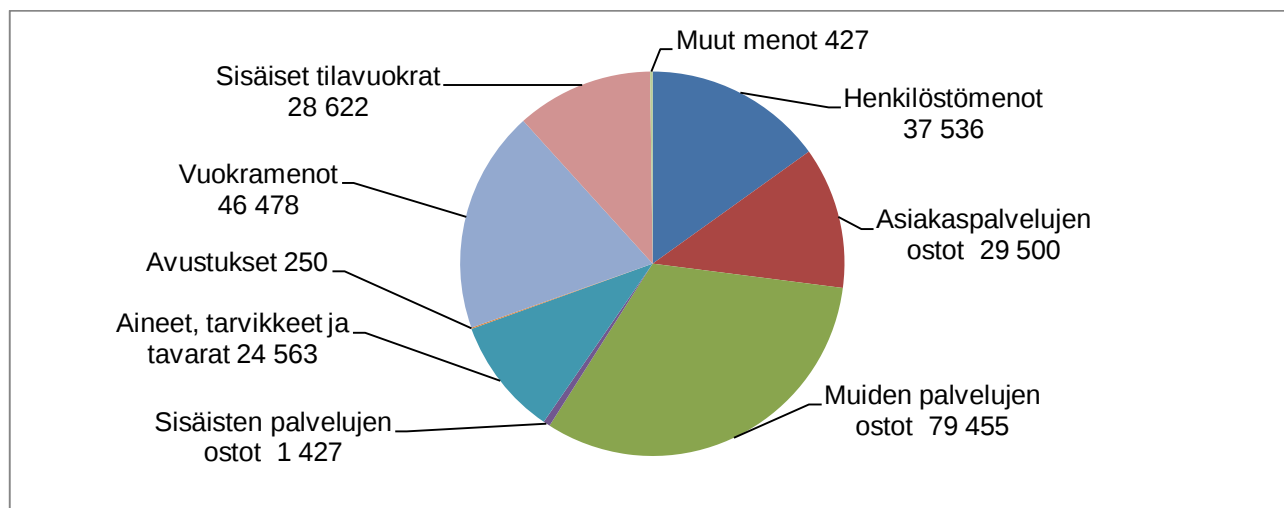
14

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	288 885	286 088	294 612	289 612	317 792	327 878	346 077
Menot	-266 241	-240 034	-247 655	-248 259	-254 465	-260 827	-267 348
Toimintakate	22 644	46 054	46 957	41 353	63 327	67 051	78 730

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2023 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkiympäristön toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 603 800 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	20 538	17 350	17 791	17 791
Maksutulot	22 394	27 549	26 445	26 445
Tuet ja avustukset	285	80	107	107
Muut tulot	57 329	68 443	63 764	58 764
Sisäiset tulot	188 338	172 667	186 506	186 506
Tulot yhteensä	288 885	286 088	294 612	289 612
Henkilöstömenot	-32 931	-36 073	-36 933	-37 536
Asiakaspalvelujen ostot	-40 923	-29 441	-29 500	-29 500
Muiden palvelujen ostot	-74 006	-77 424	-79 455	-79 455
Sisäisten palvelujen ostot	-1 610	-1 428	-1 427	-1 427
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 558	-22 605	-24 563	-24 563
Avustukset	-212	-215	-250	-250
Vuokramenot	-66 416	-46 416	-46 478	-46 478
Sisäiset tilavuokrat	-23 872	-26 011	-28 622	-28 622
Muut menot	-1 712	-420	-427	-427
Menot yhteensä	-266 241	-240 034	-247 655	-248 259
Toimintakate	22 644	46 054	46 957	41 353
Poistot	-92 360	-91 098	-98 544	-98 544
Vyörytykset	-10 334	-12 298	0	-11 620
Tilikauden tulos	-80 050	-57 342	-51 587	-68 812

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle, tämän rakennuslupajaostolle ja kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävästä kasvusta ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuonna 2024 Vantaalle ryhdytään rakentamaan raitiotielinjaa ja Vantaasta tulee näin Suomen neljäs ratikkakaupunki. Vantaan kaupunginvaltuusto päätti ratikan rakentamisesta 22.5.2023. Päätöksen ehtona on valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikan rakennuttamisorganisaation rekrytointia ja allianssihakintaa valmistellaan. Tavoitteena on, että rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2024 lopulla. Ratikan tuoman kaupunkikehityksen tavoitteena on ehkäistä alueiden eriytymistä, tukea keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Ratikasta odotetaan Vantaan kasvun ja kehityksen veturia tämän hetken hankalassa markkinatilanteessa.

Länsi-Vantaan raitioteiden aluevaraustarkastelu saatetaan loppuun alkuvuoden 2024 aikana. Tarkastelussa selvitetään muun muassa raitioteiden linjastovaihtoehtoja, tilantarvetta, päätepysäkkien sijaintia ja varikkotarpeita sekä tehdään näistä vaikutusten arviointia ja alustavaa kustannuslaskentaa.

Asuntomarkkinoiden tilanne syksyllä 2023 on haastava vähäisen kysynnän vuoksi. Uusia asuntohankkeita on aloitettu viime vuosiin verrattuna poikkeuksellisen vähän koko pääkaupunkiseudulla, joten myös tonttikysyntä on vähäistä. Maanmyynnin tavoitteiden saavuttamisesta odotetaan haastavaa vuonna 2024. Tonttivarantoa pitää kasvattaa kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja.

Vantaan tavoite olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä asettaa tavoitteita koko kaupunkiympäristön toimialalle. Ilmastonmuutos huomioidaan niin kaupunkisuunnittelussa kuin korjaus- ja uudisrakentamisessakin. Vantaa on aktiivisesti mukana hiilineutraaliutta edistävissä ja ilmastonmuutosta

hillitsevissä hankkeissa sekä valtakunnallisella että EU-tasolla. Kaupungin kaikessa rakentamisessa vähennetään päästöjä ja kaupungin toimitiloissa energiankulutusta. Vuonna 2024 huomio kiinnittyy erityisesti luontokadon hillitsemiseen: Vantaasta tavoitellaan myös luontopositiivista kaupunkia vuoteen 2030 mennessä. Vantaa toteuttaa aktiivisesti resurssiviisauden tiekartan mukaisia toimenpiteitä, jotka vahvistavat luonnon monimuotoisuutta vaalimalla olemassa olevaa luontoa, ennallistamalla uhanalaisia luontotyyppisiä sekä vahvistamalla luontoarvoja kaupunkiympäristössä. Yhtenä kehityskohteena toimiala kehittää toimintamallin, jonka avulla kaavoissa säästettäväksi suunniteltu puusto säilyy elinvoimaisena läpi rakennushankkeen toteutuksen.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien kesken tehty maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus päivittyy uuden MAL2023-suunnitelman myötä. Suunnitelma valmistuu hyväksyttäväksi syksyllä 2023. Vantaan asuntotuotanto- ja kaavoitustavoitteisiin ei odoteta merkittäviä muutoksia. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen, ja merkittävä osa rakentamisesta sijoittuukin siinä ratikan vaikutuspiiriin. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella Vantaalla edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta mm. kaavoittamalla uusia kaupunkimaisia pientaloalueita. Kaupunkikeskuksia kehitetään suunnitelmallisesti niille laadittujen kehittämisohjelmien mukaan.

Kaupungin oma toimitilarakentaminen kasvavan kaupungin palveluiden tarpeisiin jatkuu vilkkaana suhdanteista huolimatta. Uudisrakentamisen lisäksi kunnostetaan useita koulu- ja päiväkotirakennuksia. Investointisuunnitelma on sovitettu vuosien 2024 ja 2025 osalta valtuustokaudelle 2022–2025 asetettuun 360 milj. euron kehykseen.

Taloussuunnitelmakaudella otetaan käyttöön rakennuslaki, RYTJ-laki, alueidenkäyttölaki sekä luonnonsuojelulaki. Kaupungin edustajat osallistuvat aktiivisesti muutosten valmisteluun ja pyrkivät ennakoidaan niiden aiheuttamia muutoksia. Vantaan oma MATTI, maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä, toimii digitaalisena ja paikkatietopohjaisena alustana kaupunkiympäristön suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon prosesseissa. Hankkeessa on edetty jatkuvan kehittämisen vaiheeseen.

Kaupungin kärkihankkeista kaupunkiympäristön toimiala vastaa ratikan toteutumisesta, ja on keskeisessä roolissa myös muiden kärkihankkeiden toteuttamisessa: Tikkurilan osaamiskampus etenee kohti toteutusta, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelu ja kaavoitus on käynnissä. Kuu-sijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen etenee vaihteittain.

Selvitetään toimintavuoden aikana kuntatekniikan ja liikuntapalveluiden yhteistyönä, kuinka ulkoliikuntapaikkojen suunnittelu, hankinta, rakentaminen, ylläpito ja valvonta järjestetään.

Vuonna 2024 Vantaa juhlii 50-vuotispäiväänsä. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu juhluvuoteen erilaisin tapahtumin ja tempauksin, suunnitelmassa on mm. asukkaita osallistavia talkoita, näyttelyitä ja tapahtumia.

Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelman ja kävelyn edistämishjelman toimenpiteiden jalkauttamista jatketaan kaikilla palvelualueilla. Toimenpiteille määritetään palvelualuekohtaiset vastuhenkilöt, ja niiden toteutumista seurataan aktiivisesti. Ohjelmien tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan säännöllisesti.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimiala kiinnittää erityistä huomioita erilaisten rakennushankkeiden laadukkaaseen ja kustannustehokkaaseen toteutukseen kehittämällä tilaajaosaamista, suunnittelua sekä valvontaan.

Toimialan tulokortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Toimialan vastuulla olevat keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa.
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynti etenee.

- MAL-tavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa.
- Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten.
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030.
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kai-
tan toimenpiteitä toteuttamalla.
- Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväk-
symien reunaehtojen mukaisesti.
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.
- Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee.
- Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa.
- Varmistetaan, että sosiaaliseen asuntotuotantoon on saatavilla riittävästi kaavoitettuja tontteja.
- Kaupunki varmistaa sujuvan asioinnin mahdollistavien pysäköintipaikkojen riittävyyden kaupun-
kikeskustoissa eri toiminnot huomioiden.
- Vantaan kaupunki panostaa tilaajana harmaan talouden torjumiseen. Vantaa pilotoi yhdessä am-
matti- ja työnantajaliittojen kanssa työmaavalvontaa työmaatarkastuksin kaupungin rakennus-
kohteissa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	574	638	650
Määräaikaisen henkilöstön lkm	46	69	69
Henkilöstön kokonaismäärä	620	707	719

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöi-
den takia.

14 0

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Anssi Aura

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	5 776	5 924	5 976	5 976	6 067	6 159	6 253
Menot	-14 687	-15 237	-16 211	-16 356	-16 765	-17 184	-17 614
Toimintakate	-8 911	-9 313	-10 235	-10 380	-10 698	-11 025	-11 361

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	81	6	6	6
Maksutulot	5 438	5 788	5 788	5 788
Tuet ja avustukset	63	0	52	52
Muut tulot	3	0	0	0
Sisäiset tulot	192	130	130	130
Tulot yhteensä	5 776	5 924	5 976	5 976
Henkilöstömenot	-10 899	-12 079	-12 702	-12 847
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 790	-1 930	-2 255	-2 255
Sisäisten palvelujen ostot	-4	-1	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149	-232	-244	-244
Avustukset	-167	-135	-170	-170
Vuokramenot	-114	-185	-147	-147
Sisäiset tilavuokrat	-626	-632	-643	-643
Muut menot	-937	-44	-50	-50
Menot yhteensä	-14 687	-15 237	-16 211	-16 356
Toimintakate	-8 911	-9 313	-10 235	-10 380
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 730	1 498	0	1 735
Tilikauden tulos	-7 181	-7 816	-10 235	-8 645

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut sekä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

14 10

Kaupunkiympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-145	-167	-167	-167	-171	-175	-180
Toimintakate	-145	-167	-167	-167	-171	-175	-180

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-105	-151	-151	-151
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-38	-13	-13	-13
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-2	-2	-2	-2
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-145	-167	-167	-167
Toimintakate	-145	-167	-167	-167
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	121	80	0	81
Tilikauden tulos	-24	-87	-167	-87

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa muun muassa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, asema- ja yleiskaavojen valmistelusta sekä ympäristövastuullisuuden edistämisestä. Lautakunnan alainen lupajaosto toimii kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena rakennuslupa-asioissa sekä ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa.

Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 mukaisten kukoistavien kaupunkikeskusten kehittämiseksi laaditaan jokaisen suuralueen keskukseen oma kehittämissuunnitelma. Suunnitelma tukee yleiskaavan toteuttamista ja kaupungin tasapuolista kehittämistä. Kaupunginhallituksen 19.12.2022 tekemällä päätöksellä perustettiin viisi kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmää, joiden tehtävänä on kunkin alueen kehittämissuunnitelman seuraaminen. Seurantaryhmien tehtävänä on myös aktiivisesti ottaa kantaa suunnitelmiin sekä informoida kannanotoistaan tarvittavia toimieli-miä.

14 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	8	0	0	0	0	0	0
Menot	-2 962	-2 413	-2 687	-2 725	-2 793	-2 863	-2 934
Toimintakate	-2 955	-2 413	-2 687	-2 725	-2 793	-2 863	-2 934

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	5	0	0	0
Muut tulot	2	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	8	0	0	0
Henkilöstömenot	-1 610	-1 882	-2 091	-2 129
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-302	-347	-407	-407
Sisäisten palvelujen ostot	-3	-1	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13	-40	-44	-44
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-3	-24	-24	-24
Sisäiset tilavuokrat	-110	-114	-116	-116
Muut menot	-920	-6	-6	-6
Menot yhteensä	-2 962	-2 413	-2 687	-2 725
Toimintakate	-2 955	-2 413	-2 687	-2 725
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	2 512	2 388	0	2 702
Tilikauden tulos	-443	-25	-2 687	-23

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalvelut. Talouspalvelut huolehtivat toimialan aktiivisesta talousohjauksesta sekä talousarvio-, kehys- ja käytösuunnitelmavalmistelusta. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut tarjoavat asukkaille ja muille sidosryhmille tietoa ja osallistumismahdollisuuksia kaupunkiympäristön toimialan järjestämiin palveluihin, suunnitelmiin, päätöksiin ja niiden vaikutuksiin liittyen. Lisäksi viestintä- ja vuorovaikutuspalveluiden tehtävänä on koordinoida, kehittää, suunnitella ja toteuttaa toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhteistyössä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut vastaavat myös kaupungin ratikkaviestinnästä. Assistenttipalvelut toimivat toimialan johdon tukena asioiden ja toiminnan valmistelussa. Assistenttipalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluu myös palvelualueiden sisäinen asiakaspalvelu sisältäen tuen järjestelmien käyttöön sekä asiakirjahallintoon. Laki- ja valmistelupalvelut tuottavat toimialalle oikeudellisia ja hallinnollisia tukipalveluita. Laki- ja valmistelupalvelujen mahdollisuudet palvella toimialaa hankinnoissa vahvistuvat 2024.

Keskitetyn yksikön keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen keskeisenä tavoitteena on valtuustokauden strategian jalkauttaminen ja sitä kautta palvelualueiden tukeminen sitovien tavoitteiden toteuttamisessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut tukee osaltaan toimialan sitovien tavoitteiden toteutumista ja on mukana useissa kaupunkitasoisissa hankkeissa. Yhteiset palvelut jatkaa aktiivista, tarvelähtöistä toimialan esimiesten koulutusta. Toimialan henkilöstön digiosaamisen vahvistaminen, sekä osallistuminen toimiala- ja kaupunkitasoisten digitaalisten järjestelmien kehittämiseen säilyvät yhteisten palveluiden keskeisinä kehittämistyön painopisteinä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	26	30	32
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	2	2
Henkilöstön kokonaismäärä	28	32	34

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	5 769	5 924	5 976	5 976	6 067	6 159	6 253
Menot	-11 579	-12 657	-13 357	-13 464	-13 801	-14 146	-14 499
Toimintakate	-5 811	-6 733	-7 381	-7 488	-7 734	-7 987	-8 246

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	81	6	6	6
Maksutulot	5 438	5 788	5 788	5 788
Tuet ja avustukset	58	0	52	52
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	192	130	130	130
Tulot yhteensä	5 769	5 924	5 976	5 976
Henkilöstömenot	-9 183	-10 046	-10 459	-10 566
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 451	-1 571	-1 836	-1 836
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135	-191	-199	-199
Avustukset	-167	-135	-170	-170
Vuokramenot	-108	-159	-122	-122
Sisäiset tilavuokrat	-517	-517	-528	-528
Muut menot	-17	-39	-44	-44
Menot yhteensä	-11 579	-12 657	-13 357	-13 464
Toimintakate	-5 811	-6 733	-7 381	-7 488
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	-903	-970	0	-1 048
Tilikauden tulos	-6 714	-7 704	-7 381	-8 536

Toiminnan kuvaus

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella on viisi palveluyksikköä, jotka ovat ympäristökeskus, rakennusvalvonta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja tietopalvelut. Lautakuntarakenteen mukaisesti kaikki palvelualueen toiminta on kaupunkiympäristölautakunnan alaista toimintaa.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon valvonta, jolla edistetään ihmisten elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehditaan luonnon- ja ympäristönsuojelun tavoitteiden toteutumisesta Vantaalla. Lisäksi ympäristökeskus koordinoi koko kaupungin ympäristö- ja ilmastotyötä ja ympäristöjohtamisen kehittämistä. Ympäristökeskus vastaa kaupungin poikkihallinnollisesta Ekologisesti kestävä Vantaa -strategiateemasta sekä resurs-siivisuuden tiekartasta, joka linjaa kaupungin ympäristötavoitteet sekä ohjaa ja kehittää kaupungin ilmastotyötä sekä työtä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi.

Maankäytön strategisella suunnittelulla huolehditaan siitä, että kaupunki kasvaa toimivana kokonaisuutena arvojaan vaalien. Vetovoimaisena ja omaleimaisena kehittyvä kaupunkiympäristö turvaa nykyisten asukkaiden ja yritysten viihtymistä ja houkuttelee uusia. **Yleiskaavoitus ja asemakaavoitus** vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssiviisaasta kehittämisestä. Kaavoitus luo

edellytykset asumisen, työnteon ja vapaa-ajan ympäristölle, tehokkaalle liikennejärjestelmälle, viheralueverkostolle ja palvelurakenteelle sekä kestäväälle kehitykselle osana pääkaupunkiseutua. Kaavoituksen kautta tuotetaan kaupungille ja kaupungissa toimiville merkittävää aineellista ja aineetonta lisäarvoa. Suunnittelun laatua, resurssiviisautta sekä kustannustietoisuutta kehitetään jatkuvasti.

Rakennusvalvonta vastaa kaupungin alueella tapahtuvan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenetelyistä. Edistämme ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, sosiaalisesti sekä ekologisesti kestävä ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa.

Tietopalvelut vastaavat kaavoihin liittyvien tietojen sekä asiakirjojen hallinnollisesta käsittelystä ja prosessien sujuvuudesta. Työvälineet ja tapamme toimia digitaalisesti ovat valtakunnallisesti edistyskellisiä. Kehitystyö tukee suunnittelua, asukkaiden tiedonsaantia ja vuorovaikutusta. Kaavoitukseen liittyvin paikkatietojen ja seuranta-aineistojen avulla edistetään tiedolla johtamista ja ylläpidetään maankäytön tilannekuvia.

Palvelualueella, erityisesti ympäristökeskuksessa ja rakennusvalvonnassa, hoidamme luotettavasti ja laadukkaasti erilaisia viranomaistehtäviä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Kaavoituksen ja tietopalveluiden viranomaistehtävät sisältävät mm. ajantasa-asemakaavan ja useiden rekisterien ylläpidon, poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut. Lisäksi valmistelemme nimistöasiat. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen.

Työskentelemme yhdessä kaikkien toimialojen ja palvelualueiden kanssa. Yhteistyö asukkaiden kanssa voimistuu. Yhteistyömme eri sidosryhmien ja metropolialueen kuntien ja valtion viranomaisten kanssa, korkeakoulujen ja oppilaitosten sekä muiden kumppaniemme kanssa on tiivistä. Onnistuminen tukee Vantaan vetovoimaisuutta, kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja ympäristön laatua sekä tehokasta ja taloudellista hallintoa. Vaikutamme keskeisesti useiden kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kaupunkirakenne ja ympäristö –palvelualueen tavoitteena on resurssiviisas, toimiva ja elinvoimainen kaupunki sekä kestävä rakentaminen. Toimimme kansainvälisessä ympäristössä, jossa kehäänkärkemme on olla kansainvälisesti kilpailukykyinen lentokenttäkaupunki. Olemme eturintamassa hiilineutraalin ja vihreän kaupunkirakenteen edistäjinä, kestävässä rakentamisessa, asukas-yhteistyön toteuttajina sekä digitaalisten prosessien edelläkävijänä. Kasvun rinnalla vaalimme ympäristön arvoja ja haemme keinoja vahvistaa vantaalaista pientalojen suurkaupunkia. Osana kaavoitusohjelmaa selvitämme kompensatiomallia rakentamisen takia menetettyjen luontoarvojen korvaamiseksi. Tavoitteena on löytää kokonaisuuskäytännön malli, joka varmistaa, että luonnon monimuotoisuus ei Vantaalla enää vähene.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus 2020–2031 on hyväksytty syksyllä 2020. Sopimus on tehty valtion ja kuntien välillä. Sopimusta tullaan päivittämään uuden MAL2023 suunnitelman myötä. Suunnitelmassa on määritelty lähes samat asuntokaavoituksen ja asuntorakentamisen tavoitteet kuin voimassa olevassa sopimuksessa. Merkittävä osa rakentamisesta sijoittuu tulevaisuudessa Vantaan ratikan vaikutuspiiriin.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Lisäksi tehdään tarkastuksia lukuisiin erilaisiin valvontakohteisiin. Samoin osallistutaan aktiivisesti kaupungin ja naapurikuntien yhteistyöhön. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen. Ympäristökeskus huolehtii myös kunnan eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnasta.

Ympäristövalvonnassa suurimmat hakemusryhmät ovat meluilmoitukset ja vapautushakemukset huolevesiviemäriin liittymisestä. Ympäristöluvista ja niihin liittyvissä neuvontapyyntöissä korostuu kiertotalous. Sähköinen asiointi on laajenemassa yhä useampiin hakemus- tai ilmoitustyypeihin. Toimenpidepyyntöjä tulee paljon ja ne ovat aiempaa vaativampia.

Ympäristökeskus koordinoi Vantaan ympäristö- ja ilmastotyötä. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, mikä edellyttää selkeitä tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä. Keskeisessä roolissa ovat erilaiset energian tuottamiseen ja käyttöön liittyvät kysymykset sekä liikenteen päästöjen vähentäminen. Hillinnän ohella tarvitaan myös toimia sopeutua luonnon ääri-ilmiöihin. Tavoitteet on koottu resurssiviisauden tiekarttaan ja toimenpiteet toimialojen toteutussuunnitelmiin. Tiekartta on kaupungin strateginen ohjelma, joka on päivitetty tälle valtuustokaudelle. Tiekarttaan on otettu mukaan myös luonnon monimuotoisuus. Tavoitteena on torjua luonnon köyhtymistä, turvata monimuotoisuudeltaan arvokkaiden alueiden säilyttäminen, sekä ennallistaa virtaavaa vesiluontoa ja muita arvokkaita luontotyyppejä. Ympäristökeskus käyttää tiekartan seurantaan ja raportointiin Ympäristövahti-työkalua, josta julkaistiin julkinen versio kaupungin nettisivuille.

Ympäristökeskus on mukana kahdessa EU:n Horizon -hankkeessa. Vuoden alussa käynnistyi 5-vuotinen Neutralpath-hanke, jossa kehitetään Aviapoliksen alueella vähähiilisyttä ja jopa energiapositiivisuutta. Vantaan kiertotaloutta tukeva CIRCULT-hanke päättyy tänä vuonna. Kiilan alueella tehdään viranomaistyön, asukkaiden ja yritysten yhteistyön kehittämistä YM:n rahoituksella.

Asukkaiden sitoutumista omaan ympäristöönsä tuetaan lähiluontovuoden teemalla, jonka aiheena on tällä hetkellä linnut. Siihen liittyen Ely -keskus rahoittaa lähiluonto-opastuksen kehittämistä ja sen mallin levittämistä. Isosuon ennallistamista jatketaan Metsähallituksen kanssa Elyn rahoittamana.

Yleiskaavoitus vastaa maankäytön yleispiirteisestä suunnittelusta ja osallistuu seudulliseen maankäytön suunnitteluun. Uusi MAL 2023 suunnitelma valmistuu hyväksyttäväksi syksyllä 2023. Se täsmentää ja tarkistaa edellistä MAL 2019 -suunnitelmaa ja toimii seuraavan MAL-sopimuksen pohjana. Maakuntakaavoja ei ole käynnissä. Naapurikuntien kanssa teemme aktiivista suunnitteluyhteistyötä. Helsinki laatii parhaillaan Östersundomin osayleiskaavaa, mistä valmistunee luonnos 2024. Osallistumme työhön tiiviisti, koska siinä linjataan koko itäisen kasvusuunnan ratkaisusta. Myös Sipoossa ja Espoossa on käynnissä yleiskaavatyöt.

Yleiskaava 2020 tuli voimaan 11.1.2023. Yleiskaavasta laaditaan parhaillaan toteuttamisohjelmaa, jonka pohjaksi valmistuu 2023 työpaikka-alue selvitys ja kaavatalousselvitys. Yleiskaavan toteuttaminen on myös suojelu- ja viheralueiden toteuttamista. Valmisteilla olevassa viherrakenteen kehityskuvassa "Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA" tarkennetaan ja konkretisoidaan yleiskaavan sisältöä. Sen pohjaksi valmistuvat 2023 Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohje (SAAVU) ja yleiskaavan ekologista verkostoa tarkentava selvitys. Yleiskaavoitus vetää pientalo-ohjelmaa, mutta sen osatehtävät jakaantuvat laajasti.

Asemakaavoituksen keskeisiä tavoitteita vuodelle 2024 ovat hiilineutraalisuuden edistäminen, keskusten ja ratikkakaupungin kehittäminen sekä MAL-sopimukseen perustuvat asuntokaavoituksen tavoitteet. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta mm. kaavoittamalla uusia kaupunkimaisia pientaloalueita.

Hiilineutraalisuutta edistetään osallistumalla Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmän (AVA) kehittämyyhteistyöhön ja pilotointiin sekä selkiyttämällä ja yhdenmukaistamalla asemakaavoituksen käytäntöjä hiilineutraalisuuden edistämiseksi. Lisäksi edistetään puurakentamista vuonna 2021 tehtyjen linjausten mukaisesti ja tekemällä poikkihallinnollista yhteistyötä vähähiilisten ratkaisujen edistämiseksi rakentamisessa.

Vantaan keskuksia kehitetään jatkamalla laatutietoista asemakaavoitusta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Merkittäviä keskustakaavoja valmistellaan vuonna 2024 mm. Myyrmäessä, Martinlaaksossa, Kivistössä, Aviapoliksessa, Tikkurilassa, Hakunilassa ja Korsossa. Keskustojen kehitystä suunnitellaan kokonaisvaltaisesti alueellisissa yleissuunnitelmissa kuten kaavarungoissa ja kaavaluonnoksissa. Yleissuunnitelmien pohjalta ohjataan yksittäisiä asemakaavahankkeita tavoitellun kokonaisuuden suuntaan.

Uutta asuntokerrosalaa kaavoitetaan MAL 2023 -suunnitelman asuntotuotantotavoitteen mukaisesti vuosittain 240 000 k-m². Uutta rakentamista ohjataan ensisijaisesti keskusten ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle vähähiilisen liikkumisen edistämiseksi. Ratikkakaupunkia kehitetään kokonaisvaltaisesti tavoitteena kestävää liikkumista edistävä, elävä ja viihtyisä kaupunkiympäristö ja taloudellisesti järkevä kokonaisuus. Asemakaavoituksessa priorisoidaan ratikkakaupungin kehittymisen mahdollistavat hankkeet. Toimitilojen kaavoituksessa vastataan elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin ja kehitetään kilpailukykyisiä työpaikka-alueita Tikkurilassa, Aviapoliksessa, Myyrmäessä ja Vehkalassa.

Asemakaavaprosessia sujuvoitetaan ja selkiytetään kehittämällä kaavamuutoshakemusten käsitteilyprosessia. Lisäksi Vantaata kehitetään houkuttelevana pientalojen suurkaupunkina järjestämällä suunnittelukilpailu Katrinebergin alueelle.

Rakennusvalvonta edistää kestävää ja sujuvaa rakentamista. MAL-tavoite on 2 540 asuntoa vuodessa. Tavoite valmistuville pientaloasunnoille on 600 kpl. Rakennusvalvonta osallistuu toimintasuunnitelman laatimiseen pientalotuotannon lisäämiseksi.

Rakennusvalvonta osaltaan edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamista. Rakennusvalvonta edistää energiatehokkuustavoitteiden saavuttamista kehittämällä lämmitysjärjestelmien valinnan ja suunnittelun ohjausta.

Rakennusvalvonnan vetovastuulla oleva rakennusjärjestyksen uudistaminen on aloitettu syksyllä 2021. Tavoitteena on saada uusi rakennusjärjestys voimaan vuoden 2024 alussa. Tämä edellyttää rakennusvalvonnan ohjeistuksen ajantasaistamista sekä yhteistyötä erityisesti asemakaavoituksen kanssa. Rakennusjärjestyksen uudistamisella pyrimme myös sujuvoittamaan asemakaavoitusta ja edistämme hiilineutraalisuuden tavoitteita.

Vuonna 2022–2023 rakennusvalvonta osallistuu kahteen valtakunnalliseen kehityshankkeeseen, joissa testataan tietomallien käyttöä rakennuslupavaiheessa. Tavoitteena on toisaalta helpottaa lupahakijan prosesseja ja toisaalta tehostaa lupakäsittelyä. Palvelujen kehittämisen painopisteenä on hyvä sähköinen asiakaspalvelu. Tietomallien käyttöä edistetään.

Rakennusvalvonta on verkostoitunut Suomen suurimpien kaupunkien rakennusvalvontojen kanssa (ns. Topten-toiminta). Tavoitteena on yhtenäiset rakentamista koskevien säädösten ja ohjeiden toimintamallit ja tulkinnat koko maassa. Vuonna 2024 tämä on erityisen tärkeää; uusi rakentamislaki tulee voimaan vuoden 2025 alussa, mistä johtuen käytännössä kaikki rakennusvalvonnan prosessit, ohjeistukset ja toimintamallit tulee joko uusia tai vähintään päivittää.

Tietopalveluiden toiminta tukee merkittävää toimintatapa- ja tietojärjestelmämuutosta (MATTI ja Lupapiste), joka on luonut hyvän pohjan toiminnan kehittämiseksi ja digitalisaation hyödyntämiselle. Käynnissä ollut digitaalisten toimintamallien kehittäminen jatkuu. Seuranta ja viestintää kehitetään toiminnan tueksi sekä asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumisen helpottamiseksi. Suunnittelutyökaluja ja havainnollistamista monipuolistetaan suunnittelun laadun parantamiseksi. Tietopalvelu on mukana ajankohtaisissa lainsäädännön uudistamiseen liittyvissä kehityshankkeissa, joissa mm. testataan tietomallipohjaista kaavoitusta liittyen tulevaan valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ilmastomuutoksen kiihtyminen ja Euroopassa käytävän sodan seuraukset vaikuttavat voimakkaasti tulevaan suunnittelukauteen. Toimialan ja palvelualueen tehtävillä on keskeinen rooli näihin liittyvien uhkien torjumisessa ja ratkaisemisessa sekä vaikutuksiin varautumisessa. Samoin kansainvälinen toimintaympäristö ja siinä tapahtuvat muutokset näkyvät suoraan Vantaan elinkeinoelämässä ja kaupungin kasvussa sekä niiden kautta suunnittelussa ja rakentamisessa.

Toimintamme tavoitteita ovat olleet mm. kaupungin vahva kasvu ja lentokentän toimintaedellytysten varmistaminen ja kehittäminen. Aviapoliksen kehityksen ylläpitäminen edellyttää uusia innovatiivisia ratkaisuja, menetelmien ja seurannan kehittämistä sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että sidosryhmien kanssa. Haasteena on löytää vaikuttavimmat ja taloudellisesti kestävät

ratkaisut. Nopea kasvu tuo esille kasvun rajoja: kasvu vaatii toimia segregaatien ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Ympäristön laatu on tärkeä säilyttää ja yhtenä keskeisimmistä tehtävistä on löytää keinoja vähentää luontokatoa kaupunkiympäristössä. Kaupunkiympäristön toimivuus ja kilpailukyky turvataan.

Helsingin seudun uusi MAL2023-suunnitelma valmistuu 2023. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen. Sen lisäksi paneudutaan kolmeen ajankohtaiseen kärkeen: yhteiskunnan murrokseen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja Helsingin seutuun osana maailmaa. Kaavoituksen palveluketjua ja sen ennakoitavuutta on kehitettävä edelleen.

Suunnitelmakaudella otetaan käyttöön rakennuslaki, RYTJ-laki ja alueidenkäyttölaki sekä luonnon-suojelulaki. Lisäksi useat muut toimintaympäristöön vaikuttavat lait uudistuvat. Niiden vaikutukset näkyvät voimakkaasti palvelualueella. Kaupungin edustajat osallistuvat aktiivisesti muutosten valmisteluun ja pyrkivät ennakoimaan tulevat muutokset. Lakimuutokset edellyttävät useiden prosessien ja toimintatapojen perusteellista läpikäyntiä.

Palvelualueen toimintaympäristön muutoksia tuo tulevan rakentamislain vaatimukset digitalisoinnissa, mallintamisessa sekä valtakunnallisessa rakennetun ympäristön tietojärjestelmä hankkeessa (RYHTI-hanke), joka vaatii resurssointia.

Valtuustokauden aikana osallistutaan ja valmistaudutaan ympäristöministeriön digitaalisen kaavoituksen tietomallien ja yhteisten toimintatapojen kehittämiseen. Vantaalla tulee olla valmiudet liittyä valtakunnalliseen rakennetun ympäristön RYHTI-tietojärjestelmään vaiheittain lähivuosina. Osallistumme aktiivisesti myös muiden ministeriöiden digitaalisuutta edistäviin hankkeisiin.

Palvelualue on saanut toiminnan muutoksiin lisäresursseja. Koko toimialan uudet resurssit tukevat myös palvelualueen toimintaa. Uusien resurssien nopea hyödyntäminen vaatii esimiehiltä tukea ja suunnitelmallisuutta.

Eduskunta on hyväksynyt uuden eläinlääkintähuoltolain keväällä 2023. Lain voimaantuloa tavoitellaan vuoden 2024 aikana. Uusi laki voi aiheuttaa muutoksia kunnallisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisessä. Vaikutuksia voi olla tuotettavien palvelujen laajuuteen ja lisäksi laki voi tuoda tullessaan nykyisen toiminnan yhtiöittämisvelvollisuuden.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	129	146	148
Määräaikaisen henkilöstön lkm	8	10	10
Henkilöstön kokonaismäärä	137	156	158

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Hyväksytyt asemakaavat kpl	14	24	30	30
Uusi asuntokerrosala k-m ²	89 880	141 821	240 000	240 000
Poikkeamispäätökset	87	73	30	30
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	419 961	364 869	380 000	240 000
Aloitettut asunnot	3 420	2 033	2 300	2 000
Aloitettut rakennukset, kpl	396	543	480	350

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	334	421	300	300
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 336	1 490	1 800	1 800
Eläinlääkäriin potilaat	6 015	5 949	5 800	5 800
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	174	121	130	130

14 5

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Kimmo Kiljunen

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Kaupunkitilalautakunta							
Tulot	283 108	280 164	288 636	283 636	311 725	321 718	339 824
Menot	-251 553	-224 797	-231 444	-231 903	-237 700	-243 643	-249 734
Toimintakate	31 555	55 367	57 192	51 733	74 025	78 075	90 091
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt							
Tulot	77 947	82 347	76 984	71 984	95 040	99 877	112 702
Menot	-138 470	-130 722	-133 023	-133 482	-136 819	-140 239	-143 745
Toimintakate	-60 523	-48 375	-56 039	-61 498	-41 779	-40 363	-31 043

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	20 467	17 344	17 785	17 785
Maksutulot	16 956	21 761	20 657	20 657
Tuet ja avustukset	222	80	55	55
Muut tulot	39 746	42 712	38 012	33 012
Sisäiset tulot	556	451	476	476
Tulot yhteensä	77 947	82 347	76 984	71 984
Henkilöstömenot	-20 340	-22 167	-22 458	-22 917
Asiakaspalvelujen ostot	-40 923	-29 441	-29 500	-29 500
Muiden palvelujen ostot	-65 174	-68 078	-69 670	-69 670
Sisäisten palvelujen ostot	-514	-396	-396	-396
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 434	-4 921	-5 098	-5 098
Avustukset	-45	-80	-80	-80
Vuokramenot	-2 945	-2 478	-2 557	-2 557
Sisäiset tilavuokrat	-2 978	-3 109	-3 212	-3 212
Muut menot	-117	-52	-52	-52
Menot yhteensä	-138 470	-130 722	-133 023	-133 482
Toimintakate	-60 523	-48 375	-56 039	-61 498
Poistot	-47 113	-44 598	-48 763	-48 763
Vyörytykset	-3 814	-4 471	0	-5 047
Tilikauden tulos	-111 450	-97 445	-104 802	-115 307

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Joukkoliikenne on tehtävänä erikseen, jonka tulot ja menot ovat valtuuston hyväksymiä sitovia eriä. Kaupunkitilalautakunnan alaisia nettobudjetoituja yksiköitä ovat tilahallinta ja asuntovuokraus (osana kiinteistöt ja tilat palvelualueetta) sekä Varikko. Näiden yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60

Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-107	-80	-80	-80	-82	-84	-86
Toimintakate	-107	-80	-80	-80	-82	-84	-86

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-60	-59	-62	-62
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-46	-18	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-2	-2	-2
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	-1	-1	-1
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-107	-80	-80	-80
Toimintakate	-107	-80	-80	-80
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	107	80	0	80
Tilikauden tulos	0	0	-80	0

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistö-omaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

Sekä kaupunkitilalautakunnalle että kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnalle esitetään ensi vuoden aikana selvitys toimenpiteineen liikuntapaikkarakentamisessa havaittujen ongelmien korjaamiseksi.

14 50

Kadut ja puistot

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	25 603	27 134	27 134	27 134	33 324	33 727	34 612
Menot	-46 263	-39 613	-42 011	-42 284	-43 341	-44 425	-45 535
Toimintakate	-20 660	-12 479	-14 877	-15 150	-10 017	-10 697	-10 924

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	7 474	4 800	5 440	5 440
Maksutulot	15 564	20 174	19 559	19 559
Tuet ja avustukset	220	80	55	55
Muut tulot	1 948	1 800	1 800	1 800
Sisäiset tulot	397	280	280	280
Tulot yhteensä	25 603	27 134	27 134	27 134
Henkilöstömenot	-10 548	-11 146	-11 915	-12 188
Asiakaspalvelujen ostot	-440	-441	-500	-500
Muiden palvelujen ostot	-26 055	-19 856	-21 054	-21 054
Sisäisten palvelujen ostot	-289	-201	-201	-201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 975	-3 383	-3 570	-3 570
Avustukset	-45	-80	-80	-80
Vuokramenot	-2 523	-1 975	-2 054	-2 054
Sisäiset tilavuokrat	-2 351	-2 516	-2 623	-2 623
Muut menot	-36	-15	-15	-15
Menot yhteensä	-46 263	-39 613	-42 011	-42 284
Toimintakate	-20 660	-12 479	-14 877	-15 150
Poistot	-46 767	-44 176	-48 322	-48 322
Vyörytykset	-2 885	-3 277	0	-3 059
Tilikauden tulos	-70 312	-59 932	-63 199	-66 531

Toiminnan kuvaus

Kadut ja puistot (Kapu) vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamishjelmat sekä valmistelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmistelu yhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia mm. rakentamiselle ja liikenteelle, samoin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. MATTI-toimintamalli ja -tietojärjestelmä tuo myös osaltaan muutoksia palvelualueen toimintaan. Toimintaa kehitetään edelleen mm. asukas yhteistyötä lisäämällä, kuten myös myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK) ohjaa erityisesti suunnittelua osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja

valtion välinen MAL-sopimuskäytäntö määrittelee monipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikkumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Katujen ja puistojen palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Maanrakennuskustannusten taso on pysynyt edelleen korkeana, vaikka vuoden 2022 kaltainen nousu onkin taittunut. Muun muassa bitumin hinta on noussut roimasti, mikä on lisännyt päällystyskustannuksia sekä pienentänyt korjaus- ja paikkauskohteiden laajuutta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Vantaan ratikan allianssihankinnan valmistelu ja rakennustöiden aloittaminen
- MATTI-toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualueita koskevien toimenpiteiden jatkaminen
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja osallistavan budjetoinnin jatkaminen
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja korjausvelan kasvun pysäyttäminen
- Laaditaan toimintaohjelma korjausvelan vähentämiseksi kehyskaudella
- Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan toteuttaminen
- Rakentamattomien ja rakennettujen yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon toteuttaminen
- Osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisien budjetoinnin toimenpiteisiin
- Osallistuminen Vantaa 50-vuotisjuhlavuoden hankkeisiin

Vantaan kaupungin valtuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätöksen ehtona on valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikka toteutetaan kahden allianssin mallilla. Allianssihankinnan valmistelu käynnistyy vuoden 2023 lopulla ja varsinainen hankinta pyritään käynnistämään kevätkesällä 2024 valtion rahoitusosuuden varmistuttua. Kaupungin tavoite on, että rakennustyöt käynnistyisivät loppusyksystä 2024. Ratikan toteutus edellyttää myös rakennuttajaorganisaation rekrytointia ja mahdollisesti linjaorganisaation henkilöresurssien vahvistamista.

MATTI-järjestelmää kehitetään siten, että palvelualueen keskeisiä työprosesseja saadaan lisää mukaan järjestelmään. Vuoden 2024 osalta se tarkoittaa priorisoitujen kehittämiskohteiden viemistä toteutukseen jatkokehitysprojektien ja pienkehityksen puitteissa. Järjestelmän kehittäminen on jatkuvaa, ja jo käyttöön otettuja toimintoja kehitetään käyttökokemusten mukaan edelleen paremmiksi sekä luodaan tarvittaessa kokonaan uusia toiminnallisuuksia.

Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2022 resurssiviisauden tiekartan päivityksen. Katuren ja puistojen palvelualue toteuttaa em. tiekarttaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen osuutta, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO₂-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän. Lisäksi omassa toiminnassa sekä urakoinnissa noudatetaan valtakunnallisessa Green Deal -sopimuksessa sovittuja ajoneuvojen ja työkalujen päästötavoitteita.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatuikäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa.

Resurssiviisaampia ja vähähiilisiä rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja edistetään aktiivisesti. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä. Resurssiviisauden saavuttaminen edellyttää luonnollisesti koko toimialan yhteistä tahtotilaa.

Palvelualue seuraa uusien mikroliikkumispalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittämistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa, jotta niistä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen ratkaisu kaikille osapuolille.

Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoa. Ohjeistus on laadittu vuoden 2022 aikana ja sitä tarkistetaan tarvittaessa ennen niittokautta 2024. Myös puukompensaatiota edistetään. Laaditaan selvitys siitä, olisiko viheralueiden kunnossapidossa mahdollista saada kustannushyötyjä ja tukea luonnon monimuotoisuutta laajentamalla hallitun hoitamattomuuden käytäntöjä.

Vuonna 2024 jatketaan pysäköinnin kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksyttyjä toimenpiteitä. Kivistön ja Kaskelanrinteen pysäköintikoikeilua jatketaan.

Aikaisemmin Myönteiseen erityiskohteluun (MEK) sisältynyt osallistuva budjetointi laajenee suuraluekohtaisesta toiminnasta koko kaupunkia koskevaksi.

Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan laadulla on suuri merkitys kuntalaisten viihtyisyyteen sekä alueiden elin- ja vetovoimaan. Kadut ja puistot osallistuu aktiivisesti keskuksien hankkeiden suunnitteluun, toteuttaa infran oikea-aikaisesti ja kunnossapitää julkista kaupunkitilaa laatuvaatimusten mukaisesti. Keskusta-alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen tilan käyttäminen tehokkaasti. Myyr York Park kaupunkipuiston toimintaa jatketaan kesällä 2024. Toimintaan varataan korkeintaan 100 000 euroa. Kilpailutus käynnistetään vuoden 2023 aikana.

Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2021 Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman vuosille 2022–2025. Toimintaympäristöarvion perusteella suunnitelmaan on valittu neljä teemaa: lähisuuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Teemojen sisällä on valittu painopistealueet ja toimenpiteet.

Katujen ja puistojen palvelualueen vastuulla on erityisesti liikkumisen turvallisuus. Painopistealueita ovat liikenneympäristön turvallisuus, joukkoliikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteinä ovat muun muassa nopeusrajoitukset ja nopeusnäytöt, suojakorokkeet ja hidasteet, kiertoliittymät, liikennevalot ja automaattinen kameravalvonta.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus. Joukkoliikenteen turvallisuuspuutteet voivat kohdistua niin liikennevälineisiin kuin esimerkiksi asemille, terminaleihin tai kaduille. Usein kyse on väkivallan pelosta ja turvattomuuden tunnetta esiintyy erityisesti asemilla. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL ja Väylä-virasto kesken.

Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuustyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuustyöryhmässä.

Asemanseutujen turvallisuuden parantaminen on kaupunkiympäristön toimialan sukupuolitietoisien budjetoinnin hankkeena. Kolmas asemaseutu käynnistyy 2024.

Puistojen perusparannushankkeita lisätään. Puistojen rakentamis- ja peruskorjaushankkeissa huomioidaan nykyistä paremmin myös ikääntyneiden liikunta ja liikkumismahdollisuudet.

Tikkuraitin peruskorjauksen suunnittelu aloitetaan vuonna 2024 ja korjaus vuoden 2025 aikana. Vuoden 2024 aikana kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti Tikkuraitilla toteutetaan kiireellisimpiä viihtyisyyttä ja turvallisuutta lisääviä toimia sekä pintarakenteen kunnossapitoa ja korjausta.

Katujen ja puistojen palvelualue osallistuu Vantaan 50-vuotisjuhliin toteuttamalla Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevia hankkeita ja tapahtumia mm. kukkien ja puiden istutuksia.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-vision toteuttaminen
- Ratikan toteuttamisen organisointi ja käynnistäminen
- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen

Vuonna 2024 MATTI-järjestelmän kehittämistä jatketaan jatkokehitysprojektin sekä pienkehitysten avulla. Pienkehityksessä panostetaan mm. prosessien tehostamiseen automaatioiden avulla sekä suunnittelun ja rakentamisen aikaisten tietomalliaineistojen tiedonhallinnan selkeyttämiseen.

Järjestelmäkehityksen lisäksi muutetaan toimintatapoja, jotta alustan mahdollisuuksia ja tietoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Viimeisetkin päällekkäiset toiminnot siirretään MATTI-kokonaisuuteen, prosessien sujuvuutta tehostetaan ja kenttätyötä vahvistetaan mobiilisovellusten käytön lisäämisellä sekä koneälyn hyödyntämisellä. Tämä vaatii yhteistä sopimista ja ymmärrystä keskitetyn tietojärjestelmän tiedonhallinnasta omassa työssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Esihenkilöiltä edellytetään muutosjohtajuutta, ja koko henkilökunnan kouluttautumista uusien toimintatapojen juurruttamiseksi. Esihenkilöosaamista vahvistetaan edelleen valmentavan suorituksen johtamisen suuntaan.

Myös kumppanuuksia hyödynnetään ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Aasukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät otetaan entistä aktiivisemmin mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita. MATTI-toimintamalli tukee osaltaan valmentavaa johtamistapaa, jossa kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia jalkautuu entistä paremmin ja työntekijät enenevässä määrin johtavat itseään.

Rakentamisen palveluyksikköön on kesällä 2023 perustettu uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, joka vastaa mm. MATTI-hankkeeseen kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa ja toisaalta myös MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 standardien mukaisesti. Vastuualueelle kootaan palvelualueen eri yksiköistä henkilöt, joiden tehtävänkuvaa omaisuudenhallinta liittyy jollain tavalla. Vastuualueen tehtäviin kuuluu mm. katujen ja puistojen palvelualueen rakennetun ympäristön omaisuuden elinkaaren hallinta ja omaisuustiedon ylläpidon koordinointi sekä MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen ja käytön edistäminen sekä kehitystiimin toiminnan koordinointi. Omaisuudenhallinnan tehostamista varten laaditaan omaisuudenhallintastrategia ja -suunnitelma. Omaisuudenhallintasuunnitelman yksi ilmentymä on dynaaminen 5-vuotissuunnitelma infran uudisrakentamiseen, saneerauksiin ja korvausinvestointeihin.

Näköpiirissä olevat kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnitteluttamis- ja rakentamisresurssit pysyvät hyvin rajallisina mm. akuutin työvoimapulan vuoksi, mutta omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita ajantasaisen MATTI-tiedon perusteella.

Vantaan ratikan rakentamispäätöksen myötä ratikan rakentamisorganisaation valmistelu on aloitettu ja rakentamisorganisaation on määrä olla koottuna vuoden 2024 aikana. Vantaan ratikka rakennetaan allianssimallilla. Allianssikumppanit valitaan vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että ratikan rakentaminen aloitetaan syksyllä 2024.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	246	270	276
Määräaikaisen henkilöstön lkm	29	50	50
Henkilöstön kokonaismäärä	275	320	326

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Liikenneväylien ylläpito €/m ²	1,90	1,91	2,00	2,20
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,30	0,30	0,30	0,35
Rakennetut puistot (R-kunnossapitoluokka) kunnossapito €/m ²	0,55	0,57	0,60	0,65
Maanlajitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	58 877	56 861	58 000	56 000
Korjausvelka 75 % (t€)	220 000	-	220 000	250 000

14 51

Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	12 502	12 117	11 954	11 954	12 133	12 315	12 500
Menot	-64 807	-62 300	-62 500	-62 500	-64 063	-65 664	-67 306
Toimintakate	-52 305	-50 183	-50 546	-50 546	-51 929	-53 349	-54 806

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	12 502	12 117	11 954	11 954
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	12 502	12 117	11 954	11 954
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	-40 483	-29 000	-29 000	-29 000
Muiden palvelujen ostot	-24 324	-33 300	-33 500	-33 500
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-64 807	-62 300	-62 500	-62 500
Toimintakate	-52 305	-50 183	-50 546	-50 546
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-52 305	-50 183	-50 546	-50 546

Toiminnan kuvaus

Koronapandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi ja tämä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Vuoden 2023 lipputulojen HSL ennustaa olevan 369 milj. euroa ja matkustajamääräennuste on 351 milj. nousua. Vuonna 2024 HSL tavoittelee 383 milj. euron lipputuloja ja 380 milj. nousua. Vuonna 2019 lipputulot olivat 383 milj. euroa ja matkustajamäärä 397 milj. nousua.

HSL:n talousarvioennusteen mukaan Vantaan osuus lipputuloista vuonna 2024 on 59,1 milj. euroa, joka on 96 prosenttia vuoden 2019 toteutumasta. HSL:n kustannusarvio on 912 milj. euroa, Vantaan osuus on arviolta 129 milj. euroa. HSL:n arvioidaan saavan tukia 12,0 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 2,1 milj. euroa. HSL arvioi, että vuoden 2023 lopussa HSL-kuntien yhteenlaskettua HSL-ylijäämää on kertynyt 49,2 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 14,9 milj. euroa. HSL esittää, että vuosina 2024–2025 kertyneitä ylijäämiä käytetään joukkoliikenteen kehittämiseen. HSL:n arvioidaan laskuttavan Vantaalta noin 68,2 milj. euroa, jolloin Vantaan maksaa joukkoliikenteen kuluista noin 53 prosenttia, joka ei ole omistajaohjaustavoitteiden mukainen. Loput kulut katetaan lipunmyyntituloilla ja avustuksilla.

Vantaa on myötämielinen joukkoliikenteen kehittämiseen, mutta kehittämisen tulee tapahtua HSL:n, kuntien, kuntalaisten ja yritysten välisessä yhteistyössä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Katujen ja puistojen palvelualue edistää kestävästä liikkumisesta ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehto- jien puitteissa edistävät tavoitteita. Vantaa edistää lipunhintojen pysymistä kohtuullisena. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia tavoitteita omalta osaltaan. Lähivuosina Vantaalla tulee aloittamaan useita sähköbussilinjoja ja kaupunki huolehtii mahdollisten latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaleihin. Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Vantaa tavoitteena on kehittää joukkoliikenteen vyöhykejärjestelmää, joka edistää joukkoliikenteen käyttöastetta ja samalla varmistaa HSL:n taloudellisen vakauden. Vantaan tavoitteena on saada koko kaupunki samalle vyöhykkeelle. Lippujärjestelmän uusimista pyritään selvittämään ja kehittämään yhdessä kaupunkien asiantuntijoiden ja HSL:n kanssa vuoden 2024 alkupuolella siten, että HSL voi pyytää järjestelmästä kaupunkien lausunnot vuoden 2025 talousarvioesityksensä yhteydessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputulota, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjontaa pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2023 oli saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa. Matkustajamäärät 2023 ovat noin 15 prosenttia pienempiä kuin 2019, mutta eri linjojen ja kuntien matkustajamäärät ovat toipuneet eri tahtiin. Esimerkiksi bussien seutuliikenteessä on ollut enemmän matkustajia kuin vuonna 2019.

Viime vuosina Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjasto- suunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työnte- koa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhka- huippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa- ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Kuusijärvi ja Sipoonkorpi ovat suosittuja ulkoilualueita Itä-Vantaalla. Kuusijärven saavutettavuutta parannettiin kesäkaudella 2023 linjalla 712, joka liikennöi Kuusijärven ja Tikkurilan välillä. Sipoonkorven saavutettavuutta vuoden 2023 kesällä parannettiin Hop-On Hop-Off-bussilla, joka kulkee Sipoonkorven, Nikkilän, Tikkurilan ja Mellunmäen välillä. Linjojen käyttöä seurataan.

HSL:n joukkoliikenteen palvelutasomäärittely uudistetaan lähivuosina. Vantaa tukee HSL:n uudistustyötä valmistelemalla oman näkemyksen ja tavoitteet Vantaan joukkoliikenteen tulevalle kehitykselle. Uudistuksessa huomioidaan Vantaan pientaloalueiden mm. Ylästön ja Nikinmäen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen huomioiden mm. kutsuliikenteen ja palvelulinjojen tarjoamat mahdollisuudet sekä liityntäyhteydet raideliikenteeseen.

Vantaalaisilla varhaiskasvatus- ja koululaisryhmillä jatkuu maksuttomat matkat vuonna 2024. Joukkoliikenteen budjetissa on varauduttu matkustusoikeuden hankintaan HSL:ltä.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn

ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumISRatkaisun pysäkille tai pysäkiltä määränpäähän. Lähivuosina kaupunkipyörät siirtyvät HSL:n vastuulle seuraavan hankinnan yhteydessä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia vaaratilanteita ja haittoja muille tienkäyttäjillä saadaan vähennettyä.

Vantaan kaupungin valtuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päättös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista investointikustannuksiin. Ratikan aiheuttamat muutokset bussiliikenteeseen sekä rakennusvaiheen poikkeusjärjestelyt tulee suunnitella hyvissä ajoin. Valmistuessaan ratikka parantaa olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	99 600	126 126	120 000	130 000

14 52

Varikko

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	7 313	5 447	5 547	5 547	5 670	5 796	5 925
Menot	-6 212	-4 987	-5 098	-5 098	-5 225	-5 356	-5 490
Toimintakate	1 101	460	449	449	445	440	435

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	921	1 539	1 559	1 559
Sisäiset tulot	6 392	3 909	3 989	3 989
Tulot yhteensä	7 313	5 447	5 547	5 547
Henkilöstömenot	-676	-765	-752	-752
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 138	-726	-796	-796
Sisäisten palvelujen ostot	-601	-550	-550	-550
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 642	-1 074	-1 118	-1 118
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1 611	-1 282	-1 302	-1 302
Sisäiset tilavuokrat	-390	-470	-459	-459
Muut menot	-154	-120	-120	-120
Menot yhteensä	-6 212	-4 987	-5 098	-5 098
Toimintakate	1 101	460	449	449
Poistot	-1 144	-1 289	-1 725	-1 725
Vyörytykset	-440	-505	0	-436
Tilikauden tulos	-484	-1 334	-1 276	-1 712

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa kadut ja puistot palvelualueetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetituna palveluysikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-ikänsä pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalla.

Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Kalustohankinnoissa sekä korjaamotoiminnassa varaudutaan uusien puhtaiden ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen sekä kasvaviin infran laatuvaatimuksiin.

Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaa - Green Deal -sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta rakennustyömailla. Ajoneuvojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimukset lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Ajoneuvo- ja konekaluston pitkät toimitusajat (noin 9–16 kk) vaikeuttavat investointiohjelman toteuttamista vuositason tasolla. Korjauspalveluiden, varaosien ja tarvikkeiden hinnannousu lisäävät kaluston ylläpitokustannuksia. Korjauspalveluiden saatavuus ja korjausajat ovat myös pidentyneet, johtuen työvoimapulasta sekä varaosien heikosta saatavuudesta.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja. Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämisen sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamisen.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin sekä edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Tavoitteena on, että vähintään puolet kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista toimii vaihtoehtoisilla käyttövoimilla tai uusiutuvilla polttoaineilla resurssiviisauden tiedon mukaisesti. Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä keskitettyä ajoneuvojen hankinnan ja hallinnoinnin mallia. Korjaamo keskittyy pääsääntöisesti työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Koulutuksella lisätään henkilöstön osaamista uusien ajoneuvotekniikoiden osalta. Autonasentajien rekrytointi on osoittautunut vaikeaksi.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 441	1 382	1 440	1 530

14 30

Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	39 842	43 096	37 896	32 896	49 582	53 834	65 590
Menot	-27 291	-28 729	-28 432	-28 618	-29 333	-30 066	-30 818
Toimintakate	12 550	14 367	9 464	4 278	20 249	23 768	34 772

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	491	427	391	391
Maksutulot	1 391	1 587	1 098	1 098
Tuet ja avustukset	2	0	0	0
Muut tulot	37 799	40 912	36 212	31 212
Sisäiset tulot	159	171	196	196
Tulot yhteensä	39 842	43 096	37 896	32 896
Henkilöstömenot	-9 731	-10 962	-10 481	-10 666
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-14 750	-14 904	-15 101	-15 101
Sisäisten palvelujen ostot	-225	-196	-196	-196
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 459	-1 536	-1 527	-1 527
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-421	-502	-502	-502
Sisäiset tilavuokrat	-627	-593	-588	-588
Muut menot	-80	-38	-38	-38
Menot yhteensä	-27 291	-28 729	-28 432	-28 618
Toimintakate	12 550	14 367	9 464	4 278
Poistot	-346	-422	-441	-441
Vyörytykset	-1 037	-1 274	0	-2 067
Tilikauden tulos	11 167	12 671	9 023	1 770

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: Mittaus- ja geopalvelut, Toimitilajohtaminen sekä Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investiohjelman ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopoliittikan hoitamisesta, asumisen viiranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14.32).

Palvelualueella on kaupunkistrategian kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinoitirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopoliittikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten linjausten, kiinteistöjohtamisen linjausten ja resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen sekä kaupunkikeskusten kehittämiseen.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Kerrostalovaltaisen asuntotuotannon rinnalla pientalorakentamisen edistämistä jatketaan vetovomatekijänä.

Vantaan kärkihankkeet ovat merkittävää panostusta kaupunkikehittämiseen. Kiinteistökehittäminen etenee erityisesti Vantaan ratikan suunnittelun ja toteutuksen kanssa rinnan. Tikkurilan osaamiskampus viedään toteutusvaiheeseen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelua jatketaan. Kuusijärven ulkoilualueen täydennysrakentaminen etenee vaiheittain. Tavoitteena on siirtyä hallintomalliin, jossa Kuusijärven palvelujen hallinnointi ja johtaminen keskitetään kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle sekä kiinteistöjohtaminen kaupunkiympäristön toimialalle. Tilahallintaan muodostetaan kustannuspaikka, jonne kohdennettavissa olevat Kuusijärven kiinteistönpitoon kuuluvat tulot ja menot keskitetään.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman määrittelemien toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista sekä rakennuttamisessa että tontinluovutuksessa. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan edelleen. Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä ja puurakentamista eri rakennuskohteissa.

Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. Hyvät keskustat ovat tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisiä sekä turvallisia kaikille lapsista varttuneeseen väkeen asti. Julkiset rakennukset ja niiden toiminta rikastuttavat kaupunkielämää. Keskustan yleisilme on viihtyisä, siisti ja turvallinen. Kaupunkikulttuuria palvelevia tiloja toteutetaan palveluverkko- ja investointisuunnitelman mukaisesti. Muiden hankkeiden yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa kaupunkikulttuuria monipuolisesti palvelevia joustavia tiloja. Koulujen ja muiden tilojen suunnittelussa huomioidaan jo muutuvat tarpeet. Julkisten rakennusten monikäyttöisyyttä mm. asukkaiden kohtaamispaikkoina vahvistetaan. Selvitetään Buldersin järjestötilan korjaustarpeet ja investointiaikataulu.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimitilarakentaminen jatkuu edelleen vilkkaana rakentamisen suhdanteista riippumatta. Lisääntyneet kiinteistö- ja maaomaisuuden hallinnan ja rakennuttamisen tehtävät sekä palvelualueen koskevien kaupunkitasoisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toimeenpano vaati lisäresursseja, mikä on pyrittävä ottamaan huomioon henkilöstösuunnitelmassa. Olemassa olevan henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja esimiestaitojen tukeminen mm. täydennyskoulutuksin ja valmennuksin on edelleen tärkeää ja toimialalla on käynnissä mm. esihenkilöiden valmentavan johtamisen koulutus. Toimintaprosessien tarkistaminen jatkuu ja tietojärjestelmiä pyritään hyödyntämään entistä tehokkaammin.

Kaikista merkittävistä toimitilahankkeista kerätään palaute toimitilaprosessien ja asiakastyytyväisyyden parantamiseksi. Toimitilojen hallinnointia ja tilajärjestelyjä kehitetään vajaakäytössä olevien tilojen käyttöasteen parantamiseksi, yhteiskäytön ja yhteisöllisyyden edistämiseksi sekä kiinteistöjen ylläpidon tehostamiseksi. Synergiamahdollisuudet tutkitaan ja hyödynnetään palveluverkkosuunnittelussa, esiselvitysten yhteydessä ja toimitilahankkeiden valmisteluvaiheessa.

Asuntomarkkinoiden tilanne on erittäin haastava heikon kysynnän vuoksi ja uusia asuntohankkeita on aloitettu viime vuosiin verrattuna poikkeuksellisen vähän Vantaalla ja koko seudulla. Tästä syystä myös tonttikysyntä on hyvin heikkoa ja maanmyynnin tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haastavaa vuonna 2024. Rakentamisen nopea väheneminen näkyy suoraan mittaus- ja geopalvelujen tilaustöiden ja palvelumaksutuottojen vähenemisenä.

Tonttivarantoa pyritään kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja. Erityisesti yritystonttien lisääminen on tärkeä tavoite, koska niiden kysyntä on ollut vaikeassa markkinatilanteessa paljon asuntotontteja tasaisempaa ja sopivista yritystonteista on Vantaalla pulaa.

Henkilöstön osaamista ja yleistä tietojärjestelmien hyödyntämiseen ja kehittämiseen liittyvää osaamista lisätään erillisen koulutussuunnitelman mukaisesti. Sisäisiä prosesseja kehitetään digitalisatiota hyödyntäen ja vastuunjakoa tarkistetaan. Toimitilojen käyttöä tukevien ja asiakaspalvelua parantavien etäohjattavien järjestelmien ja laitteiden hyödyntämistä jatketaan. Verottajan kiinteistöiedoissa olevat puutteet selvitetään ja korjataan sekä varmistetaan oikeiden tietojen jatkuva siirtyminen. Kaupungin ja kaupunkikonsernin omistamissa asunnoissa tehdään paloturvallisuuskartoitus sekä vahvistetaan asukkaiden ohjausta ja paloturvallisuustyötä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Vakituisen henkilöstön lkm	173	192	194
Määräaikaisen henkilöstön lkm	7	7	7
Henkilöstön kokonaismäärä	180	199	201

Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään järjestelmän vaihdon ja hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden takia.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Valmistuneet asunnot	3 124	3 304	3 500	1 975
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	314	480	201	177
Maanmyyntivoitot (t€)	36 265	30 639	34 500	24 500
Maanvuokratulot (t€)	5 915	6 627	6 300	6 600
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	59	49	49	48
Uudisrakentaminen (brm ²) *)	4704	7 984	8 676	3 100
Korjausvelka 75 % (t€)	45 617	-	45 000	45 000

*) Ei sisällä leasing ja vuokrapaviljonkihankkeita.

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

Määrärahat	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
1000 euroa							
Tulot	197 849	192 370	206 105	206 105	211 016	216 046	221 197
Menot	-106 872	-89 088	-93 323	-93 323	-95 656	-98 047	-100 499
Toimintakate	90 977	103 282	112 782	112 782	115 360	117 998	120 699

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024
1000 euroa				
Myyntitulot	-9	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	16 659	24 193	24 193	24 193
Sisäiset tulot	181 199	168 177	181 912	181 912
Tulot yhteensä	197 849	192 370	206 105	206 105
Henkilöstömenot	-1 017	-1 062	-1 021	-1 021
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-5 903	-6 690	-6 735	-6 735
Sisäisten palvelujen ostot	-490	-481	-481	-481
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 333	-16 379	-18 102	-18 102
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-61 747	-42 472	-42 472	-42 472
Sisäiset tilavuokrat	-19 878	-21 801	-24 308	-24 308
Muut menot	-504	-203	-204	-204
Menot yhteensä	-106 872	-89 088	-93 323	-93 323
Toimintakate	90 977	103 282	112 782	112 782
Poistot	-44 102	-45 211	-48 056	-48 056
Vyörytykset	-7 810	-8 819	0	-7 872
Tilikauden tulos	39 065	49 252	64 726	56 853

Toiminnan kuvaus

Osana Kiinteistöt ja tilat palvelualueetta (ks. kohta 14 30) osa Kiinteistöhallinnan ja asumisen palvelu- ja tilahallinnasta (tilahallinta ja asuntovuokraus) on nettobudjetoinnin piirissä.

Asuntovuokraus vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnot ovat pääosin työsuhdeasuntoja sekä tavallisia osakehuoneistoja. Vuoden 2023 alusta alkaen noin 1 100 aikaisemmin yksikön hallinnassa olevista asunnoista siirtyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintaan.

Nettobudjetoinnin piirissä olevan yksikön tilahallinnan vastuualue vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnasta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta myös niiltä osin, joita kaupunki ei tarvitse käyttöönsä. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta omistamissaan kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntien ja ostojen valmistelu sekä kaupungin omistamien rakennusten purkujen valmistelu ja toimeenpano. Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toiminnot siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle ja kaupungin omistamista tiloista laadittiin

vuokrasopimukset sen kanssa. Vuokrasopimusten valmistelu myyntiin laitettavien kohteiden osalta on vielä kesken.

Myyntilistalla olevien kiinteistöjen ja asuntojen myyntivalmisteluja on tehty aktiivisesti, joihin ovat kuuluneet mm. tarkempien kuntoarvioiden ja kiinteistöarvioiden teettäminen sekä myyntitoimeksiantoa hoitavan konsultin kilpailuttaminen. Yksittäisiä asuntoja on myyty vähitellen, mutta asuntomarkkinan haastavan kysyntätilanteen vuoksi myynti on ollut hidasta.

Tilahallinnan organisaatiouudistus on saatu onnistuneesti toteutettua ja siihen liittyvät rekrytoinnit tehtyä vuoden 2023 alkupuolella. Yksikkö on pyrkinyt aktiivisesti tukemaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käynnistymistä ja palveluverkon suunnittelun yhteistyötä. Tavoitteena on luoda toimiva yhteistyömalli tukemaan kaupungin asukkaiden kokonaisuutta erilaisten yhteistyöryhmien kautta.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2021	TP 2022	KS 2023	TA 2024
Toimitilamäärä (m ²)	918 448	903 877	824 769	825 884
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 494	241 826	152 637	136 254
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	98 356	103 390	72 399	81 243
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	7 315	5 391	5 907	7 754

RAHASTOT

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto ja Vahinkorahasto.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asunto- tuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuu- rin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista. Rahastosta voidaan myöntää lainoja ja avustuksia asumisen edistämiseen. Asuntojen lisäksi rahastosta voidaan lainoittaa asuinrakennuksiin kaupun- gin tarpeita varten toteutettavien palvelutilojen rakentamista ja hankkimista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupungin omistamille yhtiöille ja niiden omistamille ty- täryhtiöille kaupungin voimassa olevan talousarvion investointiohjelmaan perustuen.

Rahaston säännön mukaan lainojen lisäksi lainoitustoiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkisuunnittelulautakunta.

Rahaston nykyiset säännöt on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2014. Valmisteluvastuu ra- haston pääomien käytöstä on pääosin rahoitusyksikössä.

Rahastosta on myönnetty lainoja kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistamille yhtiöille (VAV Palvelu- kodit Oy, Kivistön Putkijäte Oy, Kivistön Pysäköinti Oy, Ruukkukujan Autopaikat Oy). Nykyisten sääntöjen mukaan asunto-osakeyhtiöille voidaan myöntää lainoja peruskorjaamiseen vain erityisen painavista syistä. Avustuksia voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen tai muuhun asumisen edistämiseen.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2023 on 31 371 110,75 euroa. Alkuvuonna 2023 rahastosta on myönnetty yksi uusi avustus määrältään 53 255 euroa.

Vuodelle 2024 ennakoitu antolainojen lisäys on 15 000 000,00 euroa ja lainojen vähennys 2 500 000,00 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikevaihto	1	1	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	-19	-400	-400	-410	-420	-431
Liikelylijäämä	-18	-399	-399	-409	-419	-430
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 556	190	500	500	500	500
Muut rahoitustulot	17	53	18	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 554	-156	119	109	99	88

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-18	-399	-399	-409	-419	-430
Rahoitustulot ja -menot	1 573	243	518	518	518	518
Toiminnan rahavirta	1 554	-156	119	109	99	88
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 554	-156	119	109	99	88
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	3 267	770	-12 500	-1 500	-1 500	-1 500
Antolainasaamisten lisäykset	0	-8 000	-15 000	-5 000	-5 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	3 267	8 770	2 500	3 500	3 500	3 500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 822	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 554	770	-12 500	-1 500	-1 500	-1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	614	-12 381	-1 391	-1 401	-1 412

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuustoiinnassa yleisesti noudatettavia korvausperiaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta.

Rahaston pääoma vuoden 2023 alussa on 7 948 583,43 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 565 000 euroa, joka vähennetään vuoden 2023 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikevaihto	30	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	484	420	420	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10	-12	-12	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-859	-1 220	-1 220	-1 250	-1 281	-1 313
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot		-346	-346	-354	-363	-372
Liikelylijäämä	-355	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-355	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-355	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-355	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Toiminnan ja investointien raha-						
virta	-355	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	355	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kun-						
tayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kun-						
nalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos						
muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	355	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikevaihto	31	1	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	484	420	420	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10	-12	-12	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-859	-1 220	-1 220	-1 250	-1 281	-1 313
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	-19	-746	-746	-764	-783	-803
Liikelylijäämä	-374	-1 556	-1 556	-1 595	-1 635	-1 676
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 556	190	500	500	500	500
Muut rahoitustulot	17	53	18	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 199	-1 313	-1 038	-1 077	-1 117	-1 158

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-374	-1 556	-1 556	-1 595	-1 635	-1 676
Rahoitustulot ja -menot	1 573	243	518	518	518	518
Toiminnan rahavirta	1 199	-1 313	-1 038	-1 077	-1 117	-1 158
Toiminnan ja investointien raha-						
virta	1 199	-1 313	-1 038	-1 077	-1 117	-1 158
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	3 267	770	-12 500	-1 500	-1 500	-1 500
Antolainasaamisten lisäykset	0	-8 000	-15 000	-5 000	-5 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	3 267	8 770	2 500	3 500	3 500	3 500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 466	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kun-						
tayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos						
kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos						
muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 199	770	-12 500	-1 500	-1 500	-1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-543	-13 538	-2 577	-2 617	-2 658

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Vuoden 2024 talousarvioluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2022 tilinpäätöslukuihin verrattuna 1.1.2023 tapahtuneen hyvinvointialueuudistuksen takia. Vuoden 2025 alusta astuu voimaan TE-palvelut 2024-uudistus, jolla myös on iso vaikutus kuntatalouteen. TE2024-uudistuksessa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy TE2024 ja Koto2024 -lakien perusteella pysyvästi kuntien tehtäväksi. Muutos lisää kaupungin toimintamenoja, mutta myös valtionosuustuloja.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2024 ovat 343,0 milj. euroa ja toimintamenot 1 032,4 milj. euroa. Vuoden 2023 talousarvioon nähden toimintatulot laskevat 0,4 prosenttia ja toimintamenot kasvavat 4,4 prosenttia. Vuoden 2023 toisen osavuositarkastuksen vuosienlaskennan mukaan toimintatulot kasvavat 4,0 prosenttia ja toimintamenot 2,3 prosenttia.

Toimintamenoissa on kohdistettu resurssilisäystä erityisesti koulutuksen ja varhaiskasvatuksen sekä kaupunkikulttuurin lisääntyneitä palvelutarpeita vastaavasti. Vuosi 2024 on Vantaan kaupungin 50-vuotisjuhlavuosi ja se on myös huomioitu talousarviossa. Yleisen hintakehityksen kustannuksia lisäävät vaikutukset palvelujen ostoihin on huomioitu. Myös kaupungin kärkihankkeiden suunnitteluun on lisätty resursseja ja määrärahoja. Kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on vuonna 2024 varauduttu 26,2 milj. eurolla, josta suurin osa on jaettu toimialoille. Vielä päättämättä oleva osuus eli vuoden 2024 kehittämisohjelmaerä ja paikallinen järjestelyerä jätetään keskitetyksi varaukseksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2024 talousarviossa koko kaupungin ja rahastojen toimintakate on -689,4 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin toimintatuotot kattavat vain 33 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista vuonna 2024 noin 77 prosenttia. Toimintakate kasvaa 6,9 prosenttia vuoden 2023 talousarvioon ja 1,4 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2024 talousarviossa 109,6 milj. euroa (TA 2023: 158,4 milj. euroa), joten se laskee vuoden 2023 talousarvioon nähden 30,8 prosenttia ja vuoden 2023 tilinpäätösennusteeseen nähden 27,6 prosenttia. Vuosikatteen heikkenemistä selittää ns. verohäntien voimakas väheneminen vuonna 2024 suhteessa vuoteen 2023.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöönotettujen poistoaikojen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2023 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2023 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2024–2027 esitettyihin investointeihin. Kaupungin poistot ovat vuoden 2024 talousarviossa 115,8 milj. euroa (ennuste 2023: 110,8 milj. euroa).

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2024 talousarvion tilikauden tulos on negatiivinen -6,2 milj. euroa.

Vuoden 2024 talousarvion tilikauden alijäämä on -4,9 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät rahastojen muutosta osoittavan euromäärän 1,3 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelmaraportilla, jolla esitetään kaupungin ja rahastojen talousarvio on sarake, jossa esitetään kaupungin talousarvio ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2024 yhteensä 154,1 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 844,8 milj. euroa.

Verotulot 2022–2023

Vuonna 2022 kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 203,7 milj. euroa, 6,4 prosentin kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnallisveroja kaupunki sai 957,4 milj. euroa, eli 5,5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Talouden ja työllisyyden myönteinen kehitys vuonna 2022 näkyi kunnallisveron tilityksissä. Tulorekisterin tietojen mukaan palkkasumma kasvoi vuonna 2022 selvästi, mutta kasvu näkyy vasta vuoden 2023 verotulotilityksissä ja -tasauksissa.

Yhteisöveroja vuonna 2022 kertyi 137,8 milj. euroa, nousua 11,1 prosenttia edellisestä vuodesta. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus nousi edellisestä vuodesta 0,25 prosenttiyksikköä 4,62 prosenttiin. Kuntien yhteisöveron kertymä oli ennakoitua parempi, vaikka koko kuntakentän kertymä laski edellisestä vuodesta 11,6 prosenttia. Vuosina 2020 ja 2021 valtio korotti yhteisöveron kuntien jako-osuutta väliaikaisesti 10 prosenttiyksiköllä. Korotuksella korvattiin koronapandemian aiheuttamia veromenetyksiä. Vuonna 2022 tämä väliaikainen korotus poistettiin. Vuoden 2022 positiivista kasvua selittää verovuoden 2021 parantuneet maksuunpanoarviot sekä vuoden 2022 ennakoitua suuremmat verotilitykset. Kiinteistöveroja kaupunki sai 108,5 milj. euroa, mikä oli 8,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Hyvä kehitys johtui pääosin rakennuskustannusindeksin noususta, joka nosti rakennusten jälleenhankinta-arvoja ja sen myötä myös verotusarvoja. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 6,3 prosenttia.

Vuonna 2023 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 638,4 milj. euroa, 47,0 prosentin lasku vuoteen 2022 verrattuna. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan vuonna 2023 saatavan 430,1 milj. euroa, joka on 17,1 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa, mutta joka tarkoittaa 55,1 prosentin laskua vuoteen 2022 verrattuna. Kunnallisverokertymän lasku selittyy hyvinvointialueuudistuksella, jonka yhteydessä kaikkien kuntien kunnallisveroa leikattiin 12,64 prosenttiyksikköä vuoden 2023 alusta alkaen. Kunnallisveron laskuksi talousarviossa 2023 arvioitiin 56,9 prosenttia. Talousarviota parempaan ennusteeseen vaikuttaa erityisesti ennakoitua suuremmat vuoden 2023 ennakkoverot. Kasvua selittää palkkasumman kasvu, josta suurin osa selittyy sopimuspalkkojen nousulla.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 94,7 milj. euroa, 6,7 milj. euroa yli talousarvion, mutta 31,3 prosentin edellisvuotta vähemmän. Yhteisöveron voimakas lasku selittyy hyvinvointialueuudistuksella, jonka yhteydessä kuntien yhteisöverojen osuutta leikattiin noin kolmanneksella. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2023 ennusteen mukaan 113,6 milj. euroa, kasvua 4,7 prosenttia edellisvuodesta. Hyvinvointialueuudistus ei vaikuttanut kiinteistöveroihin. Hyvää kertymää selittää erityisesti rakennuskustannusten kallistuminen ja sen vaikutus rakennusten verotusarvoihin.

Kunnallisverot talousarviossa 2024

Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 kaikilta manner-Suomen kunnilta leikattiin kunnallisveroprosenttia -12,64 prosenttiyksikköä, joten kuntien tuloveroprosentit ovat vuonna 2023 voimassa prosentin sadasosan tarkkuudella. Manner-Suomen painotettu tuloveroprosentti on 7,38 vuonna 2023. Vuoden 2024 tuloveroprosentit tulee kuitenkin määrätä ja ilmoittaa 0,1 prosenttiyksikön tarkkuudella. Talousarviossa 2024 Vantaan tuloveroprosentti on pyöristetty pyöristyssäännön mukaisesti lähimpään prosenttiyksikön kymmenyksen eli se on 6,4, kun vuoden 2023 tuloveroprosentti on 6,36.

Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 407 milj. euroa vuonna 2024, 5,4 prosentin lasku vuoden 2023 tilinpäätösennusteeseen nähden. Verotuoton lasku johtuu siitä, että vuonna 2023 kaikki kunnat ovat hyvinvointialueuudistuksen vuoksi saaneet ns. verohäntiä, eli kaupunki on saanut verotuloja vuonna 2023 vielä osittain vuoden 2022 veroprosentin 19,00 mukaisesti. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 50,4 milj. euroa vuonna 2022. Vuonna 2023 kunnallisveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 64,9 milj. euroa ja vuonna 2024 noin 63,6 milj. euroa. Vuoden 2023 kunnallisveroprosentin tuottoa nostaa em. poikkeukselliset verohännät.

Yhteisöverot talousarviossa 2024

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuonna 2022 ollut 0,3376 ja vuonna 2023 se on 0,2391. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on ollut 0,04620 vuonna 2022 ja 0,04656 vuonna 2023. Yhteisöveron vuoden 2024 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2021 ja 2022 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2022 yritysverotuksen valmistuksessa vuoden 2023 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 86,0 milj. euroa vuonna 2024, mikä tarkoittaisi 9,2 prosentin laskua vuoden 2023 ennusteeseen nähden. Kuten kunnallisverokertymään myös yhteisöverotulojen kertymään vaikuttaa vuonna 2023 ns. verohännät, eli kaupunki saa yhteisöverotuloja vuonna 2023 vielä osittain vanhan jako-osuuden mukaisesti. Verohännät parantavat verokertymää, mutta yritysten vuonna 2023 alentuneet maksettujen ennakoverojen määrät pienentävät sitä. Vuoden 2023 heikentynyt kehitys vaikuttaa myös vuoden 2024 kertymäarvioon.

Kiinteistöverot talousarviossa 2024

Vuonna 2024 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 119,0 milj. euroa, 4,8 prosentin nousu vuoden 2023 tilinpäätösennusteeseen nähden. Eduskunta on 8.11.2023 hyväksynyt kiinteistöverolain muuttamisen siten, että maapohjan kiinteistövero eriytetään yleisestä kiinteistöverosta ja sen alaraja korotetaan 1,30 prosenttiin. Taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 prosentit pidetään muuten ennallaan, mutta maapohjan kiinteistövero korotetaan lain vaatimalle alarajalle. Muutoksen eurovaikutus on pieni, koska Vantaan yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,28. Lokakuussa tarkentuneiden verotuloennusteiden mukaan verotulot hieman laskivat suhteessa elokuun ennusteeseen, joten uudistuksen tuoman verotulon vaikutuksia ei ole syytä huomioida talousarviossa kokonaisverotuloja kasvattavana tekijänä.

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisille yhteisöille sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet talousarviossa 2024

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 287,6 milj. euroa vuonna 2022. Vuonna 2023 valtionosuuksia kertyy yhteensä arviolta 177,7 milj. euroa, mikä on 38,2 prosenttia vuotta 2022 vähemmän. Selitys laskulle on hyvinvointialueuudistuksessa, joka leikkasi kuntien valtionosuustuloja, kun hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien valtionosuusperusteet leikattiin kunnilta.

Vuoden 2024 valtionosuudet lasketaan 31.12.2022 väestön mukaan, OKM:n valtionosuudet syksyn 2023 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset syksyn 2023 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2023 lopussa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -4,3 milj. euroa vuonna 2024. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakkollinen arvio vuodelle 2024 on Vantaan osalta noin 128,0 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotettu verotulomenetysten kompensatioerä vuonna 2024 on arviolta 31,0 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2024 ennakkollinen valtionosuusarvio on noin 23,0 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 182,0 milj. euroa vuonna 2024, joka on 2,4 prosenttia vuotta 2023 enemmän.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2024–2027

Tuloveroprosentti **	6,4		
		v. 2024	v. 2024
Kiinteistöveroprosentit		<u>alaraja</u>	<u>yläraja</u>
- yleinen	1,28	0,93	2,00
- maapohja ***	1,30	1,30	2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	1,00
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	0,93	2,00
- voimalaitos	3,10	0,93	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	4,28 *	6,00

* Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,28 prosenttiin yleisen kiinteistöveroprosentin ollessa 1,28 prosenttia.

** Tuloveroprosentti tulee jatkossa määrätä ja ilmoittaa prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella (Laki verotusmenettelystä 91 a §). Vantaan tuloveroprosentti on pyöristetty pyöristyssäännön mukaisesti.

*** Eduskunta on 8.11.2023 hyväksynyt kiinteistöverolain uudistuksen, jossa maapohjan kiinteistövero eriytetään yleisestä kiinteistöverosta. Samalla maapohjan kiinteistöveron alaraja nostettiin 1,30 prosenttiin. Yläraja pysyy ennallaan 2,00 prosentissa. Yleisen kiinteistöveron ala- ja yläraja pysyvät ennallaan.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2022–2027

Milj. euroa	TP 2022	TA 2023	ENN 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Verotulot yhteensä	1 203,7	610,0	638,4	612,0	628,0	662,0	690,0
muutos-%	6,4 %	-49,3 %	-47,0 %	-4,1 %	2,6 %	5,4 %	4,2 %
Kunnallisvero	957,4	413,0	430,1	407,0	419,0	444,0	464,0
muutos-%	5,5 %	-56,9 %	-55,1 %	-5,4 %	2,9 %	6,0 %	4,5 %
Yhteisövero-osuus	137,8	88,0	94,7	86,0	88,0	94,0	99,0
muutos-%	11,1 %	-36,2 %	-31,3 %	-9,2 %	2,3 %	6,8 %	5,3 %
Kiinteistövero	108,5	109,0	113,6	119,0	121,0	124,0	127,0
muutos-%	8,3 %	0,5 %	4,7 %	4,8 %	1,7 %	2,5 %	2,4 %
Valtionosuudet yhteensä	287,6	181,0	177,7	182,0	239,0	246,0	251,0
muutos-%	12,6 %	-37,1 %	-38,2 %	2,4 %	31,3 %	2,9 %	2,0 %
Verorahoitus yhteensä	1 491,3	791,0	816,2	794,0	867,0	908,0	941,0
muutos-%	7,5 %	-47,0 %	-45,3 %	-2,7 %	9,2 %	4,7 %	3,6 %

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2024	TA 2024 ilman sis. erät
Myyntitulot	29 083	26 316
Maksutulot	45 637	45 353
Tuet ja avustukset	22 711	22 711
Muut tulot	245 562	59 717
Tulot yhteensä	342 993	154 097
Henkilöstömenot	-427 532	-427 532
Asiakaspalvelujen ostot	-63 154	-63 154
Muiden palvelujen ostot	-201 110	-199 519
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 535	-46 525
Avustukset	-53 479	-53 479
Vuokramenot	-233 040	-47 078
Muut menot	-7 558	-7 558
Menot yhteensä	-1 032 407	-844 846
Toimintakate	-689 415	-690 749
Verotulot	612 000	612 000
Valtionosuudet	182 000	182 000
Rahoitustulot ja -menot	5 026	5 026
Korkotulot muilta	16 600	16 600
Muut rahoitustulot muilta	13 151	13 151
Korkomenot	-24 600	-24 600
Muut rahoitusmenot	-125	-125
Vuosikate	109 611	108 277
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-115 785	-115 785
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Satunnaiset menot	0	0
Tilikauden tulos	-6 174	-7 509
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	1 313	1 313
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 861	-6 196

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot (TP 2022 sisältää hyvinvointialueelle siirtyneet)

1000 Euroa	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntitulot	76 232	26 102	26 316	26 316	26 711	27 111	27 518
Maksutulot	72 202	46 719	45 353	45 353	51 814	52 491	53 654
Tuet ja avustukset	60 761	26 027	22 711	22 711	22 336	22 316	23 001
Muut tulot	76 604	70 504	64 717	59 717	76 803	81 461	93 630
Sisäiset tulot	225 480	175 064	188 896	188 896	193 618	198 459	203 420
Tulot yhteensä	511 279	344 417	347 993	342 993	371 282	381 839	401 223
Henkilöstömenot	-575 796	-413 458	-427 152	-427 532	-448 859	-458 739	-470 808
Asiakaspalvelujen ostot	-561 587	-59 260	-63 154	-63 154	-64 586	-66 201	-67 856
Muiden palvelujen ostot	-327 134	-189 068	-199 389	-199 519	-225 451	-230 923	-236 776
Sisäisten palvelujen ostot	-37 832	-2 047	-1 590	-1 590	-1 614	-1 654	-1 696
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 346	-43 297	-46 435	-46 535	-47 542	-48 658	-49 894
Avustukset	-74 041	-52 426	-52 999	-53 479	-67 324	-69 007	-70 733
Vuokramenot	-79 641	-52 335	-51 128	-51 128	-52 181	-53 461	-54 809
Sisäiset tilavuokrat	-181 042	-168 177	-181 912	-181 912	-186 460	-191 121	-195 899
Muut menot	-4 889	-9 028	-7 558	-7 558	-7 699	-7 892	-7 858
Menot yhteensä	-1 905 308	-989 098	-1 031 317	-1 032 407	-1 101 716	-1 127 657	-1 156 329
Toimintakate	-1 394 029	-644 681	-683 325	-689 415	-730 434	-745 818	-755 106
Verotulot	1 203 661	610 000	613 000	612 000	628 000	662 000	690 000
Valtionosuudet	287 597	181 000	183 000	182 000	239 000	246 000	251 000
Rahoitustulot ja -menot	26 353	12 034	5 026	5 026	826	-4 774	-11 974
Korkotulot muilta	13 813	11 340	16 600	16 600	16 200	16 000	15 500
Korkotulot liikelaitoksilta	159	0	0	0			
Muut rahoitustulot muilta	15 199	13 256	13 151	13 151	13 151	13 151	13 151
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	0	0	0	0	0	0
Korkomenot	-2 694	-12 300	-24 600	-24 600	-28 400	-33 800	-40 500
Muut rahoitusmenot	-192	-262	-125	-125	-125	-125	-125
Vuosikate	123 581	158 353	117 701	109 611	137 392	157 408	173 920
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-110 630	-110 838	-115 780	-115 785	-121 158	-132 713	-145 206
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	50	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	13 001	47 514	1 922	-6 174	16 234	24 695	28 714
Poistoeron lisäys/vähennys	303	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-1 210	1 311	1 313	1 313	1 295	1 314	1 334
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	12 093	48 826	3 235	-4 861	17 529	26 009	30 048
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot, %	27	35	34	33	34	34	35
Vuosikate / Poistot, %	112	143	102	95	113	119	120
Vuosikate, euro/asukas	509	641	468	436	538	605	656
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	2 226	-	-	-	-	-	-
*Asukasmäärä vuoden lopussa	242 819	246 984	251 235	251 235	255 571	260 256	264 954

* Väestö 31.12.2022 lähde Tilastokeskus ja väestö 31.12. 2023–2027 lähde Vantaan väestöennuste.

INVESTOINTIOSA

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat kaupunkitilalautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määräraha- taulukoihin.

Kaupunkitilalautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Lautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskoh-teista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2024 täy-täntöönpano.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikoh-teista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa, mutta eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhti-öiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osak-keita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärära-hat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa talouden ja strategian palvelualue, aineettoman omaisuuden määrärahoista henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue.

Määrärahat

1000 euroa

Uudisrakentaminen	53 110
Korjausrakentaminen	48 570
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	1 320
Aineeton omaisuus	7 000
Kunnallistekniset työt	45 000
Vantaan ratikka	9 000
Irtain omaisuus	7 070
Kiinteä omaisuus	24 000
Osakkeet ja osuudet	3 300

Investointimenot yhteensä	198 370

Taloussuunnitelma

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	6 013	6 000	6 000	32 500	56 500	56 500
Rahoitusosuudet	2 513	2 500	2 500	29 000	53 000	53 000
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-163 745	-198 300	-198 370	-285 580	-390 280	-379 510
Netto	-157 732	-192 300	-192 370	-253 080	-333 780	-323 010

91

Rakentaminen

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
MENOT	-93 190	-103 000	-103 000	-118 580	-144 380	-133 510

Toimitilainvestointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Suuret investointitarpeet ovat seurausta kaupungin voimakkaasta kasvusta, joka edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamisesta uusille ja tiivistyville asuinalueille. Lisäksi varsinkin monen koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on kasvanut mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaati- muksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkko- suunnitelmaan sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtai- siin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty taloussuunnit- telun vetämissä workshoppeissa ja priorisointia on tehty toimitilajohtamisen järjestämissä toimiala- kohtaisissa kokouksissa ja hankejohtoryhmässä.

Investointisuunnitelma on sovitettu vuosien 2024 ja 2025 osalta valtuustokaudelle 2022–2025 ase- tettuun 360 milj. euron kehykseen, jonka lisäksi Kivistön koulualueen pysäköintilaitoksen rakentami- seen on käytetty noin 2,62 milj. euroa. Tulevan valtuustokauden 2026–2029 kehyksenä on pidetty 500 milj. euroa, mutta erityisesti vuosien 2026 ja 2027 investointitarpeet ovat huomattavasti suurem- mat. Määrärahojen riittämättömyyden lisäksi yli 100 milj. euron vuosittaisten investointien toteutta- minen nykyisillä henkilöresursseilla ja linjauksilla ei tule käytännössä onnistumaan, kun otetaan huo- mioon hankkeiden määrän ja koon kasvamisen lisäksi tiukentuneet vaatimukset esimerkiksi resurs- siviisauden tiekartan osalta.

Investointiohjelman toteutumiseen vaikuttavat henkilöstöressurssien niukkuuden lisäksi mm. asema- kaavoituksen eteneminen ja alueiden muu rakentaminen sekä ennustekauden alun rakentamisen markkinatilanteen vakavat häiriöt, jotka heijastuvat sekä materiaalien saatavuuteen (aikataulut) sekä rakentamisen hintatasoon (hankebudjetit) negatiivisesti. Häiriötilanteen aikana valmistelussa etusi- jalla ovat koulu- ja päiväkotirakentamisen edistyminen suunnitellusti.

91 1

Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
MENOT	-46 830	-53 110	-53 110	-71 570	-86 830	-93 660
ALV	-11 239	-12 746	-12 746	-17 177	-20 839	-22 478

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankeet.

Talousarvio 2024

Vuodelle 2024 uudisrakentamiseen on budjetoitu kaupungin omiin rakennushankkeisiin yhteensä 53,11 milj. euroa.

- Valmistuvia hankkeita ovat Korson päiväkoti, Vuorikumpu-hoivarakennuksen laajennus ja Vas-kivuoren lukion laajennus.
- Vuodenvaihteessa rakenteilla olevia hankkeita ovat Elmon uimahalli ja Mårtendals bildningsrum -päiväkotilaajennus sekä mahdollisuuksien mukaan myös Kanniston koulun II vaihe.
- Aloitettavia hankkeita ovat Aviapoliksen päiväkoti II, Karhunkierroksen päiväkoti, Kytöpuiston koulun laajennus ja Kuusijärven alueelle 2 savusaunaa ja info-/wc-tilat.
- Muiden hankkeiden, kuten uusien hankkeiden selvitys- ja suunnitteluvaiheen kustannusten ja valmistuneiden hankkeiden takuuajan investointikustannusten osuus määrärahoista on noin 2 milj. euroa.

Investointisuunnittelun tueksi vuoden 2024 aikana laaditaan seuraavia selvityksiä.

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluverkkoon liittyen varhaiskasvatuksen osalta Myyr-mäen, Kivistön ja Aviapoliksen suuralueiden päiväkotiverkkoselvitysten päivitykset ja perusope-tuksen osalta Myyrmäen itäisen alueen kouluverkkoselvityksen päivitys, jonka yhteydessä selvi-tetään Sanomalan väistötilan jatkon tilanne. Vuoden 2023 puolella aloitetut Korso-Koivukylän päiväkotiverkkoselvitys ja Korso-Koivukylän kouluverkkoselvitys saatetaan loppuun alkuvuo-desta 2024.
- Kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkon osalta selvitetään Myyrmäen opistotalon ja Myyr-mäen kaupunkikulttuurikeskuksen kokonaisuutta tarveselvitystasolla.

Suunnittelukausi 2025–2033

Vuosina 2025–2027 määrärahoihin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yh-teensä noin 252 milj. euroa eli keskimäärin noin 84 milj. euroa/vuosi.

- Vuonna 2024 aloitettujen rakennushankkeiden lisäksi valmistuvia hankkeita ovat Aviapoliksen yhtenäiskoulu (Muuran koulu), Tikkurilan alueen koulun (Viertolan koulun) laajennus, Aviapolik-sen III päiväkoti, Kaskelan päiväkoti I, Kaskelan II päiväkoti ml. Itä-Vantaan ruotsinkielinen päi-väkoti, Kivistön II päiväkoti, Kivistön III päiväkoti, Kivistön IV päiväkoti, Leppäkorven uusi päi-väkoti, Matarin päiväkoti, Myyrmäen alueen päiväkoti, Vierumäen päiväkoti, Tikkurilan päiväkoti II, Viherpuiston päiväkoti, Vaaralan lampien rakennukset ja Elmon urheilupuiston huoltorakennus sekä Kuusijärven yrittäjien tilat apurakennus ja vuokravälinerakennus.
- Alkavia hankkeita ovat Aviapoliksen Atomi -hanke (koulu, päiväkoti ja nuorisotila), Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli, Ojahaan peruskoulun ensimmäinen vaihe sekä Ojahaan yhtenäis-koulun liikuntahalli, Tikkurilan alueen päiväkoti sekä Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat.

Vuosille 2028–2033 on ajoitettu uudisrakennushankkeita noin 410 milj. euron arvosta mukaan lukien 2027 aloitetut. Edellisellä jaksolla aloitettavien hankkeiden lisäksi jaksolle on esitetty ao. määrära-hoin rakennettavaksi 6 koulua ja yhden koululaajennuksen aloitus (koulurakennuksiin yhteensä bud-jetoitu noin 251 milj. euroa), 9 päiväkotiä (päiväkotirakennuksiin budjetoitu noin 104 milj. euroa) sekä liikuntatoimen rakennuksia 6 kpl (noin 68 milj. euroa).

Lisäksi ajanjaksolla olisi valmistumassa Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo vuonna 2031 (ei määrära-havarausta).

Konserniyhtiöiden hankkeet

Vuoden 2024 aikana valmistuvaksi suunniteltu VTK Kiinteistöt Oy:n uudisrakennushanke Koillis-Vantaan liikuntahalli valmistunee vastaa vuonna 2025.

Vuosina 2025–2027 valmistuvat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Aviapoliksen lukio, Vehkalan am-matillinen oppilaitos sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy aloittaa Jokiniemen kampusalueelle rakennuttamaan lukio- ja ammattikoulutiloja sekä tiloja ai-kuisopistolle. Tikkurilan alueen toimistohankkeen toteutustapa ja aikataulu tarkentuvat uuden han-kesuunnitteluvaiheen jälkeen.

Vuosille 2028–2033 konserniyhtiöiden toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Kaskelan liikuntahalli, Koillis-Vantaan II liikuntahalli, Tikkurilan liikuntahalli ja Keimolanmäen koulun liikuntahalli, Lumon lukion peruskorjaustyöt sekä Myyrmäen opistotalo. Lisäksi muiden konserniyhtiöiden toimesta tehdään Martinlaakson lukion peruskorjaus.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet

Vuoden 2024 aikana on tarve vuokrata Sotungin lukiolle väistötilaa Hakunilan alueella, kalustonkunnostajille toimitilaa Tikkurilan alueelta ja asukastoiminnan tiloja Tikkurilan alueelta.

Jaksolle 2025–2027 on esitetty seuraavia vuokrahankkeita: Aviapoliksen asukastiloja ja nuorisotiloja, Hakunilan alueelle päiväkotipaviljonkia, Tikkurilan kirjastotalon remontin aikaisia väistötiloja kirjastopalveluille, kirjastoaineiston ja logistiikan tarpeisiin sekä kirjastotalon taideopetuksen tarpeisiin. Lisäksi Tikkurilan alueelle on tarve vuokrata paviljonkipäiväkotitiloja korvaamaan ratikkatyömaan vuoksi myöhentyvää Kielotien pysyvää vuokrapäiväkotia.

Vuosille 2028–2033 on esitetty vuokrattavan Aviapoliksesta kirjasto- ja kulttuuritiloja, Jokiniemen kampusalueelle rakennettavasta toimitalosta tiloja kasvupalveluiden tarpeisiin ja kaupunkikulttuurin tarpeisiin asukastiloja sekä aikuisten perusopetukselle lisätiloja. Kielotien päiväkotirakennuksen odotetaan valmistuvan vuonna 2029.

91 2

Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
MENOT	-44 570	-48 570	-48 570	-45 690	-56 230	-38 530
ALV	-10 697	-11 657	-11 657	-10 966	-13 495	-9 247

Korjausrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki kaupungin suoraan omistamien kohteiden perusparannukset, peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset.

Talousarvio 2024

Vuodelle 2024 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä 48,57 milj. euroa.

Valmistuvia hankkeita (15,9 milj. euroa) ovat:

- Hakunilan lisäoppimistilat
- Jokiniemen entisen lukiorakennuksen perusparannus
- Leppäkorven puukoulun peruskorjaus
- Mårtensdals skolan peruskorjaus- ja muutostyöt
- Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaus
- Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus

Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöiden (2,05 milj. euroa) valmistuminen siirtynee vuodelle 2025 väistötilajärjestelyjen vuoksi. Vuorikummun hoivatilojen muutos- ja korjaustyöt jäävät todennäköisesti toteuttamatta.

Päiväkotien osittaisia peruskorjauksia (5,05 milj. euroa) tehdään hoitopaikkojen väistötilojen järjestyessä 6 kohteessa (Peltovuori, Nissas, Seutula, Rautkallio, Ankkalampi, Jönsas).

Alkavia korjaushankkeita (10,9 milj. euroa) ovat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Kanniston koulun tilamuutokset, Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt sekä Simonkallion koulun muutos- ja korjaustyöt.

Piha-alueiden korjauksiin on varattu yhteensä 1,6 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 3,5 milj. euroa, energiatehokkuustoimiin 1,0 milj. euroa, varavoiman rakentamiseen 1,0 milj. euroa ja muihin pienempiin korjaushankkeisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 7,6 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2025–2033

Vuosina 2025–2027 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 140,5 milj. euroa eli keskimäärin noin 47 milj. euroa vuodessa.

- Suurimpia koulujen peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyöhankkeita ovat 2024 aloitettujen koulukorjaushankkeiden lisäksi seuraavat ajanjaksolle valmistuvat korjaushankkeet: Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Kivimäen koulun peruskorjaus 2. vaihe, Viertolan koulun peruskorjaus ja Rajakylän koulun tilamuutokset valmistuvat jakson aikana. Lisäksi jaksolla aloitetaan Ilolan koulun peruskorjaus. Kaupunkikulttuurin toimitilarakennusten osalta ajanjaksolla valmistuu Tikkurilan kirjastotalon korjaustyö. Em. hankkeisiin on budjetoitu yhteensä 93,3 milj. euroa.
- Päiväkotien korjauksiin pihoineen on budjetoitu noin 16,5 milj. euroa eli 5,5 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 10,5 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin korjauksiin, piha-alueiden korjauksiin ja suunnitteluun yhteensä noin 20,5 milj. euroa.

Vuosille 2028–2033 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 189 miljoonaa euroa.

- Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat 2027 aloitettujen korjauskohteiden lisäksi seuraavat koulujen ja ammatillisten koulujen korjaukset: Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus, Pähkinärinteen koulun julkisivun korjaustyöt, Tikkurilan lukion peruskorjaus, Sotungin lukion peruskorjaus, Varia Talvikkitien perusparannus sekä Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt, joihin on budjetoitu yhteensä noin 94 milj. euroa.
- Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu noin 33 milj. euroa eli noin 5,5 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmaongelmien poistamiseen on budjetoitu yhteensä 21 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin kohteisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 40,7 milj. euroa.

Sisäilmakorjaukset

Sisäilmakorjauksia tehdään pääsääntöisesti peruskorjausten ja teknisten osakorjausten yhteydessä perusteellisten kuntoselvitysten ja hankesuunnittelun perusteella. Välittömiä toimenpiteitä vaativissa ja yksittäisiä tiloja tai rakennusosia koskevissa tapauksissa sisäilmakorjauksia käynnistetään myös erillisinä projekteina. Ennakoimattomiin korjauksiin on varattu korjausrakentamisen hankeryhmään kuuluva erillismääräraha.

Sisäilmakorjauksista laaditaan työohjelma vuosittain ongelmakohteiden oireilun ja tutkimustulosten mukaan priorisoimalla. Tehtävät korjaukset koskevat suunnitelmien mukaista osaa kohteesta, pyrkiä myksenä korjata mahdollisimman laajoja ja yhtenäisiä kokonaisuuksia vaikuttavuuden takaamiseksi. Työohjelma tarkentuu projektien edistymisen mukaan. Tutkimuksia, korjaussuunnittelua ja korjauksia tehdään suunnitelmallisesti omien resurssien ja määrärahojen puitteissa. Korjaustöiden toteutusajankohtaan vaikuttaa oleellisesti väistöilajärjestelyt, jotka sovitaan yhdessä tilojen käyttäjien kanssa. Erillisten sisäilmakorjauskohteiden laajuus voi vaihdella kymmenien tuhansien euron kunnossapitotyöstä jopa yli miljoonan euron osittaisiin peruskorjauksiin.

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
MENOT	-1 790	-1 320	-1 320	-1 320	-1 320	-1 320
ALV	-430	-317	-317	-317	-317	-317

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaupungin vuokraamiin ja osakeomisteisiin tiloihin kuuluvia kaupungin rahoittamia korjaus- ja muutostöitä mukaan lukien sisäilmakorjauksia. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Talousarvio 2024

Vuodelle 2024 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 1,34 milj. euroa. Määrärahat ovat varauksia, josta Kason toimitiloihin on budjetoitu 0,7 milj. euroa, Kakun toimitiloihin 0,24 milj. euroa, Kajon toimitiloihin 0,12 milj. euroa ja sisäilmakorjauksiin 0,2 milj. euroa sekä muihin korjauksiin 0,08 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2025–2033

Vuosina 2025–2027 toteutettaville korjaus- ja muutostöille on budjetoitu yhteensä noin 4 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa/vuosi. Sisäilmakorjauksien osuus jakson budjetista on 0,6 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa/vuosi.

Vuosille 2028–2033 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä noin 8 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa/vuosi, josta sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa/vuosi.

92

Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	713	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	713	0	0	0	0	0
MENOT	-7 950	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
ALV	-1 908	-1 680	-1 680	-1 680	-1 680	-1 680

ICT investointimääräraha vuodelle 2024 on 7,0 milj. euroa. Toimialojen tekemistä esityksistä tietohallinto on rakentanut investointiohjelman, joka tukee kaupungin strategiaa etenkin digitaalisen siirtymän tavoitteiden mukaisesti.

Taloudellisesti keskeisimmät projektit vuonna 2024 tulevat olemaan:

- Digione
- Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä Vasa
- Matti-järjestelmän kehitys
- HR-järjestelmä Hertan kehitys
- Tietoliikenneyhteydet
- Vantaa.fi verkkojulkaisun jatkokehitys

93

Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	1 800	2 500	2 500	29 000	53 000	53 000
Rahoitusosuudet	1 800	2 500	2 500	29 000	53 000	53 000
MENOT	-39 000	-54 000	-54 000	-141 000	-220 000	-220 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-33 000	-45 000	-45 000	-43 000	-43 000	-43 000
93 1 Liikennealueet	-24 560	-32 430	-32 430	-34 095	-33 930	-28 630
93 2 Urheilualueet	-2 920	-1 250	-1 250	-1 960	-4 640	-3 400
93 3 Virkistysalueet	-505	-640	-640	-150	-480	-400
93 4 Ympäristörakentaminen	-4 765	-9 080	-9 080	-6 570	-3 950	-10 570
93 5 Yhteishankkeet	-250	-1 600	-1 600	-225	0	0
93 8 Vantaan ratikka	-6 000	-9 000	-9 000	-98 000	-177 000	-177 000

Vantaan ratikka

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	1 800	2 500	2 500	29 000	53 000	53 000
Rahoitusosuudet	1 800	2 500	2 500	29 000	53 000	53 000
MENOT	-6 000	-9 000	-9 000	-98 000	-177 000	-177 000

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäytösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Talousarvio 2024

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäytösopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuuksessa. Katujen mittavaa peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäälystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2024 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue ja Ylästöntie Backaksen kartanon kohdalla. Myyrmäessä Vihertie ja –kuja, Vaskivuorentie ja Kahlunniityn baana. Tikkurilassa Jokiniemen kampuksen kadut, Tikkurilantie välillä Kielotie Neilikkapuisto sekä Carl Edelfeltin aukio. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Puu-Kivistön alue, Keimolanmäen 3. vaihe ja Reunan vesihuolto. Koivukylässä merkittävimpiä kohteita ovat Laurintie ja Elmon alueen kadut. Korsossa merkittävin liikennealuekohde on Lehmuston alueen kadut. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. eurolla. Kadut ja puistot suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Palvelualueen rakennuttamien hankkeiden vesihuolto laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Annefredinpuisto, Rälssipuisto sekä Padi-senpuisto Aviapoliksessa. Tikkurilassa merkittävin kohde on Tikkurilanrannan itäosa. Metsopuisto ja -puistikko ovat Korson alueen merkittävimmät puistokohteet. Hakunilassa merkittävin ympäristörakentaminen on Sotungin ulkoilureitti.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen

Merkittävimpana urheilualuehankkeena on Kenraalinpuiston kenttä Kivistössä.

Yhteishankkeet

Valtion kanssa toteutettava suurin yhteishanke on MT 140 olevan pyörätien parantaminen Kyytitien ja MT 152 välillä.

Vantaan ratikka

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päättös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista investointikustannuksiin. Rakentamispäätöksen myötä ratikan rakentamisorganisaation valmistelu aloitettiin vuoden 2023 ja rakentamisorganisaation on määrä olla koottuna vuoden 2024 aikana. Vantaan ratikka on määrä rakentaa allianssimalilla. Allianssikumppanit on määrä valita vuoden 2024 aikana. Tavoitteena on, että ratikan rakentaminen aloitetaan syksyllä 2024.

94

Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
MENOT	-9 805	-7 000	-7 070	-7 000	-7 000	-7 000
Kaupunkistrategia ja johto	-50	-50	-50	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-3 000	-3 000	-3 000	-3 250	-3 000	-3 000
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-3 241	-1 900	-1 970	-1 875	-1 595	-1 495
Kaupunkiympäristö	-3 514	-2 050	-2 050	-1 875	-2 405	-2 505
ALV	-2 353	-1 680	-1 697	-1 680	-1 680	-1 680
Kaupunkistrategia ja johto	-12	-12	-12	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-720	-720	-720	-780	-720	-720
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-778	-456	-473	-450	-383	-359
Kaupunkiympäristö	-843	-492	-492	-450	-577	-601

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla varaudutaan Elinvoimapaalveluiden avotilan työpisteiden laajennukseen sekä startup-tilan sisustamiseen ja osaamiskeskuspalveluiden siirtoon Vernissakadulle.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimistohankinnat ovat uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai tilamuutostöihin liittyviä kalustohankintoja. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden AV-laitteistoja, yksittäisiä konehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Ensi vuoden isoimpia kalustettavia kohteita ovat Mårtensdals utbildningsrum, Jokiniemen koulu sekä Latupuiston, Ruusupuun ja Korson päiväkodit.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta katujen kunnossapitoon ja muusta kalustosta kirjaston, liikuntapaikoiden ja ammattikoulun käyttöön. Lisäksi hankitaan keittiökalusteita ja -laitteita kunnossapitokohteisiin ja kiinteistönhoidon laitteita.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan suurin yksittäinen irtaimistohankintoja vaativa kohde vuonna 2024 on Vernissan peruskorjauksen jälkeinen ensikalustaminen. Lisäksi vuoden 2024 aikana toteutetaan yksi kokonaan varusteltu ulkokuntasali. Muutoin irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

95

Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
TULOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Omaisuuksien myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-10 000	-24 000	-24 000	-10 000	-10 000	-10 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-7 000	-21 000	-21 000	-7 000	-7 000	-7 000
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	-400	-400	-400	-400	-400

Kaupunginvaltuuston vuonna 2022 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttö- ja sopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttö- ja sopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittäviltä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Vantaan Ratikan toteutumisen varmistamiseksi on ratikkareitin varrella valmistunut ja vireillä useita asemakaavamuutoksia, joihin liittyy merkittäviä maankäyttösopimuksia. Maankäyttösopimusten mukaiset maanhankinnat toteutuvat kaavamuutosten voimantultua ja ratikan rakentumisen aikataulussa. Mm. Muuran alueen maanluovutusten arvo on yli 14 milj. euroa.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja kaupungin maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Vuosittain kaupungin maa-alueilla joudutaan puhdistamaan pilaantuneita maita ja poistamaan jätteitä. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan myös mm. asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset.

97

Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
MENOT	-3 800	-3 300	-3 300	-2 000	-1 900	-2 000
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-3 800	-3 300	-3 300	-2 000	-1 900	-2 000

Talousarvion osakkeisiin ja osuuksiin on budjetoitu 3,3 milj. euroa vuodelle 2024. Määrärahaa käytetään elinkeinoelämän edistämishankkeisiin mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi sekä Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden ostoon. Taloussuunnitelmavuosilla varaudutaan ostamaan pysäköintipaikkojen hallintaan oikeuttavia osakkeita.

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava **vuosikate**, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Vertailuvuodella 2022 toiminnan rahavirrassa on mukana myös liikelaitosten tuloslaskelmasta liikelijäämä / -alijäämä. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos ja suun terveydenhuollon liikelaitos lakkautettiin vuoden 2022 lopussa ja niiden toiminnot siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto sekä Vahinkorahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2024
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	109 611
Satunnaiset erät	0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 713
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-198 370
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	34 213
Toiminnan ja investointien rahavirta	-82 759
Rahoituksen rahavirta	
Antolainauksen muutokset	-12 500
Antolainasaamisten lisäys	-15 000
Antolainasaamisten vähennys	2 500
Lainakannan muutokset	89 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0
Oman pääoman muutokset	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-5 559
Nettolainanotto	89 700

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot (TP 2022 sisältää hyvinvointialueelle siirtyneet)

1000 Euroa	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	123 581	158 353	109 611	137 392	157 408	173 920
Satunnaiset erät	50	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-46 353	-40 693	-30 713	-46 584	-50 888	-48 583
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-139 995	-160 245	-198 370	-285 580	-390 280	-379 510
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 698	2 513	2 500	29 000	53 000	53 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	62 174	44 193	34 213	50 084	54 388	52 083
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 155	4 121	-82 759	-115 688	-176 372	-149 090
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	6 130	770	-12 500	-1 500	-1 500	-1 500
Antolainasaamisten lisäys	-122	-8 000	-15 000	-5 000	-5 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennys	6 252	8 770	2 500	3 500	3 500	3 500
Lainakannan muutokset	-82 959	-1 700	89 700	118 400	178 000	152 900
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	105 000	195 000	155 000	215 000	190 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-71 714	-106 700	-105 300	-36 600	-37 000	-37 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-11 245	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-26	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	59 005	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-9 696	3 191	-5 559	1 212	128	2 310
Nettolainanotto	-71 714	-1 700	89 700	118 400	178 000	152 900

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	8 155	12 275	-70 483	-186 171	-362 543	-511 633
Investointien tulorahoitus, %	94	100	56	54	47	53
Laskennallinen lainanhoitokate	1,7	1,4	1,0	2,6	2,7	2,8
Kassan riittävyys, pv	20	39	35	32	29	29

Täydentäviä tietoja

1000 euroa	TP 2022	EN 2023*	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Asukasluku 31.12	242 819	246 984	251 235	255 571	260 256	264 954
- syntyneiden enemmitys	712	1 084	1 090	1 096	1 100	1 105
- nettomuutto	2 992	3 081	3 162	3 240	3 585	3 593
Tuloveroprosentti	19,00	6,36	6,4 **	6,4	6,4	6,4
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,28	1,28	1,28	1,28	1,28	1,28
- maapohja ***	1,28	1,28	1,30	1,30	1,30	1,30
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
- voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Toimintamenot M€	-1 905	-1 010	-1 032	-1 102	-1 128	-1 156
Toimintakate M€	-1 394	-680	-689	-730	-746	-755
Verotulot M€	1 204	638	612	628	662	690
Valtionosuudet M€	288	178	182	239	246	251
Vuosikate M€	124	151	110	137	157	174
Poistot M€	-111	-111	-116	-121	-133	-145
Vuosikate %:ia poistoista	112 %	137 %	95 %	113 %	119 %	120 %
Bruttoinvestoinnit M€	-140	-174	-198	-286	-390	-380
Investoinnit omahankintameno M€	-132	-171	-196	-257	-337	-327
- investointien tulorahoitus %	94 %	88 %	56 %	54 %	47 %	53 %
Pitkäaikaisten lainojen muutos M€	-72	-11	90	118	178	153
Pitkäaikainen lainakanta 31.12. M€	777	766	856	975	1 153	1 305
Pitkäaikainen lainakanta €/asukas	3 200	3 103	3 408	3 813	4 428	4 927
Toimintamenot €/asukas	-7 847	-4 088	-4 109	-4 311	-4 333	-4 364
Verotulot €/asukas	4 957	2 585	2 436	2 457	2 544	2 604
Valtionosuudet €/asukas	1184	720	724	935	945	947
Vuosikate €/asukas	509	613	436	538	605	656
Kokonaismenot M€	-2 048	-1 196	-1 256	-1 416	-1 552	-1 576

Asukasluku, lähde: Tilinpäätös 2022 Tilastokeskus. Vuodet 2023–2027 Vantaan väestöennuste 2023.

*) Vuoden 2023 toisen osavuositarkastuksen mukainen ennustetieto.

**) Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuoden 2023 tuloveroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä. Vuodesta 2024 eteenpäin tuloveroprosentti tulee määrätä ja ilmoittaa prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella (Laki verotusmenettelystä 91 a §). Vantaan tuloveroprosentti on pyöristetty pyöristyssäännön mukaisesti.

***) Eduskunta on 8.11.2023 hyväksynyt kiinteistöverolain uudistuksen, jossa maapohjan kiinteistövero eriytetään yleisestä kiinteistöverosta. Samalla maapohjan kiinteistöveron alaraja nostettiin 1,30 prosenttiin. Yläraja pysyy ennallaan 2,00 prosentissa. Yleisen kiinteistöveron ala- ja yläraja pysyvät ennallaan.

TUNNUSLUKUJEN LASKENNASSA KÄYTETYT KAAVAT

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot, %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate / Poistot, %

= $\text{Vuosikate} / \text{Poistot} * 100$

Vuosikate, euro/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä}$

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konserniohjeen ja talousarvion sekä hallintosäännön mukaisesti.

Konsernirakenne 31.8.2023

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Tytäryhtiöt			
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantri Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoiva-asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vivamus Kiinteistöt Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	64,5 %	64,5 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	35,3 %	53,4 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki	0,0 %	15,8 %
Uudenmaan Voima Oy	Helsinki	0,0 %	15,6 %
HSY Holding Oy	Helsinki	0,0 %	19,5 %
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
Västra-Nylands folkhögskola -kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	Raasepori	0,0 %	3,1 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästötal	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa		
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	0,0 %	17,0 %
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa		
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä			
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere	0,0 %	2,4 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä			
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %
Oy Asemapäällikönhovi	Helsinki	0,0 %	2,8 %
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %
Yhdistelemättömät			
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
VAV Yhtymä Oy (alakonserni)	Vantaa		
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	11,8 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	0,0 %	1,1 %
Koy Vantaan Kaskelanparkki	Vantaa	0,0 %	16,2 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2024–2027

Konsernirakennetta selkeytetään hyvinvointialueuudistuksen vuoksi jäljelle jäävän kaupungin palvelutuotantoa tukevaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että peruskaupungin omistuksessa olevista, mutta hyvinvointialueen käyttämistä kiinteistöistä luovutaan. Lähtökohtaisesti uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin.

Yhtenä Vantaan strategisena painopistealueena on ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki”, jonka päämääränä on mm. varmistaa taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni. Sitovaksi tavoitteeksi on asetettu kokonaistarkastelun ja suunnitelman tekeminen konsernin omistusten kokonaisuudesta ja strategiset valinnat siitä, mitä kaupungin tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma mahdollisille luopumisille. Tämä tarkastelu on valmistunut keväällä 2022 ja konsernijaosto on hyväksynyt sen kesällä 2022.

Strategian toteuttamiseksi suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2024–2027

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden investoinnit esitetään osana kaupungin investointitaulukkoa.

Kaupungin investoinnit yhteensä 1000 €	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Kaupunki ja rahastot yhteensä	139 775	163 745	198 370	285 580	390 280	379 510

SUUREMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN MERKITTÄVÄT MENEILLÄÄN OLEVAT JA TULEVAT INVESTOINNIT

Merkittävät meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistussuus	TP2022	TAE2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Vantaan Energia Oy	60 %	51 298	65 228	110 310	89 594	62 260	56 045
VAV Yhtymä Oy	100 %	7 000	18 100	47 556	51 581	12 500	5 500
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	100 %	5 747	42 510	65 400	78 341	52 000	49 450
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	100 %	344	500	525	525	525	525
Mercuria kauppaoppilaitos Oy	95,50 %	244	478	611	621	287	478
Yhteensä		64 633	126 815	224 402	220 662	127 571	111 998

KUNTAYHTYMIEN INVESTOINNIT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistussuus	TP2022	TAE2023	TA2024	TS2025	TS2026
HSL	17,20 %	2 156	4 493	3 280	2 493	2 266
HSY	21,70 %	45 896	44 386	45 637	42 252	40 607
Uudenmaan liitto	15,40 %	0	0	0	0	0
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	17,50 %	1	0	0	0	0
Västra Nylands Folkhögskola	3,10 %	6	1	6	6	0
Osuus kuntayhtymien investoinneista yhteensä		48 060	48 880	48 923	44 751	42 873

Muiden tytäryhtiöiden meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistussuus	TP2022	TAE2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Yhteensä	52,4 - 100 %	1 614	570	1 021	824	400	200

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakannat Vantaan kaupungin omistussuosuuksien mukaisessa suhteessa

Suurimpien tytäryhtiöiden lainakanta omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Omistussuus	TP2022	TAE2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Vantaan Energia Oy	60 %	221 486	155 789	229 000	284 210	267 421	243 792
VAV Yhtymä Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100 %	456 369	449 087	485 503	526 080	527 591	521 513
VTK Kiinteistöt Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100 %	76 710	79 712	167 359	229 987	264 641	290 363
Yhteensä		754 565	684 588	881 862	1 040 277	1 059 653	1 055 668

KUNTAYHTYMIEN LAINAT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistussuus	TP2022	TAE2023	TA2024	TS2025	TS2026
HSL	17,20 %	6 790	5 884	4 979	4 074	3 169
HSY	21,70 %	398 460	414 862	428 805	439 941	444 034
Uudenmaan liitto	15,40 %	0	0	0	0	0
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	17,50 %	0	0	0	0	0
Västra Nylands Folkhögskola	3,10 %	0	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymien lainoista yhteensä		405 249	420 746	433 784	444 015	447 202

Muiden tytäryhtiöiden lainakannat vuoden lopussa omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistussuus	TP2022	TAE2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027
Yhteensä	52,4 - 100%	17 727	5 266	4 502	3 740	2 986	2 380

HSL:n ja HSY:n luvut perustuvat toiminta- ja taloussuunnitelman alustaviin talousarviolukuihin 2024–2026, joita ei ole vielä hyväksytty. Muiden osalta luvut ovat toimintasuunnitelman mukaisia.

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän kiinteistöomaisuus on myyty ja yhtymä purkautuu vuoden 2024 aikana.

Kehäsuora sulautuu VTK-konserniin, jonka vuoksi muiden tytäryhtiöiden lainakanta pienenee merkittävästi vuoden 2023 talousarvioennusteessa.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Konserniohjeen ja omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspäättöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupungilla oli jäljellä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta takausvastuita vuoden 2022 lopussa yhteensä noin 270 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 456 milj. eurosta.

Kaupunginvaltuuston myöntämät takausvastuut muille kuin omille tytäryhteisöille olivat vuoden 2022 lopussa yhteensä 45 milj. euroa ja velkoja sekä leasingvastuita, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 29 milj. euroa.

Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet 2024–2027

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan. Tavoitteita on edelleen talousarviossa 2024 yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisi jatkossa konserniyhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteet on ryhmitelty kategorioittain. Suurien tytäryhtiöiden tavoitteet jaotellaan talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin. Kaikki suuret yhtiöt laativat vuoden 2023 aikana oman vastuullisuusohjelmansa omistajapoliittisiin linjauksiin perustuen ja kaupungin resurssiviisauden tiekartan sekä hiilineutraalisuustavoitteen 2030 huomioiden. Lisäksi vastuullisuusohjelmista johdettavat tavoitteet yhdistetään YK:n Agenda 2030 kestävä kehityksen tavoitteisiin ja yhtiöt kuvaavat vastuullisuustavoitteissaan, mitä YK:n kestävä kehityksen tavoitteita toiminnallaan edistävät.

Vantaan Energia Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	57,4 M€	60,9 M€	37,0 M€	47,0 M€	75,0 M€	93,0 M€
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	5,70 %	7,60 %	5,10 %	4,90 %	6,20 %	8,00 %
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	18,0 MEUR (sama kuin edellisenä vuotena) vastaa 65 % VE Oy:n tilikauden tuloksesta, josta Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeiden alaskirjaus (41,7 MEUR) poistettu.	50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %
	Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste %	28 %	34 %	>20 %	>20 %	>20 %	>20 %
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	3,3	3,3	2	0	0	0
Tietojohtamisen ja data-analytiikan kehittäminen	Kyvykkyyksien ja optimoinnin kehittäminen		Azure-pilvipalvelut ovat konsernilla laajuisesti käytössä	Kaukolämpöverkon optimoinnin kehittämisen digital twin -projekti	Hajautetun tuotannon optimointikyvykkyyden lisääminen		

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5	3,9	4	4	4	4	4
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu)	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	135	120,5	111	85	83	78
SDG tavoite 13: Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9: kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Fossiilisista polttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	Huoltovarmuustilanteen vuoksi sekä kivihiili että turve on otettu uudelleen käyttöön varmuuspolttoaineina	Toimenpiteet käynnissä.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen
Materiaalitehokkuus (ympäristövastuu)	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen			Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus (verkon tilavuus 2022 42900 m3)	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus
SDG 12: vastuullista kuluttamista	Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)			Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu) SDG 7: edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11: kestävät kaupungit ja yhteisöt	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin			Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m²	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m²	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m²	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m²

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
	Energiatoimituk- sen luotettavuus			Sähkön ja läm- mön toimituk- sen luotetta- vuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmi- tyskausi	Sähkön ja läm- mön toimituk- sen luotetta- vuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmi- tyskausi	Sähkön ja läm- mön toi- mituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toi- mitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/läm- mityskausi	Sähkön ja läm- mön toimituk- sen luotetta- vuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmi- tyskausi
	Biodiversiteettita- voitteet		Tavoitteiden asettaminen.	Biodiversiteetti- tavoitteiden seuranta	Biodiversiteetti- tavoitteiden seuranta	Biodiversi- teettitavoit- teiden seu- ranta	Biodiversiteetti- tavoitteiden seuranta

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkina-vuokraan (VAV Asunnot Oy) Omavaraisuus-aste, konserni	32 % alle markkinavuokran 32,6 %	32 % alle markkinavuokran 28 %	Vähintään 30 % alle markkina-vuokran 20 %	Vähintään 30 % alle markkina-vuokran 20 %	Vähintään 30 % alle markkina-vuokran 20 %	Vähintään 30 % alle markkina-vuokran 20 %
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	187	115	360	360	360	360
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%) Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	95 % (ei ollut vielä mitattuna vuonna 2022)	100 % 100 %	95–105 % 95–105 %	95–105 % 95–105 %	95–105 % 95–105 %	95–105 % 95–105 %

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promoter Score)	25,2	25	38,5	39	39,5	40,5
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	3,1	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Torjumme segregatiota, tarjoamme kohtuuhintaista asumista ja tuemme asumisen haastavissa tilanteissa	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan	32 % alle markkinavuokran	32 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Hiilineutraali VAV 2030			Ilmasto-tiekartta valmis	Mittari tulossa ilmastotiekartasta	Mittari tulossa ilmastotiekartasta	Mittari tulossa ilmastotiekartasta

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotoekoja	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m3	41,3	40,5	39,7	38,9	Mittari tulossa ETJ+ päivityksen yhteydessä	Mittari tulossa ETJ+ päivityksen yhteydessä
SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa			Vastuullisuus-kriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Toimitusketjun vastuullisuuden kehittäminen (konkreettinen mittari kehitetään yhdessä kumppanien kanssa)	Mittari tulossa	Mittari tulossa
Kaupungin ja kaupunkikonsernin omistamissa asunnoissa tehdään paloturvallisuuskartoitus sekä vahvistetaan asukkaiden ohjausta ja paloturvallisuustyötä.							

VTK Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Konsernin oma-varaisuusaste %	35	35	>20	>20	>20	>20
	Konsernin tulos, milj. eur	3,3	3 (ilman fuusio-voittoa ja maanmyyntivoittoa)	2	2	2	2
	Outhouse-yhtiö: Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)	95	95	93	93	95	95
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisäl- täen sisäilmaparannuk- set)	Konsernin liike- vaihdosta vähin- tään n. 10 % käytetään perus- korjauksiin, milj. eur	9	10	10	10	10	10
Asiakastyytyväisyys, kon- serni	Asteikko 1–5	-	tavoite: vas- tausten kes- kiarvo yli 3,5	-	vastausten kes- kiarvo yli 3,5	-	vastausten kes- kiarvo yli 3,5

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5	-	4,4	vastausten keskiarvo yli 4,0	vastausten keskiarvo yli 4,0	vastausten keskiarvo yli 4,0	vastausten keskiarvo yli 4,0
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Konsernin vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen 2024 -> Vastuullisuusohjelman toteutus	-	Vastuullisuusohjelma hyväksytty hallituksessa viimeistään 12/2023	Toteutus	Toteutus	Toteutus	Toteutus
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt	Syksyllä 2023 päivitettyjen energiakatselmusten mukaisen toimenpiteiden toteuttaminen (%)			Ko. vuodelle ajoitetuista toimenpide-ehdotuksista toteutettu 100 %	Ko. vuodelle ajoitetuista toimenpide-ehdotuksista toteutettu 100 %	Ko. vuodelle ajoitetuista toimenpide-ehdotuksista toteutettu 100 %	Ko. vuodelle ajoitetuista toimenpide-ehdotuksista toteutettu 100 %

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta. Tuloksessa ei huomioida satunnaisia eriä, jotka liittyvät Hyvinvointialueen kanssa tehtävään liiketoimintakauppaan (vuodet 2022 ja 2023).	1,59	1	1	1	1	1
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-62	-30	3	13	18	20
Kehittämisohjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku			-30	-15	-5	0
Kehittämisohjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 % (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)			1	1	1	1
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4	4,1	4,2	4,2	4,25	4,25
Sairauspoissaolot %	%	6	5,7	5,6	5,5	5,4	5,4

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
SDG-tavoite 12: Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	50,1	51	49,5	48	47	46
SDG-tavoite 12: Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	LUKEN ruokatutannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana						
SDG-tavoite 12: Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,65	0,55	0,5	0,4	0,3	0,2
SDG-tavoite 3: Terveyttä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	-3	3	8	10	12	15
SDG-tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (hyvä hallintotapa ja organisaation johtaminen)	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)	101	80	90	95	100	105

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksuperusteiden muutokset ja maksuaikataulu	928 115	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimien toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste (%)	100	100	100	100	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	850	855	860	860	860	870
Opiskelijapalaute (amis-palaute, päättökysely)	nps-indeksi	69	58	58	59	59	61
Työelämäpalaute: työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,4	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Ennuste 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
SDG-tavoite 4: Hyvä kou- lutus	Opiskelijapa- laute, (amispä- laute) tyytyväi- syys koulutuk- seen, kokonais- arvosana 1–5	Uusi mittari	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
SDG-tavoite 3: Terveyttä ja hyvinvointia	Vuotuinen opis- kelijakysely, kes- kiarvo osiosta il- mapiiri ja hyvin- vointi 1–5	Uusi mittari	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
SDG-tavoite 5: Sukupuol- ten tasa-arvo	Vuotuinen opis- kelijakysely, tasa-arvoa kos- keva kysymys 1– 5	Uusi mittari	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
SDG-tavoite 12: Vastuul- lista kuluttamista	Mittari kehitteillä hiilijalanjäljen laskennan yhtey- dessä (VASKI- HANKE: Vas- tuullinen ja kes- tävä ammatilli- nen koulutus)	Uusi mittari	Uusi mittari	Mittari tulossa	Mittari tulossa	Mittari tulossa	Mittari tulossa

Kiinteistöyhtiöt

Tavallisten kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

1. Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä:
  - Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi (vrt. edellisen tilikauden toteuma kuluvaan tilikauteen)
2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöä huomioiminen PTS:ssä
  - Toimenpiteiden toteuttamisaste 100 %
3. Sähköautojen latausinfraan toteuttaminen niiden yhtiöiden osalta, joiden 2023 tehdyn kartoituksen mukaan on järkevää toteuttaa latausinfraa kiinteistölleen

Liiketoimintaa markkinoilla harjoittavien pysäköintiyhtiöiden, Ratakujan Pysäköinti Oy:n sekä Tikkuparkki Oy:n lisätavoitteet

4. Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään vuoden 2024 loppuun mennessä

Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoite

5. Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen
6. Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta
7. Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla

LIITTEET

- LIITE 1 Uudisrakentaminen 2024–2033
- LIITE 2 Korjausrakentaminen 2024–2033
- LIITE 3 Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2024–2033
- LIITE 4 Liikuntapaikkarakentaminen 2024–2028
- LIITE 5 Julkinen käyttöomaisuus 2024–2027

LIITE 1; Uudisrakentaminen 2024–2033

1 000 €	Suuralue	Kustannus arvio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
A. OMAT INVESTOINNIT 2024-2033		208 720	45 980	53 110	71 570	86 830	93 660	66 840	98 080	91 380	86 330	58 080	9 580
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		57 650	2 000	14 200	14 100	34 350	45 880	32 350	45 050	40 000	71 150	53 100	9 200
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	21 800	0	0	0	200	3 300	14 500	9 500	300	0	0	0
Aviapoliksen yhtenäiskoulu (Muuran koulu)	Aviapolis	0	0	500	4 000	24 200	19 800	400	0	0	0	0	0
Sotungin lukion uudisrakennus	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	500	3 500	22 200	17 800	500
Kanniston koulu II-vaihe (sis mus. opisto ja kuvataidekoulu)	Kivistö	19 050	1 700	10 000	7 500	50	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö	0	0	0	0	0	200	3 000	14 000	9 200	300	0	0
Seutulan koulun uudistaminen	Kivistö	0	0	0	0	0	0	100	1 500	10 000	5 000	100	0
Kytöpuiston ja Ilolan koulujen väistötila - UR01 kust 2023	Koivukylä	0	100	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Kytöpuiston koulun laajennus muutos- ja korjaustöiden yht	Koivukylä	0	0	700	1 500	100	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven koulun laajennus	Korso	14 100	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylässä koulun väistötila	Myyrmäki	0	0	0	0	0	230	0	0	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (ensimmäinen vaihe)	Myyrmäki	0	0	0	400	3 000	16 000	10 600	300	0	0	0	0
Ojahaan peruskoulu (toinen vaihe)	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	500	9 800	7 400	100
Vaskivuoren lukion laajennus	Myyrmäki	2 700	150	2 750	50	0	0	0	0	0	0	0	0
IB-peruskoulu ja -päiväkoti	Tikkurila	0	0	0	0	0	250	3 500	18 500	11 200	300	0	0
Peltolan koulun laajennus yhtenäiskouluksi	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	750	5 300	33 400	26 700	600
Simonkallion koulun lisätilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150	1 100	8 000
Tikkurilan alueen koulun laajennus	Tikkurila	0	0	150	550	6 800	6 100	250	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		106 030	34 760	17 400	36 200	47 880	36 100	20 430	31 020	33 600	14 400	4 700	100
Aviapoliksen päiväkoti II	Aviapolis	7 100	100	4 100	5 600	50	0	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen päiväkoti III	Aviapolis	7 100	0	0	200	4 800	4 400	100	0	0	0	0	0
Illenpihan tp. Pvk.	Aviapolis	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaskela III päiväkoti	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0
Kaskelan I päiväkoti	Hakunila	6 100	100	350	4 800	4 600	50	0	0	0	0	0	0
Kaskelan II päiväkoti + Itä-Vantaan ruotsinkielinen pk	Hakunila	0	0	0	300	6 600	5 600	150	0	0	0	0	0
Latupuiston päiväkoti / Rajakylän pk.	Hakunila	10 000	9 800	1 400	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen pvk	Hakunila	8 500	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Länsimäen tp. Paviljonki pvk.	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän tp. Pvk.	Hakunila	0	0	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0
Keimolanmäen vuokrapaviljonki päiväkoti ja alakoulutiloja	Kivistö	0	0	0	0	220	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön V päiväkoti	Kivistö	0	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Kivistön päiväkotii	Kivistö	0	0	300	4 600	4 250	50	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkotii III a hyväksytty KV 11/2017	Kivistö	7 100	100	400	4 550	4 100	50	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkotii IV	Kivistö	7 100	0	0	0	200	4 500	4 200	100	0	0	0	0
Ruusupuun päiväkodin rakennuttajakustannukset	Kivistö	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkotii I	Koivukylä	10 000	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koivukylän päiväkotii II	Koivukylä	0	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0	0
Talvikkitien tilap. pvk	Koivukylä	0	0	0	0	330	0	0	0	0	0	0	0
Korson päiväkotii, uusi päiväkotii purettavan tilalle	Korso	7 100	6 500	1 500	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven uusi päiväkotii	Korso	0	0	0	150	3 600	3 400	50	0	0	0	0	0
Matarin päiväkotii	Korso	0	0	200	4 400	4 300	50	0	0	0	0	0	0
Vierumäen päiväkotii	Korso	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0	0	0	0	0
Jönsaksen päiväkotii	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100
Karhunkierroksen päiväkotii (Hämeenkyllän/Pähkinärinteen)	Myyrmäki	0	1 900	2 250	5 900	100	0	0	0	0	0	0	0
Kelokuusen päiväkotii (ent. Raappavuoren pvk.)	Myyrmäki	0	8 370	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Laajavuoren päiväkotii	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0	0
Lounaniityn päiväkotii (ent.Vantaanlaakson päiväkotii)	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	300	6 200	5 500	100	0	0
Myyrmäen alueen päiväkotii	Myyrmäki	0	0	0	0	200	4 800	4 400	100	0	0	0	0
Mårtensdals kampus (päivä+keittiölaaj),pihan lähiliikuntapaikka	Myyrmäki	7 100	2 500	6 400	300	0	0	0	0	0	0	0	0
Patotien päiväkotii	Myyrmäki	7 100	4 670	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen päiväkotii	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	300	4 900	4 500	100	0
Viherpuiston päiväkotii	Myyrmäki	0	0	0	200	4 800	4 400	100	0	0	0	0	0
Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkotii- ja koulutiloilla	Tikkurila	11 900	300	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotien vuokrapäiväkotii ja leikkihiha puistoon	Tikkurila	330	0	0	0	0	0	180	170	0	0	0	0
Lauhatien päiväkotii	Tikkurila	9 500	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Puutarhatien päiväkotii (Tikkurilan pvk II)	Tikkurila	0	0	0	0	0	300	4 700	4 400	100	0	0	0
Tikkurila; Tp. Päiväkotii väistötalaksi	Tikkurila	0	0	0	0	330	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkotii	Tikkurila	0	0	0	0	100	3 900	4 950	50	0	0	0	0
Tikkurilan alueen päiväkotii III	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	300	4 700	4 400	100	0	0
Tikkurilan pvk II	Tikkurila	0	0	200	4 550	4 400	100	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan tp. Pvk.	Tikkurila	0	0	0	170	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINNIN TOIMIALA		44 340	6 050	20 930	20 590	4 320	11 400	13 780	21 730	17 500	500	0	0
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis	0	0	0	50	1 250	4 500	50	0	0	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila	0	0	0	0	0	0	200	2 900	300	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus	Hakunila	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Kuusijärven apurakennus yrittäjien tilat	Hakunila	0	0	0	0	0	0	380	200	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus, wc-tila/infokatos	Hakunila	0	0	380	200	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven uudet savusaunat	Hakunila	0	0	1 500	810	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuusijärven vuokravälinerakennus	Hakunila	0	0	0	0	0	0	200	130	0	0	0	0
Vaaralan lampien rakennukset -hanke	Hakunila	0	0	50	500	400	50	0	0	0	0	0	0
Aviapoliksen / Kivistön uimahalli	Kivistö	0	0	0	0	200	800	6 000	18 400	17 200	500	0	0
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö	0	0	0	30	320	0	0	0	0	0	0	0
Elmon uimahalli	Koivukylä	44 340	6 000	19 000	19 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä	0	0	0	0	50	3 050	50	0	0	0	0	0
Myymäen kaupunkikulttuuritalo	Myymäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myymäen urheilutalo, uimahallin laajennus	Myymäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mårtendals kampus lähiliikuntapaikka	Myymäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	Myymäki	0	0	0	0	50	1 150	4 600	50	0	0	0	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	Tikkurila	0	0	0	0	50	1 850	2 300	50	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA		700	20	30	430	30	30	30	30	30	30	30	30
Ytv.lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat	0	0	20	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Aviapolis X tapahtumatila	Aviapolis	700	0	0	400	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT		0	3 150	550	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Uudisrak / budjetti	0	0	550	550	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Kuusijärvi-hanke	Hakunila	0	2 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VTK KIINTEISTÖT OY													
Kasvatuksen ja opetuksen toimiala													
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis	0											
Vehkalan ammatillinen oppilaitos	Kivistö	78 200											
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso	0											
Tikkurilan toisen asteen kampuksen lukio (VTK)	Tikkurila	0											
VARIA Hiekkaharju peruskorjaus	Tikkurila	24 800											
Varia Hiekkaharju laajennus, mm. ruokala	Tikkurila	3 000											
Varia Hiekkaharjun peruskorjaus, VTK:n omistamissa tiloissa	Tikkurila	5 300											
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvoinnin toimiala		0											
Kaskelan liikuntahalli	Hakunila	0											
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	Kivistö	0											
Koillis-Vantaan liikuntahalli	Korso	0											
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2	Korso	0											
Myymäen Opistotalo	Myymäki	0											

1 000 €	Suuralue	Kustannus arvio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Aikuisopiston tilat Osaamiskampukselle	Tikkurila	0											
Aikuisten perusopetuksen tilat	Tikkurila	0											
Tikkurilan liikuntahalli	Tikkurila	0											
MUUT KONSERNIYHTIÖT		0											
Asukastupa Leinelä (Konsas hanke)	Koivukylä	0											
Martinlaakson lukion peruskorjaus	Myyrmäki	0											
C. VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA													
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala													
Elinvoimapaalvelujen tilat, Osaamiskampuksessa	Tikkurila	0											
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat	Tikkurila	0											
Kasvatuksen ja opetuksen toimiala		0											
Kalustonkunnostajien tilat	Tikkurila	0											
Sotungin lukiopaviljonki	Hakunila	0											
Kytöpuiston ja Ilolan koulun väistötila	Koivukylä	0											
Varia Koivukylän osakorjaukset tai korvaava väistötilaratkaisu	Koivukylä	0											
Leppäkorven koulun väistötila	Korso	0											
Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki	Hakunila	0											
Ruusupuun päiväkotia (ent. Kivistön päiväkotia)	Kivistö	9 300											
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila	0											
Paviljonki Kielo	Tikkurila	0											
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala		0											
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis	0											
Aviapoliksen uusi kirjasto ja kulttuuritila	Aviapolis	0											
Aviapoliksen uusi nuorisotila	Aviapolis	0											
Kirjastopiste-, kulttuuri- ja nuorisotilat Kivistön kauppakeskus	Kivistö	0											
Asukastilat Kohtaamopalvelussa	Tikkurila	0											
Laajenevan perusopetuksen aikuisten lisätilat	Tikkurila	0											
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat	Tikkurila	0											
Tikkurilan kirjastalon taideopetustilojen väistötilat	Tikkurila	0											
Tikkurilan kirjaston aineiston ja logistiikan väistötilat	Tikkurila	0											
Tikkurilan kirjastopalvelujen väistötilat	Tikkurila	0											
Tikkurilan uudet asukastilat	Tikkurila	0											
D. LUNASTUKSET		0											
Illepuiston päiväkodin lunastus 2022-2024	Aviapolis	0											
Tammiston päiväkodin lunastus 2023	Aviapolis	0											

LIITE 2; Korjausrakentaminen 2024–2033

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
KORJAUSRAKENTAMINEN 2024-2033 yhteensä		81 671	44 450	48 570	45 690	56 230	38 530	23 230	30 480	32 880	36 480	35 080	30 580
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO TOIMIALA: Määrärahavaraus		0	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO		2 700	3 450	920	1 470	620	320	320	320	320	320	320	320
Myymäen toimintakeskus, peruskorjaus	Myymäki	2 200	2 650	500	1 050	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuorikumpu hoivatilojen muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht	Tikkurila	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen viilennys	---	0	100	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Määrärahavaraus		0	100	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320
Länsimäen terveysaseman seinien maalaus	Hakunila	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen piha-alueen suunnittelu ja tote	Tikkurila	0	0	0	0	300	0	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		70 207	22 420	24 800	28 450	36 500	19 750	9 900	17 200	19 600	23 200	21 800	17 300
Veromäen koulu; pintaremontti	Aviapolis	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	600	6 800	9 500	6 500	300	0
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila	0	350	1 300	300	0	0	0	0	0	0	0	0
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila	0	50	500	3 400	7 650	800	50	0	0	0	0	0
Sotungin peruskoulun peruskorjaus	Hakunila	120	0	0	0	0	0	0	0	0	100	3 000	14 000
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	9 357	550	5 750	3 700	50	0	0	0	0	0	0	0
VARIA/Talvikkitien tp. Perusparannus	Koivukylä	14 300	0	0	0	0	100	1 150	4 850	3 200	100	0	0
Jokivarren koulun tilamuutokset	Korso	0	1 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso	0	600	2 050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven koulu: muutostyöt	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	Korso	1 940	1 750	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso	0	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myymäki	0	0	0	0	0	0	550	2 650	0	0	0	0
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myymäki	10 200	0	100	750	11 200	4 300	200	0	0	0	0	0
Mårtensdals skola	Myymäki	0	2 150	1 500	300	0	0	0	0	0	0	0	0
Simonkallion koulu: korjaus ja muutostöitä	Tikkurila	8 300	0	3 100	8 200	1 000	100	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion peruskorjaus	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	300	4 400	14 000	16 000	800
Viertolan koulu,	Tikkurila	0	0	150	500	8 300	5 600	200	0	0	0	0	0
Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	Koivukylä	0	0	0	50	750	5 600	4 000	100	0	0	0	0
Kilterin koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myymäki	0	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Kivimäen koulu, peruskorjaus,vaihe 2	Myyrmäki	0	200	400	7 000	3 900	50	0	0	0	0	0	0
Pähkinärinteen koulun korjaukset	Myyrmäki	0	0	0	0	0	50	650	0	0	0	0	0
JOKINIEMEN KOULU ENT.LUKIO (vaihe II)	Tikkurila	14 000	9 500	2 800	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Jokiniemen ala-asteen korjaus- ja muutostyöt (vaihe I)	Tikkurila	9 500	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajakylän koulun tilamuutokset	Hakunila	0	0	0	100	1 100	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun nuorisotilojen väliaikaiset tilamuutokset	Kivistö	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanniston koulun tilamuutokset	Kivistö	0	50	850	2 050	50	0	0	0	0	0	0	0
Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht.	Myyrmäki	2 250	1 000	1 300	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Dickursby skola, vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen	Tikkurila	240	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koulut; Määrärahavaraus		0	1 320	1 100	1 100	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Koulut; Määrärahavaraus/ Pihakorjaukset		0	0	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900
Koivukylän koulun pihan perusparannus	Koivukylä	0	450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Peltolan koulun pihan perusparannus	Tikkurila	0	450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Viertolan koulun Jokirannan toimipisteen hiekkakentän laajennus	Tikkurila	0	0	0	0	0	650	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		7 030	6 190	5 740	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490
Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Aviapolis	800	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riihipellon päiväkotit osittainen perusparannus	Aviapolis	800	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylästön päiväkotit, osittainen perusparannus	Aviapolis	800	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	Hakunila	0	0	0	600	0	0	0	0	0	0	0	0
Nissaksen päiväkodin osittainen perusparannus	Hakunila	0	0	1 050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus	Kivistö	0	0	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0
Seutulan päiväkodin osittainen perusparannus	Kivistö	0	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Päiväkummun päiväkodin osittainen perusparannus	Koivukylä	800	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rautkallion päiväkodin osittainen peruskorjaus	Koivukylä	0	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Seljapolun päiväkotit, osittainen perusparannus	Koivukylä	600	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Korso	800	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vallinojan päiväkotit osittainen peruskorjaus	Korso	800	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	0	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	800	0	0	0	800	0	0	0	0	0	0	0
Laajavuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Myyrmäki	0	0	0	800	0	0	0	0	0	0	0	0
Pähkinäsärkijän päiväkotit osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	0	1 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	Tikkurila	800	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Päiväkodit; Määrärahavaraus		0	0	0	2 600	4 000	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800
Päiväkodit; Määrärahavaraus /Pihakorjaukset		0	0	690	690	690	690	690	690	690	690	690	690
Peltovuoren päiväkodin pihan perusparannus	Aviapolis	0	230	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vallinojan päiväkodin pihan perusparannus	Korso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mistelin päiväkoti pihan peruskorjaus	Tikkurila	0	230	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ristipuron päiväkoti pihan peruskorjaus	Tikkurila	30	230	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINNIN TOIMIALA		34	3 900	9 250	3 500	6 950	6 300	850	800	800	800	800	800
Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus	Aviapolis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palokalustostosuojan korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila	0	100	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kirjastotalo	Tikkurila	0	0	50	500	6 000	5 500	50	0	0	0	0	0
Tikkurilan nuorisotalo Tonttula; peruskorjaus	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Håkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	34	200	1 200	1 900	150	0	0	0	0	0	0	0
Myymäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myymäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila	0	2 300	7 000	300	0	0	0	0	0	0	0	0
Määrärahavaraus		0	1 300	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA		0	470	560	230	120	120	120	120	120	120	120	120
Sähköautojen latausasemien rakentaminen		0	350	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Määrärahavaraus		0	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Louhelan aseman korjaustyöt	Myymäki	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson aseman korjaustöitä	Myymäki	0	0	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0
Myymäen aseman korjaustöitä	Myymäki	0	0	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA , Kiinteistöt ja tilat		1 700	7 970	5 550	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
Kaivokselan koulun välttämättömät korjaustyöt	Myymäki	500	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sisäilmaongelmat ; Määrärahavaraus		0	3 250	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Määrärahavaraus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)		0	2 240	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700
Katrineberg, ulkoalueiden korjaus- ja muutostyöt	Kivistö	200	180	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tike/ Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)		0	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
ERITTELETTÖMÄT :Varavoima rakentamisen varaus		0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
VANTTI		0	0	700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hämeenkylässä koulun ateriakapasiteetin nostovaraus	Myymäki	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan lukion keittiömuutos 2024	Tikkurila	0	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0

LIITE 3; Vuokra- ja osaketiilojen muutokset 2024–2033

1 000 €	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT	1 790	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320	1 320
Kaupunkistrategia ja johto toimiala	120	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, koulut	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, päiväkodit	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala	690	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240
Kaupunkiympäristön toimiala, kiinteistöt ja tilat	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280

LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2024–2028

1 000 e	Kustannus yht.	2024	2025	2026	2027	2028
UUDISRAKENTAMINEN						
Mårtensdals kampus lähiliikuntapaikka	0	0	0	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	200	0	0	0	0	200
Kuusijärven savusauna ja apurakennukset	3 470	1 880	1 010	0	0	580
Aviapolixen / Kivistön uimahalli	7 000	0	0	200	800	6 000
Elmon uimahalli	40 000	19 000	19 000	2 000	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	3 150	0	0	50	3 050	50
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	4 200	0	0	50	1 850	2 300
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	58 020	20 880	20 010	2 300	5 700	9 130
URHEILUALUEET						
Ulkoilureitit ja kuntoportaat	840	200	250	390	0	0
Pienkenttien perusparannus	1 880	300	80	1 500	0	0
Lähiliikuntapaikat	930	0	30	0	300	600
Elmon urheilupuisto	4 350	50	1 200	1 400	1 700	0
Hiekkaharjun urheilupuisto	300	0	150	150	0	0
Kenraalinpuiston kenttä	700	700	0	0	0	0
Kivistön urheilupuisto	100	0	0	0	0	100
Martinlaakson urheilupuisto tekojääkontti	150	0	150	0	0	0
Tikkurilan urheilupuisto	4 400	0	100	1 200	1 400	1 700
Yhteensä (1 000 e)	13 650	1 250	1 960	4 640	3 400	2 400
VIRKISTYSALUEET						
Kormuniitty Iatusilta	270	270	0	0	0	0
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit	100	0	0	0	100	0
Kuusijärven esteetön uima-alue	210	210	0	0	0	0
Naapuriniityn seniorireitti	30	0	0	30	0	0
Tammistonmäki	150	150	0	0	0	0
Vaaralan lammet ja Slåtmossen	310	10	0	0	300	0
Vaskivuorentie Mätäojan kv-silta	450	0	0	450	0	0
Yhteensä (1 000 e)	1 520	640	0	480	400	0

LIITE 5; Julkinen käyttöomaisuus 2024–2027

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Liikennealueet						
Joukkoliikenteen kehittäminen		2 200	800	300	300	800
Keskeneräisten katujen loppuunsaattaminen		2 000	500	500	500	500
Liikenneturvallisuuden kehittäminen		1 400	500	200	200	500
Liikennevalojen perusparantaminen		560	140	140	140	140
Pyöräilyn kehittäminen		400	100	100	100	100
Ulkovalaistusverkon parantaminen		4 225	1 235	1 000	490	1 500
Annefred (AUB)	Aviapolis	3 070	1 430	1 640	0	0
Annefred eteläisen taide, Tarja Ervastian Pesä-teos	Aviapolis	50	0	0	50	0
Avia-aukio ja Tikkurilantien pohjoisreuna	Aviapolis	1 195	475	360	360	0
Aviaukuja	Aviapolis	150	0	50	100	0
Baana välillä Kahluuniityn silta - Jokitie	Aviapolis	1 370	0	0	70	1 300
Caravellentie Tuupakantie Tulkintie LVA	Aviapolis	110	110	0	0	0
Caravellentien liittymä ja Tahkotien liikennevalot	Aviapolis	1 250	1 250	0	0	0
Ilmailutie vl. Tietotie-Terminalitie	Aviapolis	50	50	0	0	0
Kahluuniityn silta U-8399	Aviapolis	150	0	150	0	0
Kuninkaantien sortuma	Aviapolis	1 125	0	0	1 125	0
Lumijälki lumenkaatopaikka	Aviapolis	600	0	0	250	350
Markkatie (002396)	Aviapolis	140	140	0	0	0
Muuran alueen kadut 02356	Aviapolis	5 490	300	1 730	1 730	1 730
Nuolitian liikennevaloliittymät	Aviapolis	310	0	0	310	0
Pakkalantie jk-pp -tie vl Virkatie-Tikkurilantie	Aviapolis	600	0	0	100	500
Pakkalantie liittymä	Aviapolis	180	0	0	180	0
Perintötie	Aviapolis	100	100	0	0	0
Pyhtäänkorventie, Pytinpuiston kohdalla	Aviapolis	45	45	0	0	0
Rälssipuistonpolku eteläinen	Aviapolis	135	0	135	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Tammiston kauppatie 13 liittymä LVA	Aviapolis	100	0	0	0	100
Tammiston kauppatie Tammistonkuja LVA	Aviapolis	100	0	0	0	100
Tammiston kauppatie Tammistontie LVA	Aviapolis	100	0	0	0	100
Tammiston kauppatie Voimakuja LVA	Aviapolis	100	0	0	0	100
Tikkurilantie 129 002519	Aviapolis	1 100	0	1 100	0	0
Tikkurilantien baana vl Rälssitie-Robert Huberin tie	Aviapolis	700	0	0	700	0
Turbiinitie	Aviapolis	50	0	50	0	0
Tuupakka 9 kadut (402800)	Aviapolis	800	800	0	0	0
Vanhatie	Aviapolis	600	0	0	600	0
Ylästöntie ja Backaksenpolku (512000)	Aviapolis	1 200	0	1 200	0	0
Hakunilan keskustan laajennus 2	Hakunila	240	0	0	240	0
Harjunreunan ylikulkukäytävä U-1774	Hakunila	985	25	60	900	0
Hirvimäentie vl Kuninkaanmäentie-Kiertomäentie	Hakunila	450	450	0	0	0
Kuninkaanmäentie vl Honkamäentie-Koulutie	Hakunila	1 100	100	0	500	500
Kuussillantie vl. Hakunilantie-Rajatie	Hakunila	100	0	0	100	0
Kuussillantie vl. Hopeakuja-Kuussillankuja	Hakunila	100	0	0	100	0
Lahdentien oikaisu vl Kehä III-Kaskela	Hakunila	2 250	100	700	1 450	0
Lähdepuistontie ja Koivumäenkuja	Hakunila	500	0	0	500	0
Pohjolantie vl. Kuninkaanmäentie-Kiertomäentie	Hakunila	600	100	0	500	0
Sotungintien pysäköintialue	Hakunila	300	0	0	300	0
Vanha Porvoontie jkpp vl Kuninkaanmäentie-Neidonrinne	Hakunila	70	0	0	70	0
Erätorpantie	Kivistö	200	0	0	200	0
Keimolanmäen 3.rakentamislohko (ARA + sopimuskohte)	Kivistö	400	400	0	0	0
Kivistön asemakorttelit 233100	Kivistö	50	0	50	0	0
Kivistön koulun kaava-alue	Kivistö	300	0	300	0	0
Kivistön Lumikvarssi	Kivistö	6 760	0	0	3 230	3 530
Kivistön Maitokvarssi 233400	Kivistö	50	0	0	50	0
Kivistöntähtien kaava-alue	Kivistö	4 165	0	0	1 430	2 735
Länsi-Keimolantie Lepsämäjoen silta U-8058	Kivistö	500	0	0	500	0
Maitorantie jkpp Harmaahylkeenkujaalle	Kivistö	20	20	0	0	0
Punakiventie v. Keimolantie - Punakivenpuisto	Kivistö	200	0	200	0	0
Puu-Kivistö, Timanttapolku	Kivistö	500	500	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Rauhalankaari	Kivistö	350	0	0	0	350
Reunan alueen vesihuolto	Kivistö	1 900	1 900	0	0	0
Tapahtumakuja	Kivistö	190	0	190	0	0
Vehkalan Kinkerit (251400)	Kivistö	900	900	0	0	0
Asolanväylä Kuusitie LVA	Koivukylä	110	110	0	0	0
Asolanväylä Valtimotie LVA	Koivukylä	110	110	0	0	0
Elmon alueen kadut	Koivukylä	2 200	1 000	1 200	0	0
Hanabölenie Lauratien akk U-8100	Koivukylä	450	0	0	450	0
Karpaattientie	Koivukylä	500	0	0	0	500
Koivukylänväylä Peltoniemenkuja LVA	Koivukylä	110	0	0	110	0
Koivukylänväylä pääradan ylikulkusilta U-8083	Koivukylä	100	50	50	0	0
Laurintie Kosken silta U-1131	Koivukylä	80	80	0	0	0
Laurintien liityntäpysäköintialue	Koivukylä	325	0	0	325	0
Laurintie vl Kasperinpolku-Hanabölenie	Koivukylä	5 000	3 500	1 500	0	0
Leikkitie 002516	Koivukylä	100	0	100	0	0
Rekolantie vl. Peijaksentie-Tervahaudantie	Koivukylä	200	0	0	200	0
Rosenlund asemakaava 741600	Koivukylä	730	730	0	0	0
Harmaahylkeentien pohjoisosan jkpp	Korso	400	0	400	0	0
Jokivarrenkuja Naalitie risteysilta (U-1598)	Korso	720	720	0	0	0
Korson keskustan itäosa	Korso	1 500	0	1 500	0	0
Kulorastaantie	Korso	400	400	0	0	0
Lehmustontie 1. vaihe	Korso	4 550	1 050	2 300	1 200	0
Maakotkantie vl. Maakotkanpolku-Kotkankaula	Korso	400	100	300	0	0
Mikkolan laajennus	Korso	400	200	200	0	0
Pihkalantie vl Ullantie-Joukontie	Korso	950	0	0	150	800
Sääskitien pohjoispää	Korso	500	0	0	0	500
Vierumäentie	Korso	250	0	0	0	250
Höylätie	Myyrmäki	650	0	0	50	600
Kilterinmäen laajennus (Kilterinkuja,- kaari jkpp, Bräntilänpolku, -aukio)	Myyrmäki	150	150	0	0	0
Kivikirveenkuja (Sporttikorttelit) 002363	Myyrmäki	375	0	375	0	0
Kivivuorentie Kukinpolun ykk U-8046	Myyrmäki	325	0	0	0	325
Lammaslampi 121400	Myyrmäki	50	50	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Lehtokuja (tontinluovutus)	Myyrmäki	420	420	0	0	0
Linnainen	Myyrmäki	1 050	450	600	0	0
Louhelantie Jokiuomanpuiston akk U-8043	Myyrmäki	150	0	0	150	0
Louhelantie vl Patotie-Eräkuja	Myyrmäki	250	0	0	0	250
Luhtimäki 1 ja 2 002495	Myyrmäki	100	0	100	0	0
Luhtitie Varistontie LVA	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Luhtitie vl Vihdintie-Avaintie	Myyrmäki	600	0	0	600	0
Luolapolku	Myyrmäki	200	0	0	50	150
Martinkyläntien Kivivuoren akk U-8037	Myyrmäki	185	0	0	0	185
Martinkyläntien tennishallin lp	Myyrmäki	190	0	0	0	190
Martinlaakson keskusta-asuminen 002413	Myyrmäki	50	50	0	0	0
Martinlaaksontie 26 (002414)	Myyrmäki	1 000	0	1 000	0	0
Muuripolku	Myyrmäki	60	60	0	0	0
Myyrmäen asemakorttelit	Myyrmäki	1 650	0	250	400	1 000
Myyrmäen keskustan kadut	Myyrmäki	2 050	550	1 500	0	0
Paalutori	Myyrmäki	660	0	0	0	660
Patotie 2 002368	Myyrmäki	50	50	0	0	0
Pähkinäsärkijän kadut 002284	Myyrmäki	200	200	0	0	0
Pähkinärinteentie Lammaslammentie LVA	Myyrmäki	110	0	0	110	0
Raappavuorenrinne 2 002449	Myyrmäki	100	0	100	0	0
Rajatorpantie Hämeenkyläntien kiertoliittymä	Myyrmäki	1 000	0	0	0	1 000
Rajatorpantie Jönsaksentie LVA	Myyrmäki	100	0	0	100	0
Rajatorpantie Viisaritie LVA	Myyrmäki	110	0	110	0	0
Rajatorpantie vl Raappavuorentie-Jönsaksentie	Myyrmäki	1 350	0	150	0	1 200
Ruukkutori	Myyrmäki	260	260	0	0	0
Talttakuja-Raspitie-Vuolutie (tontinluovutus)	Myyrmäki	300	300	0	0	0
Tiilipojanpolku Kehä III Sarkatien ykk U-8010	Myyrmäki	40	0	0	40	0
Ulkoniitty 002499	Myyrmäki	240	0	0	50	190
Uurrekuja ja Petkelpolku (tontinluovutus)	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Vaakatie	Myyrmäki	130	0	0	130	0
Vanhan Kaarelantien oikaisu	Myyrmäki	50	0	0	50	0
Varistonpolku Varistonniityn silta	Myyrmäki	150	0	0	150	0

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Vaskivuorentie Hämeenlinnanväylä ramppiliittymä	Myyrmäki	250	0	250	0	0
Vaskivuorentien ja Kahluuniityn baana	Myyrmäki	1 300	1 300	0	0	0
Vihertie 44-46 ja 48 002447	Myyrmäki	230	230	0	0	0
Vihertie, Viherkuja	Myyrmäki	4 390	2 310	2 080	0	0
Viittatie (tontinluovutus)	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Viputien vesihuolto (tontinluovutus)	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Virtatie vl Virtakuja-Myyrmäentie	Myyrmäki	500	0	0	0	500
Ailakkipolku jkpp (002354)	Tikkurila	50	0	50	0	0
Bäckbyntie	Tikkurila	400	0	400	0	0
Carl Edelfeltin aukio (sis. taide)	Tikkurila	4 060	910	1 650	1 500	0
Erikoiskuljetusreitin siirtosuunnitelma Hakkilassa	Tikkurila	300	0	0	300	0
Jokiniemen kampuksen kadut	Tikkurila	8 700	2 700	3 000	3 000	0
Kirjastopolku ja Lummesola	Tikkurila	230	230	0	0	0
Kirkkotie-Ylästöntie risteys	Tikkurila	190	0	0	0	190
Koisotien itäosa	Tikkurila	750	0	0	0	750
Krassitie vl. Kielotie-Orvokkitie	Tikkurila	50	50	0	0	0
Kulleropuiston kadut	Tikkurila	600	600	0	0	0
Kuusikkotie jkpp vl. Markkulantie-Sammaltie	Tikkurila	600	0	0	600	0
Läntinen Valkoisenlähteentie vl Koivukyläntie-Talvikkitie	Tikkurila	325	0	0	325	0
Läntinen Valkoisenlähteentie vl Osmankäämintie-Talvikkitie	Tikkurila	425	0	0	425	0
Malminiitynpolku	Tikkurila	100	0	0	100	0
Meiramitie vl Koivuhaantie-Läntinen Valkoisenlähteentie	Tikkurila	255	0	255	0	0
Neilikkatie vl Keltamotie-Talvikkitie	Tikkurila	710	0	0	710	0
Orvokkitie vl Lehdokkitie-Valkoisenlähteentie	Tikkurila	1 450	0	0	0	1 450
Orvokkitie vl Unikkotie-Lehdokkitie (liittyy Tikkuraittiin)	Tikkurila	650	0	0	650	0
Ruskeasannantien risteyssilta U-1885	Tikkurila	40	40	0	0	0
Sinirikontie	Tikkurila	855	0	0	50	805
Talvikkitie Neilikkatie LIVA	Tikkurila	150	0	0	150	0
Talvikkitie vl Raatetie-Leinikkitie	Tikkurila	200	0	0	0	200
Tarhurintien LP-alue	Tikkurila	200	0	0	200	0
Tikkuraitti	Tikkurila	2 200	0	0	1 200	1 000

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Tikkurilantie vl Kielotie-Neilikkapuisto	Tikkurila	3 500	0	1 800	1 700	0
Tikkurilantie vl Ratatie-Kuninkaalantie	Tikkurila	850	0	0	0	850
Tulppaanitie	Tikkurila	150	0	0	0	150
Tulppaanitie hv-viemäriin tulvamitoitus	Tikkurila	100	100	0	0	0
Unikkotie vl Kielotie-Ratatie	Tikkurila	100	0	100	0	0
Valkoisenlähteen tie vl Vanha Porvoontie-Lahdentie	Tikkurila	4 300	500	2 620	1 180	0
Vanha Porvoontie vl Kokkokalliontie-Malmarintie	Tikkurila	150	0	0	150	0
Urheilualueet						
Tikkurilantie 129 kenttä	Aviapolis	1 030	0	30	1 000	0
Hakunilan urheilupuisto rullahiihtorata	Hakunila	200	200	0	0	0
Kenraalinpuiston kenttä	Kivistö	700	700	0	0	0
Tyttömäki	Kivistö	80	0	80	0	0
Elmon urheilupuisto	Koivukylä	4 350	50	1 200	1 400	1 700
Mikkolan lähiikuntapaikka	Korso	330	0	30	0	300
Kaivokselan kuntopaikat	Myrskylä	400	0	50	350	0
Koulupuiston kenttä	Myrskylä	550	0	50	500	0
Martinlaakson urheilupuisto tekojääkenttä	Myrskylä	150	0	150	0	0
Virtapuiston kenttä	Myrskylä	300	300	0	0	0
Hiekkaharjun urheilupuisto tekojääkenttä	Tikkurila	150	0	0	150	0
Hiekkaharjun urheilupuisto valaistus	Tikkurila	150	0	150	0	0
Simonkylänpuiston reitit	Tikkurila	160	0	120	40	0
Tikkurilan urheilupuisto	Tikkurila	2 700	0	100	1 200	1 400
Virkistysalueet						
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit	Aviapolis	100	0	0	0	100
Tammistonmäki	Aviapolis	150	150	0	0	0
Kormuniitty latualue	Hakunila	270	270	0	0	0
Kuusijärven esteetön uimapaikka	Hakunila	210	210	0	0	0
Vaaranlammet ja Slätmossen	Hakunila	310	10	0	0	300
Naapuriniitty seniorireitti	Myrskylä	30	0	0	30	0
Vaskivuorentie Mätäjän kv-alue	Myrskylä	450	0	0	450	0

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Ympäristörakentaminen						
Viljelypalojen kasteluvesijärjestelmät		280	140	140	0	0
Annefredinpuisto	Aviapolis	3 500	2 000	0	0	1 500
Isomännynpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	500	0	500	0	0
Muuran alueen puistot 002356	Aviapolis	870	0	0	0	870
Padisenpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	500	500	0	0	0
Pehtoorinpuisto	Aviapolis	400	400	0	0	0
Pytinojanpuisto (002396)	Aviapolis	1 200	0	1 200	0	0
Pytinpuisto	Aviapolis	400	400	0	0	0
Rälssipuisto	Aviapolis	2 000	1 000	1 000	0	0
Sutarsinpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	350	0	0	350	0
Skattmansbynniitty (512000)	Aviapolis	300	0	300	0	0
Vanhapuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	270	0	20	250	0
Ylästönranta (Ylästö 7)	Aviapolis	450	0	0	0	450
Itä-Hakkilanojan puistosuunnitelma	Hakunila	1 200	0	0	0	1 200
Kuntopuisto	Hakunila	340	340	0	0	0
Sotungintien ulkoilureitti	Hakunila	990	990	0	0	0
Vaaralan lammet raitisilta	Hakunila	230	30	0	0	200
Georg ja Anna Collinin puisto	Kivistö	350	0	350	0	0
Keimolanmäenpuisto	Kivistö	550	0	0	0	550
Kinkeripuisto	Kivistö	150	0	150	0	0
Ruutulipunpuisto	Kivistö	1 000	0	0	0	1 000
Tapolan kvl-silta U-8063	Kivistö	400	0	0	400	0
Åbynranta	Kivistö	200	0	0	200	0
Haxberginhaka	Koivukylä	150	100	50	0	0
Kuusijärvi-Päiväkummuntie	Koivukylä	100	0	100	0	0
Peijaksentien Keravanjoen kvl-kaarisilta U-8150	Koivukylä	350	0	0	0	350
Tarinapuiston koiraitaus	Koivukylä	350	0	350	0	0
Marsinpuisto	Korso	200	0	0	200	0
Metsopuisto ja Metsopuistikko	Korso	700	700	0	0	0
Ristirajan asukaspuisto	Korso	400	0	0	0	400

RAKENTAMISOHJELMA 2024-2027	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Jokiuomanpuisto	Myyrmäki	2 000	0	0	1 000	1 000
Laajavuorenpuisto	Myyrmäki	400	0	0	0	400
Lammaspuisto puistosilta	Myyrmäki	150	0	0	150	0
Ojahaka Hakamaankujan jatkeen putkisillan uusiminen	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Paalukylänpuisto	Myyrmäki	500	500	0	0	0
Perkiönmäki	Myyrmäki	500	0	0	500	0
Pitkäjärven tulvasuunnittelu	Myyrmäki	70	70	0	0	0
Vapaalanmetsä ja Raappavuori	Myyrmäki	1 200	0	1 200	0	0
Elopelto	Tikkurila	200	0	0	0	200
Elopelto 2	Tikkurila	150	0	0	150	0
Kirjastopuiston pohjoisosa	Tikkurila	1 000	0	1 000	0	0
Kirkonkylänkoski	Tikkurila	350	350	0	0	0
Koivuhaan Arboretum	Tikkurila	600	0	0	0	600
Neilikapuisto	Tikkurila	500	0	500	0	0
Pietaryrtinpuisto	Tikkurila	100	100	0	0	0
Tiedepuisto	Tikkurila	1 850	0	0	0	1 850
Tikkurilanranta itäosa	Tikkurila	1 500	1 500	0	0	0
Tikkurilanranta Ävikin kvl-silta U-6120	Tikkurila	400	0	0	400	0
Tikkurilan Veteraanipuisto ja Hertaksenpuisto	Tikkurila	350	0	0	350	0
YHTEISHANKKEET VALTION KANSSA						
Kehä III Ala-Tikkurila-Kalkkikallio melueste		225	0	225	0	0
Mt140 jkpp vl Kyytitie-Mt152		1 600	1 600	0	0	0